

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

İzmir  e me KTKGB

1/100.000  l ekli  evre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KAPSAM BELİRLEME RAPORU

-NİHAİ VERSİYON-

EKİM, 2021

ep sa

BELGE KONTROL ÇİZELGESİ

İşveren	Kùltür ve Turizm Bakanlığı / Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı adına Heavenly Made Mimarlık Tasarım Ltd. Şti.
Plan/Program	İzmir Çeşme Kùltür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi 1/100.000 Òlçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi
Rapor Adı	Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD)- Kapsam Belirleme Raporu
Rapor Durumu	Taslak
Teslim	27 Mayıs 2021 (Taslak) 25 Ekim 2021 (Final)
Hazırlayanlar	Pınar Yılmaz – Çevre Yük. Mühendisi, SÇD Uzmanı
	Michal Musil – Uluslararası SÇD Uzmanı
	Dr. Hüseyin Çiçek – Şehir Bölge Plancısı ve CBS Uzmanı
	İşıl GÜRLER – Çevre Mühendisi

Eptusa Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri
Bilgisayar İnşaat ve Ticaret Limited Şirketi
Beyaz Zambaklar Sok. 25/3 06700 G.O.P./ANKARA
Kavaklıdere Vergi Dairesi : 336 054 22 85

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	iii
KISALTMALAR	2
TABLolar DİZİNİ	3
şEKİLLER DİZİNİ	4
YÖNETİCİ ÖZETİ	6
1. GİRİş	12
1.1 RAPORUN AMACI	12
1.2 PLAN İÇİN KAPSAM BELİRLEME YAKLAşIMI	12
2. PLANIN BAşLICA ÖZELLİKLERİ	14
2.1 MEVCUT DURUM ANALİZİ	14
2.1.1 KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİşİM BÖLGELERİ	14
2.1.2 İZMİR �EşME KTKGB	14
2.2 HEDEFLER VE ÖNCELİKLER	15
2.3 BAşLICA KARARLAR / TEDBİRLER	17
2.4 HAZIRLIK SÜRECİ VE SONRAKİ ADIMLAR	18
2.5 İLGİLİ PLAN VE PROGRAMLARLA BAğLANTISI	19
3. ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLENMESİ MUHTEMEL ALANLARIN ÖZELLİKLERİ	23
3.1 PLANLAMA ALANININ BÖLGEDEKİ YERİ	23
3.2 JEOMORFOLOJİ, TOPOGRAFYA VE JEOLojİ	23
3.3 İKLİM VE İKLİM DEğİşİKLİğİ	26
3.3.1 İKLİM ÖZELLİKLERİ	26
3.3.2 İKLİM DEğİşİKLİğİ	27
3.4 DOğAL AFETLER	28
3.5 TOPRAK	30
3.6 SU KAYNAKLARI MİKTAR VE KALİTESİ	31
3.6.1 YERÜSTÜ SU KAYNAKLARI	31
3.6.2 YERALTI SULARI	34
3.7 HAVA KALİTESİ	35
3.8 GÜRÜLTÜ	36
3.9 EKOLOJİ, BİYOçEşİTLİLİK	36
3.9.1 İZMİR �EşME KTKGB PLANLAMA ALANI VEJETASYONU VE EKOSİSTEMİ	36
3.9.2 EKOLOJİK OLARAK DUYARLI YÖRELER	37
3.10 KÜLTÜREL MİRAS	44
3.11 PLANLAMA BÖLGESİNİN SOSYOEKONOMİK ÖZELLİKLERİ	48
3.11.1 DEMOGRAFİK YAPI	48
3.11.2 SOSYOKÜLTÜREL YAPI	49
3.11.3 EKONOMİK PROFİL	49

3.11.4	SAĞLIK.....	55
3.11.5	EĞİTİM.....	56
3.12	ARAZİ KULLANIMI VE ÇEVRE DÜZENİ PLANI.....	56
3.12.1	ARAZİ KULLANIMI	56
3.12.2	1/100.000 ÒLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI	65
3.12.3	1/25.000 ÒLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI	66
3.13	MEVCUT ÇEVRESEL ALTYAPI	67
3.13.1	İÇME VE KULLANMA SUYU TEMİNİ	67
3.13.2	ATIK SU TOPLAMA VE ARITMA SİSTEMİ.....	69
3.13.3	ATIK YÖNETİMİ.....	70
3.13.4	ULAŞIM	71
3.13.5	BÖLGEDE MEVCUT VEYA PLANLANAN DİĞER PROJELER	71
4.	ÖNCELİKLİ HUSUSLARIN İLK DEĞERLENDİRİLMESİ	73
4.1	SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK AMAÇLARI	73
4.2	KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ.....	75
4.3	ALTERNATİFLER.....	87
5.	SONRAKİ AŞAMALAR.....	88
6.	EKLER	89
EK-I	KAPSAM BELİRLEME TOPLANTISI'NDA ALINAN GÖRÜŞLER.....	90
EK-II	KAPSAM BELİRLEME TOPLANTISI TUTANAĞI.....	102
EK-III	KAYNAKÇA.....	103

KISALTMALAR

AAT	Atık Su Arıtma Tesisi
AB	Avrupa Birliği
ADNKS	Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
AKK	Arazi Kullanım Kabiliyeti
BM	Birleşmiş Milletler
CITES	Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaret Konvansiyonu
CORINE	Çevresel Bilginin Koordinasyonu (Coordination of Information on the Environment)
CR	Kritik
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇŞB	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
EN	Tehlikede
EUNIS	Avrupa Doğa Bilgi Sistemi
GSYİH	Gayrisafı Yurt İçi Hasıla
GZFT	Güçlü-Zayıf Yönler, Fırsatlar Tehditler
HKİ	Hava Kalitesi İndeksi
IPCC	Hükümetlerarası İklim Değerikliği Paneli
IUCN	Uluslararası Doğayı Koruma Birliği
İZSU	İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
KTB	Kùltür ve Turizm Bakanlığı
KTKGB	Kùltür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi
MGİ	Meteoroloji Gözlem İstasyonu
Mwe	MegaWatt Elektrik
NNW	Kuzey-kuzeybatı
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
ÖKA / IBA	Önemli Kuş Alanı / Important Bird Area
PM	Partikül Madde
RES	Rüzgâr Enerjisi Santralleri
SÇD	Stratejik Çevresel Değerlendirme
SKA	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TGA	Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
VU	Hassas

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1: Plan ile ilişkili planlar ve programlar	19
Tablo 2: Planlama Alanının Bölgedeki Yeri.....	23
Tablo 3: Gürültü şikayet sayılarının kaynaklara göre dağılımı	36
Tablo 4: Planlama alanında yer alan kritik kuş türleri.....	39
Tablo 5: 2010-2020 yılları arası nüfus değişimi, Türkiye, İzmir, Çeşme.....	48
Tablo 6: İzmir Çeşme KTKGB İçerisinde Yer Alan Tarımsal Arazilerin Dağılımı.....	50
Tablo 7: Çeşme İlçesindeki Turizm Merkezleri.....	52
Tablo 8: 2013-2019 Çeşme Turizm Tesislerinde Konaklayan Turist Sayıları.....	53
Tablo 9: Çeşme'ye limandan Giriş Yapan Turistlerin Yıllara Göre Dağılımı.....	53
Tablo 10: İzmir'e Gelen Yerli ve Yabancı Turistlerin Yıllara Göre Dağılımı	53
Tablo 11: Çeşme İlçesindeki Belgeli Yat Limanları	55
Tablo 12: Sağlıkla ilgili bazı göstergeler.....	55
Tablo 13: İzmir İli 1990-2018 Arazi Kullanımını ve Değişimler	56
Tablo 14: Çeşme İlçesi 1990-2018 Arazi Kullanımını ve Değişimler.....	61
Tablo 15: Planlama alanı mevcut arazi kullanımı.....	65
Tablo 16: Çeşme İlçesi mevcut içme-kullanma suyu kaynakları	68
Tablo 17: Çeşme İlçesi su kaynakları tahsisi planı.....	69
Tablo 18: Çeşme İlçesi Atık Su Arıtma Tesisleri	69
Tablo 19: Düzenli Depolama ve Düzensiz Döküm Sahalarındaki Atık Miktarları - 2019	70
Tablo 20: Evsel Katı Atıkların Toplanması ve Taşınması, 2019.....	70
Tablo 21: Park-Bahçe ve Pazar Atıkları, 2019	71
Tablo 22: Kapsam Belirleme Matrisi	76

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: İzmir Çeşme KTKGB Sınırları (Kaynak: Resmî Gazete Tarih 11.02.2020 No. 31037).....	15
Şekil 2: Planlama Alanı Sınırları.....	23
Şekil 3: İzmir Çeşme KTKGB ve çevresinin genel jeoloji haritası	25
Şekil 4: Jeoloji Haritası.....	25
Şekil 5: Çeşme MGİ yıllık sıcaklık ortalamalarının değişimi	26
Şekil 6: Çeşme MGİ 1964-2017 yılları aylık ortalama sıcaklık değerleri	26
Şekil 7: Çeşme MGİ 1964-2017 yılları aylık ortalama sıcaklık değerleri	26
Şekil 8: Çeşme MGİ 1964-2017 yılları aylık yağış değerleri.....	27
Şekil 9: Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre planlama alanının deprem tehlikesi	28
Şekil 10: Şubat 2021'de İzmir Çeşme KTKGB yakınında gerçekleşen hortumun lokasyonu	29
Şekil 11: Yangın adetinin 2001-2017 periyodunda orman bölge müdürlüklerine dağılımı	29
Şekil 12: Yanan alanın 2001-2017 periyodunda orman bölge müdürlüklerine dağılımı	30
Şekil 13: Küçük Menderes Havzası ve Alt Havzaları	31
Şekil 14: Küçük Menderes Havzası Su Kütleleri	31
Şekil 15: Teknik Altyapı Analiz Paftası.....	32
Şekil 16: İzmir Çeşme KTKGB mevcut yerüstü su kaynakları.....	33
Şekil 17: İzmir Çeşme KTKGB Kıyı Su Kütleleri LUSIVA Risk Analizi Sonuçları	33
Şekil 18: Küçük Menderes Nehir Havzası Yeraltı Suyu Kütleleri Miktar ve Kalite Baskı Durumu	34
Şekil 19: Hava kalitesi izleme ağı.....	35
Şekil 20: Sit Alanları	38
Şekil 21: Çeşme Gölobası Mevkii Sulak alanı yeri	41
Şekil 22: Alaçatı Sulak Alanı	42
Şekil 23: Karaburun İldır Özel Çevre Koruma Bölgesi	42
Şekil 24: Tanay Tabiat Parkı	43
Şekil 25: Alaçatı Önemli Kuş Alanı (IBA)	43
Şekil 26: Türkiye'nin önemli Akdeniz Foku Alanları.....	44
Şekil 27: Arkeolojik Sit Alanları – Kutlu Aktaş Barajı Çevresi.....	45
Şekil 28: Arkeolojik Sit Alanları – Çeşme Urla Sınırı	45
Şekil 29: Karaköy	46
Şekil 30: Arkeolojik Sit Alanları – Kuzey	46
Şekil 31: Erythrai (İldır) Antik Kenti bazı yüzey kalıntılarının İzmir Çeşme KTKGB'ndeki yaklaşık konumu.....	47

şekil 32: Cennettepe.....	47
şekil 33: Tiyatro Uydu Görüntüsü	47
şekil 34: Heroon	47
şekil 35: Athena Tapınağı ve Megaron Meydanı	47
şekil 36: Agora.....	47
şekil 37: Nüfusun yaş gruplarına göre dağılım yüzdesi	49
şekil 38: İzmir Çeşme KTKGB Maden Ocaklarının konumları	50
şekil 39: İzmir Çeşme KTKGB Tarım Alanları.....	51
şekil 40: İzinli ve izinsiz su ürünleri yetiştiriciliği tesisleri.....	52
şekil 41: Yabancı turist girişlerinde % değişim.....	53
şekil 42: Çeşme’de yer alan plajlar	54
şekil 43: Çeşme İlçesindeki yat limanları lokasyonları	55
şekil 44: 1990 yılı İzmir İli Arazi Kullanımı	58
şekil 45: 2018 yılı İzmir İli Arazi Kullanımı	59
şekil 46: İzmir İli Arazi Kullanımı Değişimi (1990-2018).....	60
şekil 47: 1990 yılı Proje Alanı Arazi Kullanımı	62
şekil 48: 2018 yılı Proje Alanı Arazi Kullanımı	63
şekil 49: Proje Alanı Arazi Kullanımı Değişimi (1990-2018)	64
şekil 50: Proje Alanı’nın 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı	66
şekil 51: Planlama Alanının Mevcut 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı	67
şekil 52: Çeşme İçmesuyu Arıtma Tesis.....	68
şekil 53: Çeşme AAT yeri ve deşarj noktası	70
şekil 54: İzmir Çeşme KTKGB içinde yer alan RES ve GES’ler	72

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, İzmir  eşme Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi (KTKGB) 1/100.000  l ekli  evre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi'nin (bundan sonra "Plan" olarak anılacaktır) Stratejik  evresel Değerlendirme (S D) Kapsam Belirleme Raporu'dur.

S D, ekonomik ve bölgesel kalkınmanın olası olumsuz etkilerini önlemek ve en aza indirmek için  evre ve sağlıkla ilgili endişeleri, stratejik planlama ve karar verme sürecine entegre etmenin temel aracı olarak uluslararası ve ulusal ölçekte kullanılmakta olan bir çevresel değerlendirme sürecidir. S D, riskleri en aza indirmek ve planlayıcılara geri bildirim sağlamak amacıyla Plan ile eş zamanlı olarak yürütülmektedir.

Türkiye, 8 Nisan 2017'de 30032 sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren ve Avrupa Birliği S D Direktifi'nin gereklilikleri ile uyumlu olan S D Yönetmeliği'ni kabul ederek S D'yi ulusal yasal çerçevesinde uygulamaya koymuştur. S D Yönetmeliği'ne göre; mekânsal planlama sektöründe hazırlanan S D'ye tabi plan/programlarda (ve bu plan/programlarda yapılacak revizyonlarda) yönetmeliğin yayımı tarihi itibariyle, mekânsal planlama sektöründe hazırlanan S D'ye tabi plan/programlar'da yapılacak değerlikler için ise 1/1/2023 tarihinden itibaren yönetmeliğin hükümleri uygulanmaya başlanmaktadır. Ancak, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca (KTB) İzmir  eşme KTKGB içerisinde alınacak her türlü plan kararında çevreye duyarlılık ve sürdürülebilirlik ilkesi esas alınarak, bölgenin doğal dengesinin korunmasına yönelik tedbirlerin hassasiyetle ele alınması amaçlandığından, hazırlanmakta olan bu planın olası çevresel etkilerini incelemek ve önleyici/azaltıcı önlemleri planlama sürecine dahil etmek maksadıyla, S D sürecini yürütmek konusunda isteklilik gösterilmiştir.

Bu raporun konusu olan, kapsam belirleme sürecinin yürütülmesinde amaç, Plandan etkilenebilecek kilit çevresel (su, hava, duyarlı yöreler vb.) ve sosyal (nüfus, ekonomi ve sağlık dâhil olmak üzere) hususları belirlemek ve böylelikle bir sonraki aşamada yürütülecek S D çalışmasının odaklanması gereken konuların tespit etmek, yani S D'nin "kapsamını" belirlemektir.

Kapsam Belirleme Raporu, Mayıs 2021 tarihi itibariyle S D Ekibine iletilen Plan kapsamında öngörülen fonksiyon ve kapasitelerin taslak versiyonu doğrultusunda hazırlanmıştır. Taslak Kapsam Belirleme Raporu 10 Eylül 2021'de İzmir'de gerçekleşen kapsam belirleme toplantısında yerel paydaşlarla paylaşılmış ve alınan görüşler (EK I) doğrultusunda nihai hale getirilmiştir. Kapsam Belirleme Raporu'nun  evre ve şehircilik Bakanlığı'nca ( şB) onaylanması ardından S D Raporu hazırlanacaktır.

2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca ilan edilen KTKGB'lerde ve turizm merkezlerinde her ölçekteki planları yapmaya, yaptırmaya, re'sen onaylamaya ve tadil etmeye yetkili kurum Kültür ve Turizm Bakanlığı'dır. Diğer taraftan, 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 109. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile "*Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel  evre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanların kullanma ve yapılaşmaya yönelik ilke kararlarını belirlemek ve her tür ve ölçekte  evre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak, değerştirmek, onaylamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak*" yetkisi  evre ve şehircilik Bakanlığı'na (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'ne) verilmiştir.

Plan, Heavenly Made Mimarlık Tasarım Ltd. şti. tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığı / Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) adına hazırlanmaktadır. Eş zamanlı olarak, S D Yüklenicisi, Eptisa Mühendislik Ltd. şti., yetkili kurum adına planın S D sürecini yürütmektedir.

1/100.000 ölçekli  evre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi'nin (Plan) Temel  zellikleri

Plan, İzmir  eşme KTKGB'nin tamamını kapsayacak şekilde hazırlanmaktadır. Plan; KTKGB bütününde öngörülen sektörel ve fiziksel gelişme senaryolarını, nüfus ve işgücü kabullerini, gelişme yönleri ve genel arazi kullanım kararlarını ve bu kararlara nasıl ulaşıldığı bilgilerini içerecektir. Plan, "Plan Paftaları", "Plan Hükümleri" ve "Plan Açıklama Raporu"ndan oluşacaktır.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 3. maddesine göre; KTKGB'ler, "*tarihî ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı ve/veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu yöreleri korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve planlı gelişimi sağlamak amacıyla değerlendirmek üzere sınırları Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın  nerisi ve*

Cumhurbaşkanı onayı ile ilân edilen bölgeler” olarak tanımlanmaktadır. KTKGB'ler, bölgesel ve yerel kalkınmayı hedefleyen, büyük ölçekli planlama, alternatif yönetim ve işletme modelleri oluşturmayı amaçlayan çalışmalardır. KTKGB'lerin seçiminde organize turizm faaliyetlerinin geliştirilebileceği geniş alanlar tercih edilmekte, mülkiyet, altyapı ve çevre gibi konular için de çözüm önerileri getirilmekte ve sistemli bir yapılanma sağlanmaktadır.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca, Bakanlar Kurulu Kararı ile 57 adet KTKGB ilan edilmiştir. İzmir Çeşme KTKGB bunlardan biri olup, 13/9/2019 tarihli ve 30887 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 1532 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca ilan edilmiş ve 12/2/2020 tarihli ve 31037 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2103 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca sınırları yeniden belirlenmiştir. İzmir Çeşme KTKGB'de, korumaya yönelik tedbirlerin temel alındığı düşük yoğunluklu, kontrollü bir gelişim planlaması ile turizm gelişimin farklı turizm türlerine olanak sağlayarak bölgeye gelen turist sayısının artırılması ve turizmin yılın tamamına yayılmasını hedefleyen bir planlama süreci yürütülmektedir.

Yürürlükte olan 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında, İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde “Orman, Tarım Arazisi, Ağaçlandırılacak Alan, Çayır Mera, Tercihli Kullanım Alanı, Günübirlik Alan, Havaalanı, Otoyol, Doğal Sit Alanları ve I. Derece Arkeolojik Sit alanları” kararları bulunmaktadır.

İzmir Çeşme KTKGB 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi'nde ise aşağıdaki kararlarının önerilmesi planlanmaktadır:

- Turizm Bölgesi (Turizm Alanı, Kamping, Otel, Butik Otel, Eğlence Merkezi, Kırsal Turizm Tesis Alanı, Sağlık Turizmi Tesis Alanı, Spor Turizmi Tesis Alanı), Günübirlik Turizm, Eko-turizm, Golf Turizmi,
- Tercihli Kullanım Bölgesi (Ticaret, Turizm ve Konut Alanları, Kamu Hizmet Alanları, Personel Lojman Alanları, Lojistik Bölgesi),
- Doğal Karakteri Korunacak Alanlar (azmaklar, kayalık-taşlık alanlar, kumsallar, bataklıklar, jeolojik özelliği farklılaşmış alanlar, vb.)
- Kentsel ve bölgesel yeşil ve spor alanı (ağaçlandırılacak alanlar, spor alanları, rekreasyon alanları, rekreatif alanlar vb.)
- Kentsel ve bölgesel sosyal altyapı alanı (sağlık alanları, yüksek öğretim alanı, eğitim alanları, geriatri merkezi vb.)
- Korunacak alanlar (doğal sit alanları, arkeolojik sit alanları, akdeniz foku yaşam alanı)
- Yapı Sınırlaması Getirilerek Korunacak Alanlar (Sulak Alanlar, içme-kullanma suyu koruma kuşakları)
- Orman Alanı, Tarım Alanı, Mera Alanı, Zeytinlik Alan
- Kıyı Tesisleri Alanı (Yat limanı, balıkçı barınakları, çekek yerleri, vb.)
- Teknik Altyapı Alanı (Ters Ozmaz Tesis Alanı, Depolama Alanı, İçme Suyu Tesisleri Alanı, Atık Su Tesisleri Alanı, Katı Atık Tesisleri Alanı)
- Enerji Üretim Alanı (Rüzgâr Enerji Santralleri, Trafo Alanı)

Kullanım kararları açısından incelendiğinde, İzmir Çeşme KTKGB'de yaklaşık olarak 30.000 kişi yerleşik nüfus, 50.000 kişi konaklamalı ziyaretçi ve 20.000 kişi günübirlik ziyaretçi olmak üzere günlük en fazla 100.000 kişiye hizmet verilmesi öngörülmektedir.

Etkilenmesi Muhtemel Alanların Temel Özellikleri

İki ayrı parçadan oluşan İzmir Çeşme KTKGB'nin 2018 Corine Land Cover (CLC) verileri doğrultusunda mevcut arazi kullanım dağılımına göre, alanda doğal çayırliklar 5.926,4 hektar ile en geniş alanı kaplamakta ve toplam alanın %36,69'unu oluşturmaktadır. Ardından, 4.547,80 hektar alan kaplayan sklerofil bitki örtüsü¹ tüm alanın %28,16'sını oluşturmaktadır. Üçüncü sırada ise, deniz 2.292,43 hektar alanı kaplamakta ve tüm alanın %14,19'unu oluşturmaktadır. Sulanmayan tarım alanları, karışık tarım alanları ve doğal bitki örtüsü ile bulunan tarım alanları toplam 1.570,14 hektar alan kaplamaktadır.

İzmir Çeşme KTKGB'nin %54,62'si “Nitelikli Doğal Koruma Alanı” %7,47'si “Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı” sınırları içerisinde kalmaktadır. Bölgede, planlama çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen

¹ Sklerofil Bitki Örtüsü: İklim'e göre değişiklik gösteren bodur ağaç topluluğunun bulunduğu alanlar

Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma çalışmaları sonuçlarına göre; Uluslararası Doğayı Koruma Birliği (IUCN) Kırmızı Listesi'nde² 2 bitki EN, 5 kuş VU, 1 balık CR, 2 Balık EN, 4 Balık VU, 1 sürüngen VU, 1 memeli EN, 5 memeli VU, 2 omurgasız VU kategorisinde olmak üzere 23 taksonun, nesli küresel ölçekte tehlike altındadır. 2 bitki VU, 16 kuş CR, 47 kuş EN, 65 kuş VU, 1 balık CR, 2 balık EN, 4 balık VU, 1 omurgasız VU, 2 memeli CR, 5 memeli VU kategorisinde olmak üzere 145 taksonun, nesli ulusal ölçekte tehlike altındadır. 3 bitki dar, 22 bitki bölgesel, 5 bitki geniş, 4 kuş dar, 2 kuş bölgesel, 121 kuş geniş, 1 memeli dar, 5 memeli bölgesel olmak üzere 163 takson küresel ölçekte kritik yayılışa sahiptir. 12 bitki dar, 12 bitki bölgesel, 23 bitki geniş, 1 kuş dar, 7 kuş bölgesel, 120 kuş geniş, 1 memeli dar, 5 memeli bölgesel, 1 memeli geniş olmak üzere 182 takson ulusal ölçekte kritik yayılışa sahiptir. 9 endemik bitki türü (literatürde tespit edilen 2 türün alanda olma ihtimali yok denecek kadar azdır) mevcuttur.

Gölobası mevkiinde yer alan geçici sulak alanda küresel ölçekte nesli tehlidekede (EN) olan sucul bir eğrelti türü (*Pilularia minuta*), ulusal ölçekte hassas (VU) olan bir aden türü (*Cistus monspeliensis*) bulunmaktadır. Ayrıca alanda dünyada sadece bu bölgede olan yeni keşfedilmiş bir tür (*Isoetes spec nova*) konusunda devam eden bir çalışma bulunmaktadır. İzmir Çeşme KTKGB kıyıları Türkiye'nin önemli akdeniz foku yaşam alanları arasında belirtilmektedir. Ayrıca, İzmir Çeşme KTKGB'nin önemli bir kısmı önemli kuş alanı (IBA) olarak belirtilmektedir.

İzmir Çeşme KTKGB, Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı'nın sınırında yer almakta olup, bir kısmı barajın ve regülasyon koruma alanı içerisinde kalmaktadır. Çeşme ilçesinde yaz aylarında içme ve kullanma amaçlı su ihtiyacının karşılanmasında sıkıntı mevcut olup, İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (İZSU) tarafından yeni kaynaklar oluşturulması konusunda (ilave baraj ve göletler, deniz suyu arıtma vb.) çalışmalar halihazırda yürütülmektedir. İlçede yeraltı sularının aşırı çekimin bir sonucu olarak tuzlanmaya başladığı ve zamana bağlı su seviyelerinin düştüğü belirtilmektedir. Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajının %50'sinden fazlasının kullanılıyor olması sebebi ile hidromorfolojik baskı altında olduğu belirtilmektedir. İzmir Çeşme KTKGB sınırlarının ve bir kısmının bulunduğu (EGE-07) kıyı su kütlesinin turizm, Küçük Menderes Nehri, kentsel atık su arıtma tesisleri ve balık çiftlikleri nedeni ile orta derecede baskı altında olduğu, EGE-08 kıyı su kütlesinin ise balık çiftlikleri ve turizm kaynaklı orta derece baskı altında olduğu belirtilmektedir.

İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde Erythrai (İldırı) Antik Kenti ve Karaköy'ün de bulunduğu 1. derece, 2. derece ve 3. derece arkeolojik sit alanları mevcuttur. Mersin Körfezinde İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde 3 adet 'İzmir Su Ürünleri Yetiştiriciliği Tesisi' bulunmaktadır. Bunun yanı sıra KTKGB sınırları dışında muhtelif uzaklıklarda ağ kafeslerde su ürünleri yetiştiriciliği yapan izinli tesisler ve Mersin Körfezi çevresinde izini olmayan su ürünleri yetiştiriciliği tesisleri de bulunmaktadır. Ayrıca, İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde 115 adet üretim lisansı almış Rüzgâr Enerji Santrali (RES) bulunmaktadır.

SÇD Raporu'nda Dikkate Alınacak Öncelikli Hususların İlk Değerlendirmesi

SÇD Raporu'nda göz önünde bulundurulacak olan öncelikli hususları değerlendirmek için Bölüm 4'te sunulan, su miktarı, su kalitesi, iklim ve enerji, geçim kaynakları, biyoçeşitlilik, toprak bozulması, insan sağlığı, kültürel miras, atık, sosyokültürel ve sosyoekonomik etkiler, hava kalitesi, gürültü, görsel peyzaj ve koku olmak üzere 14 kilit konuyu içeren bir kapsam belirleme matrisi hazırlanmıştır. SÇD Kapsam Belirleme aşamasının başlıca çıktısı olarak SÇD analizine dahil edilecek olan kilit konular aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Su Miktarı: i) İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında planlanan tesisler nedeniyle ortaya çıkacak ilave içme-kullanma suyu ihtiyacı bölgedeki yer altı ve yer üstü su kaynakları miktarına ilave bir baskı oluşturabilir. Bu nedenle; - Plan kapsamında, mevcut su kaynaklarına ilave bir baskı oluşturmayacak nitelikte su temin planlaması ile ilgili plan kararları oluşturulması, - SÇD kapsamında su temin alternatiflerinin çevresel etkilerinin incelenmesi; **ii)** İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında planlanan tesislerin içme-kullanma suyu temini nedeniyle Çeşme KTKGB'de yürütülen tarımsal faaliyetlerde su kısıtı oluşabilir. Bu nedenle; - İzmir Çeşme KTKGB içinde mevcut olan tarımsal faaliyetlerin araştırılması, - Su temin planının mevcut tarımsal faaliyetler üzerine olası etkilerinin incelenmesi; **iii)** Planlama alanı sınırları dışında da plan kapsamında öngörülen tesislerin çekim gücü sebebiyle oluşabilecek nüfus artışı etkisiyle içme-kullanma suyu ihtiyacında artış oluşabilir. Bu nedenle; planlama alanı sınırları dışında oluşabilecek ilave içme-kullanma suyu ihtiyacının irdelenmesi.

² IUCN Kırmızı Listesi: Uluslararası Doğayı Koruma Birliği birliği tarafından yayınlanan Nesli Tehlike Altında Olan Türlerin Listesi; VU: Hassas, EN: Tehlidekede, CR: Kritik

Su Kalitesi: i) İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında planlanan turizm tesisleri, kıyı yapıları ve konutlar nedeniyle yönetilmesi gereken bir atık su oluşacaktır. Bu nedenle; - Plan kapsamında (oluşacak atık su miktarını azaltma, arıtma tesis(ler)i, deşarj noktası(ları), terfi merkezleri vb detayları içeren) atık su yönetimine ilişkin plan kararları oluşturulması, - SÇD kapsamında, atık su yönetim planı mevcudiyetinin ve alternatiflerin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi, ii) Turizm tesisleri ve konutlar nedeniyle artan trafik, yer üstü su kaynakları (Alaçatı Barajı, dereler) için kirlilik riski oluşturabilir. Bu nedenle; - Plan kapsamında, yer üstü su kaynakları üzerindeki kirlenme riski etkilerinin göz önünde bulundurularak ulaşım ile ilgili plan kararlarının oluşturulması, - SÇD kapsamında, ulaşım ile ilgili plan kararlarının su kaynaklarına etkisi açısından incelenmesi, iii) Golf sahalarının bakım işlemleri yer üstü ve yer altı su kirliliği riski oluşturabilir. Bu nedenle; - Plan kapsamında, yer üstü su kaynakları üzerindeki kirlenme riski etkilerinin göz önünde bulundurularak, golf sahaları işletme sistemleri ile ilgili (kullanacak çim çeşitleri, organik gübre ve ilaçlama sistemlerinin ekolojik duyarlılıkla seçilmesi vb önlemlerin yer aldığı) plan kararlarının oluşturulması, - SÇD kapsamında, golf sahalarının ve golf sahası işletme sistemi ile ilgili plan kararlarının su kaynaklarına etkisi açısından incelenmesi, iv) Yer altı suyu çekimi artması söz konusu olur ise, yer altı suyu kalitesi üzerine artan risk oluşabilir. Bu nedenle; - Plan kapsamında yeraltı su kalitesini risk oluşturmayacak şekilde su teminine yönelik plan kararlarının oluşturulması, - SÇD kapsamında, su teminine yönelik plan kararlarının yeraltı su kalitesi üzerine etkisinin incelenmesi.

İklim: i) İklim değişikliği etkisi ile deniz suyu seviyelerinde yükselmeler artan hidrometeorolojik afetler (ani taşkınlar, kuraklıklar, hortumlar) plan kapsamında öngörülen tesisleri etkileyebilir. Bu nedenle; iklim değişikliğinin olası etkilerinin tasarım aşamasında göz önüne alınması. Örn. Deniz suyu seviyelerinde yükselme eğilimi vb.; ii) Planlama alanında yer alan dere yataklarının korunmaması durumunda, iklim değişikliğinin de etkisi ile taşkın riskinde artış olabilir. Bu nedenle; - Plan kapsamında, taşkın risk değerlendirme çalışmalarının yapılması, dere yataklarının korunmasına ilişkin kararlar oluşturulması, - SÇD aşamasında planın taşkın riski üzerine etkilerinin incelenmesi; iii) İklim değişikliği sebebiyle kısıtlı olan su kaynaklarındaki baskı artabilir. Yer altı sularındaki deniz suyu girişimi artabilir. Bu nedenle, plan kapsamında su temini kararları geliştirilirken, iklim değişikliği etkilerinin göz önüne alınması; iv) Plan kapsamındaki tesisler, iklimlendirme ve soğutma sistemleri, (eğer kapsama dahil edilirse) deniz suyu arıtma tesisi yüksek miktarda enerji tüketimi gerektirecektir. Dolayısıyla, yoğun enerji tüketimi sera gazı emisyonları oluşabilir. Bu nedenle; - Plan kapsamında, düşük sera gazı emisyon kaynaklarının kullanılacağı sistemlere ve tesislerin enerji tüketiminin azaltılmasına, kullanım verilerinin izlenmesi ve denetimine ilişkin plan kararları oluşturulması. - SÇD aşamasında, plan kapsamında öngörülen tesislerin sera gazı emisyonu oluşturma etkilerinin incelenmesi; v) Son yıllarda ormanlar, iklim değişikliği etkisi ile yangın oluşmasına yatkın hale gelmiştir. Plan kapsamındaki tesislerin konumuna bağlı olarak insan etkisinin artması bölgede orman yangını riskini arttırabilir. Bu nedenle; - Plan kapsamında orman yangınlarını riskini azaltmaya yönelik plan kararların geliştirilmesi; - SÇD kapsamında, planın orman yangınları riski üzerine etkilerinin incelenmesi; vi) Orman alanları İzmir Çeşme KTKGB'nin % 22.5'ini oluşturmaktadır. Plan kapsamında orman alanlarının yoğun kaybı söz konusu olursa, orman alanının çevresinde yarattığı iklim (yağış, nem, sıcaklık vb) değişebilir. Bu nedenle; - SÇD kapsamında, orman alanları kaybının mikroklima üzerine etkilerinin incelenmesi.

Geçim Kaynakları: i) İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde sınırlı miktarda tarım ve hayvancılık dışında istihdam kaynağı bulunmamaktadır. Plan kapsamında kurulacak tesislerin işletilmesi ve buna bağlı olarak yörede gelişecek ticaret, gastronomi, tarım, eğitim vb. ilişkili sektör çarpanlarıyla yeni istihdam alanları oluşturacaktır, bu yerel halk için de bir fırsat oluşturacaktır. Olumlu etkinin artırılması amacıyla; - Plan kapsamında yerel halka yönelik istihdam, ürünlerini satış vb. olanakları arttırmak için plan kararları geliştirilmesi, - SÇD aşamasında planın yerel halkın istihdamına, geçim kaynaklarını arttırmaya yönelik plan kararlarının incelenmesi. ii) Planlama alanında yer alan %7'lik nitelikli tarımsal alanların karakteristik özelliklerinin (azalan su, artan kirlilik vb nedeni ile) değişmesi sebebiyle tarımsal geçim kaynakları etkilenebilir. Bu nedenle; - Plan kapsamında tarım alanlarının korunmasına yönelik kararlar geliştirilmesi. - SÇD aşamasında yerel halkın geçim kaynaklarına olası etkilerinin incelenmesi.

Biyçeşitlilik: i) İzmir Çeşme KTKGB'nin %54,62'si "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" %7,47'si "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" sınırları içerisinde kalmaktadır. Alanda birçok kritik tür (bitki, balık, sürüngen, memeli, omurgasız, kuş) bulunmaktadır. Hem plan kapsamındaki tesislerin yer seçimi ve inşaatı hem de işletme aşamasındaki insan baskısı sebebiyle bu türler yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalabilirler. Bu nedenle; - Plan kapsamında, hassas türlerin habitatlarının korunmasına yönelik kararlar geliştirilmesi. - SÇD aşamasında, hem plan kapsamında yapılması önerilen tesislerin yer seçimi ve inşaatı sırasında hem plan işletme

aşamasındaki insan baskısı (gürültü, titreşim, ışık, atık vb.) sebebiyle türler üzerindeki etkilerin (turizm tesislerinin lokasyonu ve hassas türlerin lokasyonları ile ilgili çakışma haritaları hazırlanarak) incelenmesi; ii) Su temininde deniz suyu arıtma tesisi planlaması durumunda, denize deşarjı yapılacak atık suyun deşarj noktasında sıcaklık, tuzluluk ve türbülans artışı nedeniyle sucul canlılar etkilenebilir. Bu nedenle, - Su temin planında, deniz suyu arıtma tesisi bulunması durumunda deşarj noktasında olası hassas türler değerlendirmeye alınması; - SÇD aşamasında, deniz suyu arıtma tesinin sucul canlılara etkisinin incelenmesi; iii) Orman alanları İzmir Çeşme KTKGB'nin %22.5'ini oluşturmaktadır. Plan kapsamında, orman alanlarının yoğun kaybı söz konusu olursa, türler habitatlarını kaybedebilir. Bu nedenle, SÇD kapsamında, orman alanları kaybının biyoçeşitlilik üzerine etkilerinin incelenmesi.

Toprak Bozulması: i) Plan kapsamındaki yapılması planlanan tesislerin inşaatı sırasında yüksek miktarda kazı çalışmaları gerekecektir. Bu aşamada eğer iyi bir yönetim yapılmazsa bitkisel toprak kaybı ve kirliliği yaşanabilir. Bu nedenle; - Planlama kapsamında, bitkisel toprak yönetimi konularında plan kararları geliştirilmesi, - SÇD aşamasında, bitkisel toprak kaybı riskine ilişkin etkilerin değerlendirilmesi; ii) Tesislerin inşaatı sırasında, yüksek eğimli alanlardaki çalışmalarda toprak erozyonu tetiklenebilir. Bu nedenle; - planlama kapsamında, erozyon yönetimi konularında plan kararları geliştirilmesi, - SÇD aşamasında, erozyon riskine ilişkin etkilerin değerlendirilmesi.

İnsan Sağlığı: i) İzmir Çeşme KTKGB'de yerleşim alanı çok kısıtlı olduğu (%0.27) için plan kaynaklı, insan sağlığı üzerine doğrudan önemli bir etki beklenmemektedir. Ancak planlanan su temin sistemine bağlı olarak, su kaynaklarındaki azalma ve kirlenme riski sebepleri ile dolaylı olarak insan sağlığı üzerine etki oluşması beklenebilir. Bu nedenle, planın insan sağlığı üzerine dolaylı etkileri (su kaynakları azalması, kirlenmesi vb) etkilerinin incelenmesi, ii) Turizm tesislerinin inşaat ve işletmesi sırasında pandemi nedeniyle insan sağlığı üzerine etki oluşabilir. Bu nedenle, planlanan turizm tesislerinin inşaat ve işletmesi sırasında pandeminin olası etkilerinin incelenmesi.

Kültürel Miras: İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde Erythrai (İldırı) Antik Kenti ve Karaköy'ün de içerisinde bulunduğu 1., 2. ve 3. derece derece arkeolojik sit alanları mevcuttur. Planlanan tesislerin konumuna göre bu alanlar doğrudan tesisler ve/veya işletme aşamasında insan baskısı nedeni ile etkilenebilir. Bu nedenle,- plan kapsamında arkeolojik sit alanlarını koruyacak kararlar geliştirilmesi, - SÇD sürecinde arkeolojik sit alanları ve alanların plan kapsamında öngörülen tesislere yakınlığı ve olası etkileri incelenmesi.

Atık: i) İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında planlanan turizm tesislerinde yönetilmesi gereken belediye atığı, ambalaj atığı, yağ atığı vb. atıklar oluşacaktır. Çeşme İlçesinde atık altyapı tesislerinin, araçlar ve personel kapasiteleri bu atığı yönetmek konusunda yeterli olmayabilir. Bu nedenle, planlama ve SÇD aşamasında mevcut tesislerin durumu, kapasitesi ve belediye atığı ve diğer atıkların yönetim sistemi için ilave altyapı ihtiyacı olup olmadığı hususları göz önüne alınması, ii) Tesislerin inşaatı sırasında kazı toprağı ve bitkisel toprak oluşacaktır. Bunlar uygun şekilde yönetilmez ise çevreye zarar oluşturabilir. Bu nedenle, planlama ve SÇD aşamasında kazı toprağı ve bitkisel toprak yönetim planlaması göz önüne alınması, iii) Turizm tesislerinde ve konutlarda atılması gereken evsel atık su oluşacaktır. Çeşme ilçesinin mevcut atık su arıtma tesisinin kapasitesi, oluşan bu ilave atık suyu arıtmak için yeterli değildir. Oluşan atık suyun ve yeni kurulacak atık su arıtma tesisi(lerinde) oluşacak arıtma çamurunun çevreye zarar vermeden yönetilmesi gerekli olacaktır. Bu nedenle; - Plan kapsamında atık su yönetimi ve çamur yönetimine ilişkin plan kararları oluşturulması, - SÇD aşamasında, atık su yönetim sistemi, çamur yönetim planlaması mevcudiyeti ve çevresel etkileri incelenmesi, iv) Plan kapsamındaki tesisler için su temini planlamasında deniz suyu arıtma sistemi planlanırsa, deniz suyu arıtma tesisinde konsantre (atık su) oluşacaktır. Konsantrenin bertaraf yöntemine bağlı olarak çevresel etki oluşabilir. Bu nedenle, SÇD kapsamında deniz suyu arıtma tesinin çevresel etkilerinin incelenmesi, v) Plan kapsamında yat limanı, balıkçı barınakları, çekek yerleri vb kıyı tesisleri kullanım karar önerisi bulunmaktadır. Bu tesislerin inşaatı ve işletmesi sırasında, yatların temizlik ve bakım faaliyetlerinin yanı sıra, kazara dökülmeler veya atıkların çevresel açıdan yetersiz yönetimi ile ilişkili olası emisyonlar nedeniyle kirlilik oluşabilir. Bu nedenle, - Plan kapsamında, kıyı tesislerinin çevresel yönetimine ilişkin kararların geliştirilmesi, - SÇD aşamasında, kıyı tesislerinin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi.

Sosyokültürel ve sosyoekonomik etkiler: Plan kapsamındaki turizm tesisleri, yerleşim yeri az olan bölgede, halihazırda turistik bir bölge olan Çeşme ilçesinde planlanmıştır. Bu sebeple, turizm kaynaklı olarak sosyo-kültürel çevre üzerinde önemli bir etki beklenmemektedir. Ancak, i) Bölge halkını erişim ve katılımdan nispeten

uzak tutan (yani, plajlar gibi tesisleri kullanmak veya bölgedeki turistlere hizmetlerini sunmak veya mallarını satmak gibi) bir yaklaşımın bulunması durumunda sosyokültürel anlamda bir risk oluşabilir. Bu nedenle, - Plan kapsamında, kıyı şeridinin genel kullanıma açık şekilde planlanması, - SÇD aşamasında ve plan kapsamında yerel halkın şikayetlerinin veya çatışmaların ortaya çıkma potansiyeli araştırılması, ii) İzmir Çeşme KTKGB'nin sadece planlama alanında değil oluşturacağı çekim gücü ile çevresinde de nüfus artışı olabileceği sebebiyle çevresel altyapı, hastane, ulaşım, okul vb. ilave kamusal maliyetler oluşabilir. Bu nedenle, planın çekim gücü sebebiyle, planlama alanı dışında oluşabilecek çevresel altyapı, hastane, okul, ulaşım vb kamusal ihtiyaçlarının planlama ve SÇD aşamasında değerlendirilmesi.

Hava Kalitesi: İzmir Çeşme KTKGB 'de artan trafik kaynaklı olarak hava kalitesinde düşüş beklenebilir. Bu nedenle, - Plan kapsamında, çevre dostu ulaşım ve ulaşım araçlarına ilişkin kararlar geliştirilmesi, - SÇD kapsamında, plan kapsamındaki ulaşım planının hava kirliliği üzerine etkisinin incelenmesi.

Gürültü: i) Artan trafik kaynaklı olarak, ulaşım yolları yakınındaki yerleşimlerde gürültü artışı gözlenebilir. Bu nedenle; - SÇD aşamasında, ulaşım planı ile ilgili kararların, yakın yerleşim alanlarda oluşturacağı gürültü üzerine etkisinin değerlendirilmesi, ii) Plan kapsamında eğlence yerleri kaynaklı gürültü oluşumu beklenebilir. Bu nedenle;- SÇD aşamasında, eğlence yerleri kaynaklı gürültünün (yerleşim alanları, biyoçeşitlilik vb. üzerine) etkisinin değerlendirilmesi; iii) İzmir Çeşme KTKGB'de mevcut olan, RES'lerin turizm tesislerde oluşturacağı gürültü, plan kapsamında etki oluşturabilir. Bu nedenle, plan kapsamında, RES'lerden kaynaklı gürültünün belirlenecek yaklaşma mesafeleri ile önlenmesi.

Görsel Peyzaj: İzmir Çeşme KTKGB'de görsel peyzaj kalitesi yüksek alanlar bulunmaktadır. Plan kapsamında doğal çevreye uygun olmayan yapılaşma planlanırsa (örneğin çok katlı binalar) alanın görsel peyzajı etkilenebilir, görüntü kirliliği oluşabilir. Bu nedenle, Plan ve SÇD kapsamında, planlanan tesislerin olası görsel etkileri dikkate alınması/incelenmesi.

Koku: Plan kaynaklı önemli bir etki beklenmemektedir. Ancak, İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında atık su yönetimi için atık su arıtma tesisi yapılması durumunda oluşması muhtemel koku turizm tesisleri ziyaretçileri ve konut sakinlerini etkileyebilir. Bu nedenle, atık su arıtma tesisi kaynaklı kokunun planlanan tesisler üzerine etkisi plan ve SÇD kapsamında değerlendirilmesi kapsama dahil edilmiştir.

Sonraki Aşamalar

Bu Kapsam Belirleme Raporu, taslak aşamada iken ÇŞB ve KTB internet sayfalarında yayınlanırken, 10 Eylül 2021'de Kapsam Belirleme Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Kapsam Belirleme Toplantısı sırasında ve resmi yazılar ile iletilen görüşler (EK-I) ardından nihai hale getirilen Kapsam Belirleme Raporu, ÇŞB'nin onayına sunulmuştur. Kapsam Belirleme Raporu'nun onaylanması ardından SÇD Raporu hazırlama süreci başlatılacaktır.

1. GİRİŞ

1.1 RAPORUN AMACI

SÇD, kamu kurum/kuruluşlarınca hazırlanacak plan/programların olası olumsuz çevresel etkilerini en aza indirmek, olumlu etkilerini de en üst düzeye çıkarmak ve karar vericilere yardımcı olmak üzere katılımcı bir yaklaşımla sürdürülen çevresel değerlendirme sürecidir. SÇD, hazırlanan plan/program ile eş zamanlı olarak yürütülmektedir. SÇD sürecinde, Kapsam Belirleme Raporu, SÇD Raporu ve Bilgilendirme ve İzleme Raporları hazırlanmaktadır.

Türkiye, 8 Nisan 2017'de 30032 sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren ve Avrupa Birliği SÇD Direktifi'nin gereklilikleri ile uyumlu olan SÇD Yönetmeliğini kabul ederek SÇD'yi ulusal yasal çerçevesinde uygulamaya koymuştur. SÇD Yönetmeliği'ne göre; mekânsal planlama sektöründe hazırlanan SÇD'ye tabi plan/programlarda (ve bu plan/programlarda yapılacak revizyonlarda) yönetmeliğin yayımı tarihi itibarıyla, mekânsal planlama sektöründe hazırlanan SÇD'ye tabi plan/programlar'da yapılacak yapılacak değişiklikler için ise 1/1/2023 tarihinden itibaren yönetmeliğin hükümleri uygulanmaya başlanmaktadır. Ancak, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İzmir Çeşme KTKGB içerisinde alınacak her türlü plan kararında çevreye duyarlılık ve sürdürülebilirlik ilkesi baz alınarak, bölgenin doğal dengesinin korunmasına yönelik tedbirlerin hassasiyetle ele alınması amaçlandığından, hazırlanmakta olan bu planın olası çevresel etkilerini incelemek ve önleyici/azaltıcı önlemleri planlama sürecine dahil etmek amacıyla, SÇD sürecini yürütmek konusunda duyarlılık göstermiştir.

Bu raporun konusu olan, kapsam belirleme sürecinin yürütülmesinde amaç; Plandan etkilenebilecek kilit çevresel (su, hava, duyarlı yöreler vb.) ve sosyal (nüfus, ekonomi ve sağlık dâhil olmak üzere) hususları belirlemek ve böylelikle bir sonraki aşamada yürütülecek SÇD çalışmasının odaklanması gereken konuları tespit etmek, yani SÇD'nin "kapsamını" belirlemektir.

Kapsam belirleme evresi, SÇD'nin ilk aşamasıdır ve aşağıdakilerin belirlenmesi açısından önem taşımaktadır:

- İzmir Çeşme KTKGB'nin çevresel koşullarının (mevcut durumun) ön değerlendirmesi;
- Planın detaylandırılması ve uygulanması ile ilgili çevre (ve sağlık) yaklaşımının, hedeflerinin belirlenmesi ve
- Paydaş istişareleri.

Taslak Kapsam Belirleme Raporu, aynı zamanda, ön bulguları sunmak ve Planın optimizasyonu için tedbirler önerme ve uygulamasının çevresel etkilerini değerlendirme odaklı olacak SÇD'nin ikinci evresine katkı sağlayacak olan paydaş istişarelerine bir temel hazırlamaktadır.

Bu Kapsam Belirleme Raporu'nun 2. Bölümünde, Plan kısaca anlatılmıştır. 3. Bölüm'de planlama alanında su miktarı ve kalitesi, ekoloji ve biyoçeşitlilik başta olmak üzere, arazi kullanımı, iklim, hava kalitesi, kültürel miras, sosyo-ekonomik durum, çevresel altyapı gibi çevresel mevcut durum analizi sunulmuştur. 4. Bölüm'de Plan ile ilgili kilit hususlar belirlenmiş ve kapsam belirleme matrisinde listelenmiştir. Aynı zamanda, ilgili çevresel politika hedefleri çeşitli resmi kılavuz belgeler (Plan ile ilgili strateji planları, eylem planları, yönetmelikler vb.) ile oluşturulmuştur. Son olarak ileride hangi analizlerin dahil edilebileceği ve SÇD sürecinin, sıradaki evresinde (SÇD Raporu hazırlığı) atılacak adımlar belirtilmiştir.

1.2 PLAN İÇİN KAPSAM BELİRLEME YAKLAŞIMI

Kapsam belirleme sürecinin yürütülmesinde amaç plan/programdan etkilenebilecek kilit çevresel (su, hava, duyarlı yöreler vb.) ve (nüfus, ekonomi ve sağlık dâhil olmak üzere) sosyal hususları belirlemek ve böylelikle bir sonraki aşamada yürütülecek SÇD çalışmasının odaklanması gereken hususların tespit etmek, yani SÇD'nin "kapsamını" belirlemektir.

SÇD Yönetmeliği, hem Kapsam Belirleme Raporlarının (SÇD Yönetmeliği Ek 3) hem de SÇD Raporlarının (SÇD Yönetmeliği Ek 4) içeriğinin genel ana hatlarını belirlemektedir. Kapsam belirleme, plan/program üzerinde bir SÇD çalışmasının sınırlarını kesinleştirmeye yaramaktadır. Kapsam Belirleme Raporu "istişarelere" temel

oluşturması için (SÇD Yönetmeliği'nin teşvik ettiği üzere) paydaşlar ile tartışılmalı ve paydaşların görüşleri dikkate alınarak yapılan revizyonlardan sonra nihai hale getirilmelidir. Kapsam belirlemenin sonuçları, sonraki aşamada çevre durumu, plan kararları ve seçeneklerinde yapılacak değerlendirmelere ve Planının etkisinin değerlendirilmesinde kılavuz olacaktır.

Kapsam Belirleme Raporunun hazırlanması süresince çeşitli mevcut raporlara (genelde resmi olarak kamu kuruluşları tarafından yayınlanmış) ve diğer güncel belgelere başvurulmuştur. Bu belgeler Ek 3'te listelenmiştir.

SÇD Yönetmeliği'nin hükümleri ve aynı zamanda uluslararası iyi uygulamalar ile uyumlu olarak, raporun sonraki bölümlerinde aşağıdaki konulardan bahsedilmiştir:

- Önerilen Planın Temel Özelliklerinin Özeti (2. Bölüm),
- Önemli Derecede Etkilenmesi Muhtemel Alanların Özellikleri (3. Bölüm),
- SÇD'ye Dâhil Edilecek Öncelikli Hususların Ön Değerlendirmesi (4. Bölüm),
- Planın SÇD'si için Sıradaki Adımlar (5. Bölüm).

İyi bir SÇD uygulamasının gereği olarak, Planın SÇD Kapsam Belirleme sürecinde, aşağıdaki adımlar takip edilerek yürütülecek ve SÇD çalışmasına paydaş istişareleri eklenecektir:

- **1. Adım:** Planlama alanının durumunun ilk ana hatlarını çizen ve ileride yapılacak analizlerde dâhil edilmesi gerekebilecek muhtemel kilit hususların belirlenmesini sağlayan Taslak Kapsam Belirleme Raporu'nu hazırlamak (Şubat 2021 - Haziran 2021).
- **2. Adım:** Düzenli aralıklarla planlama ekibi ile iç toplantılar (Şubat 2021 - Haziran 2021)
- **3. Adım:** Kilit paydaşlar ile yapılacak olan Kapsam Belirleme Toplantısında Taslak Kapsam Belirleme Raporu'nun sunulması ve tartışılması (İzmir, Eylül 2021).
- **4. Adım:** Paydaşlardan alınan veri ve bilgileri entegre ederek Kapsam Belirleme Raporu'nun nihai hale getirilmesi (Ekim 2021)
- **5. Adım:** SÇD Raporu'nun hazırlanması
- **6. Adım:** Taslak SÇD Raporu'nun kilit paydaşlar ile yapılacak İstişare Toplantısında sunulması ve tartışılması
- **7. Adım:** Paydaşlardan alınan veri ve bilgileri entegre ederek SÇD Raporu'nun nihai hale getirilmesi

2. PLANIN BAŞLICA ÖZELLİKLERİ

2.1 MEVCUT DURUM ANALİZİ

2.1.1 Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri

2634 sayılı Kanunun amacı ve kapsamı Kanunun 1. ve 2. maddelerinde “*Bu Kanunun amacı; turizm sektörünü düzenleyecek, geliştirecek, dinamik bir yapı ve işleyişe kavuşturacak tertip ve tedbirlerin alınmasını sağlamaktır.*” ve “*Bu Kanun, turizm hizmeti ile bu hizmetin gereği kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin tespiti ile geliştirilmelerine, turizm yatırım ve işletmelerinin teşvik edilmesine, düzenlenmesine ve denetlenmesine ilişkin hükümleri kapsar.*” şeklinde ifade edilmiştir. Kanunun 7. Maddesinde de; “*Bakanlık; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içinde her ölçekteki planları yapmaya, yaptırmaya, resen onaylamaya ve tadil etmeye yetkilidir.*” denilmiş, Turizm Merkezleri ve Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri sınırları içinde özel ve sektörel bir planlama olan turizm amaçlı ve odaklı imar planlarını yapma, yaptırma ve onaylama yetkisi Kültür ve Turizm Bakanlığı'na verilmiştir.

Bunun yanı sıra, Onbirinci Kalkınma Planı ve “Türkiye Turizm Ana Planı – 2023” kapsamında turizm sektörünü geliştirecek ve uygulanabilirlik konusunda dinamik bir işleyişe kavuşturacak tedbirlerin alınması konusunda yeni açılımlar geliştirilmesi yönünde çalışmalar da KTB tarafından yürütülmektedir.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 3. maddesinde;

- **KTKGB'ler**, “*tarihî ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı ve/veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu yöreleri korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve plânlı gelişimi sağlamak amacıyla değerlendirmek üzere sınırları Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın önerisi ve Cumhurbaşkanı onayı ile ilân edilen bölgeler*”
- **Turizm Merkezleri**: “*Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri içinde veya dışında, öncelikle geliştirilmesi öngörülen; yeri, mevkii ve sınırları Cumhurbaşkanı kararıyla tespit ve ilân edilen, turizm hareketleri ve faaliyetleri yönünden önem taşıyan yerleri veya bölümleri*”

olarak tanımlanmıştır.

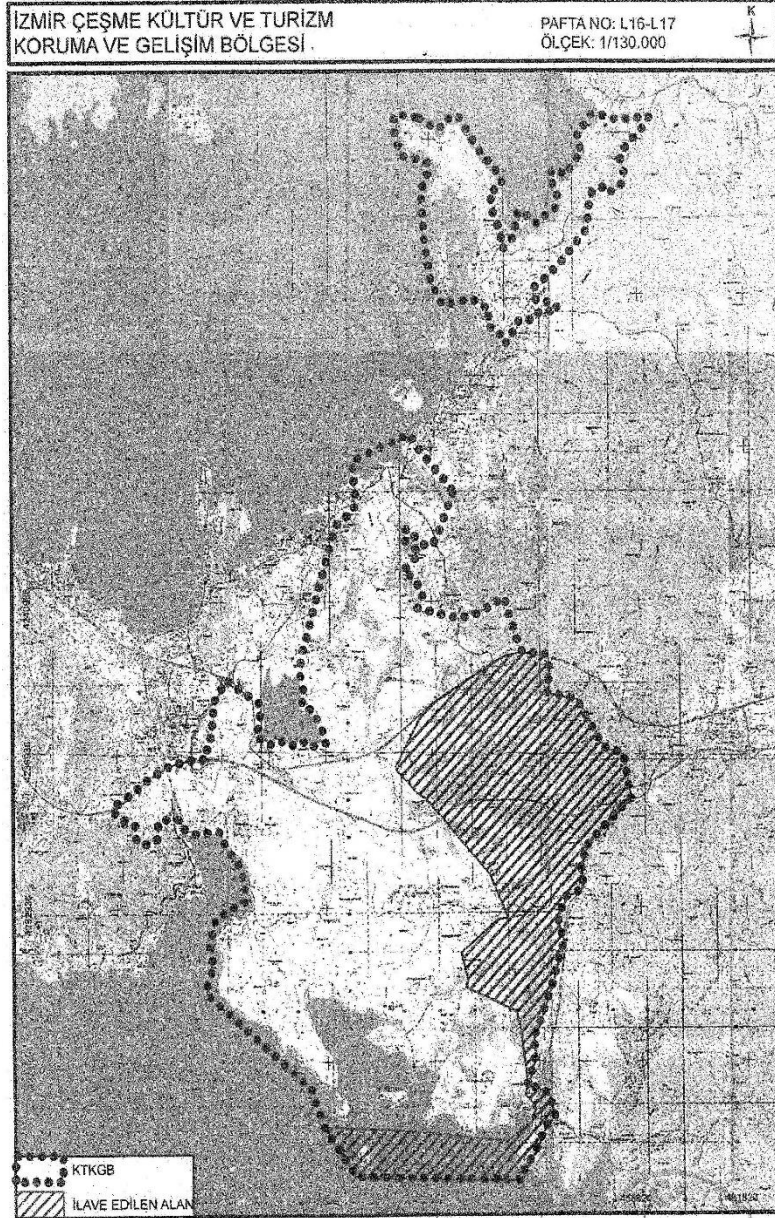
KTKGB'ler, bölgesel ve yerel kalkınmayı hedefleyen, büyük ölçekli planlama, alternatif yönetim ve işletme modelleri oluşturmayı amaçlayan alanlardır. KTKGB'lerin seçiminde organize turizm faaliyetlerinin geliştirilebileceği geniş alanlar tercih edilmekte, mülkiyet, altyapı ve çevre gibi konular için de çözüm önerileri getirilmekte ve sistemli bir yapılanma sağlanmaktadır. KTKGB'ler sadece bir sınır belirleme işlemi olmayıp aynı zamanda söz konusu sınırlar içinde yapılacak planlama, tahsis gibi yetkilerin de önceden belirlenmiş hedefler ve ilkeler doğrultusunda kullanılmasını içermektedir.

KTKGB'lerin tespitinde; ülkenin doğal, tarihi, arkeolojik ve sosyo-kültürel turizm değerleri, kış, av ve su sporları ve sağlık turizmi ile mevcut diğer turizm potansiyeli dikkate alınmaktadır. 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu göre belirli potansiyele sahip alanlarda, KTKGB tanımında da ifade edildiği üzere koruma–kullanma dengesinin kurularak sektörel kalkınmayı ve plânlı gelişimi sağlamak ana hedeftir.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca 57 adedi KTKGB olmak üzere toplam 228 adet Turizm Merkezi/KTGGB ilan edilmiştir.

2.1.2 İzmir Çeşme KTKGB

İzmir Çeşme KTKGB, 13/9/2019 tarihli ve 30887 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 1532 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca ilan edilmiş ve 12/2/2020 tarihli ve 31037 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2103 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca sınırları yeniden belirlenmiştir. (Şekil-2)

Şekil 1: İzmir Çeşme KTKGB Sınırları (Kaynak: Resmi Gazete Tarih 11.02.2020 No. 31037)

2.2 HEDEFLER VE ÖNCELİKLER

KTKGB'ler, bölgesel ve yerel kalkınmayı hedefleyen, büyük ölçekli planlama, alternatif yönetim ve işletme modelleri oluşturmayı amaçlayan çalışmalardır. İzmir Çeşme KTKGB'de, korumaya yönelik tedbirlerin temel alındığı, alandaki düşük yoğunluklu, kontrollü bir gelişim planlaması ile turizm gelişimin farklı turizm türlerine olanak sağlayarak bölgeye gelen turist sayısının artırılmasını ve turizmin yılın tamamına yayılmasını hedefleyen bir planlama süreci yürütülmektedir.

Plan kapsamında; sürdürülebilirlik, çevreye duyarlı planlama yaklaşımının yanı sıra, bireylerin biyolojik ve fiziksel ihtiyaçlarının ötesinde psikososyal ihtiyaçlarını da karşılamaya olanak sağlayan mekansal stratejilerin gözetilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, Planın hedef ve öncelikleri aşağıda verilen dört ana başlık altında ele alınmaktadır;

Turizme yönelik stratejiler:

- Yaz aylarına sıkışmış ve standartlaşmış kitlesel turizmin yerine kırsal turizm, agro turizm, eko turizm,

kültür turizmi, spor turizmi, golf turizmi, deniz turizmi, gastronomi, sağlık turizmi, termal turizm ve benzeri şekillerde çeşitlenerek yıl boyu sürdürülmesine yönelik yaklaşımların geliştirilmesi,

- Çeşme bölgesi genelinde yer alan mevcut turistik tesis kapasitesinin planlı bir biçimde artırılmasıyla uluslararası düzeyde rekabet gücünün elde edilmesi ve yerel kalkınmaya katkı sağlanması,
- Turizm yatırımlarının sürdürülebilirlik ve çevreye duyarlı yaklaşımlarla planlanması,
- Arkeolojik sit niteliği taşıyan ve yeniden fonksiyonlandırılabilir tarihi yapı stoğu barındıran Karaköy'ün restore edilerek turizme kazandırılması,
- Alan kapsamında, yerel yatırımcıyı güçlendirecek ve uluslararası düzeyde yabancı yatırımcıyı bölgeye çekecek turizm senaryolarının oluşturulması

Çevre, enerji ve sürdürülebilirliğe yönelik stratejiler:

- Vadiler, sulak alanlar ve azmaklar gibi biyoçeşitliliğe sahip alanlar ve habitatların korunması,
- Yenilenebilir enerji kullanımı sağlayacak üst ölçek ve alt ölçek tasarım yaklaşımlarının belirlenmesi,
- Su kaynaklarının korunması ve alternatif kaynaklar oluşturulması,
- Mevcut tarım alanlarının korunması ve perma kültür, iyi tarım ve organik tarım gibi uygulamalar özendirilerek geliştirilmesi,
- Çevre duyarlı yapı ve peyzaj tasarım öğeleri geliştirilmesi,
- Karadan denize uzanan ekolojik koridorların korunması ve geliştirilmesi,
- Kıyı habitatını olumsuz etkileyen ve denizi kirleten unsurların (balık çiftlikleri gibi) uzaklaştırılması,
- Karbon emisyonunu en aza indirmek için, araç trafiğinin azaltılması, alternatif toplu taşıma biçimlerinin desteklenmesi,
- Planlama alanı içerisinde yaya, bisiklet ve kirletici olmayan diğer taşıma biçimleriyle ulaşımın kolaylaştırılması,
- Kurulu RES'lerin, çevresindeki yaşam alanlarına ve tarım alanlarına olası olumsuz etkilerinin bilimsel olarak izlenmesi ve planlama çalışmalarında olumsuz etkilerin asgariye indirilmesine yönelik yaklaşımların geliştirilmesi,
- Golf sahaları ve marinalar başta olmak üzere çevre dostu yaklaşımları belirleyen yönergeler geliştirilmesi,

Tarımaya yönelik stratejiler:

- Nitelikli tarım alanlarının korunması,
- Bölgede organik tarımın özendirilmesi,
- Turizme yönelik tarımın (agro turizm) geliştirilmesi,
- Meraların korunması,
- Kıyı balıkçılığı için uygun yerler gösterilmesi ve kıyı lojistik alanları oluşturularak teşvik edilmesi,
- Tarladan sofraya ilişkisinin kurulduğu bir Gastronomi köyü oluşturulması.

Kültür ve sanata yönelik stratejiler:

- Kültürel çevre ve geleneksel kent dokusunu oluşturan Alaçatı evlerinin korunması ve aşırı kopyalanarak tüketilmesinin önüne geçilmesi, bu amaçla yerel malzeme ve yaşam biçimi dikkate alınarak, çevreye uyumlu, zamansız mimari yaklaşımların geliştirilmesi,
- Doğal değerler yanı sıra, kültür ve sanat unsurlarının ağırlıklı olduğu bölgede bu değerlerin geliştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanmasına yönelik planlama önerilerinin geliştirilmesi ve bu doğrultuda Cumhuriyet köyü, Sanat köyü planlanması,
- Planlama alanı ve çevresinde yer alan doğal değerlerin geliştirilmesi amacıyla; spor – golf – sörf okulları, gastronomi atölyeleri, organik tarım atölyeleri ve benzeri eğitim tesislerinin oluşturulması,
- Kültürel değer olarak kentsel ve kırsal yerleşimlerin sahip olduğu yerleşim kimliğinin sürdürülebilmesine yönelik olarak, yeni yapılaşmaların yönlendirilmesi amacıyla alt ölçek uygulamalar için bir rehber niteliğinde tasarım ilke ve yaklaşımlarının belirlenmesi.

2.3 BAŞLICA KARARLAR / TEDBİRLER

SÇD Kapsam Belirleme aşamasının yürütüldüğü Şubat-Mayıs 2021 döneminde, planlama çalışmaları devam etmektedir.

Plan, İzmir Çeşme KTKGB'nin tamamını kapsayacak şekilde hazırlanmaktadır. Plan; KTKGB bütününde öngörülen sektörel ve fiziksel gelişme senaryolarını, nüfus ve işgücü kabullerini, gelişme yönleri ve genel arazi kullanım kararlarını ve bu kararlara nasıl ulaşıldığı bilgilerini içerecektir. Plan, "Plan Paftaları", "Plan Hükümleri" ve "Plan Açıklama Raporu"ndan oluşacaktır.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 3. maddesine göre; KTKGB'ler, "tarihî ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı ve/veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu yöreleri korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve plânlı gelişimi sağlamak amacıyla değerlendirmek üzere sınırları Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın önerisi ve Cumhurbaşkanlığı onayı ile ilân edilen bölgeler" olarak tanımlanmaktadır. KTKGB' ler, bölgesel ve yerel kalkınmayı hedefleyen, büyük ölçekli planlama, alternatif yönetim ve işletme modelleri oluşturmayı amaçlayan çalışmalardır. KTKGB' lerinin seçiminde organize turizm faaliyetlerinin geliştirilebileceği geniş alanlar tercih edilmekte, mülkiyet, altyapı ve çevre gibi konular için de çözüm önerileri getirilmekte ve sistemli bir yapılanma sağlanmaktadır.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca, Bakanlar Kurulu Kararı ile 57 adet KTKGB ilan edilmiştir. İzmir Çeşme KTKGB bunlardan biri olup, 13/9/2019 tarihli ve 30887 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 1532 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca ilan edilmiş ve 12/2/2020 tarihli ve 31037 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2103 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca sınırları yeniden belirlenmiştir. İzmir Çeşme KTKGB'de, korumaya yönelik tedbirlerin temel alındığı düşük yoğunluklu, kontrollü bir gelişim planlaması ile turizm gelişimin farklı turizm türlerine olanak sağlayarak bölgeye gelen turist sayısının artırılması ve turizmin yılın tamamına yayılmasını hedefleyen bir planlama süreci yürütülmektedir.

Yürürlükte olan 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında, İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde "Orman, Tarım Arazisi, Ağaçlandırılacak Alan, Çayır Mera, Tercihli Kullanım Alanı, Günübirlik Alan, Havaalanı, Otoyol, Doğal Sit Alanları ve I. Derece Arkeolojik Sit alanları" kararları bulunmaktadır.

İzmir Çeşme KTKGB 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi'nde ise,

- Turizm Bölgesi (Turizm Alanı, Kamping, Otel, Butik Otel, Eğlence Merkezi, Kırsal Turizm Tesis Alanı, Sağlık Turizmi Tesis Alanı, Spor Turizmi Tesis Alanı), Günübirlik Turizm, Eko-turizm, Golf Turizmi,
- Tercihli Kullanım Bölgesi (Ticaret, Turizm ve Konut Alanları, Kamu Hizmet Alanları, Personel Lojman Alanları, Lojistik Bölgesi),
- Doğal Karakteri Korunacak Alanlar (azmaklar, kayalık-taşlık alanlar, kumsallar, bataklıklar, jeolojik özelliği farklılaşmış alanlar vb.)
- Kentsel ve bölgesel yeşil ve spor alanı (ağaçlandırılacak alanlar, spor alanları, rekreasyon alanları, rekreatif alanlar vb.)
- Kentsel ve bölgesel sosyal altyapı alanı (sağlık alanları, yüksek öğretim alanı, eğitim alanları, geriatri merkezi vb.)
- Korunacak alanlar (doğal sit alanları, arkeolojik sit alanları, akdeniz foku yaşam alanı)
- Yapı Sınırlaması Getirilerek Korunacak Alanlar (Sulak Alanlar, içme-kullanma suyu koruma kuşakları)
- Orman Alanı, Tarım Alanı, Mera Alanı, Zeytinlik Alan
- Kıyı Tesisleri Alanı (Yat limanı, balıkçı barınakları, çekek yerleri, vb.)
- Teknik Altyapı Alanı (Ters Ozmaz Tesis Alanı, Depolama Alanı, İçme Suyu Tesisleri Alanı, Atık Su Tesisleri Alanı, Katı Atık Tesisleri Alanı)
- Enerji Üretim Alanı (Rüzgâr Enerji Santralleri, Trafo Alanı)

kararlarının önerilmesi planlanmaktadır. Kullanım kararları açısından incelendiğinde, Planın aşağıda genel hatları verilen değişiklik önerilerini içermesi planlanmaktadır;

İzmir Çeşme KTKGB'de yaklaşık olarak 30.000 kişi yerleşik nüfus, 50.000 kişi konaklayan ziyaretçi ve 20.000 kişi günübirlik ziyaretçi olmak üzere günlük en fazla 100.000 kişiye hizmet verilmesi öngörülmektedir.

2.4 HAZIRLIK SÜRECİ VE SONRAKİ ADIMLAR

Ekim 2020 tarihinde başlayan planlama süreci aşağıda açıklanan üç temel kısımdan oluşmaktadır:

Araştırma, Veri Toplama ve Saptama Çalışmaları

Genel Alan Analizi; İzmir Çeşme KTKGB'nin içinde yer aldığı bölgeye/yerleşme sistemine ilişkin; i) yönetsel yapı, ii) genel çevre özellikleri, iii) coğrafi ve fiziki yapı, iv) ekonomik yapı, v) demografik yapı, vi) gelişme eğilimleri, sorunlar, olanaklar, vii) geçmişte uygulanan ve bugün yürürlükte olan planların etkisi konularını kapsamaktadır.

Plan Alanına İlişkin Araştırmalar; İzmir Çeşme KTKGB'ye ilişkin; i) yönetsel veriler, ii) tarihsel araştırmalar, iii) fiziki ve doğal veriler, iv) korumaya ilişkin veriler, v) geçmişteki ve mevcut planlara ilişkin araştırma, vi) nüfus ve demografik yapı, vii) turizm, viii) ekonomik yapı, ix) sosyal yapı, x) fiziki mekân araştırması, xi) mülkiyet durumu, kentsel arazi değerleri, xii) gelişme eğilimleri, finansman analizi, üst plan kararları ve yasal çerçeve konularını kapsamaktadır.

Plan Alanına İlişkin Sorunlar, Olanaklar; İzmir Çeşme KTKGB'ye ilişkin i) fiziki mekân/çevre/dokuya ilişkin sorunlar, sosyal/ekonomik sorunlar, yönetsel sorunlar, korumaya ilişkin sorunlardan oluşan sorun formülasyonu ve ii) yasal, yönetsel, finansal olanakların belirlenmesini içermektedir.

Aşama 1'in sonunda üretilen temel dokümanlar; Araştırma Raporu ve Analiz Haritaları, Fotoğraf Albümü ve Drone Çekimleri, Güçlü-Zayıf Yönler, Fırsatlar Tehditler (GZFT) Analiz Paftası / Tablosu, Arazi Kullanım Paftası, Eşik Analizi ve Sentez Paftası'dır.

- ✓ **Araştırma Raporu'nda,** Çeşme KTKG'nin tüm yapısal ve işlevsel özellikleri, sorunlar ve olanaklar küçük analiz paftaları ile mevcut kurumsal kapasite, coğrafi, jeolojik, demografik, sosyo-kültürel, ekonomik yapı özellikler tanımlanacaktır. Bölgenin geliştirilmesine konu olabilecek alanlardaki mevcut ve potansiyel teşkil eden tüm turizm tür ve aktiviteler tespit edilerek kapasite ve kullanımlarına ilişkin bilgiler ortaya konulacaktır. Mevcut proje ve yatırımlar ile mevcut kaynaklara olan talebin tespiti ve bölgeye yapılması uygun olabilecek yatırımlar belirlenecektir.
- ✓ **Eşik Analizinde,** topografik, jeolojik-jeoteknik, hidrolojik yapı özellikleri ile arazi kullanımı, tarım ve orman alanları, içme suyu havzaları, sit ve diğer koruma alanları, hassas alanlar, kıyı, altyapı, doğal ve fiziki veriler ile afet tehlikeleri analiz edilerek bir arada değerlendirilecektir. Sentez paftasında ise, doğal kaynaklar, çevresel değerler, gelişmeyi yönlendiren fiziksel, yasal ve yönetsel sınırlamaların birleştirilmesiyle yerleşime / yatırıma uygun planlanabilir alanlar tespit edilecektir.

İzmir Çeşme KTKGB Ekolojik Yaşam Planının Hazırlanması

İzmir Çeşme KTKGB Ekolojik Yaşam Planının Hazırlanmasında temel ilke özellikle kıyı şeridini kapsayacak şekilde, yapılan eşik analizleri doğrultusunda "genel kullanım alanları"nın oluşturulmasıdır. İzmir Çeşme KTKGB Ekolojik Yaşam Planı kapsamında aşağıdaki planlama çalışmaları yürütülecektir:

- ✓ Genel Tasarım Yaklaşım Raporu,
- ✓ Kavramsal Şemalar,
- ✓ Genel Kullanım Alanları Kurgusu,
- ✓ Yerleşme Yoğunluğu Etüdü,
- ✓ Mekansal Kurgu – Vaziyet Planı,
- ✓ Mimari Tasarım,
- ✓ Üç Boyutlu Görseller,
- ✓ Ekolojik Araştırma ve Değerlendirme Raporu ve
- ✓ Ulaşım Etüd Raporu.

Mekansal Planların Hazırlanması

1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi (Plan), İzmir Çeşme KTKGB'nin tamamını kapsayacak şekilde hazırlanacak olup, KTKGB bütününde öngörülen sektörel ve fiziksel gelişme senaryolarının açıklandığı, nüfus ve işgücü kabullerinin yapıldığı, gelişme yönlerinin belirlendiği ve genel arazi kullanım kararlarının verildiği ve bu kararlara nasıl ulaşıldığı açıklanacak şekilde hazırlanacaktır. 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi, "Plan Paftaları", "Plan Hükümleri" ve "Plan Açıklama Raporu"ndan oluşacaktır.

1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı, İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde yer alan proje alanını kapsayacak şekilde hazırlanacak olup, saptanan amaç, hedeflere ulaşmak için gerekli çözüm, strateji ve yöntemlerin belirlenmesi amacıyla, genel çevre ölçeğinde korunacak doğal, ekolojik ve görsel değerler bu değerlerin kullanımına ilişkin kararlar, bölgenin mevcut turizm potansiyelini çeşitlendirmeye yönelik kararlar, değerlerin korunması, potansiyellerinin işletilebilmesi için yerleşme ölçeğinde kararlar, bölgede farklı idarelerce onaylanmış ve yürürlükte bulunan plan kararları,

SÇD Raporu verilerine göre geliştirilmiş plan kararları ve mikrobölgeleme etüdüne ve afet risklerine göre yerleşme/yapılaşma kararlarını içerecektir. 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı, "Plan Paftaları", "Plan Hükümleri" ve "Plan Açıklama Raporu"ndan oluşacaktır.

1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, yürürlükteki kanun ve yönetmelikler çerçevesinde, KTB tarafından belirlenen alanlar kapsamında, üst ölçekli plan kararlarına uygun olarak hazırlanacak olup "Plan Paftaları", "Plan Hükümleri" ve "Plan Açıklama Raporu"ndan oluşacaktır.

SÇD Kapsam Belirleme Raporunun hazırlanmakta olduğu Mayıs 2021 tarihi itibarı ile, Araştırma, Veri Toplama ve Saptama Çalışmaları tamamlanmış olup, Ekolojik Yaşam Planı ve Mekansal Planlar ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

2.5 İLGİLİ PLAN VE PROGRAMLARLA BAĞLANTISI

Planın, planlama gücünü etkilemesi beklenen planlar aşağıda Tablo 1'te gösterilmiştir.

Tablo 1: Plan ile ilişkili planlar ve programlar

Dokümanın adı	Yıl	Planı ile ilişkisi
Sektör Planları		
11. Kalkınma Planı	2019	❖ Turizmin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi, sezon süresinin uzatılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve daha fazla harcama eğilimi olan ziyaretçinin ülkemize çekilmesi ile konaklama süresi ve konaklama dışı harcamaların artırılması, her bir destinasyon özelinde ve odaklı anlayış çerçevesinde sektörde dönüşümün gerçekleştirilmesi ve koruma-kullanma dengesi gözetilerek ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlanması temel amaçtır. ❖ İçerdiği farklı kullanımlarla turizm çeşitliliği sunan, bütüncül planlanmış turizm kentleri hayata geçirilerek ziyaretçilerin konaklama süreleri artırılabilecek, alışveriş, eğlence ve sportif faaliyetlerle konaklama dışı harcamaları artırılabilecektir. ❖ Büyük ölçekli turizm yatırımlarının gerçekleştirilmesine yönelik planlama ve arazi tahsis çalışmaları yapılacak, sürdürülebilir bir anlayışla turizmin çeşitlendirilmesi ve sezonun uzatılması amacıyla turizm altyapı yatırımları gerçekleştirilecektir. ❖ Kıyı alanlarının turizm sektörünün talepleri ile entegre bir şekilde koruma-kullanma dengesi dikkate alınarak bütünlük yönetimi ve planlaması yapılacaktır. ❖ 2023 Yılı turizm geliri 65 milyar dolar, turist sayısı ise 75 milyon olarak hedeflenmiştir. ❖ Artan turist sayısını karşılamak üzere yatırım sürecindeki 212.038 yatağa ilaveten Plan döneminde yatak kapasitesi 300.000 artırılabilecektir.

Dokümanın adı	Yıl	Planı ile ilişkisi
İzmir Bölge Planı 2014-2023 – Kalkınma Ajansı	2015	3194 sayılı İmar Kanununun 8'inci maddesi gereğince bölgenin sosyoekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanan 2014-2023 İzmir Bölge Planı; ❖ Güçlü Ekonomi gelişme eksen, Sürdürülebilir Üretim ve Hizmet Sunumu stratejik önceliği altında bölge turizmine ilişkin olarak "Sürdürülebilir turizmin uygulanması ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır" hedefi önceliklendirilmiştir. Turizm yatırımlarının yeşil büyüme yaklaşımı doğrultusunda doğal, tarihi, sosyal ve kültürel çevreyi koruyucu ve geliştirici bir anlayışla ele alınması, sektörde temiz üretim uygulamalarının kullanılması, ekoturizm uygulamalarına yönelik farkındalığın geliştirilmesi, başta Karaburun, Çeşme, Seferihisar, Urla, Foça, Dikili ilçeleri olmak üzere ekoturizme yönelik yatırımların özendirilmesi, turizm firma ve hizmetlerinin gelişim ve işletmesinde sınırlı ve yenilenemeyen kaynakların kullanımının asgariye indirilmesi söz konusu hedefin daha alt eylemleri arasındadır. ❖ İZBP'de Akdeniz'in Çekim Merkezi İzmir stratejik önceliği altında "İzmir'in kültür ve turizm ürünleri çeşitlendirilecek ve tanıtılacaktır" hedefi bir bölgesel önceliktir. Deniz, kültür, inanç, sağlık, doğa, spor, fuar, kış, termal, yayla, ekoturizm ve agroturizm gibi alternatif ve yeni turist profiline hitap eden turizm türlerinde gerekli altyapı eksikliklerinin tamamlanması, sürdürülebilir turizme uygun, katma değeri yüksek, inovatif turizm çeşitlerinin geliştirilmesi ilgili hedefin eylem önerileridir. Bölgesel turizm odaklarından birisi olan ve kıyı turizmi koridorunun parçası olan Çeşme'de deniz ve yat, kültür ve inanç, termal, kongre ve fuar ve ekoturizm çeşitlerine yönelik tanıtım çalışmalarına ihtiyaç vurgulanmıştır. ❖ İZBP'nin diğer önceliklerine göz atıldığında Çeşme'nin de içinde olduğu yarımada bölgesi ve çevresinin iklim verileri ve altyapı olanakları açısından sağlık sektörünün gelişmesine yönelik potansiyel taşıdığı, bu bağlamda hasta, yaşlı ve engelli bakımı, obezite, fizik tedavi ve rehabilitasyon gibi alanlarda hizmet sunacak merkezlerin bu bölgenin ekonomik çeşitliliğine katkı sunabileceği görülmektedir.
Türkiye Turizm Stratejisi 2023 ve Turizm Master Planı Kültür ve Turizm Bakanlığı	2007	❖ Strateji belgesinde Türkiye'de turizmde kitle turizmine yönelik gelişmeler ve turizm planlamasına parçacı yaklaşımlar sonucunda Akdeniz ve Ege kıyısında aşırı yığılma klip gerisi ve çevresi alanda çarpık kentleşme yapılaşma altyapı yetersizliği ve çevre sorunları ortaya çıktığı tespit edilmiş ve bu olumsuz yapılaşmayı olumlu yönde değiştirebilmek için Türkiye Turizm stratejisi kapsamında bütüncül politika strateji ve uygulamaya dönük yaklaşımlar benimsendiği belirtilmiştir.
Turizm Kıyı Yapıları Master Plan Sonuç Raporu – Ulaştırma Bakanlığı	2010	❖ Çalışma turizmin önemli bir alt sektörü olan deniz turizmi ve yat turizminde, mevcut durumu, sorunları ve paydaşların beklentilerini değerlendirmek, bu alanda zamanla artan genel ve bölgesel talepleri tahmin etmek, bu talepleri yerinde ve zamanında karşılamak amacı ile hazırlanmış olup proje alanı için özel bir karar getirmemiştir.
Ulaştırma Kıyı Yapıları Master Planı – Ulaştırma Bakanlığı	2010	❖ Çalışma 2030 yılına kadar, Türkiye'nin kıyı yapıları ulaşımının ve talebinin güncel durumunu tanımlamayı hedeflemektedir. Plan Çeşme Yarımadası'nda öneri ro-ro yatırım bölgesi olarak tespit edilmiştir.
Yarımada Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi – Kalkınma Ajansı	2014	❖ Çalışmada "İzmir İli Arazi Sınıflandırması ve planlanmış alanlar (1/5.000 ölçekli nazım planlar ve 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları) kullanılarak çakışmalar tespit edilmiştir. Çalışmaya göre

Dokümanın adı	Yıl	Planı ile ilişkisi
		Çeşme İlçesi'ndeki mutlak tarım alanları, Ovacık yerleşiminin güneyinde ve Alaçatı'nın batısında yer almaktadır. Ovacık yerleşiminin güneyindeki kıyılarda yer alan ikinci konut siteleri ile mutlak tarım alanları çakışmaktadır. Çeşme İlçesinde, merkezin kuzeyinde ve Dalyanköy'ün batısındaki yerleşim alanları ise dikili alanlar ile çakışmaktadır. Ayrıca Çeşme İlçesi'nde, Şifne ve Ildır arasındaki çatışma alanları ise, dikili alanlar ile çoğunlukla ikinci konut sitelerinin bulunduğu bölgede görülmektedir. Çeşme İlçesi'nde, Limanın batısında yer alan Altinkum Mahallesi'nde yer alan ikinci konut alanları ise dikili alanlarla çevrilidir.
Küçük Menderes Havzası Nehir Havza Yönetim Planı, Tarım ve Orman Bakanlığı	2019	❖ Alaçatı (Kutlu Aktaş) İçmesuyu Barajını korumak için, İZSU ve ÇŞB-Su Yönetimi Genel Müdürlüğü koordinasyonu ile barajın etrafında 10 m'lik tampon alanda yeşil kuşak yapılması tedbirler programında önerilmiştir ³ . Aynı zamanda, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından, Eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerinin yürütülmesi; Pestisit kullanımını azaltmak için biyolojik mücadelelerin yaygınlaştırılması; Cyfluthrin ve Cypermethrin yerine muadilinin kullanımı önerilmiştir.
Küçük Menderes Havzası Kuraklık Yönetim Planı, Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı	2018	❖ Bölgede öne çıkan suya duyarlı turizm türlerinin kuş gözlem ve golf turizmi olduğu belirlenmiştir. Golf turizminin uyum kapasitesinin artırılması adına kurum tarafından; • Sulama ihtiyacının alansal olarak belirlenip sulamanın ona göre planlanması, • Kaba sulamanın minimum düzeye indirilmesi, • Büyümenin kontrolü amacıyla biçme eyleminin uzun vadeye yayılması ve gübreleme uygulamalarının veriminin artması şeklinde öneriler sunulmuştur. Ayrıca turizm sektöründe kuraklığa karşı uyum kapasitesinin artırılması amacıyla havzada 30 adet bulunan yeşil yıldızlı turizm tesislerinin sayısının 50'ye çıkartılarak su tasarrufuna yönelik hibe ve teknik desteklerin artırılması önerilmiştir.
Küçük Menderes Havzası Sektörel Su Tahsisi Eylem Planı, Tarım ve Orman Bakanlığı	2019	❖ Havza ölçeğinde suyun sürdürülebilir yönetiminin sağlanması ve havzada yapılacak faaliyetler için geleceğe yönelik planlanarak kullanılması, havzada yeraltı ve yerüstü su kaynakları için hidrolojik, ekolojik ve sosyo-ekonomik analizler yapılarak toplam kullanılabilir su potansiyelinin sektörler arasında adil paylaşımını sağlayacak planlamanın yapılmasıdır. ❖ Planda 2017-2071 yılları için alt-havza bazında turizm sektörünün su ihtiyacı belirlenmiştir. Buna göre; Çeşme-Karaburun Alt Havzasında 2021, 2025, 2030 ve 2040 yılları turizm su ihtiyacı sırasıyla 1,21 hm ³ /yıl, 1,28 hm ³ /yıl, 1,37 hm ³ /yıl ve 1,46 hm ³ /yıl olarak belirlenmiştir. ❖ Küçük Menderes Nehri alt havzasında su potansiyelinin yaklaşık %70'inin tarım sektörüne tahsis edilmesi öngörülmektedir.
Küçük Menderes Havzası Taşkın Yönetim Planı, Tarım ve Orman Bakanlığı	2019	❖ Taşkın Yönetim Planı kapsamında, İzmir Çeşme KTKGB sınırları dışında kalan iki dere için i) Alaçatı Yerleşim İçi Deresi için (orta derece öncelikli) ve ii) Bağlar Deresi için (çok düşük öncelikli) tedbirler önerilmiştir.
Mekânsal Planlar		
İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı	2014 (son revizyon 07.07.2020)	❖ Çeşme ve Alaçatı sınırları içinde var olan ikinci konut ve turizm tesisleri nedeniyle bu nüfusun yaz aylarında oldukça yüksek değerlere ulaştığı ve ikinci konut alanlarının, yapılaşmaların ve yazlık nüfus büyüklüğünün ayrıca değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

³ 10.09.2021 de gerçekleştirilen Kapsam Belirleme Toplantısı'nda, İZSU tarafından, İZSU ve Valilik tarafından mutlak koruma alanı olan 300 m'nin ağaçlandırılma çalışmalarının başladığı belirtilmiştir.

Dokümanın adı	Yıl	Planı ile ilişkisi
		Planda 2017 yılı nüfusu 41.278 olan Çeşme İlçesi için 2025 hedef yılında 70.000 kişilik nüfus kabulü belirlenmiştir. ❖ Planda proje alanının batı ucunda, çeşme otoyolunun güneyinde turizm tesisleri önerilmiş olup alan doğal sit alanı niteliğindedir. Ayrıca Alaçatı Havaalanı⁴, plan kararı olarak düzenlenmiş ve Alaçatı'dan havalimanına bağlantı yolu plana dahil edilmiştir. (CB kararı ile iptal edildi)
1/25.000 Ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı	2012 (son revizyon 22.03.2021)	❖ Çeşme ilçesi 50 km yarıçaptaki alan içerisinde yer almadığından dolayı bu planda Çeşme ve dolayısıyla KTKGB ile ilgili olarak plan kararı bulunmamaktadır.
İzmir Batı Bölgesi 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı ⁵ - İzmir Büyükşehir Belediyesi	2018	❖ 23.05.2018 tarihinde İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planları hazırlanmış ve onaylanmıştır. 21.06.2019 tarih ve 93734 sayılı mahkeme kararı ile 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı'nın doğal sit ve korunan alanlara plan kararı getirilen kısımların iptaline karar verilmiştir. ❖ 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı'na göre İzmir Çeşme KTKGB içerisinde halen yürürlükte olan kararlar "Orman, Tarım Arazisi, Çayır Mera, I. Derece Arkeolojik Sit Sınırları" kararlarıdır.
İzmir İli Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetim ve Planlama Projesi Kıyı Alanları Mekansal Strateji Planı	2012	❖ İzmir İli Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetim ve Planlama Projesi'nin Hedefleri Kıyı alanlarında sürdürülebilir gelişme ilkesi doğrultusunda; doğal ve kültürel kaynaklardan yararlanmada sektörler arası uyumun sağlanması ve duyarlı ekosistemlerin korunması, kıyıya erişebilirlik ve kıyılardan yararlanmada kamu yararı ve eşiklik ilkesi çerçevesinde mekansal gelişme stratejilerinin geliştirilmesi, İzmir ili kıyı alanlarında yetki ve sorumluluğu olan kurumlar ile kıyıda faaliyet gösteren sektörler arası uyum ve eşgüdümüne yönelik Yönetim Modeli'nin oluşturulması, planlama ve yönetime ilişkin uygulama araçlarının geliştirilmesi olarak tanımlanmıştır. ❖ İzmir ili kıyı alanları proje bölgelerinden biri Çeşme Bölgesi Mekansal Strateji Planı (Çeşme İlçesi) olarak belirlenmiştir. Plan Çeşme altbölgesi için ❖ Kıyı termal ve kültürel kaynaklara dayalı turizm gelişimi ❖ Kruvaziyer ve yat turizmi ❖ Amatör denizcilik ❖ Deniz ulaştırması ve ro ro limanı ❖ Su ürünleri avcılığı önermiştir.

Kaynak: SÇD Ekibi tarafından derlenmiştir.

⁴ 6/4/2020 tarihli ve 2375 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile İzmir Çeşme- Alaçatı Havalimanı projesinin yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilmesine ve söz konusu yatırım ve hizmetleri yaptırmak üzere görevlendirilecek şirketle sözleşme yapmaya Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün yetkili kılınmasına dair 11/12/2017 tarihli ve 2017/T-14 numaralı Yüksek Planlama Kurulu kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵ İzmir Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi 24/12/2020 tarihli, 2020/909 esas, 2020/1079 sayılı kararla 1/25000 ölçekli İzmir Batı Bölgesi Nazım İmar Planı ve Plan Açıklama Raporunun iptaline karar vermiştir. Karara İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından itiraz edilmiş olup süreç devam etmektedir.

3. ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLENMESİ MUHTEMEL ALANLARIN ÖZELLİKLERİ

3.1 PLANLAMA ALANININ BÖLGEDEKİ YERİ

İzmir Çeşme KTKGB 11.247 ha'ı kara alanı olan 16.140 ha alan kaplamakta olup; bu kara alanı yüzölçümü olarak İzmir ilinin %0,95'ini, Yarımada'nın %6,13'ünü, Çeşme İlçesinin %42,02'sini oluşturmaktadır. (Bkz. Şekil 2, Tablo 2).

Şekil 2: Planlama Alanı Sınırları
Kaynak: (Planlama Ekibi, Proje Alanına İlişkin Araştırma Raporu, 2021)

Tablo 2: Planlama Alanının Bölgedeki Yeri

KTKGB Bölgedeki Yeri	İzmir	Yarımada ⁶	Çeşme	İzmir Çeşme KTKGB
Yüzölçümü (ha)	1.189.100	183.477,2	26.769	11.247 ⁷
İzmir Çeşme KTKGB'nin yüzölçümün kapladığı (%)	0.95	6.13	42.02	

Kaynak: (İZKA İ. , 2014) verileri doğrultusunda SÇD ekibi tarafından hazırlanmıştır.

3.2 JEOMORFOLOJİ, TOPOGRAFYA VE JEOLOJİ

Çeşme-Karaburun yarımadasında yapılan jeolojik araştırmalara göre, çalışma sahası ve yakın çevresini en eski birimi Trias Kretase yaşlı kireçtaşları oluşturmuştur. Çeşme Yarımadası, doğu-batı yönünde uzanmasına karşın, özellikle kuzey güney doğrultusunda bir topoğrafik uzanışa ve yapısal kuruluşa sahiptir. Bu kuruluşa temel oluşturan Trias-Kretase yaşlı birimin kuzey güney yönlü dislokasyonlarla şekillenmesi etkili olmuştur. Yörede gözlemlenebilen bu eski temel birimi andezit, aglomera ve tüflerden oluşmuş Neojen volkanik yapı ile marn, kumtaşı, kumlu kireçtaşı ve konglomera katmanlarından meydana gelmiş yine Neojen tortul birimler kaplamıştır. Söz konusu bütün bu litolojik birimler tektonik etkilerle kırılmış ve değişik yönlerde eğilimlenmiş veya yükselip alçalmıştır. (KTB, 2018)

⁶ Seferihisar (36.565,80ha), Urla (68.848,27ha); Karaburun (42.706,40ha), Çeşme (26.796ha) ve Güzelbahçe (8.560,76ha) İlçeleri
Kaynak: İzmir Kalkınma Ajansı – Yarımada Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi

⁷ İzmir Çeşme KTKGB'nin toplan alanı 16.140 ha olup, bunun 11,247 ha 'ı kara alanıdır.

Topoğrafya, mekânsal oluşumu belirleyen en önemli özelliklerden biridir. Denize dik inen dağlar, bunların arasında yer alan ovalar ve kıyılardaki düzlükler, bölgenin başlıca topoğrafik öğeleridir. Çeşme Yarımadasının geneli topoğrafik özelliklerine bakıldığında ise %11'inin yerleşime uygun olmayan, eğimi %30'dan fazla topoğrafik eşik alanlarından oluştuğu görülmektedir. %23'ü ise eğimi %20-30 arasında, genelde yerleşmeye uygun olmamakla birlikte, zorunlu hallerde kısıtlı oranda yerleşime açılabilir alanlardır. Çeşme Yarımadası'nın %48'ini oluşturan ve eğimi %12-20 arasında olan alanlar; konut yerleşimi için kullanılabilir olmakla birlikte altyapı ve maliyeti yüksek alanlardır. %18'i ise eğimi %0-12 arasında yerleşmeye elverişli alanlardan oluşmaktadır. (İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2017)

İzmir Çeşme KTKGB'nin Jeolojisi

İzmir Çeşme KTKGB çalışmaları kapsamında hazırlanmış olan mikrobölgeleme etüd raporu sonuçlarına göre, İzmir Çeşme KTKGB 6 farklı formasyon görülmektedir. Bunlar;

- Camiboğazi Formasyonu,
- Güvercinlik Formasyonu,
- Nohutalan Formasyonu,
- Triyas-Jura Yaşlı Kireçtaşları,
- Neojen Volkaniti
- Alüvyon'dır.

Camiboğazi Formasyonu: Birim, altta, Gerence formasyonunun pembe renkli kireçtaşları üzerinde, genellikle pembe renkli damarlar içeren bir düzey ile başlar ve beyaz, pembemsi beyaz, pembemsi bej, açık gri renkli, genelde kalın tabakalı, bazen masif kireçtaşları ile devam ederek Güvercinlik formasyonuna geçer. Çalışma alanının en sarp yerlerini ve yüksek tepelerini oluşturmaları, belirgin morfolojik özelliğidir. Bol miktarda alg, gastropod, lamellibrans, krinoid, sünger spikülü ve mikrofosil içerir. Birim, altta Gerence formasyonu ve üstte Güvercinlik formasyonu ile geçişlidir. İnceleme alanında bu formasyonda 6 adet sondaj kuyusu açılmış olup, bu kuyularda kırıklı çatlaklı kireçtaşı gözlenmiştir. (Planlama Ekibi, Mikrobölgeleme Raporu, 2021)

Güvercinlik Formasyonu: Birim altta Camiboğazi, üstte ise Nohutalanı formasyonu ile geçişlidir. Formasyon için, Brinkmann ve diğerleri (1972)'nin belirttiği Hanaylı ve Güvercinlik birimlerinin toplam 260 m.'lik kalınlığı da dikkate alınarak, yaklaşık 250-300 m.'lik bir kalınlık öngörülmüştür. Güvercinlik formasyonunda belirgin bir yanall değişim gözlenmez. İnceleme alanında bu formasyonda 20 adet sondaj kuyusu açılmış olup, bu kuyuların bazılarında çakıllı kil litolojisine sahip rezidüel seviye ile kırıklı çatlaklı kireçtaşı gözlenmiştir. (Planlama Ekibi, Mikrobölgeleme Raporu, 2021)

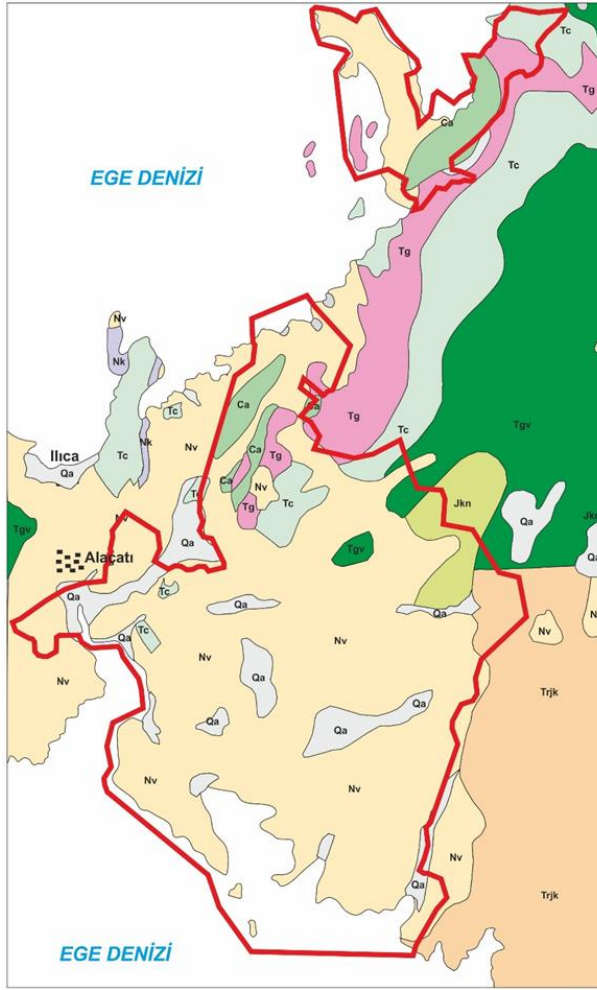
Nohutalan Formasyonu: Nohutalan formasyonu, kireçtaşı, dolomitik kireçtaşı ve dolomitlerden oluşan yeknesak sayılabilecek bir birimdir. Genelde orta-kalın tabakalı ve gri renktedir. Altta gri, açık gri renkli kireçtaşı ve bunlarla girik gri, kül renkli dolomit, dolomitik kireçtaşı bulunur. Orta kesimleri gri, açık gri, beyaz renkli, ender çört sıvımalı ve seyrek yumrulu kireçtaşlarından oluşur. Bu kesimler yer yer oolitlik, mikritik, biyoklastik özellikler gösterir. İnceleme alanında bu formasyonda 5 adet sondaj kuyusu açılmış olup, bu kuyuların bazılarında çakıllı kil litolojisine sahip rezidüel seviye ile kırıklı çatlaklı ve altere kireçtaşı gözlenmiştir. (Planlama Ekibi, Mikrobölgeleme Raporu, 2021)

Triyas-Jura Yaşlı Kireçtaşı: Karbonat kayalarının baskın olduğu çörtlü ince tabakalı kireçtaşları, marn, ammonitli kırmızı kireçtaşları, kırmızı-yeşil çörtler ve kumtaşı ara katkılarında oluşmaktadır. İnceleme alanında bu formasyonda 22 sondaj kuyusu açılmış olup, bu kuyuların bazılarında çakıllı sert kil litolojisine sahip rezidüel seviye ile kırıklı çatlaklı kireçtaşı gözlenmiştir. (Planlama Ekibi, Mikrobölgeleme Raporu, 2021)

Neojen Volkanit: Batı Anadolu'da yapılmış eski çalışmalar ve arazi gözlemleri, belli bir zaman aralığında (Orta Miyosen- Pliyosen?) volkanik etkinliğin sürdüğünü göstermektedir. Bu süreç içinde iki adet yoğun volkanizma göze çarpar. İlk yoğun volkanizma "Neojen detritik 2 (Nd₂) olarak adlandırılan birimin üst seviyelerinin çökelişi sırasında başlamıştır. Burada yer alan volkanitler, ağırlıklı olarak riyolit, riyodasit, dasit gibi asidik kayalara ait lav, tuf ve aglomeralardan oluşur. İkinci yoğun volkanizma, muhtemelen, Pliyosen de kendini gösterir. Bu dönemin değişik evrelerinde yığılma yapan volkanitler büyük ölçüde bugünkü görünümü oluşturmuşlardır. Ağırlıklı olarak andezitik, yer yer bazaltik lav, tuf ve aglomeralar bu volkanizmaya ait ürünlerdir. İnceleme alanında bu formasyonda 287 sondaj kuyusu açılmış olup, bu kuyuların bazılarında çakıllı kil litolojisine sahip rezidüel seviye ile bazalt blokları içeren tuf-aglomera-andezit-bazalt- oksitli kırıklı çatlaklı aglomera- bazaltik aglomera- andezitik aglomera gözlenmiştir. (Planlama Ekibi, Mikrobölgeleme Raporu, 2021)

Alüvyon: İnceleme alanında dere tabanları ve çevresi düzlüklerde gözlenen birimin, genellikle sıg kalınlıkta

çakıllı kumlu siltli kilden oluştuğu gözlenmiştir. İnceleme alanında bu formasyonda 17 adet sondaj kuyusu açılmış olup, bu kuyularda çakıllı kumlu siltli kil gözlenmiştir. (Planlama Ekibi, Mikrobölgeleme Raporu, 2021)

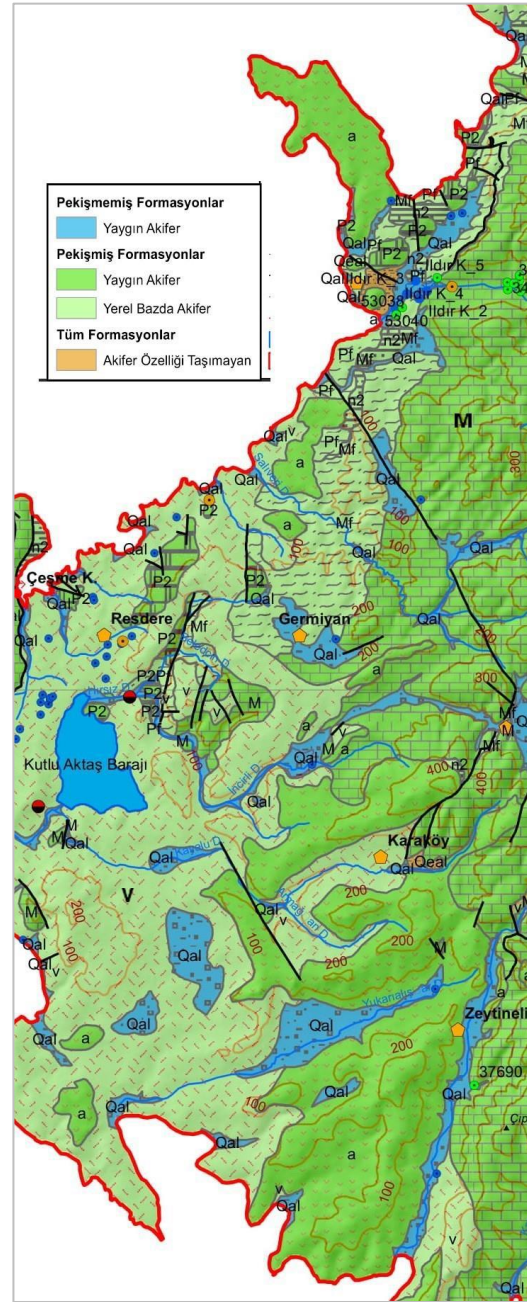

İzmir III çevre jeolojisi ve doğal kaynaklar projesi jeoloji haritasından değiştirilerek alınmıştır. Ölçek: 1/100.000

AÇIKLAMALAR			
Qa	Alüvyon	Tgv	Güvercinlik formasyonu
Nk	Neojen kireçtaşı	Tc	Camiboğazi formasyonu
Nv	Neojen volkanit	Tg	Gerence Formasyonu
Trjk	Triyas-Jura Kireçtaşı	Ca	Alandere Formasyonu
Jkn	Nohutalan Formasyonu		

Şekil 3: İzmir Çeşme KTKGB ve çevresinin genel jeoloji haritası

Kaynak: (Planlama Ekibi, Mikrobölgeleme Raporu, 2021)

Şekil 4: Jeoloji Haritası⁸

Kaynak: İZSU'nun 10.09.2021 Tarihli E-29167681-045.01-199030 Sayılı Yazısı

Jeolojik Yapının Su Taşıma Kapasitesi

İzmir Çeşme KTKGB'nin içinde bulunduğu bölgenin jeolojik yapısı (Şekil 4) su taşıma özellikleri açısından, korunması gereken besleme ve çekim alanları İZSU tarafından şu şekilde değerlendirilmiştir; (İZSU'nun 10.09.2021 Tarihli E-29167681-045.01-199030 Sayılı Yazısı);

⁸ Qal: Alüvyon, Mf: Mesozoyik yaşlı flişler, a: Lav akıntıları (bazalt ve andezitler) oluşumları, M: Mesozoyik

- Mesozoyik yaşlı kireçtaşları: Ildır Koyu doğusundaki yükseltilerde kuzeyinde geniş alanlar kaplamakta ve akifer özelliği göstermektedir. Bu kireçtaşları doğrudan deniz ile bağlantılı olduğundan sularını denize boşaltmaktadır. Bu kireçtaşlarının kaynak boşalımaları, Ildır Kaynakları ile olmaktadır. Bu alanlar bölgenin en önemli yeraltısuyu kaynağı sayılabilir durumdadır.
- Lav akıntıları (bazalt ve andezitler) oluşumları gereği soğuma çatlaklarına sahip olduğu gibi, yöredeki yoğun tektonik hareketler sayesinde ikincil kırık- çatlak yapılarını da kazanmışlardır. Bu özellikleri nedeni ile geçirimli olan bazaltlar-andezitler potansiyel akifer kayacı olabilir. Ancak; çok küçük alanlarda, özellikle Ildır bölgesinde yayılım gösterirler. Tatlı su içerikleri ve elektriksel iletkenlik değerlerinin düşük olması nedeni ile iyi akifer özelliği gösterirler. Ancak aşırı çekimler nedeni ile tuzlanma sorunu ile karşı karşıya kalmışlardır.
- Havzada yer alan ve genellikle tuf-aglomera seviyelerinden oluşan ayırtlanmamış volkanik birimler (v) de genellikle az geçirimli-yarı geçirimli özelliktedirler. Akifer özelliği yoktur.
- Çeşme İlçesine dair bir başka formasyon, deniz kenarındaki düzlüklerde dere yataklarının oluşturduğu Kuvaterner yaşlı alüvyonlardır. Yayılımı az olduğundan doğrudan deniz suyu girişimine maruz kalmaktadır. Yer yer yüksek kesimlerde de bulunur. Geçirimli bir birim olan alüvyonların kalınlığı da az olduğundan sınırlı su taşırlar.
- İlçenin batısında bulunan Mesozoyik yaşlı fişler ile Paleozoyik yaşlı fişlerin kumtaşı, konglomera ve karbonatlı seviyeleri ekonomik düzeyde verimi az akifer özelliği göstermektedir. Dolayısıyla fişler yerel bazda akifer özelliklerine sahiptir. Ancak; kil seviyeleri olduğundan beslenmesi az ve açılan kuyular beslenemediğinden kuruma ihtimali yüksektir.
- Paleozoyik yaşlı mermerler Ildır Köyü civarında yüzeylenmiştir. Bu mermerler kırıklı çatlaklı karstik özellikli, geçirimli olmakla birlikte az alan kapladıklarından sınırlı su taşır.

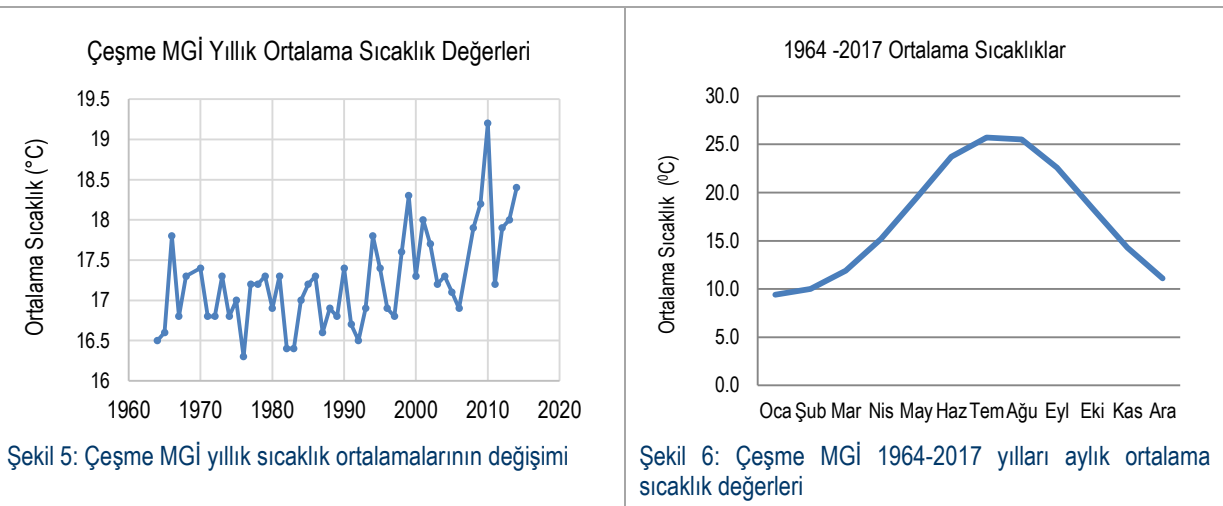
3.3 İKLİM VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

3.3.1 İKLİM ÖZELLİKLERİ

Yarımada Akdeniz iklimi koşulları etkisi altındadır. Yağışların çok büyük bir bölümü kış ve bahar aylarında toplanmıştır. Yaz döneminde bölgede tropikal hava kütlesi hakim olduğundan, yaz ayları yağışsız, sıcak ve kurak geçmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün, Çeşme Meteoroloji Gözlem İstasyonu (MGİ) verilerine göre, yağış miktarı, sıcaklıklar ile ilgili değerlendirmeler aşağıdaki şekildedir.

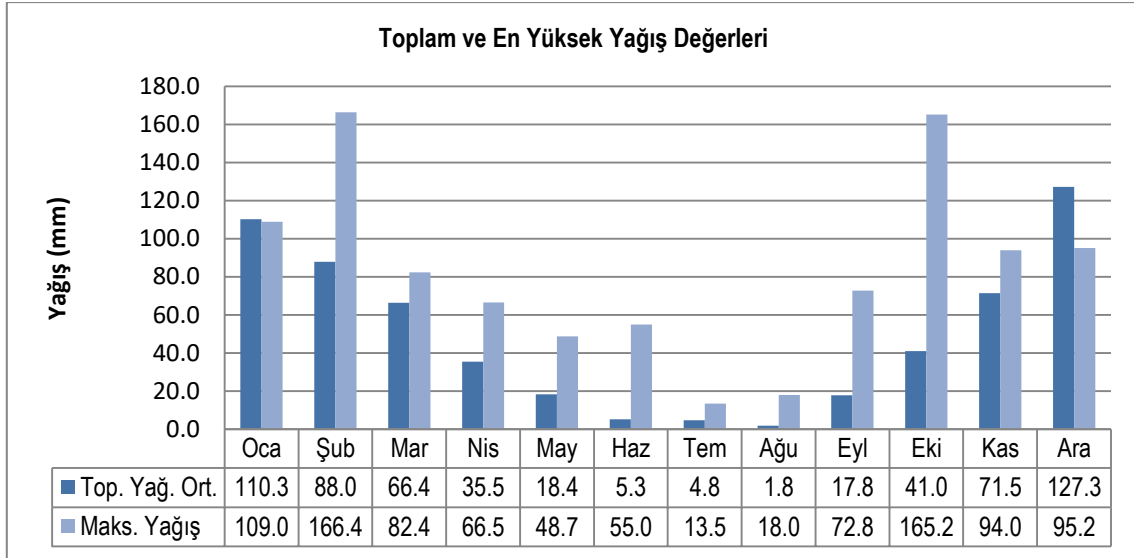
Sıcaklık: 1964-2017 yılları verilerine göre 53 yıllık ortalama sıcaklık 17,3 °C, yıl içinde en yüksek sıcaklık 40,5 °C ile haziran ayında, en düşük sıcaklık -4 °C ile şubat ayında ölçülmüştür (Şekil 6). Bununla birlikte, yıllık ortalama sıcaklıklarda artış eğilimi olduğu görülmektedir (Bkz. Şekil 5).

Şekil 7: Çeşme MGİ 1964-2017 yılları aylık ortalama sıcaklık değerleri

Kaynak: MGG verileri ile SÇD ekibi tarafından hazırlanmıştır

Yağış: 1963-2017 yılları verilerine göre 53 yıllık toplam ortalama yağış miktarı 588,3 mm'dir. En yüksek yağışlar 166,4 mm ve 165,2 mm ile sırasıyla Şubat ve Ekim aylarında düşmektedir.

Şekil 8: Çeşme MGİ 1964-2017 yılları aylık yağış değerleri
Kaynak: MGG verileri ile SÇD ekibi tarafından hazırlanmıştır

Buharlaştırma: MGİ 1964-2017 yılları verilerine göre ortalama açık yüzey buharlaştırma miktarı 1359,1 mm olarak görülmektedir. En yüksek buharlaştırma değerleri 198,7 mm ve 226,1 mm ve 209,5 mm ile haziran, temmuz ve ağustos aylarında ölçülmüştür.

Rüzgar: Çeşme MGİ uzun yıllar rüzgar yönlerinin esme sayılarına göre hakim rüzgar yönü kuzey-kuzeybatı (NNW)'dir.

3.3.2 İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İklim değişikliğinin ana etkileri, iklim değişikliği etkileri karşısında en hassas bölgeler olan kıyılarda, sulak alanlarda, lagünlerde, kıyı arazilerinde ve kıyı ekosistemlerinde gözlenmektedir. Bu kapsamda, uluslararası bazda ve ülkemizde yapılan iklim değişikliği çalışmalarının önemli bulgularından aşağıda bahsedilmiştir.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 5. Değerlendirme Raporu'na (2013-2014) göre, küresel yüzey sıcaklığı değişikliği, 21. yüzyılın sonuna kadar, biri dışında tüm yeni IPCC senaryolarına dayanarak olasılıkla sanayi öncesi döneme göre 1,5°C'yi ve iki yeni senaryoya göreyse 2°C'yi aşacaktır. 19. yüzyıl ortasından buyana gözlenmiş olan deniz düzeyi yükselmesi oranı (hızı), önceki iki bin yıllık dönemdeki ortalama yükselme oranından daha büyüktür. Küresel ortalama deniz düzeyi 1901-2010 döneminde 19 cm yükselmiştir. Olasılıkla küresel ortalama deniz düzeyi yükselmesini sürdürecektir.

ÇŞB'nin Bölgesel İklim Değişiklikleri Eylem Planı 'na göre Ege Bölgesi'nde beklenen iklim değişikliği etkileri şu şekildedir: (ÇŞB, 2020):

- İlkbahar ve yaz aylarında sıcaklık anomalilerinde en fazla artışın Türkiye 'nin batısında görülebileceği ve bu aylarda Kıyı Ege 'de 1,5°C 'nin üzerinde bir ısınmanın olacağı tahmin edilmektedir.
- 2015-2040 döneminde yaşanacak tropik gün sayılarının 40-65 gün arasında değişirken, 2041-2070 döneminde yaz günlerinin sayılarının ortalama 70-100 gün olacağı ve maksimum sıcaklık 350°C 'den büyük olacağı tahmin edilmektedir.
- 2016-2040 döneminde; Ege Bölgesi'nin toplam yağış anomaly değerlerinde azalmaların yaşanacağı tahmin edilmektedir. Sonbahar yağışlarında batı bölgelerde azalışlar, ilkbahar yağışlarında Ege kıyıları ve Doğu Anadolu'nun doğusu hariç Türkiye'nin önemli bir kısmında %20'ler civarında azalmaların görüleceği, yaz yağışlarında ise kıyı bölgelerinin çoğunluğunda %40'lara varan artışlar olacağı tahmin edilmektedir
- Aşırı yağıştan kaynaklanan sel baskınlarının, tarım arazilerinde büyük sorunlara sebep olması, özellikle Muğla ve İzmir gibi büyük şehirlerde ve kırsal alanlarda can ve mal kaybına neden olması

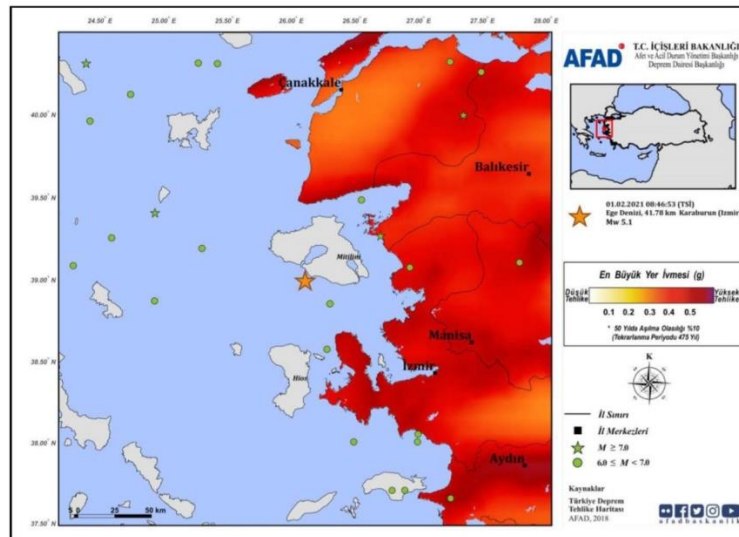
beklenmektedir.

- Minimum sıcaklık artışlarının tersine don afeti ve donlu gün sayısında azalış beklenmektedir.
- Yazların daha sıcak olacağı ve toprak neminin azalacağı tahmini ile orman yangınlarının sezonlarının daha da uzayacağı ve sayı ve büyüklüklerinde artış olacağı tahmin edilmektedir.
- Sıcaklık artışından daha çok çölleşme tehdidi altında bulunan ve yeterli suya sahip olmayan yarı nemli Ege Bölgesi daha fazla etkilenecek bölgeler arasındadır.

Bununla birlikte, iklim değişikliği etkisi ile, kuraklık, sıcak hava dalgaları, orman yangınları, boranlar, ani seller, hortum ve dolu yağışı gibi meteorolojik afetlerin Türkiye'nin güneyinden kuzeyine doğru sayı ve şiddet bakımından artması beklenmektedir. (Kadioğlu, 2021)

3.4 DOĞAL AFETLER

Depremler: Yakın jeolojik geçmişinde büyük depremlerin yaşandığı Yarımada, gelecekte deprem üretme potansiyeline sahip diri (aktif) faylar üzerinde bulunmaktadır. Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı tarafından hazırlanmış olan Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre Planlama Alanının'nın da içinde bulunduğu Türkiye'nin batı kıyıları yüksek deprem tehlikesi taşımaktadır. Bölgede 1900 yılından günümüze kadar en büyüğü 7.2 olmak üzere 742 adet $M \geq 4.0$ deprem meydana gelmiştir. Ayrıca bahsi geçen bölgeye ait, 1900 yılı öncesi için, 297 adet tarihsel dönem depremi kaydı mevcuttur. Son büyük deprem, Şubat 2021'de, Karaburun açıklarında 5.1 Moment Büyüklüğü (M_w) 'nde meydana gelmiştir.

Şekil 9: Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre planlama alanının deprem tehlikesi

Kaynak: (AFAD, 01.02.2021 Ege Denizi, Karaburun açıklarına ilişkin Deprem Değerlendirme Raporu, 2021)

İklim Değişikliğinin Yerel Etkileri Raporu'na göre İzmir'in konumlandığı Ege Bölgesi'nde iklim değişikliğinden kaynaklı kuraklık, tarımsal verimlilikte azalma, su kaynakları üzerindeki baskının artması, meteorolojik afetlerde artış (sel, heyelan vs.), mevsimlerde kayma ve mevcut mevsim trendlerinin izlenememesi gibi sorunlar yaşanabileceği belirtilmektedir (TEMA & WWF, 2015).

Seller: İzmir'in halihazırda sıkça yaşadığı afetlerden biri aşırı yağışlardan kaynaklı sel ve taşkınlardır. Kentte yaklaşık 60 km'lik bir kıyı bandında genellikle çok katlı ve bitişik nizamdan oluşan yoğun konut yapılaşmaları bulunmaktadır. Ayrıca kentin merkezi iş alanı ve kentsel çalışma alanlarının önemli bir kısmı da alçak rakımlı kıyı bölgesinde konumlanmaktadır. Bu nedenle kentin alansal olarak önemli bir büyüklükteki kısmı ve kentsel faaliyetlerin önemli bir bölümü sel, taşkın ve deniz seviyesinin yükselmesine bağlı oluşan su baskını tehdidi ile karşı karşıyadır. (Dokuz Eylül Üniversitesi, 2017) İzmir en son olarak, 1 Şubat 2021 tarihinde gece saatlerinde başlayan ve aralıksız devam eden yağışlar sonucunda birçok ilçede sel ve su baskınları meydana gelmiştir.

Hortum: Uluslararası Coğrafya Kongresi Bildiriler Kitabı (2019) 'da hortumların özellikle okyanuslara kıyısı olan

ülkelerde fazlaca görülen bir olay iken, Türkiye’de son yıllarda gerçekleşme sıklığı arttığı belirtilmektedir. Türkiye’de hortum olaylarının incelendiği çalışmada⁹ 2000 ile 2019 yılları arasında gerçekleşen hortum vakaları ile ilgili European Severe Weather Database (ESWD)’den alınan veriler sonucu genel bir analiz yapılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre; 2000-2019 (18.04.2019) yılları arasında türkiyede toplam 478 hortum kaydına ulaşılmıştır. Hortumların gerçekleşme sıklığı bölgelere göre sıralandığında Akdeniz Bölgesi %51’lik oranla ilk sırada gelmektedir. Daha sonra bunu Karadeniz (%17) ve Ege Bölgeleri (%12) ile diğer bölgeler takip etmektedir. (Bayraktar & Çiçek, 2019). Bununla birlikte, İzmir Çeşme KTKGB’nin yaklaşık kuş bakışı 1-1,5 km batısında, Çeşme Alaçatı Port alanı civarında, Şubat 2021’de hortum meydana gelmiş ve büyük maddi hasara yol açmıştır.

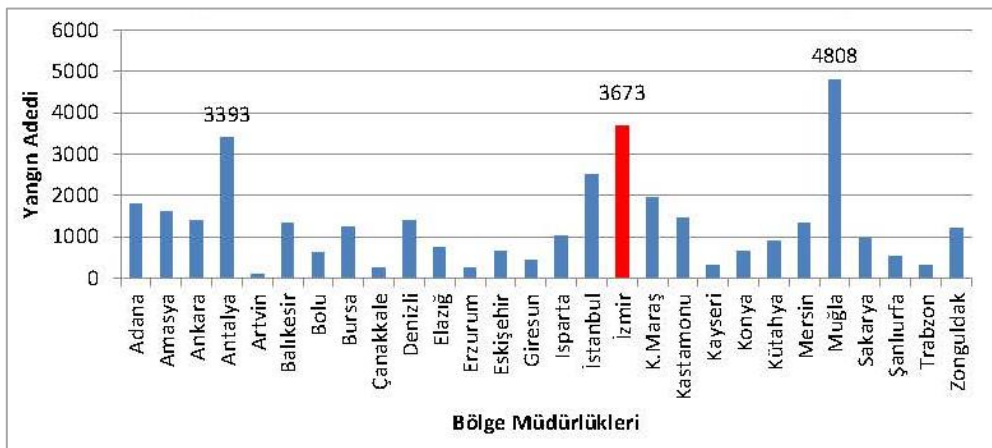

Şekil 10: Şubat 2021’de İzmir Çeşme KTKGB yakınında gerçekleşen hortumun lokasyonu

Kaynak: <http://www.hurriyet.com.tr>

Orman Yangınları: Son yıllarda dünya ve ülke genelinde büyük orman yangınları yaşanmaktadır. Raporun hazırlanmakta olduğu 2021 yazında ülke genelinde (Antalya-Manavgat, Mersin-Aydıncık, Osmaniye, Adana, Muğla-Marmaris)’de ormanlık alanlarda önemli kayıplara neden olan yangınlar meydana gelmiştir. (AFAD, 2021) İzmirde yaşanan son büyük yangın ise 2019 yılında Karabağlar ilçesinde gerçekleşmiş ve yaklaşık 70 km² lik bir alan etkilenmiştir.

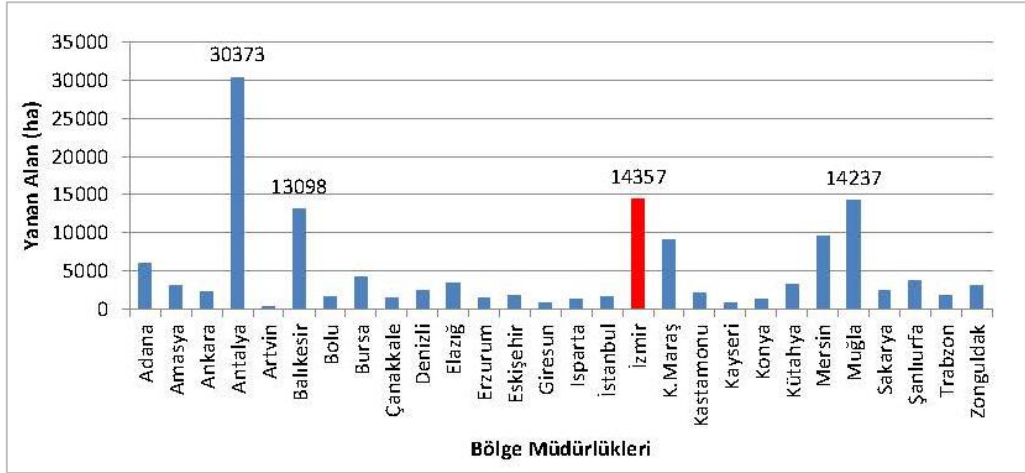
İklim değişikliği ve orman yangını ilişkisi artan kuraklıklar, bitki örtüsünün kuruması, toprağın nemini kaybetmesi dolayısıyla ormanların direncinin azalmasıyla açıklanmaktadır. Bartın Üniversitesi tarafından 2019 yılında İzmir Orman Bölge Müdürlüğü özelinde yürütülen çalışmada, 2001-2018 yılları arasında İzmirde 28 adet orta, 11 adet büyük yangın meydana geldiği belirtilmektedir. 2001-2017 yılları arasında çıkan yangın sayısının illere göre dağılımının incelendiği aynı çalışmada, İzmir yangın adeti ve yanan alan büyüklüğüne göre ülke genelinde ikinci sırada yer almaktadır. (Bkz. Şekil 11, Şekil 12) (Bartın University, 2019)

Şekil 11: Yangın adetinin 2001-2017 periyodunda orman bölge müdürlüklerine dağılımı

Kaynak: (Bartın University, 2019)

⁹ Özen Bayraktar, Sema ve Çiçek, İhsan (2019) Türkiye’de Hortum Olayları

Şekil 12: Yanan alanın 2001-2017 periyodunda orman bölge müdürlüklerine dağılımı
Kaynak: (Bartın University, 2019)

Bölüm 3.3.2 de belirttiği gibi, ÇŞB'nin Bölgesel İklim Değişiklikleri Eylem Planı'na göre Ege Bölgesi'nde yazların daha sıcak olacağı ve toprak neminin azalacağı tahmini ile orman yangınlarının sezonlarının daha da uzayacağı ve sayı ve büyüklüklerinde artış olacağı tahmin edilmektedir.

3.5 TOPRAK

Çeşme Yarımadası'nda Akdeniz iklimi koşulları ile bitki örtüsünün etkisi altında farklı yaş ve litolojik özellikteki çeşitli ana materyal üzerinde genellikle iskelet toprağı karakterinde olgun horizonlaşma göstermeyen toprak tipleri gelişmiştir. Toprak özelliklerinin gelişmesinde özellikle litolojik yapı belirleyici olmuştur. Volkanik yapı üzerinde regosoller, mesozoik kalkerleri üzerinde iklimin de etkisiyle kırmızı akdeniz toprakları, neojen kırıntılı ve karbonatlı alanlarda ise redzinalar, alüvyal kolüvyal dolgular üzerinde de alüvyal topraklar gelişmiştir. Çeşme Yarımadası'nda, zonal toprak grubuna giren kahverengi akdeniz, kahverengi orman, kireçsiz kahverengi, kireçsiz kahverengi orman, kırmızı akdeniz, intrazonal grubuna giren rendzina ve azonal grubuna alüvyal ve kolüvyal topraklar bulunmaktadır.

Çeşme Yarımadası'nda en geniş alanı kaplayan kırmızı kahverengi akdeniz toprakları, çeşitli yaştaki kalker formasyon üzerinde oluştuklarından yüksek oranda kireç içermektedir. Bulunduğu alanlardaki genel topoğrafya dalgalı ve tepelik olan bu topraklar, Çeşme Yarımadası'nın genellikle orta kısmı ile Karaburun'un doğusunda kalker formasyonu üzerindedir. Bu topraklar, eğimin müsait olduğu alanlarda, II. ve III. sınıf arazi yetenek sınıfına sahiptirler.

Çeşme Yarımadası'nda geniş yer kaplayan kireçsiz kahverengi topraklar, genellikle andezit, bazalt gibi volkanik kayalar ile kuvarsit, gre gibi kayaların ayrışması sonucu oluşmuştur. Dağlık, tepelik karakterinde gelişmiş olan ve sığ bir profile sahip olan bu topraklar, Alaçatı Ovası ve çevresindeki volkanik neojen alanlar ile Karaburun'un batısında görülmektedir. Taşlılık oranının yüksek ve eğimin fazla olması nedeniyle bu alanlar genellikle, VI. ve VII. sınıf arazi yetenek sınıfına sahiptirler. Kireçsiz kahverengi orman toprakları, Çeşme Yarımadası'ndaki tepelik ve dağlık alanlarda, özellikle de eğimin fazla olduğu yerlerde görülmektedir. Sığ olmaları nedeniyle, tarıma elverişli değillerdir. Çeşme Yarımadası'nda bu toprakların yayılış gösterdiği alanlar, VII. sınıf arazi yetenek sınıfı gösterirler.

Çeşme Yarımadası içinde çoğunlukla neojen kalker ve marnların üzerinde oluşan rendzina toprakları, orta dereceli eğime sahip dalgalı bir topoğrafya üzerinde yayılış gösterirler. Özellikle eğimin uygun olduğu alanlarda bu topraklar, genellikle II. ve III. sınıf arazi yetenek sınıfı özelliği gösterirler. Çeşme Yarımadası'nda kırmızı akdeniz toprakları, sığ ve taşlı topraklar olup, taşlılık oranının fazla olması nedeniyle, VII. sınıf arazi yetenek sınıfı özelliği gösterirler.

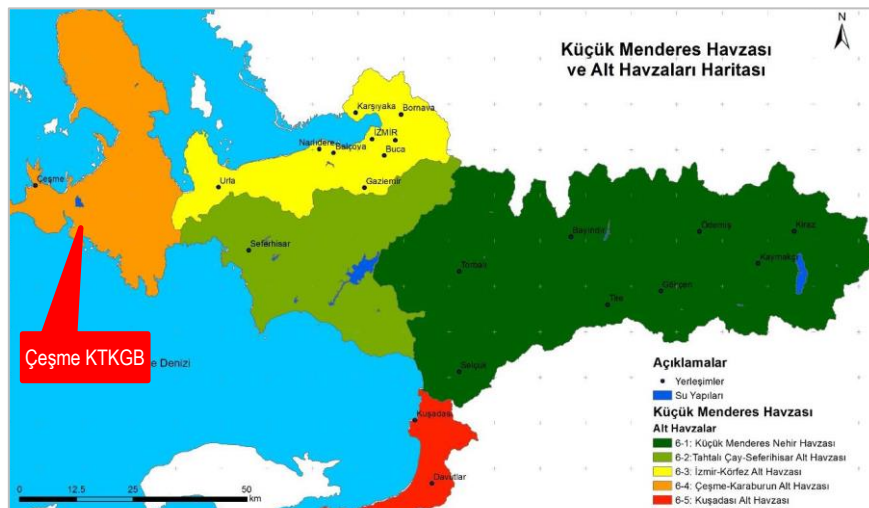
Alüvyal topraklar, Çeşme Yarımadası'nın tarımsal yönden en verimli alanlarını oluşturmaktadır. Çeşme Yarımadası'nda alüvyal topraklar alçak kıyı ovaları ile kıyı alanlarında bu özelliklere sahiptir. Bu topraklar, genellikle I. ve II. sınıf arazi yetenek sınıfına sahip olarak değerlendirilirler. Çeşme Yarımadası içinde az yer kaplayan kahverengi orman toprakları, genellikle rendzina toprakla birlikte bulunmaktadır. Bu topraklar, bölgede eğimin fazla olduğu alanlarda olduğundan, arazi yetenek sınıfı olarak IV.-V.-VI.- VII. sınıf alanlar olarak

değerlendirilmektedir. Çeşme Yarımadası'nda, üzerinde belirgin bir toprak örtüsü bulunmaması nedeniyle, arazi tipi VIII. sınıf araziler olarak değerlendirilen ve genellikle %45'ten fazla eğime sahip olan alanlar, genelde çıplak kayalık alanlar olarak değerlendirilmektedir. (İZKA İ. , 2014)

3.6 SU KAYNAKLARI MİKTAR VE KALİTESİ

3.6.1 Yerüstü Su Kaynakları

İzmir Çeşme KTKGB, Küçük Menderes Havzasında ve havzasının yüzölçümü açısından %16'lık bir kısmını oluşturan Çeşme Karaburun Alt Havzasında yer almaktadır.

Şekil 13: Küçük Menderes Havzası ve Alt Havzaları
Kaynak: (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2019)

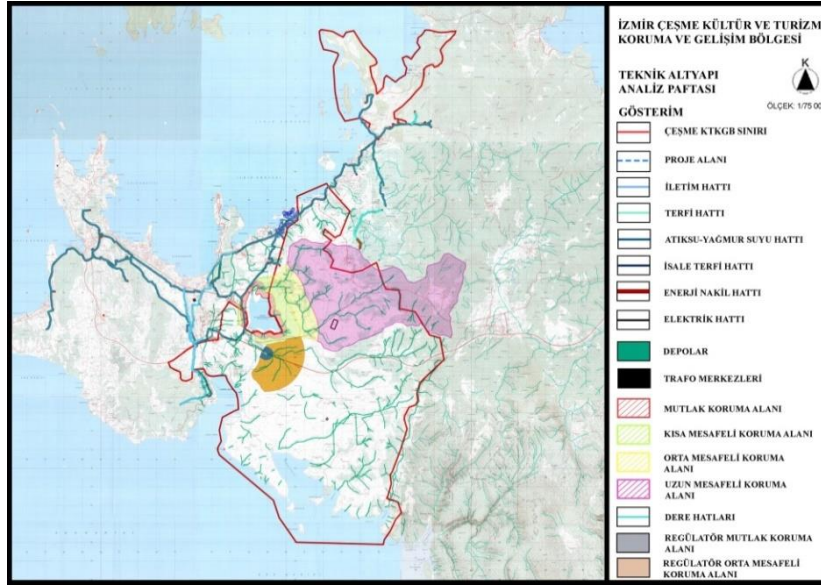
Küçük Menderes Havza Yönetim Planı'nda, Çeşme-Karaburun Alt Havzası'nın İzmir Çeşme KTKGB sınırları içinde kalan kısmında yer alan iki nehir ve sınırında ise bir göl su kütesinin kalite baskı unsurları incelenmiştir. Bunlar, İncirli Dere (KMN_024), Hırsız Deresi (KMN_025) ve Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı (KMG_005)'dir (Şekil 14).

Küçük Menderes Havza Yönetim Planı'nda belirtilen kalite ve baskı unsurları aşağıdaki verilmiştir:

Şekil 14: Küçük Menderes Haavzası Su Kütlleri
Kaynak: (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2019)

Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı: İzmir Çeşme KTKGB, barajın sınırında yer almakta olup, bir kısmı barajın mutlak, kısa, orta, uzun mesafeli koruma alanı içinde ve bir kısmı regülatörün 300 m ve 2000 m mesafeli koruma alanı içinde kalmaktadır (Şekil 15)¹⁰. Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı 2000 yılından bu yana işletmede olup Çeşme ilçe yerleşiminin içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılamaktadır. Küçük Menderes Havza Yönetim Planı kapsamında yürütülen çalışmalarda Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı'nın göl suyunun %50'sinden fazlasının çekiliyor olması ve göl suyu toplama havzasında ve göl yakın çevresinde yerleşim yeri bulunması sebebi ile hidromorfolojik baskı¹¹ altında olduğu, trofik durumunun mezotrofik (orta kalite)¹¹, genel fiziko-kimyasal parametreler açısından II. Sınıf (iyi)¹² olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, ulaşım faaliyetlerinden kaynaklanabilecek kirlilik riski nedeni ile yayılı kaynaklı baskısı altında olduğu belirtilmektedir (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2019).

Şekil 15: Teknik Altyapı Analiz Paftası

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü) 17.01.2021 Tarihli 880259 Sayılı, 02.04.2021 Tarihli, 1095011 Sayılı Yazısı ve 02.04.2021 Tarihli, 1124313 Sayılı Yazısı Doğrultusunda Planlama Ekibi Tarafından Hazırlanmıştır.

İncirli Deresi: Alaçatı Barajı'na dökülmektedir. Küçük Menderes Havza Yönetim Planı kapsamında yürütülen çalışmalarda İncirli Deresi'nin su kütlesinin iki kıyısından da 1'er km'lik tampon bölgede petrol istasyonu olması nedeni ile yayılı kirlilik açısından baslı altında olduğu ancak noktasal kirlilik riski veya hidromorfolojik açıdan baskı altında olmadığı belirtilmiştir. İzleme çalışmaları sırasında yatağın kuru olması sebebi ile örnekleme yapılamadığı belirtilmiştir (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2019).

Hırsız Deresi (Karşıyaka Azmağı¹³): Alaçatı Barajından çıkıp, Yumru Koyu'ndan Alaçatı Körfezi'ne dökülmektedir. Küçük Menderes Havza Yönetim Planı kapsamında yürütülen çalışmalarda Hırsız Deresi'nin su kütlesi drenaj alanı içerisinde yer alan karayolları veya hava alanı faaliyetleri sebebi ile yayılı kirlilik riski baskısı altında olduğu belirtilmiştir (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2019). Karşıyaka Azmağı olarak da isimlendirilen bu yer üstü su kütlesinde yol güzergahının yanlış seçilmesi sebebiyle, deniz kıyısına doğru giden yolun taşkın düzlüğü içerisinde kalmış olduğu, bu durumun azmağın akış karakterini büyük oranda etkilediği belirtilmektedir. Aynı zamanda, taşkın düzlüğü üzerinde yapılmış düzensiz çöp ve moloz depolama alanlarının kirlilik riski oluşturduğu belirtilmektedir (ÇŞB-TVK GM, 2021).

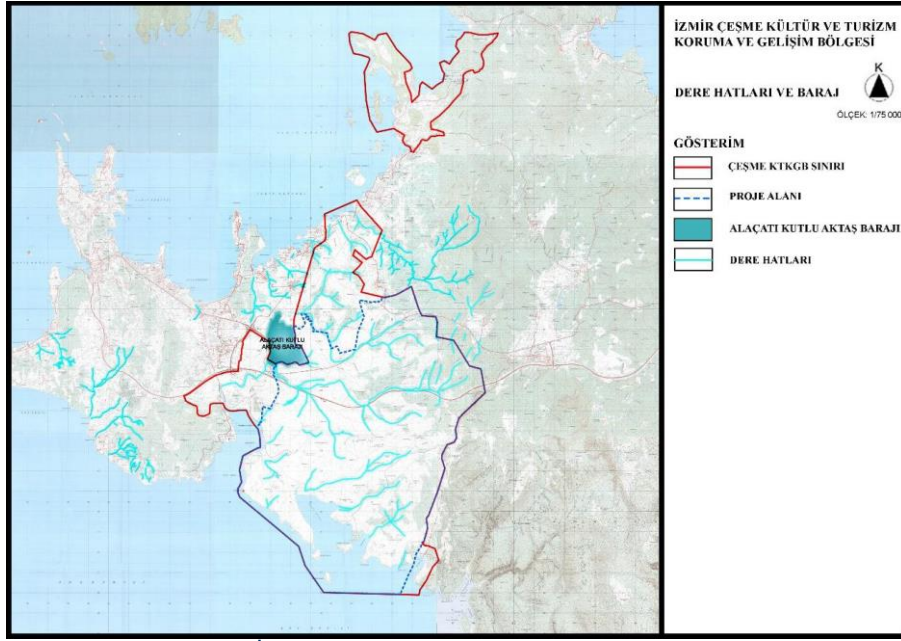
¹⁰ Tarım ve Orman Bakanlığı (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü) 02.04.2021 Tarihli, 1124313 Sayılı Yazısı'nda, Alaçatı Regülatörü için belirlenen koruma kuşağı sınırları 28.10.2017 tarihli ve 30224 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik" in "Dere, çay ve nehirler için genel esaslar ve koruma alanı" başlıklı 13 üncü maddesinde yer alan hükümler uyarınca irdelenerek, 300 m ve 2000 m mesafeli koruma alanı şeklinde koruma kuşakları yeniden düzenlenmiştir.

¹¹ Çevre Koruma Ajansı (EPA) tarafından kullanılan Trofik Durum İndeksi'ne (TSI) göre: **Oligotrofik** (TSI 0-40, biyolojik üretkenliğin minimum miktarda olduğu, "iyi" su kalitesi); **mezotrofik** (TSI 40-60, orta derece biyolojik üretkenliğin olduğu, "orta" su kalitesi); ya da **ötrofik ile hiperötrofik** (TSI 60-100, en yüksek seviye biyolojik üretkenlik, "zayıf" su kalitesi). Türkiye denizlerinin ötrofikasyon kriterleri, Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği Hassas ve Az Hassas Su Alanları Tebliği Ek 3 (27.06.2009 tarihli 27271 sayılı Resmi Gazete) uyarınca belirlenmiştir.

¹² Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği (RG. 30.11.2012-28483) Tablo 2

¹³ Azmak: Akarsuların deniz ile birleştiği (Östarın Yapı)ya verilen isim

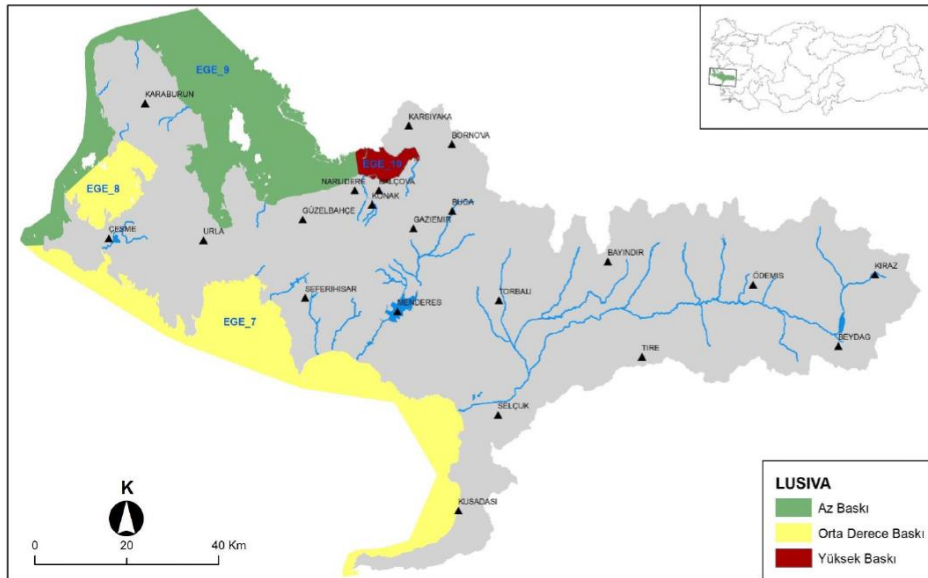
Bunların dışında, İzmir Çeşme KTKGB'de, kuzeyden güneye doğru Camiboğazı Dere, Hırsız Dere, Halkapınar Dere, Değirmen Dere, Mersin Dere, Kurt Dere, Böğürtlen Dere, Zeytineli Dere ve Sarp Deresi ve çok sayıda dere yatağı mevcuttur. (TOB, KTKGB Mühendislik Hidrolojisi Ön İnceleme Raporu, 2020)

Şekil 16: İzmir Çeşme KTKGB mevcut yerüstü su kaynakları

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü) 02.04.2021 Tarihli, 1095011 Sayılı Yazısı Doğrultusunda Planlama Ekibi Tarafından Hazırlanmıştır.

Kıyı Suları: Küçük Menderes Havza Yönetim Planı kapsamında yürütülen çalışmalarda Kuşadası Körfezi ve Çeşme kıyı suları bütün olarak (EGE-07) incelenmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, İzmir Çeşme KTKGB sınırlarının ve bir kısmının bulunduğu (EGE-07) kıyı su kütesinin, turizm, Küçük Menderes Nehri, Kentsel Atık Su Arıtma Tesisi ve balık çiftlikleri nedeni ile orta derecede baskı altında olduğu, EGE-08 kıyı su kütesinin ise balık çiftlikleri ve turizm kaynaklı orta derece baskı altında olduğu belirlenmiştir.

Şekil 17: İzmir Çeşme KTKGB Kıyı Su Kütleleri LUSIVA¹⁴ Risk Analizi Sonuçları

Kaynak: (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2019)

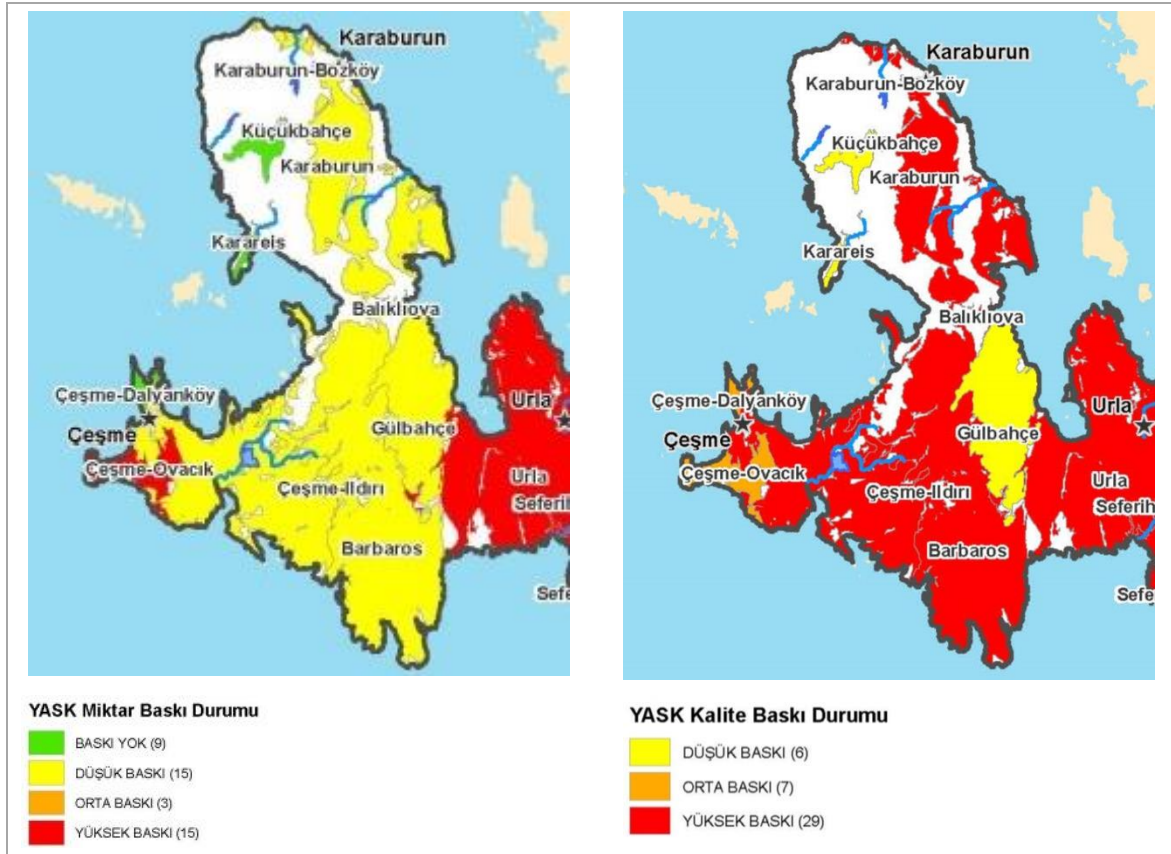
¹⁴ LUSIVA: LUSI (Land Uses Simplified Index) indisinin modifiye edilmiş hali: Su Çerçeve Direktifi doğrultusunda kıyı suları üzerindeki baskıları değerlendirmek için kullanılan bir araç

Hassas Su Kütelleri ile Bu Kütelleri Etkileyen Alanların Belirlenmesi ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi Hakkında Yönetmelik (RG. 23.12.2016-29927) 'e göre EGE-7 ve EGE-08 kıyı su kütelleri "az hassas su kütlesi"¹⁵ olarak belirlenmiştir.

3.6.2 Yeraltı Suları

Küçük Menderes Nehir Havza Yönetim Planı kapsamında 2019 yılında yürütülen çalışmalar kapsamında havzada toplam 42 yeraltı suyu kütlesi¹⁶ belirlenmiştir. Bu çalışmaya göre İzmir Çeşme KTKGB planlama alanı, yaklaşık 180 km² yüzey alanına sahip çeşme karbonatları, çeşme münferit dere alüvyonları, Alaçatı-Ildırı volkanitleri ve Ildırı alüvyonu birimlerini içeren "Çeşme-Ildırı Yeraltı Suyu Kütlesi" içinde yer almaktadır. Yürütülen miktar ve kalite baskı etki analizleri kapsamında, Çeşme-Ildırı Yeraltı Suyu Kütlesinde miktar üzerine baskının düşük ve kalite üzerine baskının yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. (Bkz. Şekil 18)

Yapılan çalışmalarda, bölgede yeraltı su kaynaklarının hem içme hem de sulama suyu amaçlı kullanılmakta olduğu, ruhsatsız açılmış çok sayıda kuyu bulunduğu ve aşırı çekimin bir sonucu olarak tuzlanmaya başladığı, zamana bağlı su seviyelerinin düştüğü belirtilmektedir. İçme-kullanma suyu amacıyla İZSU tarafından kullanılan kuyuların yanı sıra, genelde evlerin müstakil bahçeli olması sebebiyle, bahçe sulaması ve havuz suyu ihtiyacının şahısların ferdi olarak açtırdıkları yeraltı suyu kaynaklarından sağlandığı belirtilmektedir. Nisan-Ekim 2014 tarihlerinde düzenli ölçümler yapılarak gerçekleştirilen bir çalışmada, nisan ayından itibaren tuzlanmanın da artmaya başladığı belirtilmektedir. (Baba, 2020).

Şekil 18: Küçük Menderes Nehir Havzası Yeraltı Suyu Kütelleri Miktar ve Kalite Baskı Durumu
Kaynak: (TOB T. , 2019)

İZSU'nun 10.09.2021 Tarihli E-29167681-045.01-199030 Sayılı Yazısı'na göre İlçe sınırlarındaki yazlık ve

¹⁵ Az hassas su kütlesi: Morfoloji, hidroloji ya da özel hidrolik şartlara göre atıksu deşarjının çevreyi olumsuz yönde etkilemediği deniz, haliç ve lagün gibi kıyı su ortamları ile hassas su kütelleri haricindeki kıyı sularını

¹⁶ i) Su Çerçeve Direktifi (SÇD) kriterleri uyarınca jeolojik, hidrojeolojik ve litolojik koşullar esas alınarak belirlenen akifer türleri, ii) akiferlerin beslenme ve boşalım alanları ve havza morfolojisi göz önüne alınarak yönetilebilir birimlere bölünmesi, iii) baskı ve etki unsurları ile alt bölümlere ayrılması, iv) benzer kütellerin birleştirilmesi yöntemiyle

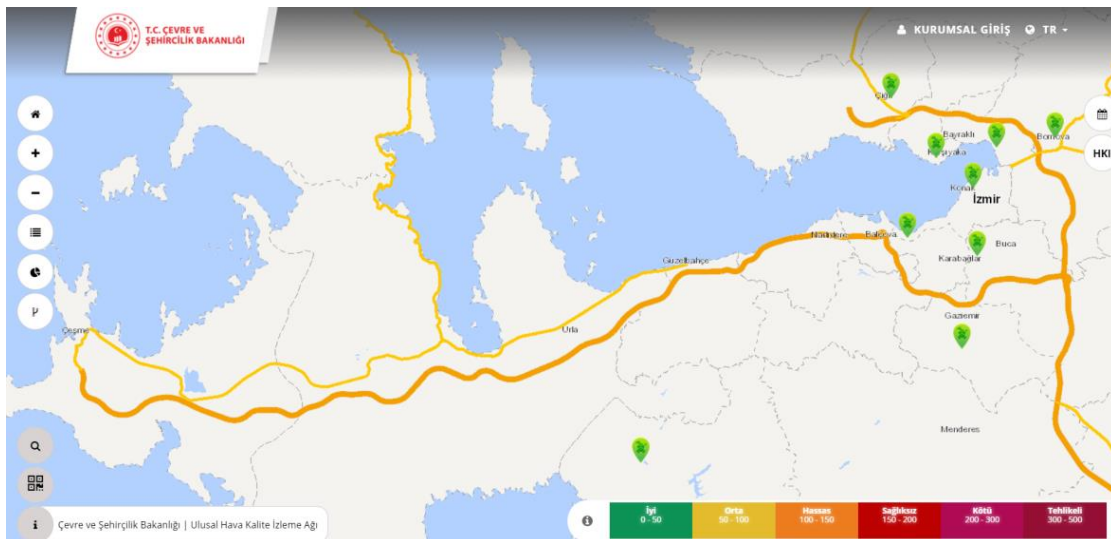
yerleşik nüfusunun İzmir İçme Suyu Master Plan projeksiyonundaki öngörülen rakamların üzerindeki seyrinin ve küresel ısınmanın neden olduğu iklim değişikliğinin yüzey/yeraltı su kaynakları üzerindeki artan baskısının, su kalitesinin bozulmasını tetiklediği belirtilmektedir. Artan nüfusa paralel olarak ilerleyen bu baskı ile ihtiyacı karşılamak amacıyla belirlenen debilerin üzerinde gerçekleştirilen çekimlerin ve kullanım suyu amaçlı olarak da değerlendirilen derin kuyuların tamamına yakınında insan ve doğal kaynaklı kirlilik artmış olup, telifisinin çok uzun yıllar mümkün olmayacağı tuzluluk problemi oluşmuş olduğu elektriksel iletkenlik ile Na^+ ve Cl^- iyonlarının ölçüm değerlerini kabul edilebilir sınırların üzerine çıktığı belirtilmektedir.

İzmir Çeşme KTKGB'nin içinde bulunduğu bölgede korunması gereken yeraltı suyu besleme ve çekim alanları İZSU tarafından şu şekilde belirtilmiştir; (İZSU'nun 10.09.2021 Tarihli E-29167681-045.01-199030 Sayılı Yazısı); (Bkz. Bölüm 3.2)

- İldır kaynakları, bölgenin en önemli yeraltısuyu kaynağı sayılabilir durumdadır. Bu sebeple, besleme ve çekim alanlarına müdahale edilmemeli ve yapılaşmaya açılmamalıdır.(Şekil 4 – M)
- İldır alt havzadaki lav akıntıları (bazalt ve andezitler) oluşumları aşırı çekimler nedeni ile tuzlanma sorunu ile karşı karşıya kalmışlardır. Kırık çatlak yapısı ile beslendiklerinden yapılaşmaya açılmamalı ve yeni kuyu açılmamalıdır. (Şekil 4 – a)
- Kuvaterner yaşlı alüvyonların beslenme alanı yapılaşmadan dolayı yok denecek kadar azdır. Daha fazla yapılaşmaya maruz bırakılmamalıdır. (Şekil 4 – Qal)

3.7 HAVA KALİTESİ

İzmir ilinde 7 adet sabit, 1 adet mobil (gezici) olmak üzere toplam 8 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu ile hava kalitesi izleme çalışmaları devamlı olarak gerçekleştirilmektedir. Sabit tip ölçüm istasyonları Alsancak, Bornova, Karşıyaka, Güzelyalı, Çiğli, Şirinyer ve Bayraklı ilçelerinde, mobil (gezici) hava kalitesi izleme istasyonu ise il merkezinde ve ilçelerde hava kalitesi ölçümlerini gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda Hava Kalitesi İndeksi (HKİ), “iyi” olarak sınıflandırılmış olup “Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor” anlamını taşımaktadır. Ancak Çeşme ilçesinde düzenli hava kalitesi ölçümü yapan sabit bir istasyon bulunmamaktadır.

Şekil 19: Hava kalitesi izleme ağı

Kaynak: (ÇŞB Ç. , 2021)

İzmir gibi büyük şehirlerde hava kirliliği; yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerle özellikle kış mevsiminde ortaya çıkmaktadır. Çeşme ilçesi şehir merkezine kuş uçuşu 74 km mesafede yer almaktadır. Çeşme ilçesi coğrafi yapısı ve iklimi (kumsalları, termal kaynakları, rüzgârlı hava koşulları vb.), tarihi yapısı sebebiyle turistik bir alandır. Sanayi yatırımları yer almamaktadır. Turizm sezonu olan yaz mevsiminde trafik yoğunluğu artmaktadır. Kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar sayılarının artması ile taşıtlardan kaynaklanan karbon monoksit, azot oksit, hidrokarbonlar ve kurşun konsantrasyonlarının artması muhtemeldir, ancak bu konuda Çeşme ilçesi özelinde yayınlanmış bir araştırma mevcut değildir.

3.8 GÜRÜLTÜ

İzmir İl Çevre Durum Raporlarına göre, Tablo 3'de gürültü şikayetlerinin gürültü kaynaklarına göre dağılımı incelendiğinde en yüksek oranın eğlence yerlerinden kaynaklandığı görülmektedir.

Tablo 3: Gürültü şikayet sayılarının kaynaklara göre dağılımı

Gürültü Kaynakları	2018	2019	2020
İşyeri	162	284	154
Eğlence Yeri	252	303	221
Trafik	77	71	30
Diğer	49	46	20
Şantiye	23	8	6
Sanayi	9	28	10
Toplam Şikayet sayısı	572	740	401

Kaynak: İzmir İl Çevre Durum Raporları, 2018, 2019, 2020

2018 yılı İl Çevre Durum Raporu'nda eğlence yerlerinden kaynaklanan şikayetlerin büyük çoğunluğunun Çeşme İlçesinden olmak üzere, bunun dışında Dikili, Karaburun İlçelerinden kaynaklandığı belirtilmektedir.

3.9 EKOLOJİ, BİYOÇEŞİTLİLİK

3.9.1 İzmir Çeşme KTKGB Planlama Alanı Vegetasyonu ve Ekosistemi

İZKA Kalkınma Ajansının Yarımada Kalkınma Stratejisinde Raporunda belirtildiği üzere, Alaçatı ile Zeytineli arasındaki kıyılar, deniz kıyısına özgü garig, fazla yüksek olmayan sarp kayalık, vadi bataklık ve kumsal habitatlarının bir mozaikini içermektedir. Alanın, kısa ömürlü bitkiler bakımından zengin nemli mera toplulukları ve çeşitli sığ gölcükler nedeniyle olağanüstü önemli olduğu, özellikle sığ gölcüklerin, Akdeniz Bölgesi'nde çok nadir görülen ve tehlike altında bulunan önemli habitatlar arasında yer aldığı belirtilmektedir. (İZKA İ. , 2014)

Bölgede yürütülen Ekolojik Araştırma ve Değerlendirme Raporu'na göre alanın vegetasyonun büyük ölçüde kısa boylu frigana ve garig bitki toplulukları ile dağınık çalılıarın bir mozaikiğinden oluştuğu görülmektedir. Deniz kenarlarında garig ve frigana vegetasyonu çok yoğun gözlenmektedir. Denizden uzak, daha yüksek kesimlere doğru odunsu türlerin baskın olduğu maki vegetasyonu ve alanın kuzeydoğusunda orman vegetasyonu yer almaktadır. Alanın büyük bir bölümünde *Asphodelus aestivus*-*Cistus salviifolius*-*Genista acanthoclada*-*Sarcopoterium spinosum*, *Lavandula stoechas* ve *Thymbra spicata* garig toplulukları hakimdir. Denize yakın sabit kumullar üzerinde ise *Centaurea spinosa*-*Sarcopoterium spinosum* toplulukları baskındır. Denizden uzaklaştıkça *Anthyllis hermannieae*, *Fumana thymifolia*, *Pistacia lentiscus* ve *Thymelaea tartaronraria* lokal ancak bol miktarda görülmektedir. Alçak kesimlerde yetişen iki nadir ağaç taksonu *Juniperus oxycedrus* subsp. *macrocarpa* ve *Juniperus phoenicea* alanda dağınık olarak bulunur. Araştırma alanının kuzey doğusunda *Pinus brutia* (Kızılçam) ormanlık alanları görülmektedir. Kumul vegetasyonlarda; yer yer *Pancratium maritimum*, *Euphorbia paralias*, *Cakile maritima*, *Eryngium maritimum*, *Achillea maritima*, *Medicago* spp. ve *Anthemis* spp. türlerine rastlanmaktadır. Kutlu Aktaş barajından gelen ve dere benzeri kıvrımlar oluşturarak denize dökülen sular Östarin oluşumu göstermektedir. Bu kıvrımların kenarlarında *Phragmites*, *Carex*, *Juncus* gibi türler ve Poaceae familyası üyeleri yoğun olarak görülmektedir. Maki vegetasyonunda *Pistacia lentiscus*, *Arbutus unedo*, *Olea europaea*, *Nerium oleander*, *Juniperus oxycedrus* gibi odunsu türler yoğun gözlenmektedir. Kutlu Aktaş Barajından başlayıp denize kadar devam eden azmak (Östarin yapı) sulak alanlarda ise *Halimione portulacoides* (Kocabetne), *Limonium gmelinii* (Çardaksüpürgesi) ve *Sarcocornia perennis* (Kocageren) türlerine su içlerinde ve kenarlarda yoğun olarak rastlanmaktadır. (ÇŞB-TVK GM, 2021)

Doğa Derneği tarafından raporlandığı üzere planlama alanının içerisinde yer aldığı alan, bitkiler açısından zengin mevsimsel su basar çayırlara ve sığ gölcüklere ev sahipliği yapmaktadır. Bugüne kadar Çeşme Havalimanı inşaatı nedeniyle Alaçatı'nın doğusunda yer alan garig toplulukları ve mevsimsel su basar çayırların yer aldığı alanların kısmen zarar gördüğü ve İzmir – Çeşme otoyolunun İldır Körfezi ile Alaçatı arasında kalan ekosistemi

ikiye böldüğü belirtilmektedir. 1998 yılında yapılan Alaçatı Kutlu Aktaş içme suyu barajı sebebiyle özellikle küçük kerkenezler (*Falco naumanni*) için önemli bir beslenme alanı olan sulak çayırların kaybolduğu belirtilmektedir.

Planlama alanı sınırları içerisinde ibrelili ağaçları (Uzunkuyu Mesire alanında olduğu gibi) barındıran orman ekosistemi görüldüğü, alanda plantasyon yapılmış iğne yapraklı bitki türlerinin bulunduğu, *Olea europaea* (zeytin ağacı)'nın kültürel ya da doğal türlerini barındırdığı (Zeytineli ve çevresi gibi), kıyı kesimlerinde kıyı, falez ve kumul ekosistemlerinin bulunduğu, adalar (Böğürtlen, Çarufa ve Çırakan adaları), yarım adalar, koylar ile birlikte biyolojik ve peyzaj kaynak değerlerini oluşturduğu, yıllık ya da çok yıllık otsu kumul ekosistemine özgü bitkileri barındırdığı, orman ekosistemine rastlanmayan kısımlarda çayır-mera ekosistemi bulunduğu, Kutlu Aktaş Barajı gibi göl ve göletlerin bulunduğu alanlarda durgun su ekosistemine rastlandığı, alan içerisinde yer alan dereler ve çevrelerinde akarsu ekosistemi ve dere kenarlarında sazlık ekosistemi bulunduğu, tatlı suların denize döküldüğü kısımda östarin (azmak) ekosistemine rastlandığı, farklı ekosistemlerinin bir ekosistem bütünlüğü oluşturduğu, alanın sahip olduğu farklı ekosistem tipleri, barındırdığı zengin flora ve fauna elemanları ile zengin biyolojik ve peyzaj kaynak değerleri sunduğu, çeşitli vejetasyon tipine sahip bir alan olduğu, zengin renk kombinasyonları içerdiği, arazide görülen farklı yüzey dalgalanmalarının olduğu tespit edilmiştir. Bu ve benzeri nedenlerden dolayı görsel peyzaj kalitesinin alan genelinde yüksek olduğu belirlenmiştir (ÇŞB-TVK GM, 2021).

3.9.2 Ekolojik Olarak Duyarlı Yörelere

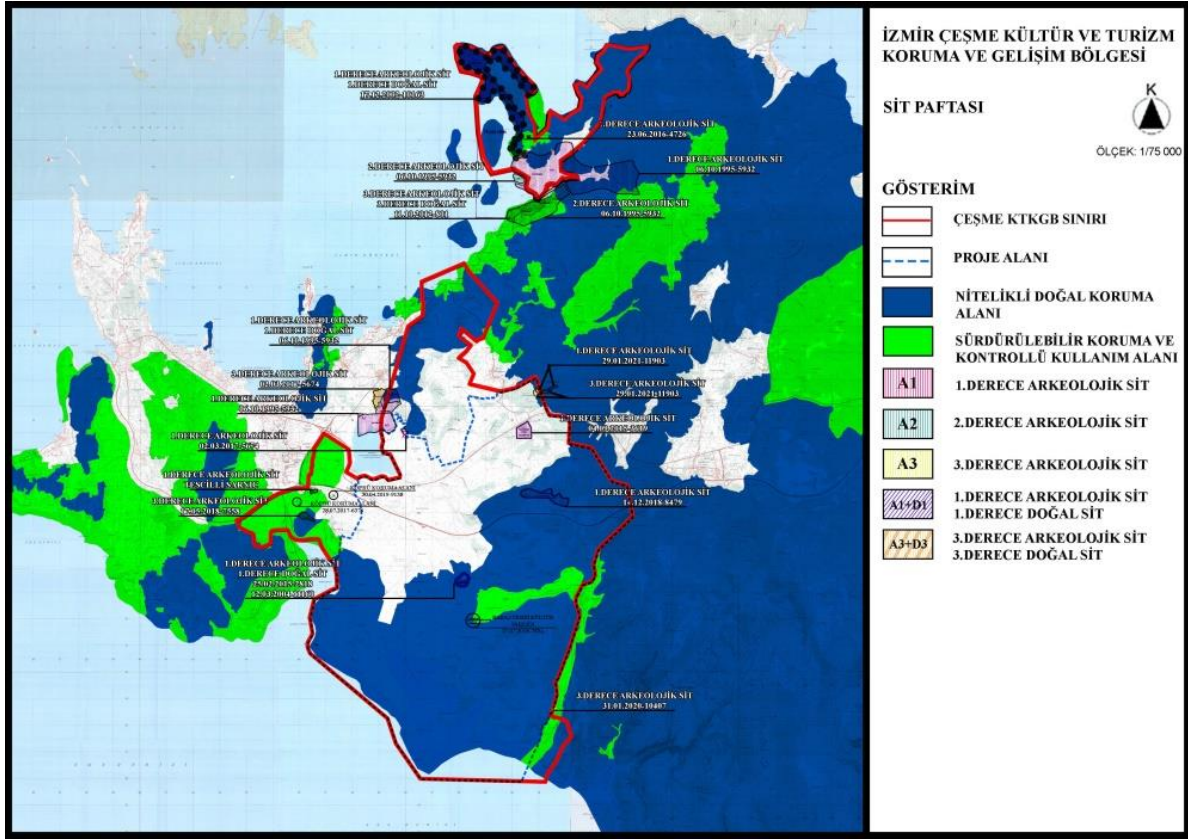
SÇD Yönetmeliği'ne göre, duyarlı yörelere, "Biyolojik, fiziksel, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile çevresel etkilere karşı duyarlı olan veya mevcut kirlilik yükü çevre ve sağlık yönünden tehlike yaratan düzeylere ulaşacağı belirlenen yörelerle yürürlükteki mevzuat ve ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca korunması gerekli görülen Ek-5'te yer alan alanlar" olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma göre, İzmir Çeşme KTKGB içinde veya yakınında yer alan ekolojik olan duyarlı yörelere aşağıda incelenmiştir.

Nitelikli Doğal Koruma Alanı

Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik (RG. 19.07.2012- 28358)'e göre "doğal sit alanları"; kesin korunacak hassas alanlar, nitelikli doğal koruma alanları ve sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanları olarak üç kategoriye ayrılmaktadır. ÇŞB'nin 27/04/2018 tarihli ve 76074 sayılı oluru ile İzmir Çeşme KTKGB'nin yüzölçümü olarak %54,62'si "Nitelikli Doğal Koruma Alanı", %7,47'si "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmiştir.

Planlama alanındaki korunan alanların en büyük kısmını oluşturan "nitelikli doğal koruma alanı"¹⁷, ilgili yönetmelikte "Doğal yapısı değişmemiş veya az değişmiş, modern yaşam ve önemli ölçüde insan faaliyetleri tarafından etkilenmemiş, doğal süreçlerin hakim olduğu koruma amaçlarına uygun olarak yörede yaşayanların alanın mevcut kaynaklarını kullanmasını sağlayarak doğal hayata dayalı geleneksel yaşam şekillerinin korunduğu, kara, su ve deniz alanları" olarak tanımlanmaktadır.

¹⁷ Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik (RG. 19.07.2012 - 28358) Madde 8.2'ye göre; "Nitelikli doğal koruma alanları; entegre tesisler ve örtü altı tarım hariç tarım uygulamaları, tıbbi ve aromatik bitki uygulamaları, hayvancılık, balıkçı barınağı, iskele, doğal kaynak suyu kullanımına yönelik uygulamalar, içme suyu amaçlı baraj ve göletler, doğal göl ve denizler hariç kültür balıkçılığı faaliyetleri, zorunlu teknik altyapı uygulamaları ve alanın doğal yapısıyla uyumlu, beton, asfalt gibi malzemelerin kullanılmadığı çadırli kamp, karavan ve günübirlik faaliyetlerin yapılabildiği alanlardır. Alanın ve doğal özelliklerin devamlılığı için halkın bu alanlara erişiminin uygun seviye ve şekilde tutulması esastır."

Şekil 20: Sit Alanları

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü), 27.04.2018 Tarihli, 76074 Sayılı Bakan Makamı Olur'u Doğrultusunda Planlama Ekibi Tarafından Hazırlanmıştır.

Nitelikli doğal koruma alanında bulunan kritik türler:

Planı kapsamında gerçekleştirilen Ekolojik Araştırma ve Değerlendirme Raporu¹⁸ sonuçlarına planlama alanının içinde bulunduğu doğal sit alanında 3 bitki EN, 5 kuş VU, 1 balık CR, 2 Balık EN, 4 Balık VU, 1 sürüngen VU, 1 memeli EN, 5 memeli VU, 2 omurgasız VU kategorisinde olmak üzere **24 taksonun nesli küresel ölçekte tehlike altındadır**. 1 bitki EN, 10 bitki VU, 18 kuş CR, 48 kuş EN, 65 kuş VU, 1 balık CR, 2 balık EN, 4 balık VU, 1 omurgasız VU, 2 memeli CR, 5 memeli VU kategorisinde olmak üzere **157 taksonun nesli ulusal ölçekte tehlike altındadır**. 3 bitki dar, 22 bitki bölgesel, 5 bitki geniş, 5 kuş dar, 2 kuş bölgesel, 4 kuş geniş, 1 memeli dar, 5 memeli bölgesel olmak üzere **47 takson küresel ölçekte kritik yayılışa sahiptir**. 35 bitki dar, 23 bitki bölgesel, 23 bitki geniş, 2 kuş dar, 6 kuş bölgesel, 123 kuş geniş, 1 memeli dar, 5 memeli bölgesel, 1 memeli geniş olmak üzere **219 takson ulusal ölçekte kritik yayılışa sahiptir**. **27 endemik bitki türü** (literatürde tespit edilen 10 türün alanda olma ihtimali yok denecek kadar azdır) mevcuttur.

Kritik türler ile ilgili açıklamalar aşağıda verilmiştir.

Bitkiler

Doğal sit alanında toplam **490 bitki** taksonu belirlenmiştir. Bunlardan, IUCN Kırmızı Listesinde küresel ölçekte EN (tehlikede) kategorisinde yer alan 3 takson bulunmaktadır. Bunlar: Yozayakotu/*Carex illegitima* Ces.; Teltirfil/*Pilularia minuta* Durieu ex A.Br. ve Nifşalbaşı/*Salvia smyrnaea* Boiss'dır. Ulusal ölçekte VU (duyarlı) kategorisinde ise 10 takson bulunmaktadır. Bunlar: *Cistus monspeliensis* L. / Pamukluk, *Centaurea acicularis* Sm. var. *urvillei* / çobangalgıdan, *Centaurea polyclada* / Yedidüğme, *Cutandia stenostachya* (Boiss.) Stace / korukumkılıcı, *Erysimum pusillum* Bory & Chaub. / cücezarifeotu; *Jurinea cadmea* Boiss. / bodurgöbek, *Papaver argemone* L. subsp. *davisii* Kadereit / karagöbek, *Senecio bicolor* (Willd.) Tod. subsp. *bicolor* / külçiçeği, *Ventenata subenervis* Boiss. & Balansa subsp. *subenervis* / tarlavenotenotu, *Verbascum antinori* Boiss. & Heldr. / sıksasığırkuyruğu'dur.

¹⁸ Çalışma halen devam etmekte olup, bu bölümde belirtilen kritik türlerin sayısında ufak değişiklikler olması mümkündür. SÇD aşamasında Nihai Ekolojik Araştırma ve Değerlendirme çalışması bulguları dikkate alınacaktır.

Ayrıca, küresel ölçekte dar yayımlı 3 tür, bölgesel yayımlı 22 tür, geniş yayımlı 5 tür ile ulusal ölçekte dar yayımlı 35 tür, bölgesel yayımlı 23 tür geniş yayımlı 23 tür bulunmaktadır. Alanda aşağıda verilen 6 dar yayımlı, 2 bölgesel yayımlı, 1 geniş yayımlı tür bulunmaktadır.

Balıklar

Doğal sit alanında 7'si kritik tür olan 85 deniz balığı türü tespit edilmiştir. IUCN'ye göre, 4 tür (Sinarit /*Dentex dentex*, Adi Köpekbalığı/*Mustelus mustelus*, Lüfer/*Pomatomus saltatrix*, İstavrit/*Trachurus trachurus*) küresel ve ulusal ölçekte VU (hassas) kategorisindedir. 2 tür (Orkinos/*Thunnus thynnus* ve Kılıç balığı/*Xiphias gladius*) küresel ve ulusal ölçekte EN (tehlikede) kategorisindedir. 1 tür (Yılan balığı/*Anguilla anguilla*) küresel ve ulusal ölçekte CR (Kritik) kategorisindedir. (ÇŞB-TVK GM, 2021)

İki Yaşamlılar

Doğal sit alanında 2 semender ve 5 kuyruksuz kurbağa türü belirlenmiştir. Alanda tespit edilen iki yaşamlı türleri içerisinde "kritik tür" olarak değerlendirilen herhangi bir türün mevcut olmadığı tespit edilmiştir. (ÇŞB-TVK GM, 2021)

Sürüngeçler

Doğal sit alanında 3 kaplumbağa, 12 kertenkele ve 14 yılan türü olmak üzere toplam 29 sürüngeç türü belirlenmiştir. IUCN'ye göre tespit edilen 29 sürüngeç türünden 1 türün, (tosbağa/*Testudo graeca*) küresel ölçekte VU (hassas) kategorisinde yer aldığı tespit edilmiştir. (ÇŞB-TVK GM, 2021)

Memeliler

Doğal Sit alanında, 40'ı karasal; 2'si denizel memeli türleri olmak üzere toplam 42 memeli türü belirlenmiştir. Alanda tespit edilen 42 türden 7 tanesi "kritik türler" olarak değerlendirilmiştir. IUCN'ye göre 5 tür küresel ve ulusal ölçekte VU (duyarlı) ve küresel ve ulusal ölçekte bölgesel yayımlıdır: Akdeniz nalburunlu yarasası (*Rhinolophus Euryale*), Mehely nalburunlu yarasası (*Rhinolophus mehelyi*), Uzun ayaklı yarasa (*Myotis capaccinii*), Uzun kanatlı yarasa (*Miniopterus schreibersii*). 1 tür, Fare benzeri yedi uyur (*Myomimus roachi*) Küresel ve ulusal ölçekte VU, Küresel ve ulusal ölçekte dar yayımlıdır. 1 tür Akdeniz foku (*Monachus monachus*), küresel ve ulusal ölçekte EN (tehlikede) Küresel ve ulusal ölçekte bölgesel yayımlıdır. (ÇŞB-TVK GM, 2021).

Omurgasızlar

Alanda toplam 223 omurgasız hayvan türü belirlenmiştir. Bunlar arasında 2 türün, (Osmanlı ateşi/*Lycaena ottomana Lefebvre, [1830]* ve *Cerambyx cerdo* (Linnaeus, 1758)/Büyük teke böceği, Coleoptera) IUCN'in Kırmızı Listesi'nde ulusal ve küresel ölçekte VU (duyarlı) listesinde yer aldığı belirlenmiştir. Ayrıca, 11 omurgasız türünün IUCN'in Kırmızı Listesi'nde küresel ölçekte LC kategorisinde yer aldığı belirlenmiştir.

Kuşlar

Doğal Sit Alanında toplam 212 kuş türü belirlenmiştir. Alanda tespit edilen 212 kuş türünden 135 tanesi, "kritik türler" olarak değerlendirilmiştir. Listesi aşağıda tabloda verilmiştir.

Tablo 4: Planlama alanında yer alan kritik kuş türleri

Tehlike Kategorisi	Türler
Ulusal Ölçekte Kritik derecede nesli tehlike altında (CR) 18 tür	<i>Falco eleonora</i> (Ada doğanı), <i>Certhia brachydactyla</i> (Bahçe tırnaşıkkuşu), <i>Certhia brachydactyla</i> (Bahçe tırnaşıkkuşu), <i>Turdus torquatus</i> (Boğmaklı ardıç), <i>Jynx torquilla</i> (Boyunçeviren), <i>Circus macrourus</i> (Bozkır delicesi), <i>Troglodytes troglodytes</i> (Çitkuşu), <i>Prunella modularis</i> (Dağ bülbülü), <i>Cinclus cinclus</i> (Derekuşu), <i>Falco peregrinus</i> (Gökdoğan), <i>Monticola solitarius</i> (Gök ardıç), <i>Circus cyaneus</i> (Gökçe Delice), <i>Ciconia nigra</i> (Kara leylek), <i>Aquila chrysaetos</i> (Kaya kartalı), <i>Buteo rufinus</i> (Kızıl şahin), <i>Sturnus vulgaris</i> (Sığırcık), <i>Phylloscopus trochilus</i> (Söğüt bülbülü), <i>Clamator glandarius</i> (Tepeli guguk)
Ulusal ölçekte Nesli tehlike altında (EN) olan türler 48 tür	<i>Larus audouinii</i> (Ada Martısı), <i>Hippoboscus pallida</i> (Ak Mukallit), <i>Strix aluco</i> (Alaca baykuş), <i>Botaurus stellaris</i> (Balaban), <i>Falco biarmicus</i> (Bıyıklı doğan), <i>Acrocephalus melanopogon</i> (Bıyıklı kamışçın), <i>Sylvia cantillans</i> (Bıyıklı ötleğen), <i>Acridotheres tristis</i> (Çiğdeci), <i>Remiz pendulinus</i> (Çulhakuşu), <i>Motacilla cinerea</i> (Dağ Kuruksallayan), <i>Ardea purpurea</i> (Erguvani balıkçıl), <i>Coracias garrulus</i> (Gökkuzgun), <i>Cuculus canorus</i> (Guguk), <i>Ficedula albicollis</i> (Halkalı sinekkapan), <i>Upupa</i>

	<i>epops</i> (İbibik), <i>Otus scops</i> (İshakkuşu), <i>Cettia cetti</i> (Kamış bülbülü), <i>Larus ridibundus</i> (Karabaş martı), <i>Sylvia atricapilla</i> (Kara Başlı Ötleğen), <i>Sylvia ruppeli</i> (Karaboğazlı ötleğen), <i>Phoenicurus ochruros</i> (Kara Kızılkuyruk), <i>Oenanthe hispanica</i> (Karakulaklı kuyrukkakan), <i>Emberiza cia</i> (Kaya kirazkuşu), <i>Sitta neumayer</i> (Kaya Sivacısı), <i>Falco tinnunculus</i> (Kerkenez), <i>Acrocephalus schoenobaenus</i> (Kindıra kamışcını), <i>Anthus campestris</i> (Kır İncirkuşu), <i>Lanius senator</i> (Kızılbaşlı örümcekkuşu), <i>Anthus cervinus</i> (Kızılgerdanlı incirkuşu), <i>Burhinus oedipnemus</i> (Kocagöz), <i>Athene noctua</i> (Kukumav), <i>Sylvia curruca</i> (Küçük Akgerdanlı Ötleğen), <i>Larus canus</i> (Küçük gümüş martı), <i>Falco naumanni</i> (Küçük Kerkenez), <i>Lanius nubicus</i> (Maskeli örümcekkuşu), <i>Sylvia melanocephala</i> (Maskeli ötleğen), <i>Cyanistes caeruleus</i> (Mavi baştankara), <i>Turdus viscivorus</i> (Ökse Ardıcı), <i>Turdus philomelos</i> (Öter ardıç), <i>Oriolus oriolus</i> (Sariasma), <i>Acrocephalus scirpaceus</i> (Saz kamışcını), <i>Bubulcus ibis</i> (Sığır öküz) balıkçılı), <i>Buteo buteo</i> (Şahin), <i>Alcedo atthis</i> (Yalıçapkını), <i>Cisticola juncidis</i> (Yelpazekuyruk), <i>Tringa ochropus</i> (Yeşil düdükçün), <i>Psittacula krameri</i> (Yeşil papağan), <i>Hippoboscus olivaceus</i> (Zeytin mukallidi)
Ulusal ölçekte Nesli duyarlı (VU) olan türler 65 tür	<i>Anthus trivialis</i> (Ağaç incirkuşu), <i>Passer montanus</i> (Ağaç serçesi), <i>Sylvia communis</i> (Akgerdanlı Ötleğen), <i>Sylvia hortensis</i> (Akgözlü ötleğen), <i>Chlidonias leucopterus</i> (Akkanatlı sumru), <i>Poecile lugubris</i> (Akyanıklı baştankara), <i>Pernis apivorus</i> (Arı Şahini), <i>Accipiter nisus</i> (Atmaca), <i>Muscicapa striata</i> (Benekli Sinekapan), <i>Panurus biarmicus</i> (Bıyıklı baştankara), <i>Rhodospiza obsoleta</i> (Boz alamecek), <i>Oenanthe isabellina</i> (Boz Kuyrukkakan), <i>Sylvia borin</i> (Boz ötleğen), <i>Calonectris diomedea</i> (Boz yelkovan), <i>Calandrella brachydactyla</i> (Bozkır toygarı), <i>Ardea alba</i> (Büyük akbalıkçıl), <i>Parus major</i> (Büyük Baştankara), <i>Erythropygia galactotes</i> (Çalı Bülbülü), <i>Parus ater</i> (Çam Baştankarası), <i>Anthus pratensis</i> (Çayır İncirkuşu), <i>Saxicola rubetra</i> (Çayır Taşkuşu), <i>Alauda rufescens</i> (Çorak toygarı), <i>Anthus spinoletta</i> (Dağ incirkuşu), <i>Fringilla montifringilla</i> (Dağ ispinozu), <i>Actitis hypoleucos</i> (Dere düdükçünü), <i>Delichon urbicum</i> (Ev kırlangıcı), <i>Carduelis chloris</i> (Florya), <i>Ardea cinerea</i> (Gri Balıkçıl), <i>Larus michahellis</i> (Gümüş martı), <i>Charadrius dubius</i> (Halkalı küçük cılıbtı), <i>Larus genei</i> (İnce gagalı martı), <i>Milvus migrans</i> (Kara Çaylak), <i>Chlidonias niger</i> (Kara sumru), <i>Lanius minor</i> (Kara alınlı örümcek kuşu), <i>Spinus spinus</i> (Karabaşlı iskete), <i>Thalasseus sandvicensis</i> (Kara gagalı sumru), <i>Turdus merula</i> (Karatavuk), <i>Platalea leucorodia</i> (Kaşıkçı), <i>Petronia petronia</i> (Kaya Serçesi), <i>Carduelis cannabina</i> (Ketenkuşu), <i>Alectoris chukar</i> (Kınalı Keklik), <i>Limosa lapponica</i> (Kıyı çamurçulluğu), <i>Cecropis daurica</i> (Kızıl kırlangıç), <i>Lanius collurio</i> (Kızıl Sırtlı Örümcekkuşu), <i>Erithacus rubecula</i> (Kızılgerdan), <i>Phoenicurus phoenicurus</i> (Kızılkuyruk), <i>Coccothraustes coccothraustes</i> (Kocabaş), <i>Ixobrychus minutus</i> (Küçük balaban), <i>Serinus serinus</i> (Küçük iskete), <i>Microcarbo pygmaeus</i> (Küçük karabatak), <i>Vanellus spinosus</i> (Mahmuzlu kızkuşu), <i>Tringa glareola</i> (Orman düdükçünü), <i>Lullula arborea</i> (Orman toygarı), <i>Haematopus ostralegus</i> (Poyrazkuşu), <i>Motacilla flava</i> (Sarı Kuyruksallayan), <i>Circus aeruginosus</i> (Saz Delicesi), <i>Sitta europaea</i> (Sivacı), <i>Passer hispaniolensis</i> (Söğüt serçesi), <i>Sterna hirundo</i> (Sumru), <i>Limicola falcinellus</i> (Sürmeli kumkuşu), <i>Saxicola torquatus</i> (Taşkuşu), <i>Gulosus aristotelis</i> (Tepeli karabatak), <i>Pelecanus crispus</i> (Tepeli pelikan), <i>Galerida cristata</i> (Tepeli Toygar), <i>Himantopus himantopus</i> (Uzunbacak)

Kaynak: (ÇŞB-TVK GM, 2021)

Çeşme Gölobası Mevki Geçici Sulak Alanı:

Gölobası, Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı ve Çeşme İçme Suyu Arıtma Tesisi karşısındaki bölgede olup, Çeşme ilçe merkezinin 10 kilometre, Alaçatı'nın ise 2,5 kilometre doğusunda yer almaktadır. Daha önceleri göl olarak tanımlanabilecek Gölobası, sıtma ile mücadele yıllarında kurutma amacıyla suyu drene edilmiş ve o zamandan bu yana alan hem yetiştiricilik hem de otlatma için kullanılan bir alan olup irili ufaklı birçok geçici sulak alanı içeren bir ova özelliğindedir. Alanın içerisinde drenaj kanalları bulunmaktadır. Bu alana uzun süre müdahale edilmediğinde derinliği azalarak dönemsel geçici sulak alan özelliği kazanmaktadır. (Bozyel, 2019)

Şekil 21: Çeşme Gölobası Mevkii Sulak alanı yeri
Kaynak: (Bozyel, 2019)

Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı tarafından yüksek lisans tez çalışması olarak 2019 yılında yürütülen çalışmada, gölobası mevkii sulak alanının bitkisel açıdan oldukça önemli bazı türleri barındırdığı tespit edilmiştir. Özellikle bu habitatları temsil en önemli türlerden olan sucul bir relikt eğrelti olan, IUCN'ye göre küresel ölçekte EN kategorisinde (tehlikede) yer alan olan, *Pilularia minuta*'dır. Ülkemizde sadece İzmir'de bilinen bir türdür. *P. minuta* türünün popülasyonu da bu drenaj kanalı boyunca kenar zonda bulunmaktadır. Alandaki diğer önemli bitki ise ulusal ölçekte VU kategorisinde (duyarlı/hassas) yer alan, *Cistus monspeliensis*'tir. Ülkemizde sadece Muğla/Bodrum ve İzmir/ Gölobası'ndaki lokaliteleri ile temsil edilen bir türdür. Bodrum civarında Frigana içerisinde yer almaktadır ve baskın tür değildir. Gölobası civarındaki popülasyon ise oldukça sağlıklı ve baskın tür niteliğinde üst zon vejetasyonda yer almaktadır. Alanda, direkt su içerisinde yaşayan, *Ranunculus peltatus*, *Eleocharis palustris*, *Eleocharis mitracarpa* ve *Callitriche turuncata* gibi önemli sucul türler görülmektedir (Bozyel, 2019). Kenar zonuna ait en önemli türlerden biri ise Ege Üniversitesi Biyoloji Bölümü araştırmacıları tarafından keşfedilmiş ve şu an yayın safhasında olan, dünyada sadece bu alanda yayılış gösteren yeni bir tür "*Isoetes spec nova*" bulunduğu belirtilmektedir.

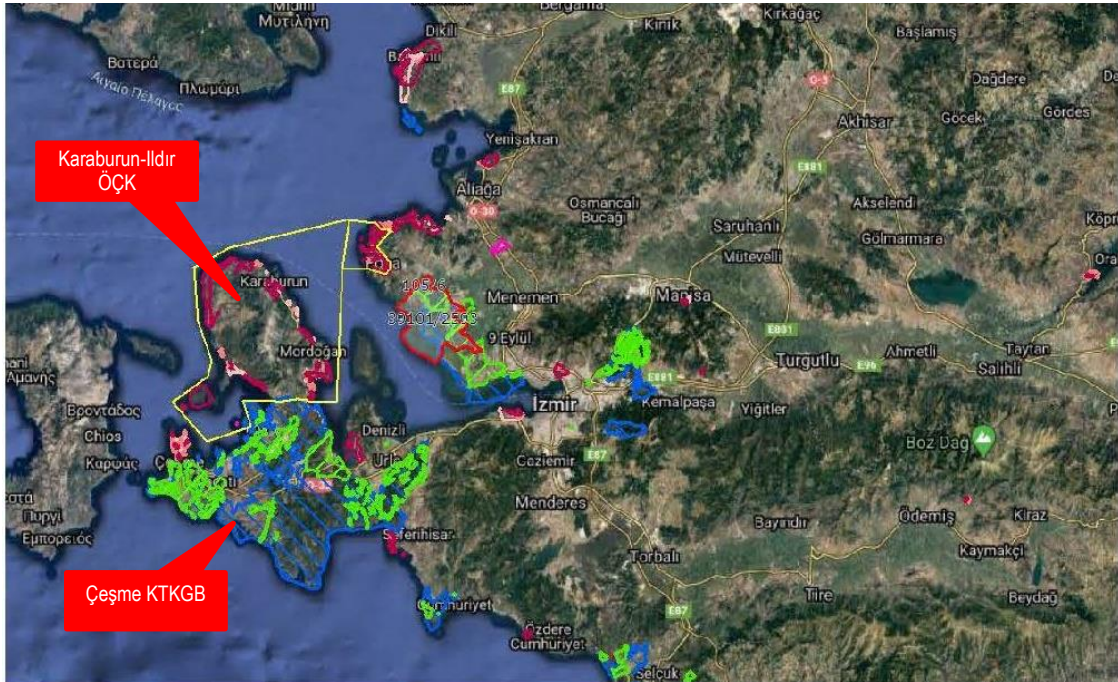
2018 yılında Kutlu Aktaş Barajına su aktarım amaçlı alandaki drenaj kanallarının derinleştirilip genişletildiği ve habitatın büyük oranda zarar verildiği belirtilmektedir. Bu nedenle, habitatın doğal su sistemini bozan drenaj kanallarının habitatın mevcut en önemli tehdit unsuru olarak belirtilmiştir. Ayrıca, sahanın tam ortasından geçen İzmir-Çeşme otobanının habitatı bölmesi; çevresindeki yoğun RES baskısı altında olması ve enerji nakil hatları kaynaklı yüzey örtüsü yangınlarının görülmesi ile habitatın önemli üst zon taksonlarından *Cistus monspeliensis* topluluklarının zarar görmesine neden olmuş; turizm potansiyeli yüksek alanlara çok yakın olması nedeniyle yoğun turizm baskısı altında olması, alanda aktif kullanılan bir atış poligonunun yer alması nedeniyle alanın sürekli insan aktivitesiyle karşı karşıya olması; alanda yoğun moloz ve çöp dökümünün olması; alanda yapılan hayvancılık faaliyetlerinden dolayı yoğun otlatma baskısının özellikle önemli ve hassas türlere zarar vermesi alanın diğer tehdit faktörlerini oluşturduğu belirtilmektedir (Bozyel, 2019).

Alaçatı Kıyı Ekosistemi Mahalli Sulak Alanı (Teklif): İzmir İli 'nin batısındaki Çeşme Yarımadası'nın güney-batısında yer almaktadır. 351 ha sulak alan sınırı vardır. Geçici sulak çayırlar, tuzcul çayırlar, kumsal, frigana ve sarp kayalıklardan oluşan bir ekosistem mevcuttur. Alanı besleyen ana kaynak Aymaz Deresi'dir. Dere üzerine 1998 yılında Kutlu Aktaş İçme Suyu Barajının yapılması ile sulak alan özelliğini yavaş yavaş yitirmeye başlamıştır. Sahada karasal alanlarda frigana baskındır. Ekosistemi oluşturan Aymaz Deresinin, baraj yapımı ile denize ulaşması kesilince kıyı ekosistemi tatlı sudan tuzlu suya doğru hızla ilerleyen dar bir bantta kalmış ve özelliklerini yitirmeye başlamıştır. Sulak Alanda daha çok tek ve çok yıllık çayır bitkileri görülmekte, kıyı kumluklarda ve tatlı suyun denizle buluştuğu alanda tuzcul çayırlar bulunmaktadır. Sahada amfibiler, sürüngenler ve kemirgenler bulunmaktadır (Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019).

Şekil 22: Alaçatı Sulak Alanı

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi: İzmir Çeşme KTKGB Planlama alanı sınırları dışında kuzey sınırında yer almaktadır. İzmir Çevre Durum Raporu'na göre alanda 15 adet endemik, 4 adet nadir ve CITES kapsamında 5 adet bitki türü bulunmaktadır. IUCN kategorisinde de 21 adet bitki türü bulunmaktadır. Karaburun Yarımadasının kıyı ve deniz alanı, nesli tükenmekte olan ve uluslararası düzeyde koruma altına alınan Akdeniz Foklarının (*Monachus monachus*) üreme ve yaşam alanıdır. Aynı zamanda, ulusal/ uluslararası ölçekte koruma altında olan Ada Martısı, Yılan Kartalı, Küçük Kerkenez, Ada Doğanı gibi kuş türlerine de sahiptir. Su Samuru (*Lutra lutra*) ve Karakulak (*Caracal caracal*), Adi Tosbağa, Akdeniz Nalburu Yarasası da Karaburun Yarımada'sında yaşayan nesli tehlike altındaki türlerdendir. (Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019)

Şekil 23: Karaburun Ildır Özel Çevre Koruma Bölgesi
Kaynak: (Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019)

Tanay Tabiat Parkı: 30 hektar alana sahip olan tabiat parkı, İzmir Çeşme KTKGB' nin kuzey-batısında yaklaşık 1,5 km uzaklıkta bulunmaktadır. 1976 yılında A Tipi Orman İçi Dinlenme Yeri olarak tescil edilmiş, 2011 yılında, Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. Alan aynı zamanda doğal sit alanı içinde kalmaktadır.

Şekil 24: Tanay Tabiat Parkı

Önemli Kuş Alanı: İzmir Çeşme KTKGB'nin büyük bir kısmı, 2004 yılında Birdlife International tarafından A1, A3 ve B2 kriterlerine¹⁹ Önemli Kuş Alanı (ÖKA) (Important Bird Area- IBA) olarak belirlenen 55.740 ha'lık alan içerisinde kalmaktadır. Doğa Derneği tarafından raporlandığı üzere, kıyının batı kesimindeki Mersin Körfezi'nin açıklarında deniz kuşları için önemli bir üreme alanı olan adacıklar bulunmaktadır.

Most recent IBA monitoring assessment			
Year of assessment	Threat score (pressure)	Condition score (state)	Action score (response)
2016	high	unfavourable	low

For more information about IBA monitoring please click here

Şekil 25: Alaçatı Önemli Kuş Alanı (IBA)

Kaynak: <http://www.birdlife.org>, Şubat 2021

Akdeniz Foku Yaşam Alanı

Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Sualtı Araştırma Derneği – Akdeniz Foku Araştırma Grubu işbirliği ile 2013 yılında hazırlanan hazırlanan Akdeniz Fokunun Türkiye'de Korunması Ulusal Eylem Planı'nda Çeşme'de yer alan akdeniz foku yaşam alanları şu şekilde belirtilmiştir:

“Çeşme kuzeyinde (38°20'24.58”K ve 26°18'58.51”D) ile (38°21'43.96”K ve 26°18'8.59”D) arasındaki kıyılar ile Çeşme Batı burnu çevresinde (38°17'27.26”K ve 26°14'35.68”D) ile (38°16'9.59”K ve 26°15'22.91”D) kıyılarda, yerleşim yerleri ve kıyı tesisleri dışında yapılaşmamış ve el değmemiş kıyılar. Bu bölgedeki deniz alanında yer alan adalar, adacıklar ve taşlar; Süngükaya Adası ve Fener Adası vd. Alaçatı-Sığacık kıyıları:

¹⁹ A1: Küresel ölçekte tehdit altındaki türler, A3: Biyom-kısıtlı türler, B2: Avrupada elverişsiz koruma statüsüne sahip türler

Çeşme güneyinde (38°15'58.43"K ve 26°16'54.58"D) noktası ile Doğanbey Burnu doğu kıyısı (38°3'2.50"K ve 26°52'59.89"D) noktası arasındaki kıyılarda, ayrıca Özdere'de (38° 1'20.79"K ve 27° 4'18.91"D) noktası ile (38° 0'57.28"K ve 27° 5'9.97"D) noktası arasındaki kıyıda, yerleşim yerleri ve kıyı tesisleri dışında yapılaşmamış ve el değmemiş kıyılar ile bu bölgedeki deniz alanında yer alan tüm adalar, adacıklar ve taşlar."

Şekil 26: Türkiye'nin önemli Akdeniz Foku Alanları

Kaynak: (SAD-AFAG, 2013)

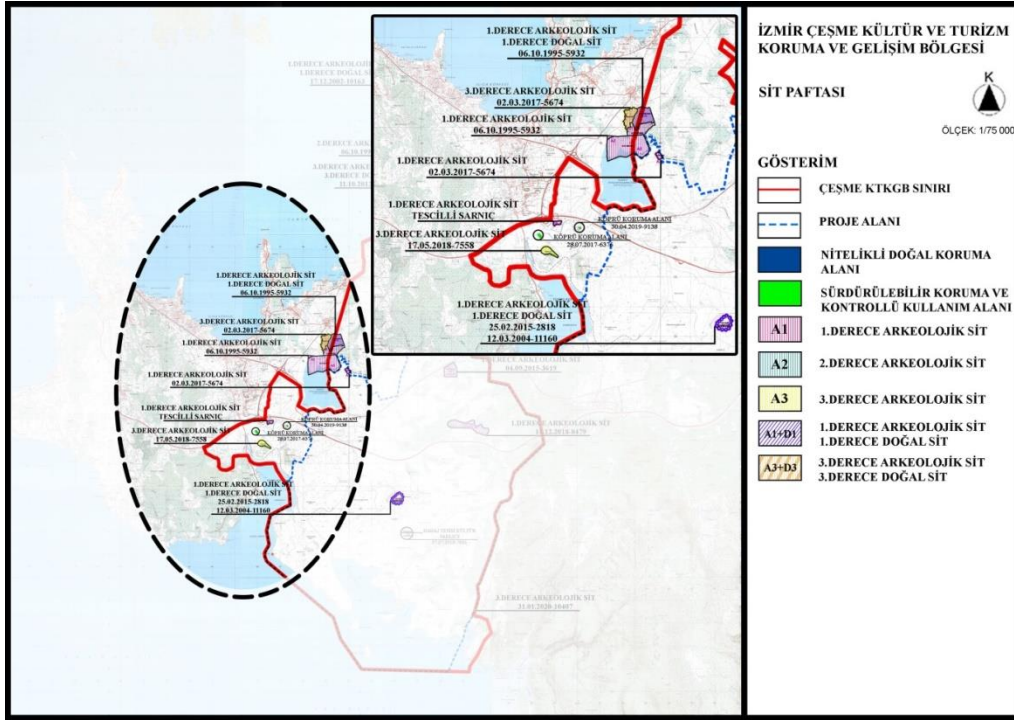
Çeşme'de yer alan akdeniz foku yaşam alanlarından üçüncüsü olarak belirtilen Çeşme güneyinde (38°15'58.43"K ve 26°16'54.58"D) noktası ile Doğanbey Burnu doğu kıyısı (38°3'2.50"K ve 26°52'59.89"D) noktası arasındaki kıyılar İzmir Çeşme KTKGB kıyılarını da kapsamaktadır.

3.10 KÜLTÜREL MİRAS

İlçede tarihi yapı olarak en önemli eser Çeşme Kalesi'dir. Çeşme Kalesi, Osmanlılar zamanında 1508 yılında 2. Beyazıt tarafından yaptırılmıştır. İlçe isminden anlaşılacağı üzere birçok tarihi çeşmeye sahiptir. Çeşme'nin çeşitli mahallelerinde 18. ve 19. yüzyıllardan kalma Anonim Çeşme, Kaymakam Çeşmesi ve Molla Çeşmesi adı ile anılan üç önemli Çeşme bulunmaktadır. (Çeşme Kaymakamlığı, 2021). Alaçatı Evleri; tarihsel ve kültürel miras açısından önemli özellikler taşımaktadır. Çoğu 19. yüzyıldan kalmadır. Alaçatı Evleri, Osmanlıların Ege kıyılarında oluşturduğu karma mimari örneğidir.

İzmir Çeşme KTKGB 'nin Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı çevresi

İzmir Çeşme KTKGB 'nin Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı çevresinde yer alan kısmında 5 adet 1. derece arkeolojik sit alanı, 2 adet 3. derece arkeolojik sit alanı ve 2 adet "Köprü Koruma Alanı" bulunmaktadır (Şekil 27).

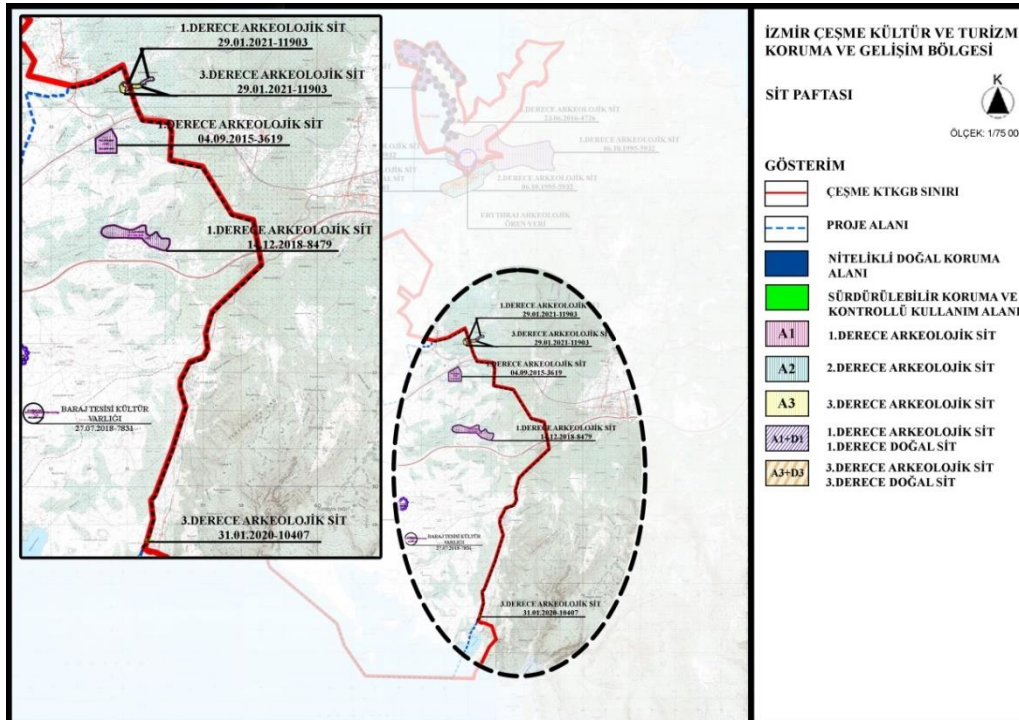

Şekil 27: Arkeolojik Sit Alanları – Kutlu Aktaş Barajı Çevresi

Köprü ve Köprü Ayağı: Alaçatı'nın ve İzmir Alaçatı otoyolunun güneyinde, 71-72 km'ler arasında Bayındır İnşaat Şantiyesi alanı içerisinde üç gözlü köprü ve köprü'nün yaklaşık 500 metre kadar batısında iki gözlü bir köprü ayağı saptanmıştır. (Şekil 27). Osmanlı Dönemine ait olduğu düşünülen köprü küçük düzensiz taşlar ve kireç harç ile inşa edilmiştir. Düzgün yönlü taşlarla örülen Kemerin üst kısmı günümüzde tahribata uğramıştır. Toprak dolgu altında izlenebilen kemer kısımları düzgün yönlü taşlarla örülüdür. Yoğun tahribata uğramış olan köprü ayağı da köprüye benzer şekilde küçük düzensiz taşlar ve kireç harç ile inşa edilmiştir.

İzmir Çeşme KTKGB 'nin Çeşme Urla sınırında yer alan bölge

İzmir Çeşme KTKGB 'nin Çeşme Urla sınırında yer alan bölgede 3 adet 1. derece arkeolojik sit, 2 adet 3. Derece arkeolojik sit ve 1 adet "Baraj Tesisi Kültür Varlığı" bulunmaktadır (Şekil 28).

Şekil 28: Arkeolojik Sit Alanları – Çeşme Urla Sınırı

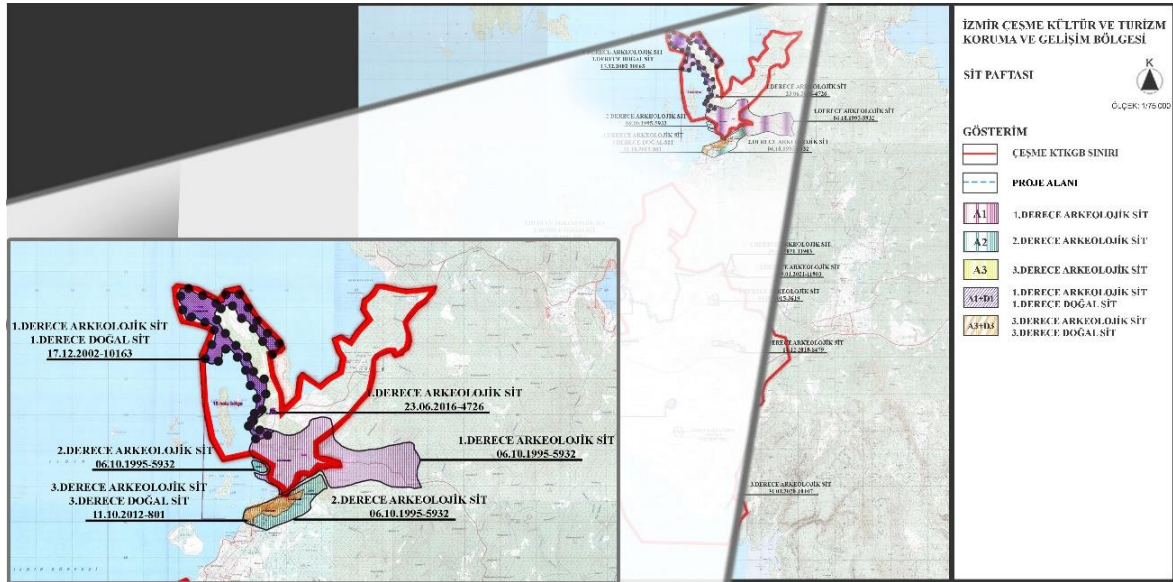
Karaköy: İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 14.12.2018 tarih ve 8479 sayılı kararı ile 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak belirlenmiştir (Şekil 30). Bölgede bulunan yazıtlar ve kalıntılar ışığında Çeşme ilçesine bağlı Karaköy yerleşiminin 4 bin yıl öncesine dayandığı ve bölgedeki ilk Türk köylerinden biri olduğu kabul edilmektedir. Eteklerinde yer alan zeytinlik alan içerisinde Roma Bizans Dönemi seramik ve çatı kiremiti parçaları tespit edilmiştir. 1950 senesinde su azlığı ve ulaşım zorluğu nedeniyle terk edilen Karaköy'den ayrılan halkın çoğu Alaçatı'da, az bir kısmı ise Çeşme ilçesinde yaşantılarını sürdürmektedir.

Şekil 29: Karaköy

İzmir Çeşme KTKGB 'nin kuzey bölümü

İzmir Çeşme KTKGB 'nin kuzey bölümünde 3 adet 1. derece arkeolojik sit, 2 adet 2. derece arkeolojik sit ve 1 adet 3. derece arkeolojik sit alanı bulunmaktadır (Şekil 30).

Şekil 30: Arkeolojik Sit Alanları – Kuzey

Erythrai (İldırı) Antik Kenti İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 06.10.1995 tarih ve 5932 sayılı kararı ile 1. Derece ve 2. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak belirlenmiştir. Yukarıda verilen Şekil 30'da İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde kalan 2. Derece Arkeolojik Sit 06.10.1995-5932 ve İzmir Çeşme KTKGB sınırında kalan 1. Derece Arkeolojik Sit 06.10.1995-5932 olarak sınırları gösterilmiştir.

Antik çağda on iki İon devletinin önde gelenlerinden olan Erythrai, Antik Ege dünyasının önemli yerleşimlerden biridir. Devam eden çalışmalara göre, Erythrai'daki en erken yerleşim izleri, M.Ö. 3. Bin'e kadar geri gitmeye başlamıştır. Erythrai'daki yüzey kalıntılarının bazıları ile ilgili kısa bilgiler ve görüntüler aşağıda verilmiştir. (ANKÜSAM, 2021).

şekil 31: Erythrai (İldırı) Antik Kenti bazı yüzey kalıntılarının İzmir Çeşme KTKGB'ndeki yaklaşık konumu
Kaynak: SÇD Ekibi

şekil 32: Cennettepe

şekil 33: Tiyatro Uydu Görüntüsü

şekil 34: Heroon

şekil 35: Athena Tapınağı ve Megaron Meydanı

şekil 36: Agora
Kaynak: (Topal, 2017)

Cennettepe: Kazıları ilk defa 1978 yılında Ekrem Akurgal tarafından başlatılmıştır. İkinci Nesil Kazılar bölgeye odaklanmış ve çok sayıda mozaik ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca bulgular, başlangıç bölgedeki yerleşimin tarihi bronz çağına kadar uzanmaktadır. Şuan bölgedeki çalışmalar 2007 yılından buyana Ankara Üniversitesi Doç. Dr Ayşe Gül Akalın Orbay tarafından yürütülmektedir. Bölgenin Arkeoparka dönüştürülmesine yönelik talepler bulunmaktadır.

Tiyatro: İlk yapım dönemi İÖ. 3. yy'ın ilk yarısına karşılık gelmektedir. Çift diazomalı (seyirci oturma platformları) olan yapının cavea'sı (yarım daire formu seyirci oturma kısmı) ve analemma duvarları Hadrian döneminde eklenti ve tamir gördüğü tahmin edilmektedir. Görsel anlamda herkes için ilgi çekici olan tiyatronun restorasyonu ve kültürel etkinliklere açılması konusunda yoğun talep vardır. Ancak Erythrai tiyatrosu kalan haliyle diğer restorasyon görmüş örneklerin şansına sahip değildir. (ANKÜSAM, 2021)

Athena Tapınağı ve Megaron Meydanı: Tiyatronun bulunduğu yamacın tepesi yani akropolde yer alan tapınak, poligonol (çok köşeli) duvar örgüsünün gösterdiği özelliklere göre ilk İÖ. 8. yy'ın ikinci yarısında inşa edilmiş ama 7. ve 6 yy'larda farklı eklerle genişletilmiştir. Kullanılan polygonal duvar (çok köşeli kütsel taşlarla oluşturulan örgü) tekniği ve iç mekanda yer alan rampası ile Arkaik Çağ mimarisinin önemli bir örneği olarak kabul edilmektedir. (ANKÜSAM, 2021)

Heroon: Tiyatroya giden yolun girişinde yer alan Heroon, Erythrai'da yaşamış dönemin ünlü komutanı vb. önemli kişi adına yapılmış olan anıtsal bir mezardır. (ANKÜSAM, 2021)

Agora: Akropol tepesinin kuzeybatı yamacındaki düz alanının tiyatro gibi anıtsal yapılarla çevrili geniş bir düzlük alanı olması nedeniyle agora (yurttaşların toplandığı kent alanı) olduğu tahmin edilmektedir. Ancak henüz kazılmamış, tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. (Topal, 2017)

3.11 PLANLAMA BÖLGESİNİN SOSYOEKONOMİK ÖZELLİKLERİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2014 yılı verileri kullanılarak yürütülen, İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE-2017) göre, Türkiye'nin ilçeleri, sekiz kategori altındaki 32 değişken göz önüne alınarak, demografi, istihdam, eğitim, sağlık, rekabetçilik, mali değişkenler ve yaşam kalitesi olmak üzere altı kademe gelişmişlik seviyesinde sınıflandırılmıştır. Bu çalışma sonuçlarına göre, Çeşme İlçesi 1. Kademe Gelişmiş İlçeler arasında yer almaktadır. Çeşme İlçesinin, Türkiye genelinde 970 ilçe arasından 22., İzmir ilinde ise 30 ilçe arasından 4. gelişmişlik sıralamasında olduğu belirlenmiştir.

3.11.1 Demografik Yapı

İzmir Çeşme KTKGB Planlama Alanının içinde bulunduğu İzmir ili, Türkiye'nin en fazla nüfusa sahip üçüncü ilidir. 2020 yılında 46.093 kişi olan Çeşme ilçesinin nüfusu İzmir ili nüfusunun yaklaşık %1 'ini, Urla, Seferihisar, Güzelbahçe ve Karaburun'da yer aldığı Yarımada nüfusunun ise yaklaşık %25 'ini oluşturmaktadır. Çeşme Kaymakamlığı internet sayfasında verilen bilgilere göre ilçenin yaz nüfusunun 250.000-300.000'e, bazı kaynaklarda da 1.000.000'a kadar çıktığı belirtilmektedir. Bununla birlikte son dönemde pandemi nedeniyle kış nüfusunda da artış olduğu belirtilmektedir.

Son on yıldaki nüfus artış hızları incelendiğinde, nüfus artış hızı Türkiye'de %13,4, İzmir'de %11,3 iken Çeşme'de bu oranın %39,5 olduğu görülmektedir (Tablo 5). Artan nüfus daha çok yaşlı nüfustur. Yarımada Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi'nde de belirtildiği gibi nüfus yaşlanma eğilimindedir. Yarımada genç nüfus göçü vermekte yaşlı nüfus göçü almaktadır.

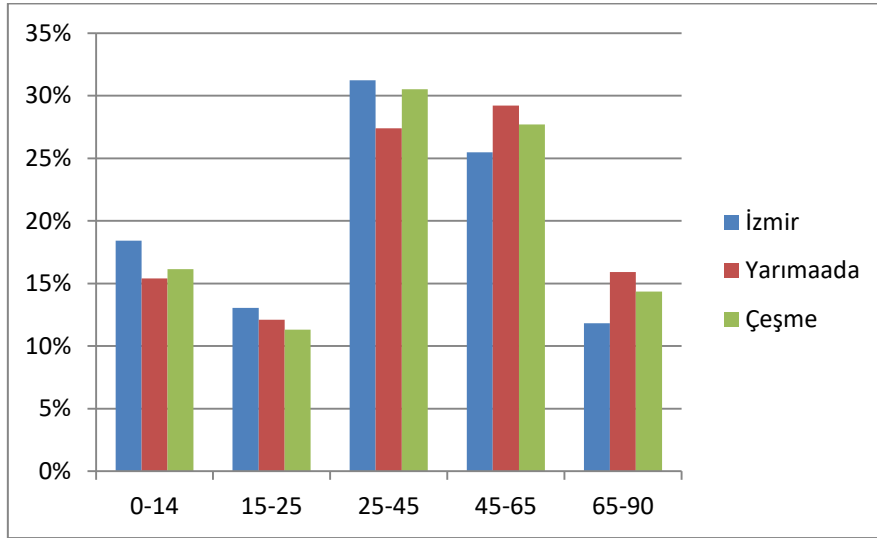
Tablo 5: 2010-2020 yılları arası nüfus değişimi, Türkiye, İzmir, Çeşme

Yıllar	Türkiye Nüfusu	İzmir	Çeşme
2010	73.722.988	3.948.848	33.051
2011	74.724.269	3.965.232	33.931
2012	75.627.384	4.005.459	34.563
2013	76.667.864	4.061.074	35.965
2014	77.695.904	4.113.072	39.243
2015	78.741.053	4.168.415	39.243
2016	79.814.871	4.223.545	40.312
2017	80.810.525	4.279.677	41.278

2018	82.003.882	4.320.519	43.489
2019	83.154.997	4.367.251	44.363
2020	83.614.362	4.394.694	46.093
Eğilim	%13,4 ↑	%11,3 ↑	%39,5 ↑

Kaynak: TÜİK

Nüfus Yaş Grupları: Nüfusun yaş gruplarına göre dağılım yüzdesi incelendiğinde, Çeşme ilçesinde nüfusun %29'u 45-65 yaş grubunda, %27'si 25-45 yaş grubunda, %16'sı 65-90 yaş grubunda, %15'i 0-14 yaş grubunda, %12'si ise 15-25 yaş grubunda yer almaktadır. İzmir ve Yarımada genelinde karşılaştırıldığında, tamamında en yüksek yaş grubunu 25-45 ve 45-65 yaş grubu oluşturmaktadır. 25-45 yaş grubunda Yarımada'ya göre daha yüksek bir nüfus yüzdesi Çeşme'de ikamet etmektedir. 45-90 yaş aralığındaki nüfus yüzdesi ise İzmir 'e göre daha yüksek ancak Yarımada'ya göre nispeten daha düşüktür. 25 yaş altı genç nüfus yüzdesi İzmir 'den daha düşüktür.

Şekil 37: Nüfusun yaş gruplarına göre dağılım yüzdesi

Kaynak: TÜİK verileri üzerinden SÇD Ekibi tarafından hazırlanmıştır.

3.11.2 Sosyokültürel Yapı

Yarımada Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi'nde Yarımada'ya gelenler ve gidenler sonucu kültür çeşitlenirken, diğer yandan da yerel kültürün kaybolma eğiliminde olduğu belirtilmektedir (İZKA İ. , 2014).

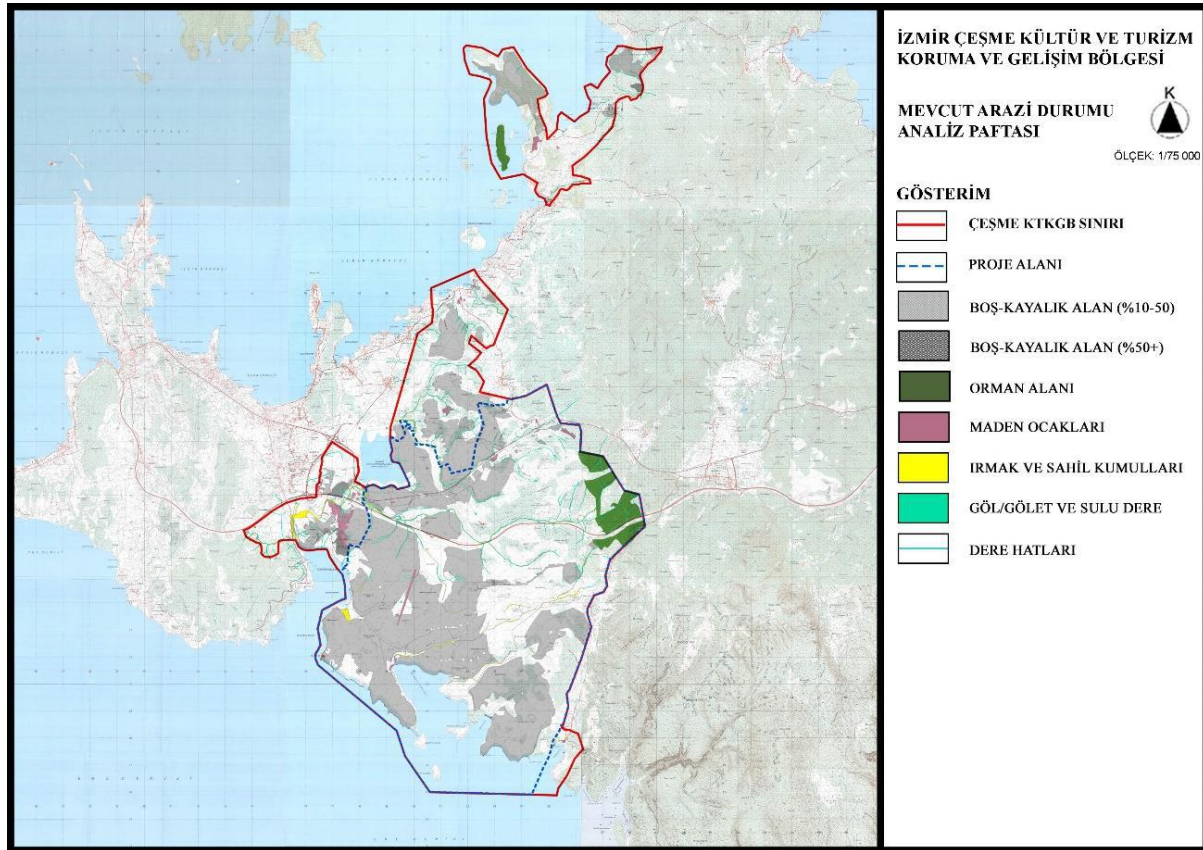
İZSU Stratejik Planında, kontrolsüz nüfus artışı ve yapılaşma, dönemsel nüfus artışları, doğal kaynakların bilinçsiz kullanımı sosyokültürel anlamda ildeki en önemli sorunlardan biri olarak belirtilmiştir (İZSU, İZSU Stratejik Planı 2020-2024, 2020)

3.11.3 Ekonomik Profil

İzmir ekomisinde en büyük payı hizmet sektörü, ikinci sırada sanayi sektörü, en son sırada ise tarım sektörü oluşturmaktadır. 2017 yılı verilerine göre, hizmet sektörünün, sanayinin ve tarımın Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) içindeki payı sırasıyla %57,5, %37,5 ve %5 'dir (Küçüközmen, 2019). İzmir'de GSYİH'daki tarımın payı yıllar itibari ile bir azalış eğilimindedir. 1987 yılında %10,4 olan bu değer, 2001 yılında %7, 2017'de ise %5'e kadar gerilemiştir (İZKA İ. , 2014).

A. Sanayi

İlçede sanayi kuruluşu bulunmamaktadır. Sadece 3 adet orta kapasiteli zeytin yağhanesi mevcuttur. (Çeşme Kaymakamlığı, 2021). Ayrıca İzmir Çeşme KTKGB'de işletme halinde olan maden ocakları mevcuttur. Maden ocaklarının yerleri aşağıda Şekil 38'de gösterilmiştir.

Şekil 38: İzmir Çeşme KTKGB Maden Ocaklarının konumları

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı (Tarım Reformu Genel Müdürlüğü) 15.12.2020 Tarihli, 58125898 Sayılı Yazısı Doğrultusunda Planlama Ekibi Tarafından Hazırlanmıştır.

B. Tarım ve Hayvancılık

Çeşme İlçesinde 1930'lu yıllara kadar İlçedeki tarım alanlarının %50 'sine kadar varan bağıcılık ve kısmen zeytinçilik hakim ürün desenini oluşturmaktaydı. 1930'lu yıllardan itibaren floksera zararlısı nedeniyle yavaş yavaş bağ alanları daralmaya başlamış, 1950'li yılların başlarında kalan bağ alanları da sökülerek ilçede tütün tarımına başlanmıştır. Tütün tarımı, 1980'li yılların başlarına kadar öncelikli ürün durumuna gelmiştir. 1980'li yılların başından itibaren tütün alanlarına kavun ikame olmuş, halen kavun alanlarının mevcut ekilen tarım alanları içerisindeki yeri birinci derecede önemini korumaktadır. 1970'li yılların sonlarına doğru Ildırı'da dikilmeye başlayan, 1985 yıllarında 500 dekar civarında olan enginar dikimi 1990'dan itibaren Ovacık köyünde de dikilmeye başlamış, bugün itibarıyla 1800 dekar alana ulaşmıştır. İlçede sulama suyu kaynaklarının yetersizliği ağırlıklı olarak susuz tarımın yapılmasını zorunlu kılmaktadır. 1950'li yılların sonlarına doğru bugünkü Ilıca'da şantiye evleri ile sayfiye kenti olma eğilimi başlamıştır. 1980'li yılların başlarında ülke genelinde başlayan hızlı turizm hareketi 1985 yılından sonra Çeşme' de hız kazanmış, bu tarihlerden itibaren de tarım arazileri daralmaya başlamıştır (Çeşme Kaymakamlığı, 2021).

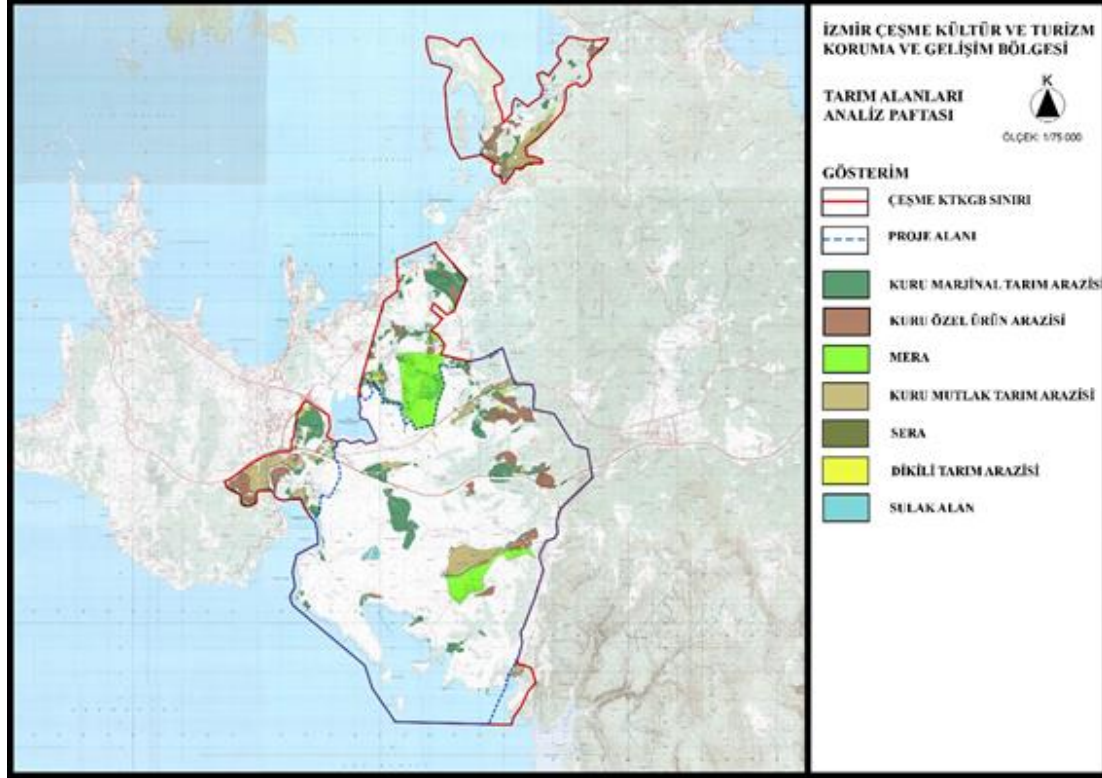
İzmir Çeşme KTKGB içerisinde ise genel olarak marjinal tarım arazisi bulunmaktadır. Ağırlıklı olarak kavun, marul, domates, enginar, patlıcan, lahana, buğday ve arpa tarımı yapılmaktadır. Dikili tarım arazisi olarak tanımlanan alanların büyük çoğunluğu, 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun hükümleri ile korunan zeytinlik alanlardan oluşmaktadır. Sakız ağacı da bölgenin önemli doğal ürünlerinden biridir. Bölgede aynı zamanda güvenilir ve sağlıklı gıdaya ulaşım açısından önemli olan Organik ve İyi Tarım Uygulamaları da yapılmaktadır. (Planlama Ekibi, Proje Alanına İlişkin Araştırma Raporu, 2021)

İzmir Çeşme KTKGB içerisinde yaklaşık 518 ha mutlak tarım arazisi, 113 ha dikili tarım arazisi, 556 ha kuru özel ürün ve 1047 ha marjinal tarım arazisi bulunmaktadır (Tablo 6).

Tablo 6: İzmir Çeşme KTKGB İçerisinde Yer Alan Tarımsal Arazilerin Dağılımı

	Kuru Marjinal Tarım Arazisi	Kuru Özel Ürün Arazisi	Mera	Kuru Mutlak Tarım Arazisi	Sera	Dikili Tarım	Sulak Alan
İzmir Çeşme KTKGB	1047 ha	556 ha	642 ha	518 ha	0.2 ha	113 ha	24 ha
Toplam alan içindeki %'si	%6,48	%3,44	%3,97	%3,20	%0,001	%0,69	%0,14

Kaynak: (Planlama Ekibi, Proje Alanına İlişkin Araştırma Raporu, 2021)

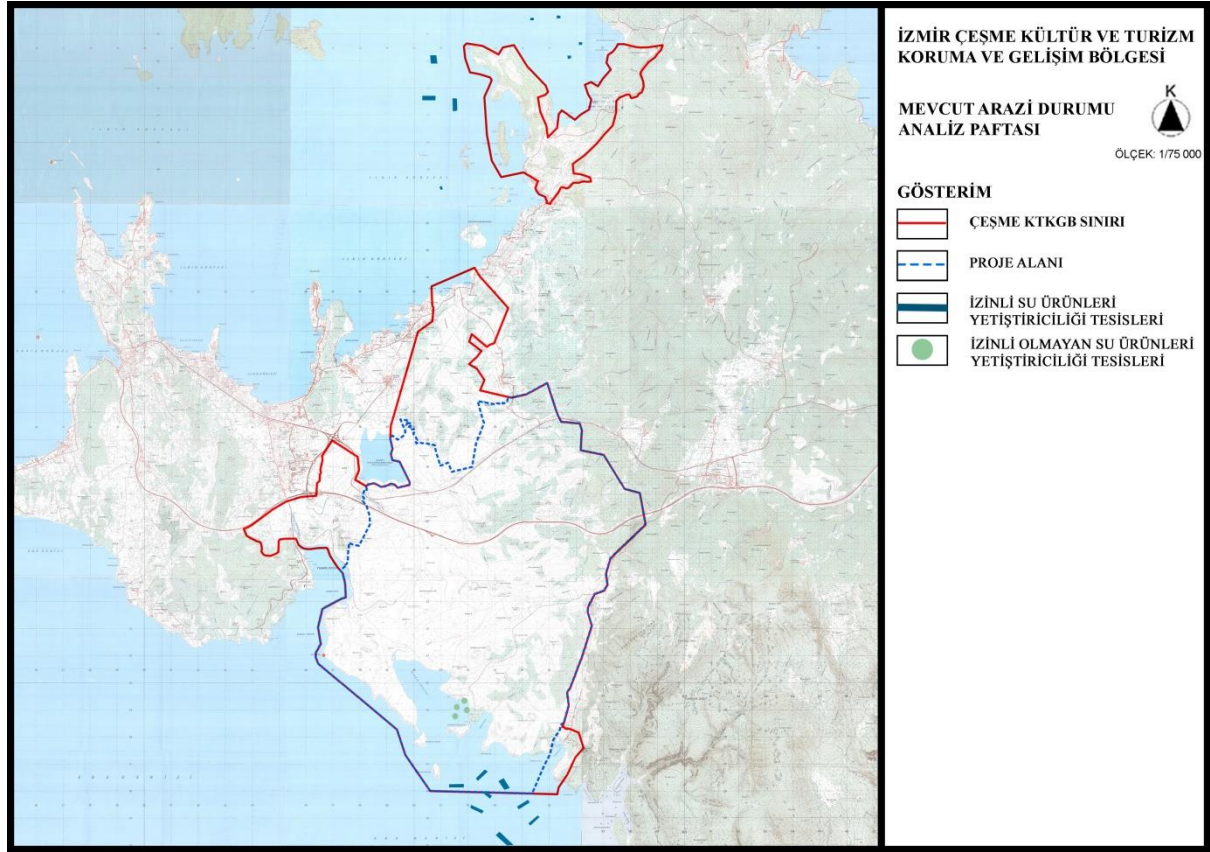
Şekil 39: İzmir Çeşme KTKGB Tarım Alanları

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı (Tarım Reformu Genel Müdürlüğü) 15.12.2020 Tarihli, 58125898 Sayılı Yazısı Doğrultusunda Planlama Ekibi Tarafından Hazırlanmıştır.

C. Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği

Ege Denizi'nde mevcut stokların korunması, üretimin artırılması ve kirliliğin önlenmesi amacıyla Çeşme mülki deniz sınırları içerisinde kalan alanlar; 22 Mart 1983 tarihve 17938 sayılı Resmi Gazete'nin yayınlanan kararı ile "Kuzeyde; Çeşme İlçe hudutları Gerence Körfezi ve Güneyde Urla İlçesiyle sınır teşkil eden Zeytinli Körfezi'nden çıkılacak dik hatlar arasında kalan ve karasularımız içinde bulunan bu alanlar ile bu kıyılara akan tüm akarsu ve azmaklar" su ürünleri istihsal alanı olarak belirlenmiştir.

İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde "1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği" hükümleri doğrultusunda ve ilgili diğer kurumlarla beraber Tarım ve Orman Bakanlığı'nın olumlu görüşleri alınarak yetiştiricilik faaliyeti yürütmekte olan 3 adet "İzinli Su Ürünleri Yetiştiriciliği Tesisi" bulunmaktadır. Bunun yanı sıra KTKGB sınırları dışında muhtelif uzaklıklarda ağ kafeslerde su ürünleri yetiştiriciliği yapan izinli tesisler ve Mersin Körfezi çevresinde izinli olmayan su ürünleri yetiştiriciliği tesisleri de bulunmaktadır. (Bkz. Şekil 40)

Şekil 40: İzinli ve izinsiz su ürünleri yetiştiriciliği tesisleri

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığının (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü) 23.01.2020 tarih, 238532 sayılı yazısı doğrultusunda Planlama Ekibi Tarafından Hazırlanmıştır

Turizm

Çeşme İlçesi'nde başta deniz (kıyı) turizmi olmak üzere kültür turizmi, termal turizm, doğa turizmi, kamp turizmi ve spor turizmi yapılmaktadır. Sahip olduğu kıyı alanları sayesinde deniz turizmi özelinde önemli bir potansiyele sahiptir. Çeşme ilçesinde Tablo 7'da verilen 11 adet Turizm Merkezi²⁰ yer almakta olup ve ilçe yüz ölçümünün yaklaşık %25'ini oluşturmaktadır.

Tablo 7: Çeşme İlçesindeki Turizm Merkezleri

No	Adı	Tema	Açıklama	İlan edildiği Resmi Tarih ve Sayısı
1	İzmir Alaçatı TM	Kıyı	Doğal	06.09.1982 - 17804
2	İzmir Çeşme Altinkum TM	Kıyı	Doğal	07.12.1985 - 18951
3	İzmir Çeşme Paşa Limanı	Kıyı	Doğal	05.08.1986 - 19186
4	İzmir Çeşme Reisdere	Kıyı	Doğal	13.03.2008 - 26815
5	İzmir Alaçatı Çakabey	Kıyı	Doğal	06.02.2010 - 27485
6	İzmir Alaçatı Yumru Koyu	Kıyı	Doğal	06.02.2010 - 27485
7	İzmir Alaçatı Güvercinlik	Kıyı	Doğal	06.02.2010 - 27485
8	İzmir Çeşme Şifne	Kıyı	Doğal	06.02.2010 - 27485
9	İzmir Alaçatı Mersin Körfezi	Kıyı	Doğal	05.06.2011 - 27955
10	İzmir Çeşme Altinkum TM	Kıyı	Doğal	02.12.2011 - 28130
11	İzmir Çeşme Ayasaranda	Kıyı	Arkeolojik,	02.12.2011 - 28130

Kaynak: (KTB K. , 2021)

²⁰ 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 3. maddesine göre "Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri içinde veya dışında, öncelikle geliştirilmesi öngörülen; yeri, mevkii ve sınırları Cumhurbaşkanlığı kararıyla tespit ve ilân edilen, turizm hareketleri ve faaliyetleri yönünden önem taşıyan yerleri veya bölümleri" olarak tanımlanmaktadır.

Turizm Tesisleri ve Turist Sayıları: Çeşme ilçesi çeşitli turizm imkanlarıyla İzmir ilinin en çok tesis barındıran ilçesidir. İzmir ilindeki toplam 257 adet işletme ve yatırım belgeli tesisin 73'ü Çeşme ilçesinde bulunmaktadır. Bu tesisler 5799 oda kapasitesi ile 12.567 yatak kapasitesi ile hizmet vermektedir. Çeşme'de bulunan tesislerden 6 tanesi termal tesis, 10 tanesi ise çevreye duyarlı testistir (İzmir KTM, 2021).

2017-2019 yılları arasında İzmir İli ve Çeşme İlçesi'ne gelen yerli ve yabancı turist sayıları incelendiğinde, İl genelinde yabancı turist sayısı yerli turist sayısından fazla iken, Çeşme ilçesi'nde yerli turist sayısının daha yüksek olduğu, ancak 2019 yılında Çeşme'ye gelen yabancı turist sayısında belirgin bir artış olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo 8)

Tablo 8: 2013-2019 Çeşme Turizm Tesislerinde Konaklayan Turist Sayıları

	2013 ^a	2014 ^a	2015 ^a	2017 ^b	2018 ^b	2019 ^b
Yerli Turist Sayısı	507.118	564.945	581.408	727.260	858.215	666.164
Yabancı Turist Sayısı	74.070	64.818	53.997	72.853	98.698	142.617

Kaynak: a. (Çeşme Kaymakamlığı, 2021) b. (Planlama Ekibi, Proje Alanına İlişkin Araştırma Raporu, 2021),

Son üç yılda, Çeşme Limanından giriş yapan turist sayıları aşağıda Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9: Çeşme'ye limandan Giriş Yapan Turistlerin Yıllara Göre Dağılımı

	2018	2019	2020	2021*
Çeşme Limanından giriş yapan turist sayısı	55.448	73.672	5.145	500

Kaynak: (İzmir KTM, 2021); *: Ağustos 2021 tarihi itibarı ile

Bununla birlikte, il genelinde son üç yıldaki turist verileri incelendiğinde, COVID-19 salgını nedeniyle 2020 yılında ciddi oranda düşüş olduğu görülmektedir (Bkz. Tablo 10).

Tablo 10: İzmir'e Gelen Yerli ve Yabancı Turistlerin Yıllara Göre Dağılımı

	2018	2019	2020	2021*
Yabancı Turist	1.021.576	1.224.634	297.442	461.370
Yerli Turist	661.712	750.553	267.018	192.381
Toplam	1.683.288	1.975.187	564.460	653.151

Kaynak: (İzmir KTM, 2021); *: Ağustos 2021 tarihi itibarı ile

Dünya Turizm Örgütü verilerine göre, COVID-19 salgınının küresel turizm üzerindeki yıkıcı etkisi devam etmektedir. Tüm dünya ülkelerinde uluslararası turist girişlerinde büyük düşüşler yaşanmaya devam etmektedir. Tüm dünyada, 2020 yılında 2019 yılına göre %73 düşüş yaşanırken, bu oran 2021 yılının ocak ayında %87'ye ulaşmıştır. (UNWTO, 2021)

Şekil 41: Yabancı turist girişlerinde % değişim

Kaynak: (UNWTO, 2021)

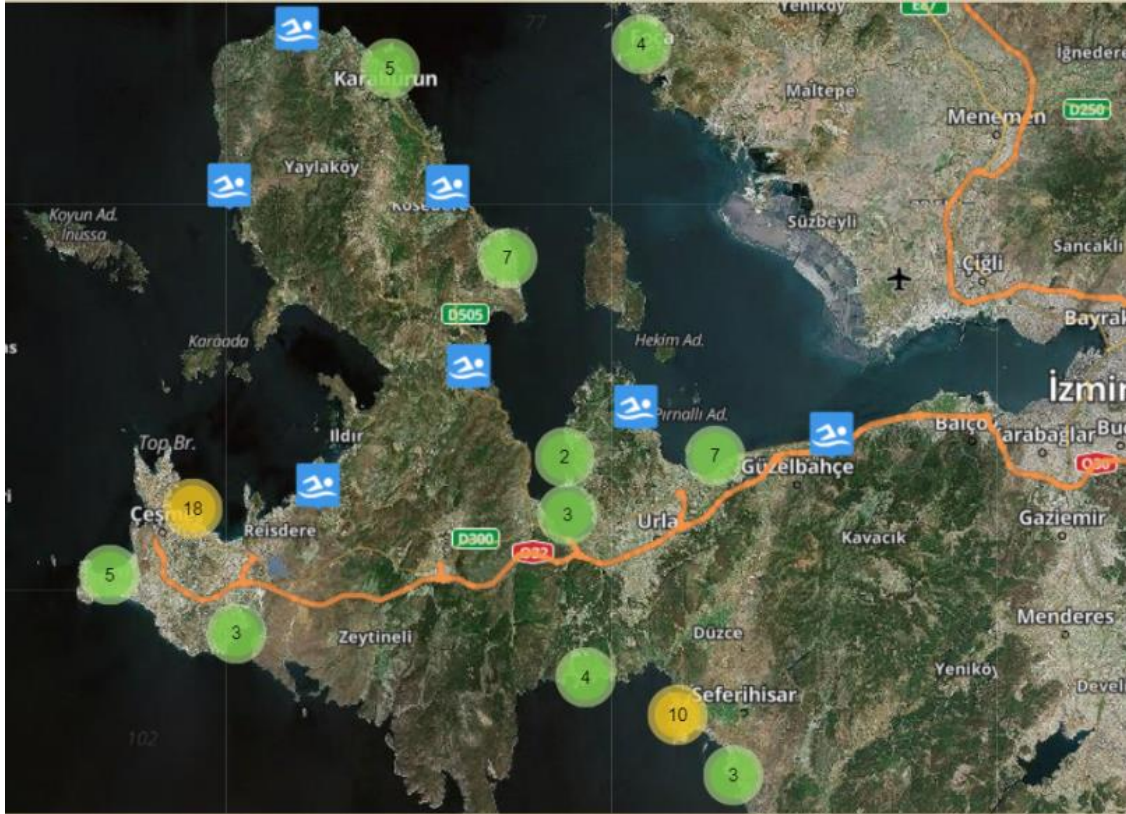
İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından 2020 Haziran ayında hazırlanan COVID-19 Dirençlilik Eylem Planına göre de, pandeminin en çok etkilediği sektör turizm olarak belirtilmiştir. İzmir Yeşil Şehir Eylem Planına göre,

pandeminin, turizm sektörü üzerinde bu denli büyük bir şok etkisi olması beklenmemekte, hızlı etkiler yerine sistematik ve uzun süreli etkilerinin olacağı düşünülmektedir. Bu sebeple, etkilere karşı hazırlıklı olmanın zorunluluğu belirtilmektedir. (İBB, 2020)

Spor Turizmi (Rüzgar Sörfü): Alaçatı'nın rüzgar sörfüne elverişli plajları turizm açısından önem taşımaktadır. Rüzgar sörfü dünya ölçeğinde tanınırlığa sahiptir. Özellikle, 2000'lerin başından itibaren Alaçatı'da turizmde hızlı gelişme yaşanmıştır. Alaçatı Turizm Merkezi, uluslararası rüzgâr sörfü yarışmalarının organize edildiği nitelikli koylarıyla önemli bir yerdir. Özellikle Çark, Windsurf ve Yumru Koy plajları sahip olduğu doğal güzellikleri sayesinde sörf yapılmasına olanak sağlamaktadır ve bu kapsamda bölgede şu festival ve yarışmalar düzenlenmektedir:

- Alaçatı Sörf Festivali
- PWA Windsurf Dünya Kupası Alaçatı Ayağı
- Türkiye Windsurf Ligi Yarışları Alaçatı Ayağı
- Alaçatı Fishing Uluslararası Balıkçılık Turnuvası
- IFCA Çocuklar, Gençler & Büyükler Dünya Sörf Şampiyonası

Deniz (kıyı) Turizmi: Çeşme İlçesinde 16 tanesi Karaburun'da olmak üzere toplam 43 adet plaj bulunmaktadır. İzmir Çeşme KTKGB kıyılarında plaj bulunmamaktadır.

Şekil 42: Çeşme'de yer alan plajlar
Kaynak (SB, 2021)

Yat Turizmi: Çeşme ilçesinde yat turizmine olanak sağlayan üç adet yat limanı bulunmaktadır (Şekil 43). Üç yat limanı toplamda 727'si denizde, 260'ı karada olan yata hizmet verebilmektedir (Tablo 11). Aynı zamanda, Çeşme ilçesinde toplam kapasitesi 5452 kişi olan, 53 adet günübirlik gezi teknesi bulunmaktadır. Çeşme ilçesi, İzmir ilindeki en çok günübirlik teknesi olan ilçedir.

Şekil 43: Çeşme İlçesindeki yat limanları lokasyonları

Tablo 11: Çeşme İlçesindeki Belgeli Yat Limanları

No	Yat Limanının Adı	Belge Sahibi	Yat Kapasitesi		Ek Özellikler
			Denizde	Karada	
1	Port Alaçatı Marina	Alaçatı Turizm Yatırım İşletmeleri A.Ş.	260	100	100 Kişilik 2. Sınıf Lokanta, Alakart Lokanta, 6 Adet Satış Ünitesi, 6 Adet 150 Araçlık Otopark
2	Setur Çeşme Marina	Setur Marina Turistik Anonim Şirketi	90	60	
3	IC Çeşme Marina	IC Çeşme Marina Yat. Tur. ve İşl. A.Ş.	377	100	Seminer Salonu 21 Adet, Satış Ünitesi 90 Kişilik, Kafe Bar, 150 Kişilik, 150 ve 175 Kişilik Lokanta, Kafeterya, Yat Kulübü, Akaryakıt İkmal Yeri, Kreş, Yatçı, Spa Ve Spor Merkezi, Aletli Jimnastik Salonu, Sauna Türk Hamamı, Masaj Odaları, Yüzme Havuzu, Jakuzi, Revir, Hangar Otopark
Toplam			727	260	

Kaynak: (İzmir KTM, 2021)

Termal Turizm: Türkiye’de, 410 termal su kaynağının 123’ü Ege Bölge’sinde; bu kaynakların 59’u İzmir’de bulunmaktadır. Çeşme Ilıcaları ve Şifne (Reisdere) Kaplıcası ve Çamuru ise Çeşme ilçesindeki termal-sağlık turizminin yapıldığı yerlerdir.

Kültür Turizmi: Çeşme Kalesi, Kervansaray, Çeşme Müzesi ve Erytrai (İldırı) Çeşme’nin tarihi yerleridir. Ayrıca birçok tarihi çeşme yer almaktadır: Maraş Çeşmesi, Mehmet Kethuda Çeşmesi, Ahmetoğlu Hacı Memiş Ağa Çeşmesi (Ömer Ağa , Hamaloğlu veya Hafize Rabia Hatun Çeşmesi, Şerif Ağazade Seyyidi Hasan Ağa Ailesi Hacı Salihe Çeşmesi, Kitabesiz Eski Çeşme, Kaymakam Sadık Bey Çeşmesi, Kabadayı Çeşmesi.

3.11.4 Sağlık

Sağlık Bakanlığı’nın 2021 yılında yayınladığı Sağlık İstatistikleri Yıllığı’na göre (Tablo 12) İzmir ilinde bin kişi başına düşen hastane yatak sayısı ve hekim sayıları, Türkiye ortalamasında veya üzerindedir. Ancak Türkiye ve İzmir Avrupa Birliği (AB) ve Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ülkeleri ortalamalarının gerisindedir.

Tablo 12: Sağlıkla ilgili bazı göstergeler

Sağlıkla ilgili bazı göstergeler 2019 yılı	AB ^a	OECD ^a	Türkiye ^b	Ege-TR3 ^b	İzmir-TR31 ^b
Bin kişi başına toplam hastane yatak sayısı	4,87	4,53	2,86	2,90	2,8
Bin kişi başına düşen toplam hekim sayısı	3,79	3,52	1,93	2,08	2,6

Kaynak: a: (Sağlık Bakanlığı, 2019) b: (TÜİK, 2021)

TÜİK verilerine göre, İzmir'de 2019 yılı itibarı ile toplam 60 hastane bulunmaktadır. İl Sağlık Müdürlüğü verilerine göre Çeşme ilçesinde bir adet devlet hastanesi, dört adet aile sağlığı merkezi bulunmaktadır.

3.11.5 Eğitim

İl Millî eğitim Müdürlüğü verilerine göre Çeşme İlçesinde üç adet devlet bir adet özel anadolu lisesi, dört adet mesleki ve teknik lisesi, bir adet anaokulu, iki adet özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi bulunmaktadır.

3.12 ARAZİ KULLANIMI VE ÇEVRE DÜZENİ PLANI

3.12.1 Arazi Kullanımı

İzmir İli

İzmir ilinin arazi kullanımını şekillendiren temel faktörlerden birisi ilin coğrafyasıdır. İlin %60 'ı dağlık, %18 'i plato ve %22 'si ovalardan oluşmaktadır. Yüksek kesimlerde temel arazi örtüsü ormandır. İlde kıyı ormanları genellikle tahrip olmuştur. Bu alanlar makilikler ve zeytinliklerle örtülmüştür ya da yapılaşmıştır. Orman varlığı yönünden en zengin ilçeler Menderes ve Kemalpaşa; en fakir ilçeler ise Konak, Bayraklı, Balçova ve Çiğli ilçeleridir. İlde dağ uzantıları arasında çöküntü ovaları bulunmaktadır. Küçük Menderes Ovası, Bakırçay Ovası, Gediz Ovası ve Menemen Ovası ildeki önemli ovalardır ve tarımsal niteliktedir.

İlde yapılaşmış alanlar İzmir merkez ile ilçe merkezlerinde ve sahil kesiminde yoğunlaşmaktadır. Topoğrafya merkez çevresinde yerleşim açısından oldukça kısıtlı gelişmeye olanak vermektedir. Bu topoğrafik yapı mekansal gelişmesinin aksiyel gelişme ya da alt bölgesel odaklanmalara imkân vermektedir.

İzmir ili ve Çeşme ilçesine ait 1990 ve 2018 yılları arasında arazi kullanımı ve arazi kullanımında değişimler CORINE²¹ arazi örtüsü sınıflandırmasına göre analiz edilmiştir. CORINE tanımlamasına göre 2018 yılı için İzmir ilinde bütün arazi kullanımları arasındaki en yüksek oran (%53,2) ormanları, maki ve diğer otsu bitkileri, bitki örtüsü ile kaplı olmayan veya az miktarda bitki örtüsü ile kaplı olan açık alanları kapsayan orman ve yarı doğal alanlara aittir. Orman ve yarı doğal alanları sırasıyla ekilebilir alanları, sürekli ürünleri, meralar ve karışık tarım alanlarını kapsayan tarımsal alanlar (%40) ve şehir yapısını, endüstri, ticaret ve ulaşım birimlerini, maden ocağı, çöp ve boşaltım sahalarını, yapay ve tarımsal olmayan yeşil alanları kapsayan yapay alanlar (%5,6) izlemektedir. Sulak alanlar ve su kütlelerinin payı ise oldukça azdır.

İzmir ili arazi kullanım dağılımını değerlendirmek için Türkiye geneli arazi kullanım oranları referans olarak kullanılabilir. 2018 yılı itibarıyla Türkiye geneli için en yüksek arazi kullanımı orman ve yarı doğal alanlar (%50,3) ve tarımsal alanlar (%42,3)'dir. Yapay alanların oranı ise sadece %1,9 'dur. Oransal olarak bakıldığında İzmir ilinde yapay alanların oranı Türkiye'deki yapısal alanların payının 3 katına yakındır. Bu durum Türkiye'nin 3. büyük nüfusunu barındırması ile açıklanabilir çünkü Türkiye'de nüfus yoğunluğu 1 kişi/ha iken İzmir'de nüfus yoğunluğu 3,6 kişi/ha'dır. Yapay alanların oranının yüksek olmasında, ayrıca, kıyı şeridindeki ikincil konutların etkisinin olduğu düşünülmektedir.

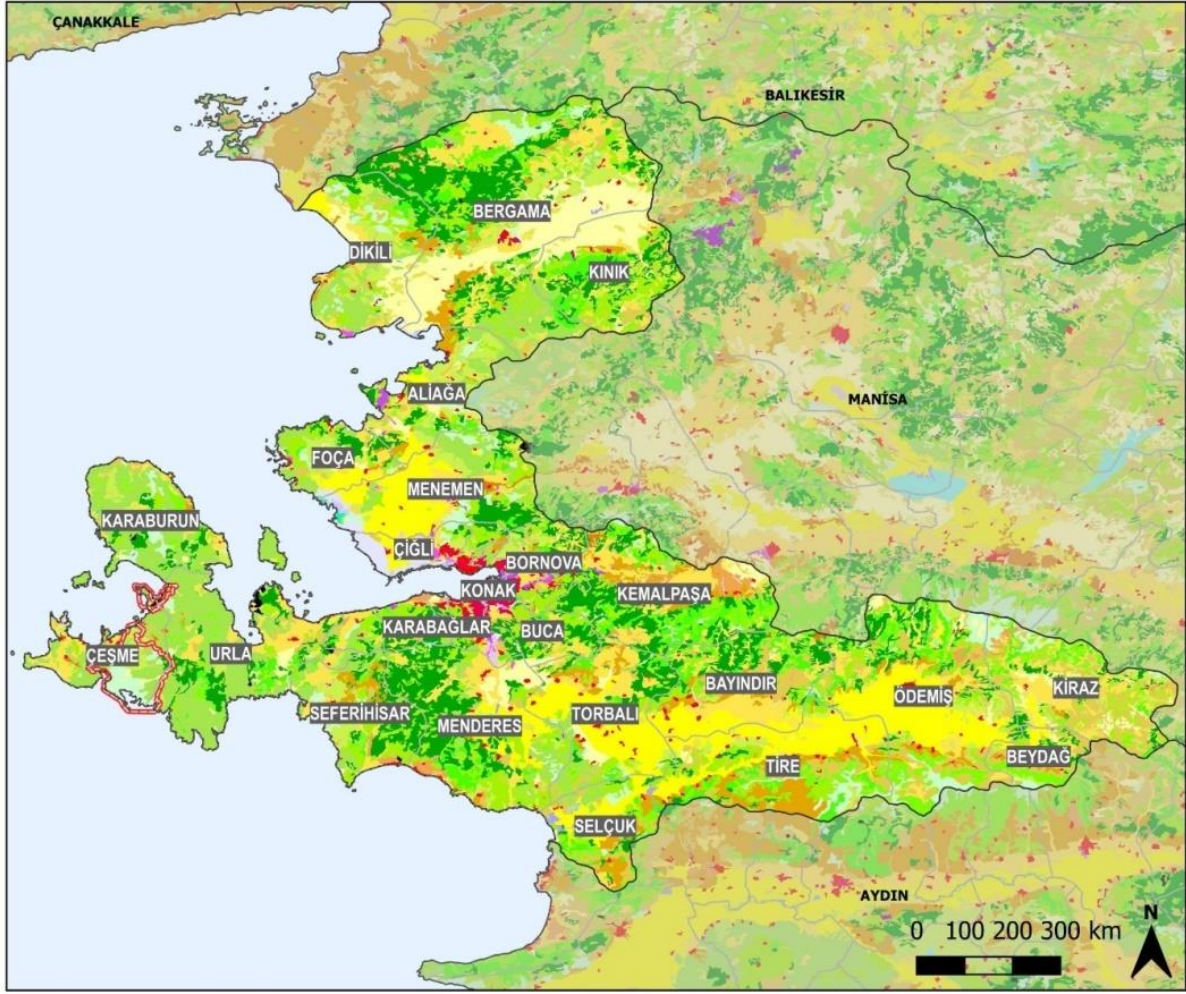
Arazi kullanım büyüklüğü bakımından 2018 yılı sıralaması 1990 yılı ile aynıdır ancak arazi kullanımında bazı değişiklikler meydana gelmiştir. 1990 yılına göre tarımsal alanlar, orman ve yarı doğal alanlar ile sulak alanlar azalırken yapay alanlar ve su kütlelerinin alansal büyüklüğü artmıştır. Nüfus ve yapılaşma baskısı ile 1990-2018 döneminde yapay alanlar ikiye katlanmıştır. Bu dönemde İzmir nüfusu yaklaşık %60 artmış iken yapay alanların %99,96 oranında artması ikincil konut ve kontrolsüz yapılaşma ile açıklanabilir. İzmir ili 1990-2018 arazi kullanımını ve değişimleri Tablo 13'de verilmiştir. 1990 ve 2018 yılı İzmir ili arazi kullanımı ve 1990 sonrasında arazi kullanımında meydana gelen değişimler ise sırasıyla aşağıdaki şekillerde verilmiştir.

Tablo 13: İzmir İli 1990-2018 Arazi Kullanımını ve Değişimler

²¹ CORINE (Coordination of Information on the Environment- Çevresel Bilginin Koordinasyonu), Avrupa Çevre Ajansı tarafından belirlenen Arazi Örtüsü/Kullanımı Sınıflandırmasına göre uydu görüntüleri üzerinden bilgisayar destekli görsel yorumlama metodu ile üretilen arazi örtüsü/kullanımı verisidir. CORINE Arazi Örtüsü (CLC) envanteri, 1985 yılında (referans yılı 1990'dır) başlatılmıştır. 2000, 2006, 2012 ve 2018 yıllarında güncellemeler yapılmıştır. 44 sınıftan oluşan bir arazi örtüsü envanterinden oluşmaktadır. Corine Projesi kapsamında ölçek 1/100000, haritalanacak en küçük alan 25ha, minimum koridor genişliği 100m, çalışılan hassasiyet ise 1/25000 olarak belirlenmiştir.

Arazi ölçüsü sınıfı	İZMİR İLİ				1990-2018 yılları arası eğilim
	1990		2018		
	ha	%	ha	%	
Yapay Alanlar	33.052	2,8	66.091	5,6	+100,0
Tarımsal Alanlar	501.895	42,2	475.895	40,0	-5,2
Orman ve Yarı Doğal Alanlar	643.385	54,1	633.095	53,2	-1,6
Sulak Alanlar	6.413	0,5	6.149	0,5	-4,1
Su Kütleleri	4.687	0,4	8.327	0,7	+77,7
Toplam	1.189.431	100	1.189.556	100	0,00

Kaynak: (TOB, Tarım ve Orman Bakanlığı, 2021)

Lejant

1990 Arazi Kullanımı

- Sürekli kentsel doku
- Sürekli olmayan kentsel doku
- Endüstriyel veya ticari birimler
- Karayolu ve demiryolu ağları ve ilgili arazi
- Limanlar
- Havaalanları
- Maden çıkarma sahaları
- Döküm sahaları
- İnşaat alanları
- Yeşil kentsel alanlar
- Spor ve eğlence alanları
- Sulanmayan ekilebilir arazi
- Kalıcı olarak sulanan arazi

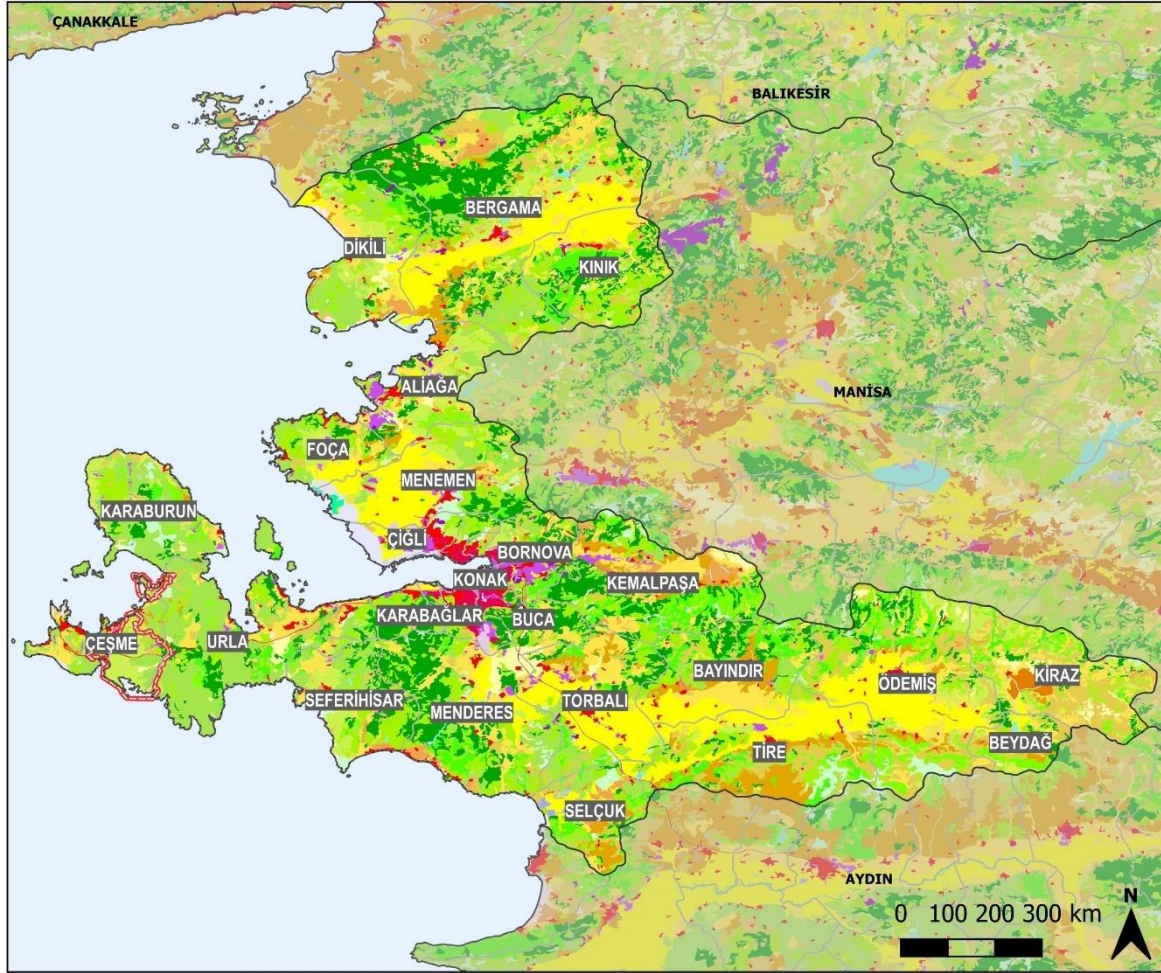
- Üzüm bağları
- Meyve ağaçları
- Zeytinlikler
- Meralar
- Karışık yetiştirme alanları
- Önemli doğal bitki örtüsüne sahip, esas olarak tarımla kullanılan arazi
- Tarımsal orman alanları
- Geniş yapraklı orman
- İğne yapraklı orman
- Karışık orman arazisi
- Doğal çayır/ırlıklar
- Sklerofil bitki örtüsü
- Bitki değişim alanları
- Sahiller, kumsallar, kumluklar

- Seyrek bitki örtüsü
- İç bataklıklar
- Tuz bataklıklar
- Tuzlalar
- Su yolları
- Su kütleleri
- Kıyı lagünleri
- Haliçler
- Deniz ve okyanus
- Yanmış alanlar

İdari sınırlar

- İl sınırı
- İlçe sınırı
- Proje alanı

Şekil 44: 1990 yılı İzmir İli Arazi Kullanımı
Kaynak: CORINE, 1990 verilerinden üretilmiştir

Lejant

2018 Arazi Kullanımı

- Sürekli kentsel doku
- Sürekli olmayan kentsel doku
- Endüstriyel veya ticari birimler
- Karayolu ve demiryolu ağları ve ilgili arazi
- Limanlar
- Havaalanları
- Maden çıkarma sahaları
- Döküm sahaları
- İnşaat alanları
- Yeşil kentsel alanlar
- Spor ve eğlence alanları
- Sulanmayan ekilebilir arazi
- Kalıcı olarak sulanan arazi

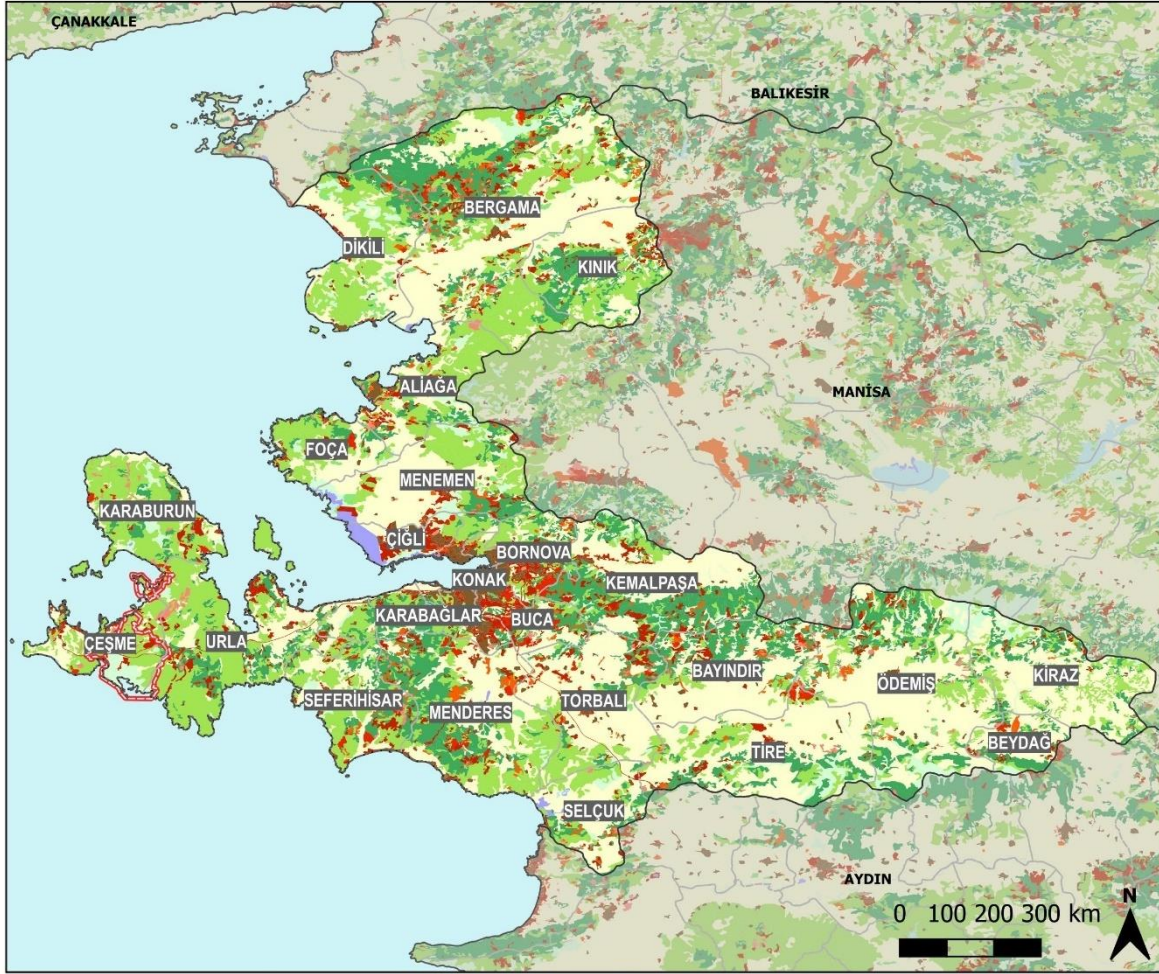
- Üzüm bağları
- Meyve ağaçları
- Zeytinlikler
- Meralar
- Karışık yetiştirme alanları
- Önemli doğal bitki örtüsüne sahip, esas olarak tarımla kullanılan arazi
- Tarımsal orman alanları
- Geniş yapraklı orman
- İğne yapraklı orman
- Karışık orman arazisi
- Doğal çayırlikler
- Sklerofil bitki örtüsü
- Bitki değişim alanları
- Sahiller, kumsallar, kumluklar

- Seyrek bitki örtüsü
- İç bataklıklar
- Tuz bataklıklar
- Tuzlalar
- Su yolları
- Su kütelleri
- Kıyı lagünleri
- Haliçler
- Deniz ve okyanus
- Yanmış alanlar

İdari sınırlar

- İl sınırı
- İlçe sınırı
- Proje alanı

Şekil 45: 2018 yılı İzmir İli Arazi Kullanımı
Kaynak: CORINE, 2018 verilerinden üretilmiştir

Lejant

1990 Arazi Kullanımı

- Yapılaşmış Alan
- Karayolu ve demiryolu ağları ve ilgili arazi
- Yeşil kentsel alanlar
- Tarımsal alanlar
- Meralar

- Orman
- Doğal çayırliklar ve otsu bitkiler
- Seyrek bitki örtüsü ve kumsallar
- Bataklık ve tuzlalar
- Su kütleleri

İdari sınırlar

- İl sınırı

- İlçe sınırı

- Proje alanı

Arazi Kullanım Değişimi

- 2012-2018 Değişim
- 2006-2012 Değişim
- 2000-2006 Değişim
- 1990-2000 Değişim

Şekil 46: İzmir İli Arazi Kullanımı Değişimi (1990-2018)

Kaynak: CORINE, 1990, 2000, 2006, 2012 ve 2018 verilerinden üretilmiştir

Çeşme İlçesi ve İzmir Çeşme KTKGB

Çeşme ilçesinde arazi çoğunlukla meyillidir. Bunun sonucu olarak tarımsal nitelikli alanlar oldukça sınırlı, bozuk baltalık halindeki orman görece fazladır. Yapılaşmış alanlar ise çoğunlukla Çeşme Yarımadası'nın kuzey kıyı şeridinde olmak üzere kıyılardadır. Ayrıca, iç kesimlerde yapılaşmış alanların devamı ve İzmir-Çeşme otoyolu, Alaçatı havaalanı²² gibi altyapılar yer almaktadır.

2018 yılı için Çeşme ilçesi arazi kullanımları arasındaki en yüksek oran (%61,2) orman ve yarı doğal alanlara

²² 2018 yılında ihalesi yapılan Çeşme- Alaçatı Havalimanı'nın Temmuz 2019'da master çalışmalarına başlanmış ancak Ekim 2019 tarihinde iş durdurulmuştur. 6/4/2020 tarihli ve 2375 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile İzmir Çeşme- Alaçatı Havalimanı projesinin yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilmesine ve söz konusu yatırım ve hizmetleri yaptırmak üzere görevlendirilecek şirketle sözleşme yapmaya Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün yetkili kılınmasına dair 11/12/2017 tarihli ve 2017/T-14 numaralı Yüksek Planlama Kurulu kararının yürürlükten kaldırılmıştır.

aittir. Orman ve yarı doğal alanları sırasıyla tarımsal alanlar (%21,6) ve yapay alanlar (%13,6) izlemektedir. İlçede sulak alan bulunmazken su kütlelerinin payı ise %3,5'tir.

Çeşme ili arazi kullanımı İzmir ili ve Türkiye ile karşılaştırıldığında iki konu ön plana çıkmaktadır. Bunlardan birincisi ilçedeki orman alanlarının oransal olarak hem Türkiye hem de İzmir'den yüksek olmasıdır. İkinci konu ise yapay alanların oranının yüksek olmasıdır. 2018 yılı itibarıyla yapay alanların oranı İzmir ili için %5,6, Çeşme ilçesi için ise %13,6'dır. Oransal olarak bakıldığında Çeşme ilçesinde yapay alanların oranı İzmir ilindeki yapısal alanların payının 2 katından fazladır. Bu durum nüfus yoğunluğu ile de çelişmektedir. İzmir ilinin 2018 yılı nüfus yoğunluğu 3,6 kişi/ha iken Çeşme ilçesinin nüfus yoğunluğu 1,5 kişi/ ha'dır. Çeşme ilçesinde Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) nüfus verileri kullanılarak hesaplanan nüfus yoğunluğu İzmir'e nazaran düşükken yapay alanların oranının yüksek olmasında, yukarıda da belirtildiği gibi, kıyı şeridindeki ikincil konutların etkili olduğu düşünülmektedir.

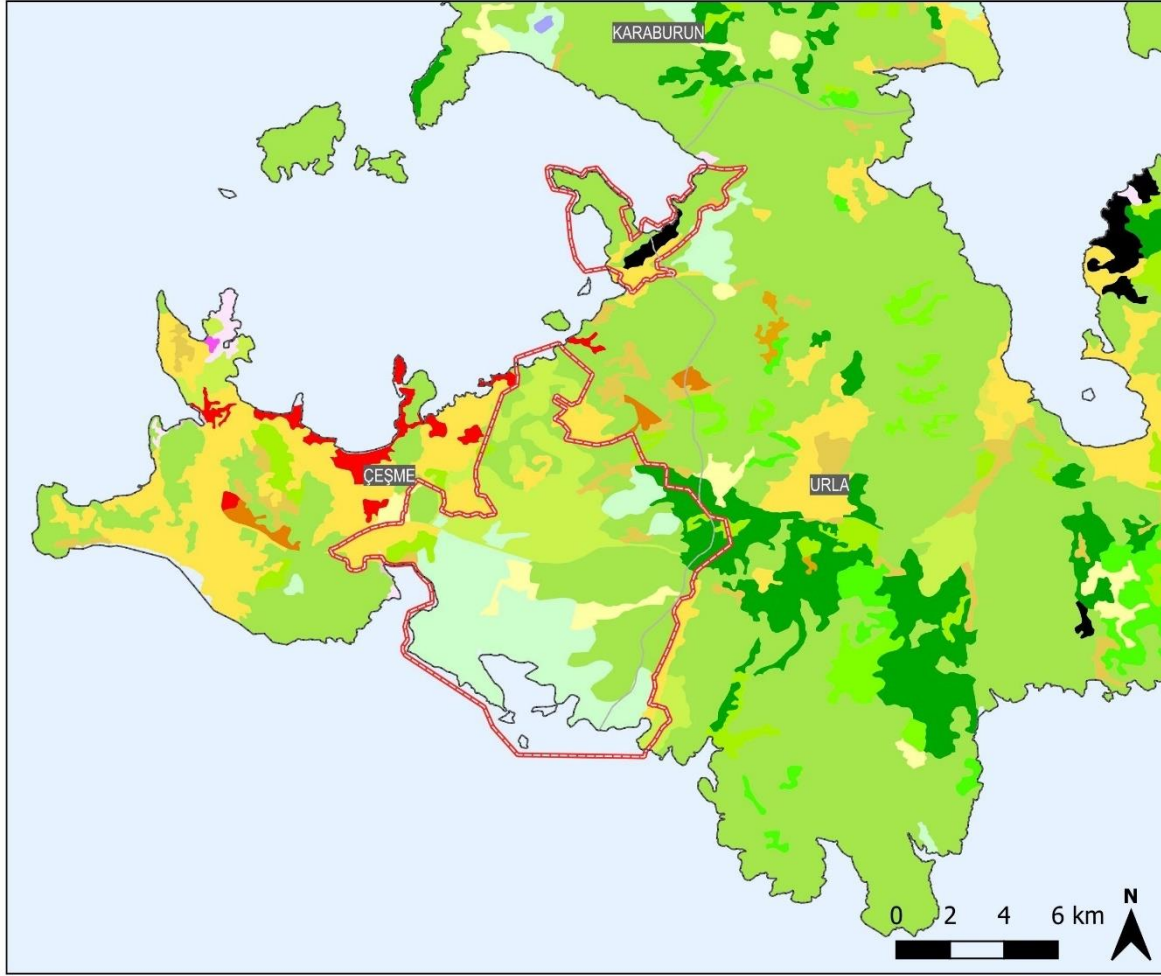
Çeşme ilçesi arazi kullanımında 1990-2018 döneminde bazı değişiklikler meydana geldiği görülmektedir. 1990 yılına göre tarımsal alanlar ile orman ve yarı doğal alanlar azalırken yapay alanlar ve su kütlelerinin alansal büyüklüğü artmıştır.

Çeşme ilçesi 1990-2018 arazi kullanımını ve değişimler Tablo 14'de verilmiştir. 1990 ve 2018 yılı Çeşme ilçesi arazi kullanımı ve 1990 sonrasında arazi kullanımında meydana gelen değişimler ise sırasıyla aşağıdaki şekillerde verilmiştir.

Tablo 14: Çeşme İlçesi 1990-2018 Arazi Kullanımını ve Değişimler

Arazi ölçüsü sınıfı	ÇEŞME İLÇESİ				1990-2018 yılları arası eğilim
	1990		2018		
	ha	%	ha	%	
Yapay Alanlar	1.174	4,1	3.888	13,6	+231,3
Tarımsal Alanlar	7.761	27,2	6.154	21,6	-20,7
Orman ve Yarı Doğal Alanlar	18.777	65,9	17.463	61,2	-7,00
Su Kütleleri	801	2,8	1.008	3,5	+25,8
Toplam	28.512	100,0	28.512	100,0	0,00

Kaynak: <https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>.

Lejant

1990 Arazi Kullanımı

- Sürekli kentsel doku
- Sürekli olmayan kentsel doku
- Endüstriyel veya ticari birimler
- Karayolu ve demiryolu ağları ve ilgili arazi
- Limanlar
- Havaalanları
- Maden çıkarma sahaları
- Döküm sahaları
- İnşaat alanları
- Yeşil kentsel alanlar
- Spor ve eğlence alanları
- Sulanmayan ekilebilir arazi
- Kalıcı olarak sulanan arazi

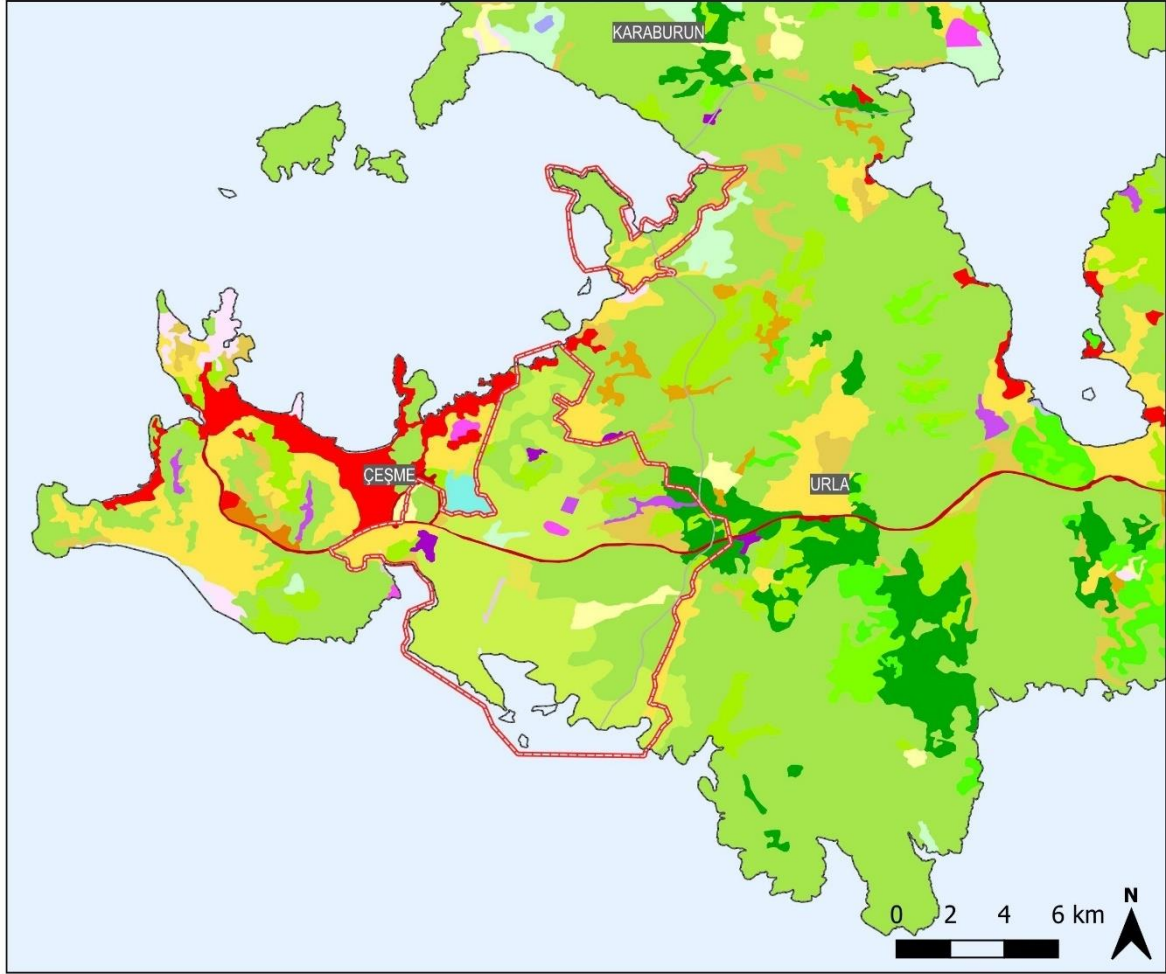
- Üzüm bağları
- Meyve ağaçları
- Zeytinlikler
- Meralar
- Karışık yetiştirme alanları
- Önemli doğal bitki örtüsüne sahip, esas olarak tarımla kullanılan arazi
- Tarımsal orman alanları
- Geniş yapraklı orman
- İğne yapraklı orman
- Karışık orman arazisi
- Doğal çayır/likler
- Sklerofil bitki örtüsü
- Bitki değişim alanları
- Sahiller, kumsallar, kumluklar

- Seyrek bitki örtüsü
- İç bataklıklar
- Tuz bataklıklar
- Tuzlalar
- Su yolları
- Su kütelleri
- Kıyı lagünleri
- Haliçler
- Deniz ve okyanus
- Yanmış alanlar

İdari sınırlar

- İl sınırı
- İlçe sınırı
- Proje alanı

Şekil 47: 1990 yılı Proje Alanı Arazi Kullanımı
Kaynak: CORINE, 1990 verilerinden üretilmiştir

Lejant

2018 Arazi Kullanımı

- Sürekli kentsel doku
- Sürekli olmayan kentsel doku
- Endüstriyel veya ticari birimler
- Karayolu ve demiryolu ağları ve ilgili arazi
- Limanlar
- Havaalanları
- Maden çıkarma sahaları
- Döküm sahaları
- İnşaat alanları
- Yeşil kentsel alanlar
- Spor ve eğlence alanları
- Sulanmayan ekilebilir arazi
- Kalıcı olarak sulanan arazi

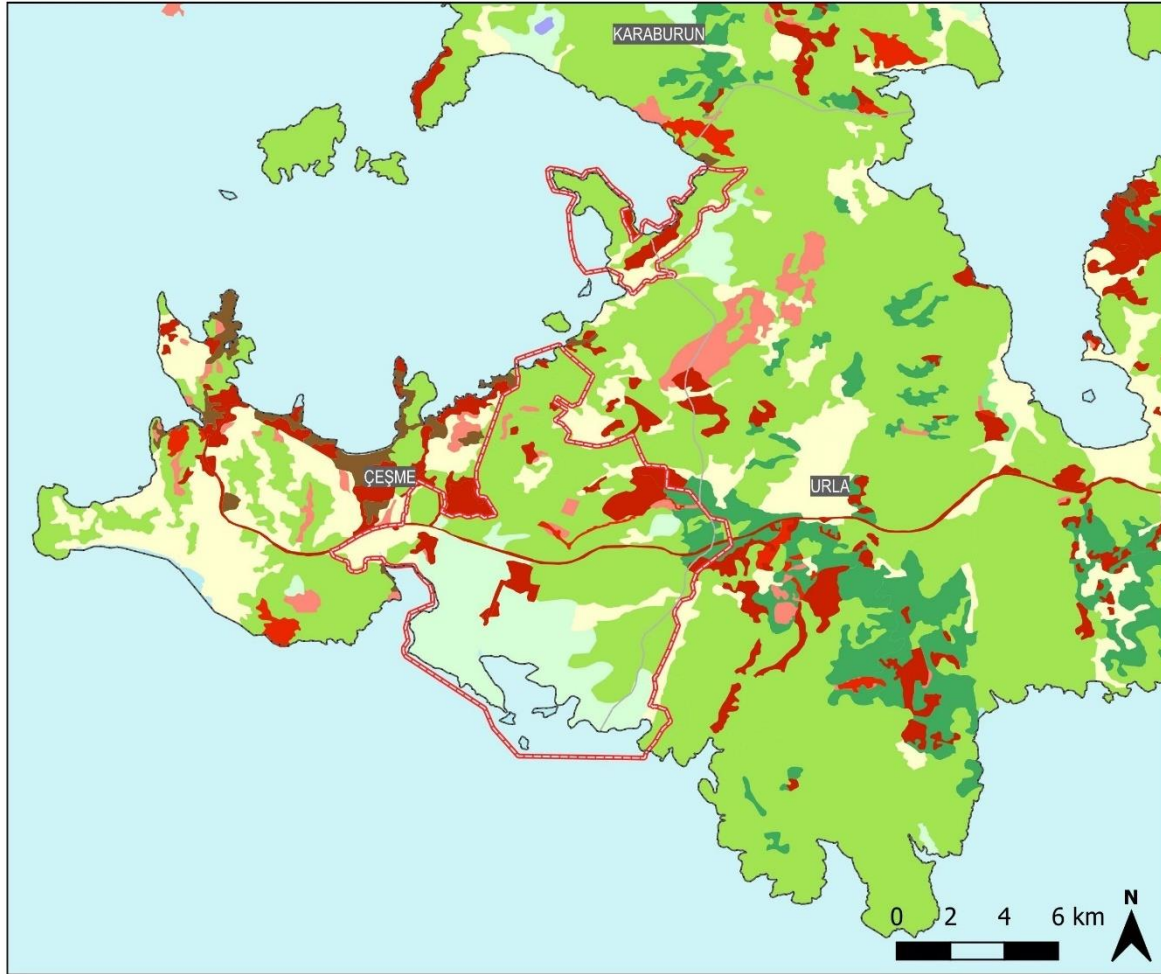
- Üzüm bağları
- Meyve ağaçları
- Zeytinlikler
- Meralar
- Karışık yetiştirme alanları
- Önemli doğal bitki örtüsüne sahip, esas olarak tarımla kullanılan arazi
- Tarımsal orman alanları
- Geniş yapraklı orman
- İğne yapraklı orman
- Karışık orman arazisi
- Doğal çayırliklar
- Sklerofil bitki örtüsü
- Bitki değişim alanları
- Sahiller, kumsallar, kumluklar

- Seyrek bitki örtüsü
- İç bataklıklar
- Tuz bataklıklar
- Tuzlalar
- Su yolları
- Su kütelleri
- Kıyı lagünleri
- Haliçler
- Deniz ve okyanus
- Yanmış alanlar

İdari sınırlar

- İl sınırı
- İlçe sınırı
- Proje alanı

Şekil 48: 2018 yılı Proje Alanı Arazi Kullanımı
Kaynak: CORINE, 2018 verilerinden üretilmiştir

Lejant

1990 Arazi Kullanımı

- Yapılaşmış Alan
- Karayolu ve demiryolu ağları ve ilgili arazi
- Yeşil kentsel alanlar
- Tarımsal alanlar
- Meralar

- Orman
- Doğal çayırliklar ve otsu bitkiler
- Seyrek bitki örtüsü ve kumsallar
- Bataklık ve tuzlalar
- Su kütleleri

İdari sınırlar

- İl sınırı

- İlçe sınırı

- Proje alanı

Arazi Kullanım Değişimi

- 2012-2018 Değişim
- 2006-2012 Değişim
- 2000-2006 Değişim
- 1990-2000 Değişim

Şekil 49: Proje Alanı Arazi Kullanımı Değişimi (1990-2018)
Kaynak: CORINE, 1990, 2000, 2006, 2012 ve 2018 verilerinden üretilmiştir

İzmir Çeşme KTKGB Mevcut Arazi Kullanımı

İki ayrı parçadan oluşan çalışma alanının 2018 CLC verilerine göre mevcut arazi kullanım dağılımı

Tablo 15'de verilmiştir. Buna göre alanda doğal çayırliklar 5.926,4 hektar ile en geniş alanı kaplamakta ve toplam alanın %36,69'unu oluşturmaktadır. Ardından, 4.547,80 hektar alan kaplayan sklerofil bitki örtüsü tüm alanın %28,16'sını oluşturmaktadır. Üçüncü sırada ise, deniz 2.292,43 hektar alanı kaplamakta ve tüm alanın %14,19'unu oluşturmaktadır. Doğal çayırliklar, sklerofil bitki örtüsü ve deniz alanından sonra arazi kullanımının geri kalanını sulanmayan tarım alanları, karışık tarım alanları ve doğal bitki örtüsü ile bulunan tarım alanları olmak üzere toplam 1.570,14 hektar alan ile tarım arazileri oluşturmaktadır.

Tablo 15: Planlama alanı mevcut arazi kullanımı

CLC ²³ Kodu	Arazi kullanımı	Alan ha	Oran %
112	Sürekliliği Olmayan Kentsel Yerleşim	43,70	0,27
121	Endüstriyel ve Ticari Birimler	140,50	0,87
122	Karayolları ve Demiryolları ile ilgili Alanlar	193,10	1,20
124	Havaalanları	38,40	0,24
131	Maden Çıkarım Sahaları	112,70	0,70
133	İnşaat alanları	43,60	0,27
142	Spor ve Eğlence Alanları	4,25	0,03
211	Sulanmayan Tarım Alanları	301,90	1,87
231	Meralar	141,90	0,88
242	Karışık Tarım Alanları	704,24	4,36
243	Doğal Bitki Örtüsü ile Bulunan Tarım Alanları	564,00	3,49
311	Geniş Yapraklı Orman	52,2	0,32
312	İğne Yapraklı Ormanlar	366,10	2,27
321	Doğal Çayırliklar	5.926,40	36,69
323	Sklerofil Bitki Örtüsü	4.547,80	28,16
324	Bitki Değişim Alanları	585,80	3,63
333	Seyrek Bitki Alanları	92,48	0,57
512	Su kütleleri	0,02	0,00
523	Deniz ve Okyanuslar	2.292,43	14,19

Kaynak: qGIS²⁴ kullanılarak SÇD ekibi tarafından hazırlanmıştır.

3.12.2 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) tarafından hazırlanan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı 23/06/2014 tarih ve 9948 sayılı Bakanlık Olur'u ile onaylanmıştır. Bu tarihten sonra askı süreci içerisindeki itirazların değerlendirilmesi sonrasında yeniden düzenleme yapılan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (J-17, J-18, K-17, K-18, K-20, L- 16, L-17, L-18, L-19, L-20 paftaları ve plan hükümleri) 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesi uyarınca 16.11.2015 tarihinde onaylanmıştır. Çevre Düzeni Planı sonrasında 16 defa revize edilmiştir. Plan en son 07.07.2020 tarihinde revize edilerek 1. No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca onaylanmıştır.

İzmir Merkez Kent için yapılan 3.800.000 kişilik nüfus kabulü ile İzmir il sınırları içinde 2025 yılında oluşacak nüfus yaklaşık 5.545.000 kişi olarak kabul edilmiştir. Plan açıklama raporunda Çeşme ve Alaçatı sınırları içinde var olan ikinci konut ve turizm tesisleri nedeniyle bu nüfusun yaz aylarında oldukça yüksek değerlere ulaştığı ve ikinci konut alanlarının, yapılaşmaların ve yazlık nüfus büyüklüğünün ayrıca değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Planda 2017 yılı nüfusu 41.278 olan Çeşme İlçesi için 2025 hedef yılında 70.000 kişilik nüfus kabulü belirlenmiştir.

²³ CLC: Corine Land Cover

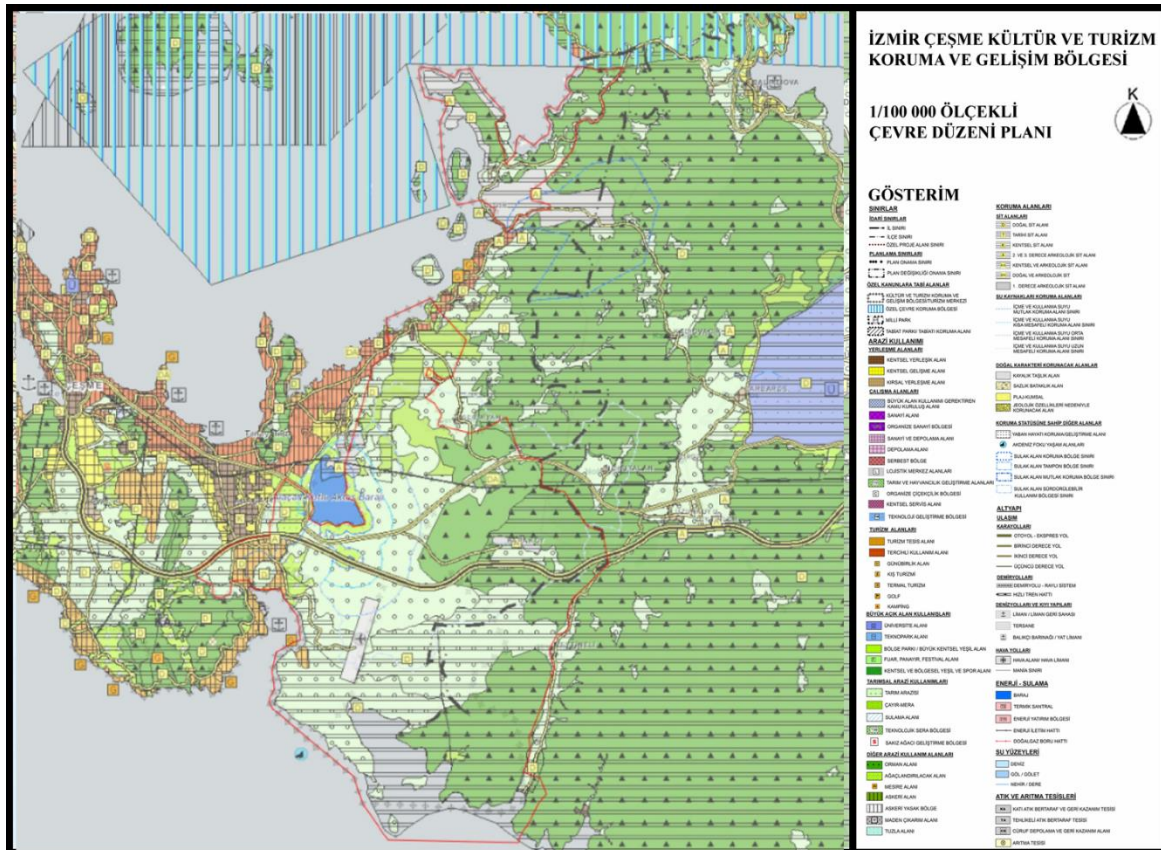
²⁴ QGIS (Quantum GIS), veri görüntüleme, düzenleme ve çözümleme yetenekleri sağlayan çoklu platform destekli coğrafi bilgi sistemi (CBS) yazılımıdır

1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planına (Şekil 50) göre, İzmir Çeşme KTKGB'nin %54,62'si Nitelikli Doğal Koruma Alanı %7,47'si Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olarak belirlenmiştir. Batı ucunda, çeşme otoyolunun güneyinde bazı turizm tesisleri (günöbirlik alan) önerilmiştir. Alaçatı Kutlu Aktaş Barajı çevresi ve otoyolun güneyi Ağaçlandırılacak Alan olarak önerilmiştir. Diğer alanlarda ise Orman, Tarım Arazisi, Çayır Mera, Tercihli Kullanım Alanı, Otoyol ve I. Derece Arkeolojik Sit Alanları kararları bulunmaktadır.

İzmir Çeşme KTKKB içerisindeki orman alanları, alanın doğusunda yoğunlaşmakta olup, alanın kuzeyinde bulunan Ildır bölgesinde ve Alaçatı Kutlu Aktaş Barajı çevresinde de bulunmaktadır. Plan kapsamında orman alanı olarak gösterilen alanların toplam büyüklüğü mülkiyet yapısı itibari ile 3644,8 ha olup, planlama alanının %22,5'ini kaplamaktadır. Gerçek arazi durumunda ise CORINE 2018 verilerine göre ise (Bkz.

Tablo 15) izmir Çeşme KTKGB içerisindeki orman alanları oranı % 2,59'dur.

Ayrıca Çeşme- Alaçatı Havaalanı, plan kararı olarak düzenlenmiş ve Alaçatı'dan havaalanına bağlantı yolu plana dahil edilmiştir. Çeşme- Alaçatı Havaalanı'nın Yap İşlet Devret Modeli ile yaptırılması için ihale edilmiştir. Temmuz 2019 'da master çalışmalarına başlanmış, Ekim 2019 tarihinde ise iş durdurulmuştur.²⁵

Şekil 50: Proje Alanı'nın 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı
Kaynak: ÇSB

3.12.3 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca 1/25000 ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı ile bütünleşecek biçimde, Kuzey, Doğu ve Batı Bölgelerinde Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği gereği İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planları hazırlanmış ve İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 10.04.2017 tarih ve 97509404.301.05.353 sayılı kararı ile onaylanmış, son olarak 23.05.2018

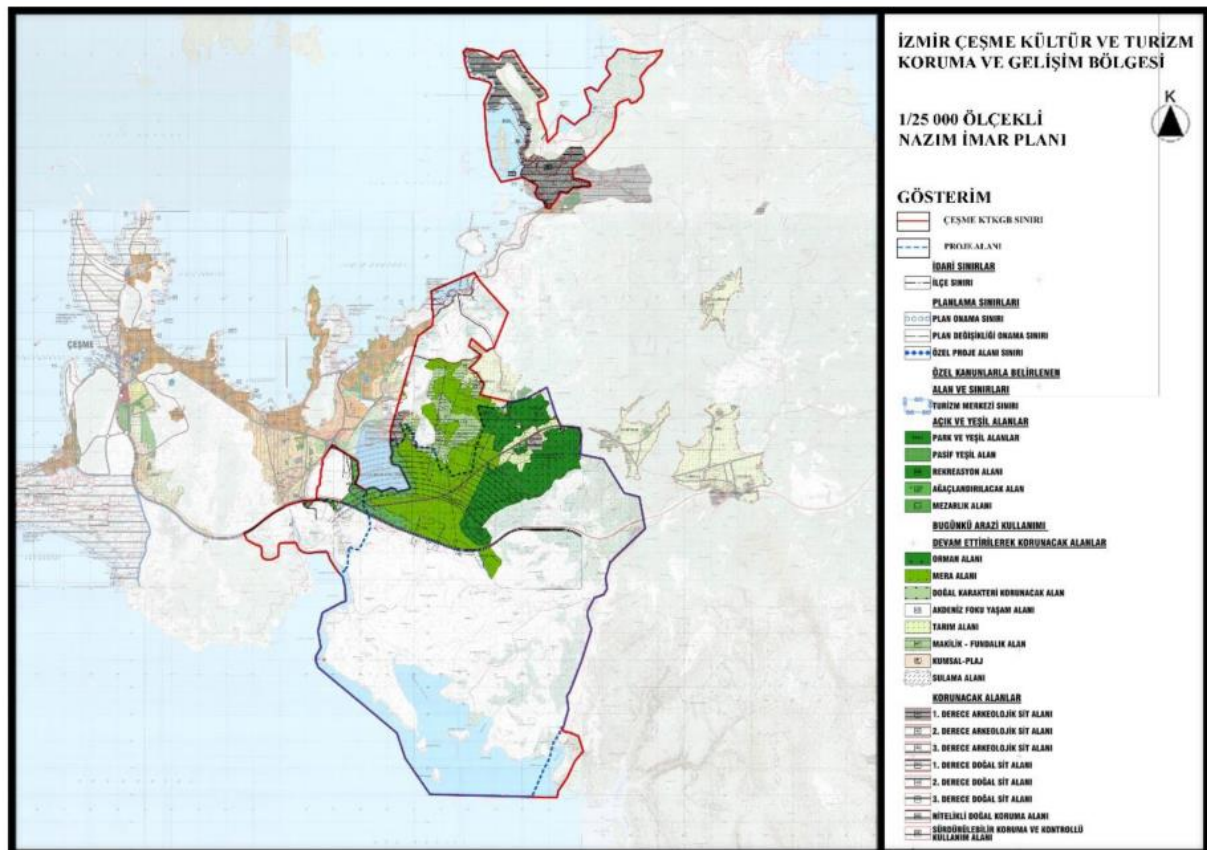
25 6/4/2020 tarihli ve 2375 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile İzmir Çeşme- Alaçatı Havalimanı projesinin yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilmesine ve söz konusu yatırım ve hizmetleri yaptırmak üzere görevlendirilecek şirketle sözleşme yapmaya Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün yetkili kılınmasına dair 11/12/2017 tarihli ve 2017/T-14 numaralı Yüksek Planlama Kurulu kararının yürürlükten kaldırılmıştır

tarihinde revize edilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhine açılan dava sonucunda İzmir 3. İdare Mahkemesi'nin E:2018/1209 ile açılan davada anılan mahkemenin 21.19.2019 tarihli ve K:2019/656 sayılı kararı ile "Dava konusu 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı'nın doğal sit ve korunan alanlara plan kararı getirilen kısımları ile 7.11.1.7 nolu Plan Hükmünün iptaline" karar verilmiştir.

1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı'na göre İzmir Çeşme KTKGB içerisinde halen yürürlükte olan kararlar "Orman, Tarım Arazisi, Çayır Mera, I. Derece Arkeolojik Sit Sınırları" kararlarıdır.

Otoyolun kuzeyi için karar içeren İzmir batı bölgesi 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı bu alanları orman, mera, tarım ve doğal karakteri korunacak alan olarak belirlemiştir.

Şekil 51: Planlama Alanının Mevcut 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı

3.13 MEVCUT ÇEVRESEL ALTYAPI

3.13.1 İçme ve Kullanma Suyu Temini

İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yer alan yerleşim birimlerinin su kaynaklarının yaklaşık %70'inin yeraltı sularından sağlandığı belirtilmektedir. Çeşme ilçesinde'de, aşağıda Tablo 16'da su kaynaklarının kullanım debilerine bakıldığında, şebekeye verilen suyun %52'sinin yeraltı suyundan %48'inin ise Alaçatı (Kutlu Aktaş) barajından sağlandığı söylenebilir.

Çeşme ilçesinde yaz kış nüfusu arasında büyük fark olduğu için, turizm işletmeleri ve ikincil konutlar nedeniyle nüfusun arttığı yaz döneminde içme-kullanma suyu ihtiyacı da artmaktadır. Şebekeye verilen içme-kullanma suyu debisinin kış döneminde 200 l/sn iken yaz döneminde ortalama 500-600 l/sn olduğu belirtilmektedir (Baba, 2020). İZSU'nun E-29116781-045.01-3888 sayılı ve 08.01.2021 tarihli yazısında belirtildiği üzere Çeşme ilçesinde yaz aylarında içme ve kullanma amaçlı su ihtiyacının karşılanmasında sıkıntı mevcut olup, İZSU tarafından yeni

kaynaklar oluşturulması konusunda (ilave baraj ve göletler, deniz suyu arıtma vb.) çalışmalar halihazırda yürütülmektedir.

Çeşme İlçesi mevcut içme-kullanma suyu kaynakları

Tablo 16: Çeşme İlçesi mevcut içme-kullanma suyu kaynakları

Kaynak Adı	Ortalama Debi l/sn	Kullanım Maksudı	Su temin ettiği/ edeceği yerleşim
Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı	240-260	İçme-Kullanma suyu	Çeşme İlçesi
Germiyan Bölgesi Su Kuyuları	13-14	İçme-Kullanma Suyu	Çeşme
Ildır Yeraltı Suyu Kaynakları	200-220	İçme-Kullanma Suyu	Çeşme
Çeşme yeraltı suyu kaynakları	40-45	İçme-Kullanma Suyu	Çeşme

Kaynak: İZSU 10.09.2021 Tarihli E-29167681-045.01-199030 Sayılı Yazısı

Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı'ndan 2019 yılında üretilen su miktarı 6.190.229 m³/yıl'dır. Barajdan temin edilen su, içme suyu şebekesine verilmeden önce, İzmir Çeşme KTKGB sınırları içinde (Şekil 52) İçme Suyu Arıtma Tesisinde arıtılmaktadır. 2000 yılında işletmeye alınan Çeşme İçme Suyu Arıtma Tesis'i'nin kapasitesi 9.460.800 m³/yıl'dır.

Şekil 52: Çeşme İçmesuyu Arıtma Tesis

Yeraltı Suyu Kaynakları: İZSU 2019 faaliyet raporuna göre, Çeşmede içmesuyu amaçlı kullanılan 16 adet kuyu bulunmaktadır.

Çeşme İlçesi planlanan içme-kullanma suyu kaynakları

İzmir İçmesuyu Master Plan Raporu'na göre, yukarıdaki kaynaklara ilave olarak Karareis Barajı, Salman Göleti ve Deniz Suyu'nun da Çeşme İlçesinin içme-kullanma suyu kaynağı olarak kullanılması planlanmaktadır. Tablo 17'de kullanılması planlanan kaynaklar ve tahsis miktarları verilmiştir.

Karareis Barajı: Barajın, Karareis, İltur, Balıkova, Çeşme'nin içme-kullanma suyu amacıyla kullanılması planlanmaktadır. İZSU 10.09.2021 Tarihli E-29167681-045.01-199030 Sayılı Yazısı'nda, DSİ 2. Bölge Müdürlüğü kontrollüğünde yapımı tamamlanan Karareis Barajının (~90lt/s) teknik altyapı elemanlarının (arıtma tesisi ve iletim hattı) yapımının DSİ tarafından devam etmekte olduğu, tamamlanması sonrasında Çeşme ilçesinin içme suyu ihtiyacına katkı sağlayacağı belirtilmiştir. İzmir İçme Suyu Master Plan Raporu'na göre barajdan yılda 2,84 hm³ su tahsis edilmesi planlanmaktadır.

Salman Göleti: Göletin Çeşme ve yakın çevresinin içme-kullanma ve sulama suyu amacıyla kullanılması planlanmaktadır. İZSU 10.09.2021 Tarihli E-29167681-045.01-199030 Sayılı Yazısı'nda, DSİ 2. Bölge Müdürlüğü kontrollüğünde yapımı tamamlanan Salman Göletinin (~33lt/s) teknik altyapı elemanlarının (arıtma tesisi ve iletim

hattı) yapımının DSİ tarafından devam etmekte olduğu, tamamlanması sonrasında Çeşme ilçesinin içme suyu ihtiyacına katkı sağlayacağı belirtilmiştir. İzmir İçmesuyu Master Plan Raporu'na göre yılda 1,35 hm³/yıl su tahsis edilmesi planlanmaktadır.

Deniz Suyu: İZSU 2019 Faaliyet Raporu'nda belirtildiği üzere, Karaburun Abdullah Burnu, Altinkum ve Altinkum Kuzeyi Turizm merkezi alanlarında toplam 3 adet deniz suyu arıtma tesisinin yapılması öngörülmektedir. İZSU 2020-2024 Stratejik Planına göre, deniz suyundan içme-kullanma suyu elde edilmesi amaçlı arıtma tesisinin 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır. İzmir İçme Suyu Master Plan Raporu'na göre 2025 yılında 1,18 hm³/yıl su tahsisi sağlayacak şekilde devreye alınması ve 2050 yılına kadat kademeli olarak 3,55 hm³/yıl'a kadar artırılması planlanmaktadır (İZSU, 2019 Yılı Faaliyet Raporu). İZSU 10.09.2021 Tarihli E-29167681-045.01-199030 Sayılı Yazısı'nda, Çeşme Deniz Suyu Arıtma Tesisinin (120 lt/sn) fizibilite çalışmalarının yapılması için ihalesi gerçekleştirildiği, fizibilite raporları ile ön tahsis çalışmalarının tamamlanması sonrasında koruma amaçlı imar planı ve projelendirme çalışması aşamasına geçileceği belirtilmiştir.

Tablo 17: Çeşme İlçesi su kaynakları tahsisi planı

Kaynaklar	Yıllara göre kaynaklardan tahsis edilmesi planlanan su miktarları (hm ³ /yıl)								
	2013	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Çeşme Merkez Yeraltı Suyu	0,66	0,66	0,66	0,66	0,66	0,66	0,66	0,66	0,66
Çeşme Kırsal Yeraltı Suyu	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34
Çeşme (Kutlu Aktaş) Barajı	3,74	3,74	1,69	1,11	1,11	1,11	1,11	1,11	1,11
Karareis Barajı			2,84	2,84	2,84	2,84	2,84	2,84	2,84
Deniz Arıtma				1,18	0,76	1,43	2,14	2,88	3,55
Salman Göleti					1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
Toplam	4,74	4,74	5,53	6,13	6,76	7,43	8,14	8,88	9,55

Kaynak: (İZSU, İzmir İçme Suyu Master Plan Raporu, 2017)

Bunların dışında, İZSU tarafından yürütülen aşağıdaki projeler ile ilçenin içme-kullanma suyu ihtiyacına katkı sağlanması planlanmaktadır;

Çeşme İçme Suyu Projesi: İZSU 10.09.2021 Tarihli E-29167681-045.01-199030 Sayılı Yazısı'na göre, Planlama Alanı dışında kalan bölgede, mevcut kaynakların bir kısmının dinlendirilerek su kalitesinin artırılması, kayıp kaçak oranlarının azaltılması ve artan nüfusun sağlıklı ve güvenilir içme-kullanma suyuna ekonomik, sürdürülebilir olarak ulaşılmasının sağlanması amacıyla Çeşme İlçe Merkezinin ve Mahallelerine İlişkin Onaylı İmar Planları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Hazırlanan proje 2050 yılı ~ 257.000 nüfus için gerekli olan ~580lt/s içme suyunu sağlayacak şekilde planlanmıştır. Söz konusu içme suyu projesinin 1. Etabının şebeke ve iletim hattı çalışmaları tamamlanmış, 2. Etabın şebeke ve iletim hattı çalışmaları imalatı devam etmekte, 3.Etabın ise yatırım programı dahilinde yapım ihalesinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Urla İçmeler İletim Hattı Projesi: İZSU 10.09.2021 Tarihli E-29167681-045.01-199030 Sayılı Yazısı'na göre, Çeşme ilçesine yoğun dönemlerde içme-kullanma suyu takviyesi yapmak amacı ile projelendirilen "Urla İçmeler İletim Hattı Projesi (~80lt/s)"ne ilişkin kurum izinleri tamamlanması sonrasında yapım ihalesi gerçekleştirilerek hayata geçirilecektir.

3.13.2 Atık Su Toplama ve Arıtma Sistemi

Çeşme ilçesinde biri ileri biyolojik arıtma tesisi biri aktif çamur paket arıtma tesisi olmak üzere iki adet AAT bulunmaktadır. Tesislerin bilgileri aşağıda Tablo 18'de verilmiştir. Çeşme AAT İzmir Çeşme KTKGB'nin batısında yaklaşık 1,5 km mesafede bulunmaktadır. Derin deniz deşarjı yapan tesisin deşarj noktası kıyından yaklaşık 14 km uzaklıktadır (Şekil 53).

Tablo 18: Çeşme İlçesi Atık Su Arıtma Tesisleri

Tesis Adı	Mevcut Kapasitesi (m3/gün)	Artırılan/deşarj edilen atık miktarı (m3/sn)	Deşarj noktası	Hizmet verdiği Nüfus (kişi)
Çeşme AAT	21.900	0,2128	Ege Denizi	40.019
Reisdere Köyü AAT	150	0,0036	Reisdere Dere Yatağı	4.344

Şekil 53: Çeşme AAT yeri ve deşarj noktası

3.13.3 Atık Yönetimi

Evsel Atık Yönetimi: Çeşme ilçesinde oluşan evsel atıklar Çeşme'deki rampalı aktarma istasyonundan Harmandalı Atık Düzenli Depolama Depolama Tesisinde aktarılacak bertaraf edilmektedir. (Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019)

2019 verilerine göre Çeşme Belediyesi tarafından yaz aylarında toplanan evsel katı atık miktarı kış aylarının yaklaşık 3 katıdır. Düzenli depolama sahasında bertaraf edilen evsel katı atık miktarı günde 143 tondur. (Bkz. Tablo 19).

Tablo 19: Düzenli Depolama ve Düzensiz Döküm Sahalarındaki Atık Miktarları - 2019

İlçe Belediyeleri	Evsel Katı Atık Miktarı Yaz (ton/gün)	Evsel Katı Atık Miktarı Kış (ton/gün)	Harmandalı Katı Atık Düzenli Depolama Sahası (ton/gün)	Bergama Katı Atık Düzenli Depolama Sahası (ton/gün)	Düzensiz Depolanan Atık Miktarı (ton/gün)
Çeşme Belediyesi	216	70	143		
Toplam	5.478	5.010	4.894	172	178
İzmir Toplam Katı Atık Miktarı	5244 ton/gün				

Kaynak: (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İzmir Sıfır Atık Yönetim Planı, 2020)

Çeşme ilçesinde evsel katı atıklar her gün toplanmakta olup 2019 yılı toplama ve taşıma envanteri Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20: Evsel Katı Atıkların Toplanması ve Taşınması, 2019

İlçe Belediyeleri	Nüfus	Çöp Toplama Araç Sayısı	Konteyner Sayısı	Toplama Sıklığı
Çeşme Belediyesi	44.363	34	4500	Her Gün
Toplam	4.279.677	569	141.233	

Kaynak: (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İzmir Sıfır Atık Yönetim Planı, 2020)

Çeşme İlçesinde Mobil Atık Merkezleri kurularak elektronik atıklar, kâğıt & karton atıkları, plastik & metal atıkları, cam atıklar, maske & eldiven atıkları, ve bitkisel atık yağlar toplanmaktadır. (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İzmir Sıfır Atık Yönetim Planı, 2020)

Hafriyat toprağı yönetimi: Çeşme İlçesi, Karaköy Mahallesinde Özcan Sunay Madencilik tarafından işletilen Hafriyat Toprağı ve İnşaat/Yıkıntı Atıkları Geri Kazanım Tesisi bulunmaktadır. Ayrıca, Uzunkuyu Mevkii'ndeki orman arazisinde yakında zamanda yapılması planlanan hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisi bulunmaktadır. (Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2019)

Ambalaj Atığı: Çeşme Belediyesinin ambalaj atığı yönetim planı bulunmaktadır. İlçede kaynağında ayrı toplama çalışması yapılmaktadır. Çeşme Belediyesi; ilçedeki anaokulu ve ilköğretim kurumları ile nüfusun yoğun olduğu meydan ve alanlara atık toplama kutuları yerleştirmiştir. Projenin ilk etabında 60 adet kâğıt ve karton ambalaj kutusu, 75 adet cam kumbarası ve 10 adet potalı plastik şişe kutusu yerleştirilmiş olup projenin ikinci etabında tüm eğitim kurumlarına ve tüm mahallelere geri dönüşüm kutuları yerleştirilmesi planlanmıştır. (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İzmir Sıfır Atık Yönetim Planı, 2020)

Park-Bahçe ve Pazar Atıkları Yönetimi: Çeşme İlçesinde Park-Bahçe ve Pazar Atıkları ayrı olarak toplanmaktadır. Öncelikle semt pazarının olduğu günlerde çöp toplama aracı pazar atığını alarak diğer atıklarla karıştırmadan aktarma istasyonuna veya bertaraf sahasına taşımaktadır. Park-Bahçe ve Pazar Atıkları miktarı Tablo 21'da verilmektedir.

Tablo 21: Park-Bahçe ve Pazar Atıkları, 2019

İlçe Belediyeleri	2017 (ton/yıl)	2018 (ton/yıl)	2019 (ton/yıl)
Çeşme Belediyesi	37960	40150	40880

Kaynak: (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İzmir Sıfır Atık Yönetim Planı, 2020)

Atık Pil ve Akümülatörler: İzmir İlinde lisanslı 2 adet atık pil ve akümülatör geri kazanım tesisi (MNC Pigment Av Sanayi Tiv. A.Ş. ve Sentek Kimya Akü ve Kimya Üretim Geri Dönüşüm San. Tic. A.Ş.) yer almaktadır. 2 tesis de Kemalpaşa ilçesinde yer almakta olup Çeşme ilçesinde atık pil ve akümülatöre geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Bitkisel Atık Yağ: Çeşme İlçesinde bitkisel atık yağ geri kazanım ya da ara depolama tesisi bulunmamaktadır. İzmir İlinde ise 1 adet bitkisel atık yağ geri kazanım tesisi (DB Tarımsal Enerji San.Tic.A.Ş.) ve 4 adet ara depolama tesisi bulunmaktadır. (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Eizin, 2021)

3.13.4 Ulaşım

Geçmişte Çeşme Yarımadası'nda bir yerden bir yere ulaşabilmenin ana yolu deniz taşımacılığı iken İzmir-Çeşme otoyolunun hizmete girmesiyle Çeşme Yarımadası'nın erişilebilirliği artmıştır. Çeşme otoyolu; doğu-batı aksında, Çeşme Yarımadası'nı bir anlamda ikiye bölmektedir. (İZKA İ. , 2014)

Karayolu: İzmir İl merkezine 80 km mesafede bulunan Çeşme İlçesi; kış sezonunda 40 dakikada bir yaz sezonunda 20 dakikada bir kalkan özel yolcu otobüsleri ile ve İzmir Büyükşehir Belediyesine ait otobüsler ile il merkezine ulaşmak mümkündür. İlçede kış sezonunda İstanbul ve Ankara (güzergâh üzerindeki illerde dâhil) illerine şehirlerarası otobüs seferleri mevcuttur. İlçe köyleri arasında herhangi bir ulaşım sorunu bulunmamaktadır. İlçe sınırları içinde devlet karayolu uzunluğu 19 km, otoyol uzunluğu 25,6 km'dir.

Havayolu: İzmir il merkezine 10 km uzaklıkta olan hava limanına Çeşme İlçesi'nin uzaklığı 82 km'dir. İlçede hava yolu taşımacılığı bu havalimanından sağlanmaktadır. **Deniz yolu:** İlçede mevcut eski liman 2004 yılından beri faal olarak kullanılmamaktadır. Mevcut limanda 2009 yılından itibaren ISPS (Uluslararası gemi ve liman güvenliği kodu) sistemi kullanılmakta ve bu sistem ile yolcu giriş-çıkış kontrolü de yapılmaktadır. Ayrıca Çeşme Limanı'ndan Yunanistan ve İtalya'ya araç ve yolcu taşımacılığı yapılmaktadır.

İzmir Çeşme KTKGB ulaşım ağı incelediğinde; alana ulaşımın alanı iki parçaya bölen İzmir-Çeşme otoyolu ile sağlandığı görülmektedir. Alan içerisindeki ulaşım ise genelde kadastral yollarla sağlanmakta olup, mevcut yerleşim, maden ocakları ve rüzgâr enerji santrallerine asfalt, beton ve taş kaplama yollar hizmet vermektedir.

3.13.5 Bölgede Mevcut veya Planlanan Diğer Projeler

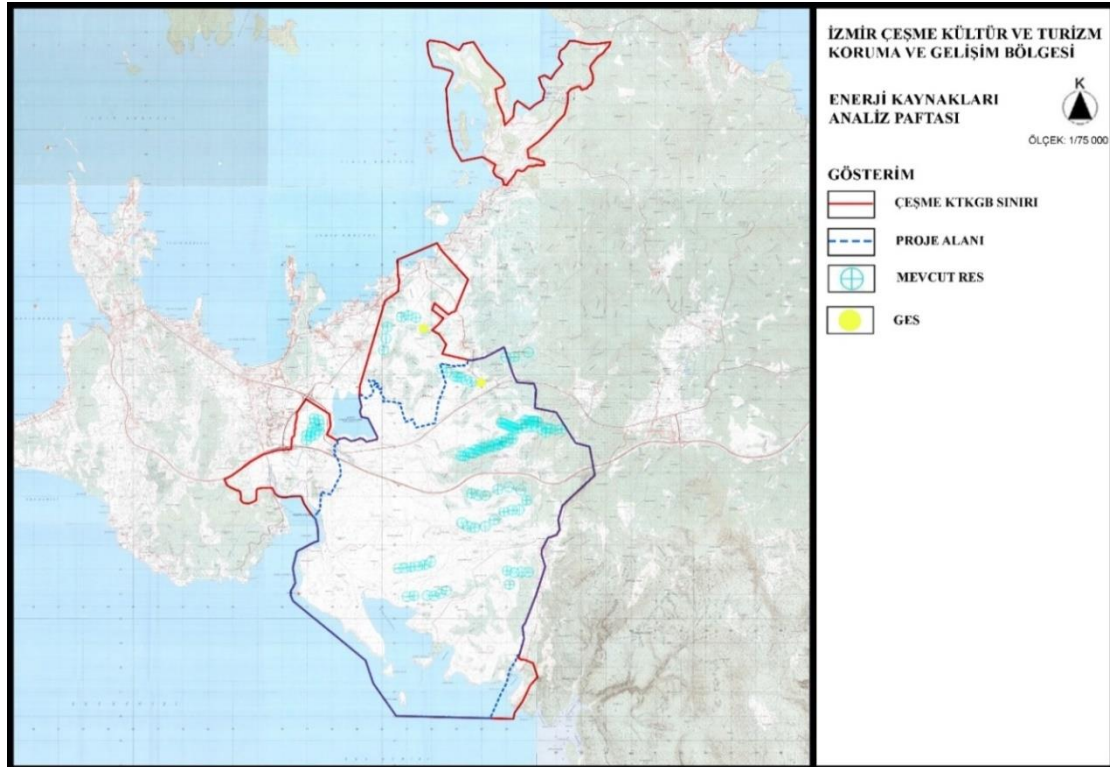
Çeşme Alaçatı Hava Limanı: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafında etüd çalışması

yapılmıştır ve Yap İşlet Devret Modeli ile yaptırılması ihale edilmiştir. Temmuz 2019 'da master çalışmalarına başlanmış, Ekim 2019 tarihinde iş durdurulmuştur. 6/4/2020 tarihli ve 2375 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile İzmir Çeşme- Alaçatı Havalimanı projesinin yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilmesine ve söz konusu yatırım ve hizmetleri yaptırmak üzere görevlendirilecek şirketle sözleşme yapmaya Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün yetkili kılınmasına dair 11/12/2017 tarihli ve 2017/T-14 numaralı Yüksek Planlama Kurulu kararının yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut RES'ler: İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde 115 adet üretim lisanslı rüzgâr enerji santralinin (RES) bulunmaktadır.

TESİS ADI	LİSANS TARİHİ ve NUMARASI	LİSANS SÜRESİ	KURULU GÜÇ	ÜNİTE SAYISI	PROJE DURUMU
Alaçatı RES	05/07/2018 EÜ/7940/03964	49 yıl	7,2 MWm/ 7,2 MWe	12	İşletme
ÇEŞME RES	16/05/2006 EÜ/757-4/638	49 yıl	10,7 MWm / 10,7 MWe	7	İşletme
MAZI - 3 RES	15/06/2006 EÜ/786-2/648	49 yıl	30 MWm/30 MWe	12	İşletme
GERMİYAN RES	26/10/2011 EÜ/3474-7/2115	49 yıl	9,6 MWm/9,6 MWe	3	Kısmi işletme
ZEYTİNELİ RES	18/04/2019 EÜ/8541-11/04224	38 yıl 1 ay 11 gün	49,5 MW	20	İşletme
GERMİYAN RES	29/05/2008 EÜ/1622-7/1180	49 yıl	12 MWm / 10,8 MWe	6	İşletme
MAZI - 1 RES	20/10/2005 EÜ/565-5/580	49 yıl	56,2 MW	55	İşletme

Çeşme Yarımadası ve dolayısıyla İzmir Çeşme KTKGB, topografik özellikleri (tepe üstleri, hâkim rüzgar yönü doğrultusunda sırtlar, kıyı alanında bulunma) nedeniyle özellikle rüzgâr ve güneş enerjisi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanılması bakımından avantajlı bir konumda bulunmaktadır. RES'lerin yerleri aşağıda Şekil 54 'de verilmiştir.

Şekil 54: İzmir Çeşme KTKGB içinde yer alan RES ve GES'ler

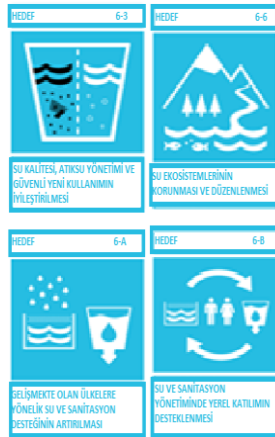
Kaynak: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Strateji Geliştirme Başkanlığı) 29.03.2021 Tarihli, 51833 Sayılı Yazısı Doğrultusunda Planlama Ekibi Tarafından Hazırlanmıştır.

4. ÖNCELİKLİ HUSUSLARIN İLK DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK AMAÇLARI

Bu bölümde, sırasıyla Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Türkiye'nin 11. Kalkınma Planı çevresel amaçları gibi ilgili stratejik belgelerin genel açıklaması yapılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti, Birleşmiş Milletler'in (BM) kurucu ülkelerinden biridir. Böylelikle BM **Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları**, Türkiye'nin sürdürülebilirlik amaçları için temel alınan bir evrensel eylem olmuştur. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) 2015 yılında halk, gezegen, barış, ortaklık ve refah için eylem amacıyla hazırlanmıştır. Bu belge, her birinin hedefleri bulunan 17 sürdürülebilir kalkınma amacını kapsamaktadır. Planı ilgilendiren SKA amaçları aşağıda özetlenmiştir.

Kirliliği azaltarak, atıkların depolanmasını önleyerek, tehlikeli kimyasalların ve materyallerin yayılmasını en aza indirerek **su kalitesinin iyileştirilmesi; dağları, ormanları, sulak alanları, nehirleri, akiferleri ve gölleri kapsayan su ekosistemlerinin korunması ve düzeltilmesi;** ve su ve sanitasyon ile ilgili faaliyetler ve programlarda uluslararası işbirliğini artırmak ve faaliyetlerin kapasitelerini geliştirmek; bölgesel toplumlar için su ve sanitasyon iyileştirilmesi

İnsanların iyiliği için kaliteli, güvenilir, **bölgesel ve sınır ötesi altyapıları da kapsayan sürdürülebilir, dayanıklı altyapılar** geliştirilmesi

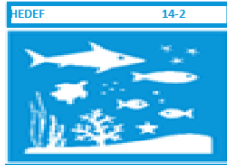
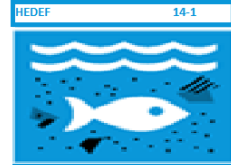
Sürdürülebilir kentleşme ve sürdürülebilir insan yerleşimi planlaması ve yönetiminin iyileştirilmesi
Dünyanın kültürel ve doğal mirasının korunması
Hava kalitesine özellikle dikkat edilerek **şehirlerin** kişi başı çevresel **etkilerinin azaltılması**,
Kentsel, kent çeperi ve kırsal alanlarda **olumlu ekonomik, sosyal ve çevresel bağlar kurmak için ulusal ve bölgesel kalkınma planlamasının güçlendirilmesi**

Kimyasal ve tüm atıkların hayat döngüleri boyunca yan etkilerinin en aza indirilmesi ve **havaya, suya ve toprağa yayılmalarını azaltılması**
Sürdürülebilir kamu ihale uygulamalarının teşvik edilmesi

İklim değişikliğinin politikalara, stratejilere ve planlamaya entegre edilmesi yoluyla **iklim değişikliğine karşı önlemler alınması**

Her tür deniz kirliliğinin azaltılması, özellikle deniz çöpü ve besin kirliliği içeren kara bazlı faaliyetlerde Sürdürülebilirliğin yönetilmesi ve önemli yan etkileri önlemek amacıyla **deniz ve kıyı ekosistemlerinin korunması** Her düzeyde iyileştirilmiş bilimsel iş birliği yoluyla **okyanus asitlenmesinin etkilerinin azaltılması** ve ele alınması Ulusal ve uluslararası mevzuat uyarınca **kıyı ve deniz alanlarının en az yüzde 10'unun korunması**

Acilen harekete geçilerek nesli tehlike altındaki türlerin korunması ve nesillerinin tükenmesinin önlenmesi, **doğal habitatların bozulmasının azaltılması** **Ekosistem ve biyoçeşitlilik değerlerinin ulusal ve bölgesel planlama, kalkınma süreçlerine entegre edilmesi**

Türkiye'nin **11. Kalkınma Planı** Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları göz önünde bulundurularak 2019 yılında hazırlanmıştır. 11. Kalkınma Planı'nın 713.1, 713.2, 713.14, 714.2, 426.2, 538, 717.1 sayılı maddelerine göre, Planın SÇD'si ile ilgili olan SKA'lara uygunluk sağlamak amacıyla 2019-2023 yılları için belirlenen amaçlar aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

- **Çevrenin Korunması:** Çevrenin korunması SÇD, Çevresel Etki Değerlendirmesi, izinler, izlemeler ve denetim mekanizmalarının geliştirilmesi ile bu mekanizmaların kapasitelerinin diğer paydaşlar ile iş birliği yoluyla güçlendirilmesiyle yürütülmektedir. Ayrıca Türkiye'de biyolojik çeşitlilik, biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilir kullanımının geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanım ile ilgili mevzuat için belirlenecek ve korunacaktır.
- **Deniz ve Kıyı Ekosistemleri:** Kıyı bölgesinin bütünleşik yönetimi ve planlanması, koruma-kullanım dengesi göz önünde bulundurularak turizm sektörü taleplerine göre yapılacaktır. Karada ve denizde koruma bölgelerinin sayısı, sürdürülebilir ve etkili ekosistem yönetimi ve planlama ve altyapı uygulamalarıyla "yeşil koridor" oluşturulması için artırılacaktır. Bununla birlikte deniz ve kıyı ekosistemlerinin korunması Deniz ve Kıyı Koruma Alanları Ulusal Strateji ve Eylem Planı'nın genişletilmesi ile yürütülecektir.
- **Sağlık:** Yüksek kaliteli sağlık hizmetleri, halkın ekonomik ve sosyal yaşamlarına etkin bir şekilde katılarak hayat kalitesini artırmak amacıyla sağlanacaktır. Bununla birlikte insanların fiziksel, fizyolojik ve sosyal altyapılarını sağlamak ve temin etmek amacıyla bu hizmetler verilecektir.
- **İklim Değişikliği:** İklim değişikliğine karşı mücadele edilecek ve iklim değişikliğine adaptasyonu artırmak için ulusal şartlar çerçevesinde sera gazı emisyonuna neden olan ilgili sektörlerde kapasite artışı yapılacaktır. Bununla birlikte, bu sektörlerde ekonominin ve halkın iklim kaynaklı risklere karşı direnci artırılacaktır.
- **Turizm:** 2023 turizm geliri hedefi 65 milyar dolar, hedeflenen turist sayısı 75 milyon olarak belirlenmiş, bu hedefe ulaşmak için ülke genelinde nitelikli yatak kapasitesinin 300.000 arttırılması planlanmıştır.

4.2 KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ

Aşağıdaki tabloda İzmir Çeşme KTKGB SÇD kapsamı sunulmuştur. Proje ile ilgili kilit çevre hususları ve SÇD stratejik çevresel değerlendirmesinde göz önünde bulundurulacak olan ilgili çevresel amaçlar tabloda belirtilmiştir.

Tablo 22: Kapsam Belirleme Matrisi

Çevresel Yönler	Belirli Konular	Plan kapsamında ve/veya SÇD sürecinde ele alınması gerekli konular	Ulusal ve yerel ölçekte ilgili amaç ve hedefler
Su Miktarı	İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında planlanan tesisler nedeniyle ortaya çıkacak ilave içme-kullanma suyu ihtiyacı bölgedeki yer altı ve yer üstü su kaynakları miktarına ilave bir baskı oluşturabilir.	Plan kapsamında, deniz suyundan ters ozmoz yöntemi ile su temini, arıtılmış atık su ve gri suyun yeniden kullanımı vb) mevcut su kaynaklarına ilave bir baskı oluşturmayacak nitelikte Su Temin Planlaması ile ilgili plan kararları oluşturulması. Su ihtiyacı hesaplarında İzmir Çeşme KTKGB sınırları içinde planlanan tercihli kullanım alanı ve ikinci konut alanlarında pandemi sebebiyle yerleşik duruma geçilebileceği hususunun dikkate alınması. SÇD kapsamında su temin planında önerilen alternatiflerin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi.	11. Kalkınma Planı: Turizm kapsamındaki politika ve hedefler altında “Turizm bölgelerindeki içme suyu, kanalizasyon, katı atık bertaraf ve atık su arıtma altyapı yatırımları gerçekleştirilecektir.” denilmektedir. Türkiye Turizm Stratejisi, KTB, 2023: Hızla gelişen turizm sektörünün yoğunlaştığı yerleşmelerin altyapı ve ulaşım sorunlarının giderilmesi için yerel yönetimle iş birliği içinde çalışmaların yapılacağı belirtilmektedir. Ulusal Su Planı, TOB, 2019-2023: Su kaynaklarının miktar, kalite ve ekosistemler açısından koruma kullanma dengesi içerisinde sürdürülebilir bütüncül bir yaklaşımla yönetilmesi amacıyla, 2019-2023 dönemi politikalarında “Nehir Havza Yönetim Planları, Bütüncül Kıyı Yönetimi Planları, Çevre Düzeni Planları ve Turizm Gelişim Planları arasında uyumun sağlanabilmesi için gerekli mekanizma oluşturulması” yer almaktadır. Yeni su kaynaklarının bulunması ve kullanıcıya arz edilmesinden önce mevcut suyun verimli, akılcı ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla i) Gri su kullanımı ve yağmur suyu hasadı teknolojileri teşvik edilmesi, ii) Arıtılmış evsel Atık suların park, bahçe ve yeşil alan sulamalarında kullanımı yaygınlaştırılması, iii)Evsel Atık su deşarjlarının yeniden kullanım uygulamaları (bina/site içi alanlarda ve yeşil alanlarda) yaygınlaştırılması sürekli politikalar arasında belirtilmektedir. İZSU Stratejik Planı, 2020-2024: Suyun sürdürülebilir yönetimi yoluyla herkesin sağlıklı suya erişimini sağlamak 1. Stratejik Amaç olarak belirlenmiştir. Söz konusu stratejik amaç altında, Hedef 1.1 Su kaynaklarını korumak, Hedef 1.2 Yeni içmesuyu kaynakları bulmak ve tesis etmek, Hedef 1.3 Alternatif içmesuyu standartlarına uygun su üretmek olarak belirlenmiştir.
	İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında planlanan tesislerin içme-kullanma suyu temini nedeniyle Çeşme KTKGB’de yürütülen tarımsal faaliyetler için su kısıtı oluşabilir.	Turizm tesisleri nedeniyle mevcut su kaynaklarını kaybetmelerinin önüne geçebilmek için İzmir Çeşme KTKGB içinde mevcut olan tarımsal faaliyetlerin araştırılması. Su temin planının mevcut tarımsal faaliyetler üzerine olası etkilerinin incelenmesi.	Küçük Menderes Havzası Sektörel Su Tahsis Eylem Planı, Tarım ve Orman Bakanlığı, 2019: DSİ ve Belediyeler tarafından, tahsis planına göre turizm sektörü için belirlenen su tahsisinin yapılması ve Tarım ve Orman Bakanlığı raporlanması, Turizm Sektörü eylemi olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte, Çeşme-Karaburun Alt Havzası kullanılabilir yerüstü su potansiyelinin normal şartlarda 17,45 hm ³ /yıl iken çok şiddetli kurak dönemlerde 5,01 hm ³ /yıl’a kadar düşebileceği, yeraltı su potansiyelinin normal şartlarda 103hm ³ /yıl iken çok şiddetli kurak dönemde 15 hm ³ /yıl’a kadar düşebileceği belirtilmektedir.
	Planlama alanı sınırları dışında da plan kapsamında öngörülen tesislerin çekim gücü sebebiyle, yürürlükteki Çevre Düzeni Planı projeksiyonlarının üzerinde bir nüfus artışı olması durumunda, içme-kullanma suyu ihtiyacını	SÇD ve Plan kapsamında, yürürlükteki Çevre Düzeni Plan kararlarının, planlama alanı sınırları dışında oluşabilecek ilave içme-kullanma suyu ihtiyacı açısından irdelenmesi .	Küçük Menderes Havzası Kuraklık Yönetim Planı, Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2018: Bölgede öne çıkan suya duyarlı turizm türlerinin kuş gözlem ve golf turizmi olduğu belirlenmiştir. Golf turizminin uyum kapasitesinin artırılması adına kurum

	karşılansında sıkıntı yaşanabilir.		tarafından; • Sulama ihtiyacının alansal olarak belirlenip sulamanın ona göre planlanması, • Kaba sulamanın minimum düzeye indirilmesi, • Büyümenin kontrolü amacıyla biçme eyleminin uzun vadeye yayılması ve gübreleme uygulamalarının veriminin artması şeklinde öneriler sunulmaktadır. Ayrıca turizm sektöründe kuraklığa karşı uyum kapasitesinin artırılması amacıyla havzada 30 adet bulunan yeşil yıldızlı turizm tesislerinin sayısının 50'ye çıkartılarak su tasarrufuna yönelik hibe ve teknik desteklerin artırılması önerilmiştir.
Su Kalitesi	Plan kapsamındaki turizm tesisleri, kıyı yapıları, deniz suyu arıtma ve konutlar sebebiyle yönetilmesi gereken atık su oluşacaktır. Uygun şekilde yönetilmediği takdirde yer üstü ve yer altı su kaynakları, kıyı suları için kirlilik riski oluşturabilir	Plan kapsamında, (oluşacak atık su miktarını azaltma, arıtma tesis(ler)i, deşarj noktası(ları), terfi merkezleri vb detayları içeren) atık su yönetimine ilişkin plan kararları oluşturulması. SÇD kapsamında, atık su yönetim planı mevcudiyetinin ve alternatiflerin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi, Alaçatı Barajı ve regülatörü koruma alanlarında lınması gereken önlemlerin belirlenmesi, kıyı yapıları ve deniz suyu arıtma tesisi atıksularının kıyı suları kalitesi üzerine etkisinin değerlendirilmesi	İzmir Bölge Planı 2014-2023, İzmir Kalkınma Ajansı: Başta Karaburun, Çeşme, Seferihisar, Urla, Foça, Dikili ilçeleri olmak üzere ekoturizme yönelik yatırımların özendirilmesi, turizm hizmetlerinin gelişim ve işletmesinde sınırlı ve yenilenemeyen kaynakların kullanımının asgariye indirilmesi Sürdürülebilir turizm ve uygulanması ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır” hedefin alt eylemleri arasındadır.
	Plan kapsamındaki turizm tesisleri ve konutlar nedeniyle artan trafik yer üstü su kaynakları (Alaçatı Barajı, dereler), için kirlilik riski oluşturabilir.	Plan kapsamında, yer üstü su kaynakları üzerindeki kirlenme riski etkilerinin göz önünde bulundurularak ulaşım ile ilgili plan kararlarının oluşturulması. SÇD kapsamında, ulaşım ile ilgili plan kararlarının su kaynaklarına etkisi açısından incelenmesi.	11. Kalkınma Planı: Turizm kapsamındaki politika ve hedefler altında “Turizm bölgelerindeki içme suyu, kanalizasyon, katı atık bertaraf ve atık su arıtma altyapı yatırımları gerçekleştirilecektir.” denilmektedir. Türkiye Turizm Stratejisi 2023: Hızla gelişen turizm sektörünün yoğunlaştığı yerleşmelerin altyapı ve ulaşım sorunlarının giderilmesi için yerel yönetimle iş birliği içinde çalışmaların yapılacağı belirtilmektedir. Atık Su Arıtma Eylem Planı, ÇŞB, 2017-2023: Turizm ve tatil özelliği ağırlıkta olan yerleşim yerlerinde yaz ve kış nüfusu arasındaki büyük farklardan problemin çözümü için büyük otellerin atık sularının kendileri tarafından arıtılmasını sağlayan yatırımların zorunlu kılınması veya teşvik edilmesi gerektiği belirtilmektedir. Küçük Menderes Havzası Nehir Havza Yönetim Planı, TOB, 2019: Alaçatı (Kutlu Aktaş) İçmesuyu Barajını korumak için, İZSU ve ÇŞB-Su Yönetimi Genel Müdürlüğü koordinasyonu ile barajın etrafında 10 m'lik tampon alanda yeşil kuşak yapılması tedbirler programında önerilmiştir ³ . Aynı zamanda, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından, Eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerinin yürütülmesi; Pestisit kullanımını azaltmak için biyolojik mücadelenin yaygınlaştırılması; Cyfluthrin ve Cypermethrin yerine muadilinin kullanımı önerilmiştir. İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik (RG.28.10.2017 Sayı 30224) 'e göre Büyükşehir belediyelerine içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü suyu kaynakları için koruma planları, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri genel müdürlüklerince, yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde hazırlanarak TOB'a sunulmalıdır. Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik RG.07.04.2012-28257, TOB: Madde 8 – Yeraltı Suyu kullanımlarında besleme ve çekim dengesinin korunması ve tahsisi yapılan miktardan fazla su kullanılmaması; Madde 13: - Atık sularla veya yağmur suları ile çözünerek yeraltı suyuna taşınabilecek nitelikteki maddeler yeraltı suyu besleme havzası içerisinde zeminde doğrudan depolanmaması -
	Golf sahalarının bakım işlemleri yer üstü ve yer altı su kirliliği riski	Plan kapsamında, yer üstü su kaynakları üzerindeki kirlenme riski	

	oluşturabilir.	etkilerinin göz önünde bulundurularak, golf sahaları işletme sistemleri ile ilgili (kullanacak çim çeşitleri, organik gübre ve ilaçlama sistemlerinin ekolojik duyarlılıkla seçilmesi vb önlemlerin yer aldığı) plan kararlarının oluşturulması. SÇD kapsamında, golf sahalarının ve golf sahası işletme sistemi ile ilgili plan kararlarının su kaynaklarına etkisi açısından incelenmesi.	Yeraltı sularının içme suyu maksadıyla kullanıldığı alanlarda, kullanılan tarım ilaçlarının doğal şartlarda parçalanabilir ve canlılarda uzun süreli birikim yapmayacak türden olması Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği RG.30.11.2012-28483, TOB: – Madde 5: Yerüstü suların kalitesini ve ekolojik özelliklerini korumak, iyileştirmek, mevcut kalitesinden geriye gidişini önlemek ve çevresel hedeflere ulaşmak esastır.
	Yer altı suyu çekimi artması söz konusu olur ise, yer altı suyu kalitesi üzerine artan risk oluşabilir.	Plan kapsamında yeraltı su kalitesini risk oluşturmayacak şekilde su teminine yönelik plan kararlarının oluşturulması. SÇD kapsamında, su teminine yönelik plan kararlarının yeraltı su kalitesi üzerine etkisinin incelenmesi.	
İklim ve Enerji	İklim değişikliği etkisi ile deniz suyu seviyelerinde yükselmeler artan hidrometeorolojik afetler (ani taşkınlar, kuraklıklar, hortumlar) plan kapsamında öngörülen tesisleri etkileyebilir.	Plan kapsamında, iklim değişikliğinin olası etkilerinin tasarım aşamasında göz önüne alınması. Örn. Deniz suyu seviyelerinde yükselme eğilimi, vb.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023: Şehirleşme başlığında verilen politikalar altında, “Şehirlerimiz kalkınma vizyonuyla eşgüdüm içerisinde, çok merkezli, karma kullanımı destekleyen, özellikle erişilebilirliği sağlayan bir yaklaşımla planlanacak; mekânsal planlarda topoğrafyayla ahengin sağlanması ve afet riski, iklim değişikliği, coğrafi özellikler ve tarihi değerlerin gözetilmesi esas alınacaktır” denilmektedir. Turizm başlığında verilen politikalar altında “iklim değişikliğinin turizm sektörü üzerindeki etkilerinin tespitine yönelik çalışmalar yapılacaktır” denilmektedir. Ulusal İklim Değişikliği Eylem Planı, 2011-2023, ÇŞB: İklim değişikliğine uyum konusunun mevcut strateji, plan ve mevzuata entegrasyonunun sağlanması hedefi altında, “Su yönetiminde yer alan kuruluşların kurumsal ve sektörel strateji planlarının (sanayi, tarım, enerji, turizm, kentsel, içme suyu) iklim değişikliği ile mücadele bağlamında revizyonu” bir eylem olarak belirlenmiştir. Mevcut stratejilerin iklim değişikliği etkilerine uyum bağlamında gözden geçirilmesi hedefi altında; korunan alanlarda iklim değişikliğine
	Planlama alanında yer alan dere yataklarının korunmaması durumunda, iklim değişikliğinin de etkisi ile taşkın riskinde artış olabilir.	Plan kapsamında, taşkın risk değerlendirme çalışmalarının yapılması, dere yataklarının korunmasına ilişkin kararlar oluşturulması. SÇD aşamasında planın taşkın riski üzerine etkilerinin incelenmesi.	

	İklim değişikliği sebebiyle kısıtlı olan su kaynaklarındaki baskı artabilir. Yer altı sularındaki deniz suyu girişi artabilir.	Plan kapsamında su temini kararları geliştirilirken, iklim değişikliği etkilerinin göz önüne alınması.	uyum konusunda bölgesel stratejilerin hazırlanması eylemi belirlenmiştir. İzmir Yeşil Şehir Eylem Planı, İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2020: İklim değişikliğinin turizm üzerinde doğrudan ve dolaylı olarak yarattığı olumlu ve olumsuz etkileri araştırmak üzere çalışma yürütülmesi ve sektörün dirençliliğinin artırılması için önerilerde bulunulması bir eylem olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda turizm sektöründeki su talebi öncelikli zorluk olarak belirtilmiştir. İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2020-2024 Stratejik Planı: İklim değişikliği konusunda kamuoyu oluşturulmasına yardımcı olunması, Çevre sağlığını koruyarak ve kaynakların sorumlu bir biçimde kullanılmasını sağlayarak daha temiz bir kent yaratılması, temiz enerji faaliyetlerinin yaygınlaştırılması – Yenilenebilir enerji kaynaklarının her türü için gelişmiş ülkelerin uygulamaları örnek alınarak, şehrimiz koşullarına göre uyarlanması.
	Plan kapsamındaki tesisler, iklimlendirme ve soğutma sistemleri, (eğer kapsama dahil edilirse) deniz suyu arıtma tesisi yüksek miktarda enerji tüketimi gerektirecektir. Dolayısıyla, yoğun enerji tüketimi sera gazı emisyonları oluşabilir.	Plan kapsamında, düşük sera gazı emisyon kaynaklarının kullanılacağı sistemlere, tesislerin enerji tüketiminin azaltılmasına, kullanım verilerinin izlenmesi ve denetimine ilişkin plan kararları oluşturulması. SÇD aşamasında, plan kapsamında öngörülen tesislerin sera gazı emisyonu oluşturma etkilerinin incelenmesi.	
	Son yıllarda ormanlar, iklim değişikliği etkisi ile yangın oluşmasına yatkın hale gelmiştir. Plan kapsamındaki tesislerin konumuna bağlı olarak insan etkisinin artması bölgede orman yangını riskini arttırabilir.	Plan kapsamında orman yangınlarını riskini azaltmaya yönelik plan kararların geliştirilmesi. SÇD kapsamında, planın orman yangınları riski üzerine etkilerinin incelenmesi.	
	Plan kapsamında, orman alanlarının yoğun kaybı söz konusu olursa, orman alanının çevresinde yarattığı iklim (yağış, nem, sıcaklık vb) değişebilir.	SÇD kapsamında, orman alanları kaybının mikroklima üzerine etkisinin incelenmesi.	

Geçim Kaynakları	İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde sınırlı miktarda tarım ve hayvancılık dışında istihdam kaynağı bulunmamaktadır. Plan kapsamında kurulacak tesislerin işletilmesi ve buna bağlı olarak yörede gelişecek ticaret, gastronomi, tarım, eğitim vb. ilişkili sektör çarpanlarıyla yeni istihdam alanları oluşturacaktır, bu yerel halk için de bir fırsat oluşturacaktır.	Plan kapsamında yerel halka yönelik istihdam, ürünlerini satış vb. olanakları arttırmak için kararlar geliştirilmesi. SÇD aşamasında planın yerel halkın istihdamına, geçim kaynaklarını arttırmaya yönelik plan kararlarının incelenmesi.	1. Kalkınma Planı, 2019-2023: Öncelikli gelişme alanlarından biri olarak belirlenen turizm sektöründe belirlenen politika ve tedbirler kapsamında “Nitelikli personel istihdamını kolaylaştırmak ve personelin barınma ihtiyacının daha konforlu ortamlarda karşılanması için tesislere personel lojman alanı tahsis edilecektir” denilmektedir. İstihdam ve Çalışma Hayatı ile ilgili politikalar altında; “Özel politika gerektiren grupların istihdama katılımları arttırılacaktır”. “Gençlerin istihdamını arttırmaya yönelik olarak illerdeki potansiyeli açığa çıkartacak yenilikçi ve sürdürülebilir projeler desteklenecektir, Engellilerin işgücüne katılımı ve istihdamı artırılacaktır. Kadınların işgücü piyasasına katılımlarını kolaylaştırıcı ve istihdamlarını artırıcı uygulamalar geliştirilecektir” denilmektedir. Öncelikli gelişme alanlarından biri olarak belirlenen tarım sektöründe belirlenen politika ve tedbirler kapsamında “tarım arazilerinin korunması, etkin kullanımı ve yönetimi sağlanacaktır”, denilmektedir.
	Planlama alanında yer alan %7’lik nitelikli tarımsal alanların karakteristik özelliklerinin (azalan su, artan kirlilik vb) değişmesi sebebiyle tarımsal geçim kaynakları etkilenebilir.	Plan kapsamında tarım alanlarının korunmasına yönelik kararlar geliştirilmesi. SÇD aşamasında yerel halkın geçim kaynaklarına olası etkilerin incelenmesi.	
Biyçeşitlilik	Çeşme KTKGB’nin %54,62’si “Nitelikli Doğal Koruma Alanı” %7,47’si “Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı” sınırları içerisinde kalmaktadır. Bölgede birçok kritik tür (bitki, balık, sürüngen, memeli, omurgasız, kuş) bulunmaktadır. Hem plan kapsamındaki tesislerin yer seçimi ve inşaatı hem de işletme aşamasındaki insan baskısı sebebiyle bu türler yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalabilirler.	Plan kapsamında, hassas türlerin habitatlarının korunmasına yönelik kararlar geliştirilmesi. SÇD aşamasında, hem plan kapsamında yapılması önerilen tesislerin yer seçimi ve inşaatı sırasında hem plan işletme aşamasındaki insan baskısı (gürültü, titreşim, ışık, atık vb.) sebebiyle türler üzerindeki etkilerin (turizm tesislerinin lokasyonu ve hassas türlerin lokasyonları ile ilgili çakışma haritaları hazırlanarak) incelenmesi.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023: Planın yaşanabilir şehirler ve sürdürülebilir çevre altında yer alan çevrenin korunmasına yönelik hedef ve politikaları kapsamında belirlenen politika ve hedefler arasında, “Ekosistemler ve ekosistem hizmetlerinin korunması, onarımı ve sürdürülebilir kullanımının sağlanmasına yönelik kara ve denizde korunan alan miktarı artırılarak doğa koruma alanlarının etkin yönetimi gerçekleştirilecektir”, “Kara ve denizdeki korunan alan miktarı artırılarak bu alanların etkin yönetiminin sağlanması için yeşil koridor oluşturulması, planlama ve altyapı çalışmaları gibi uygulamalar gerçekleştirilecektir” denilmektedir. Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Stratejisi ve Eylem Planı, Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı,

	Su temininde deniz suyu arıtma tesisi planlaması durumunda, denize deşarjı yapılacak atık suyun deşarj noktasında sıcaklık, tuzluluk ve türbülans artışı nedeniyle sucul canlılar etkilenebilir.	Su temin planında, deniz suyu arıtma tesisi bulunması durumunda deşarj noktasında olası hassas türler değerlendirmeye alınması. SÇD aşamasında, deniz suyu arıtma tesinin sucul canlılara etkisinin incelenmesi.	2007: Stratejik hedefler arasında, “Özellikle ekosistem yapısı ve işleyişi olmak üzere, otlatma, kuraklık, çölleşme, çoraklaşma, tuzlanma, seller, yangınlar, turizm, tarımsal dönüşüm veya terk etme gibi step ekosistemlerinin biyolojik çeşitliliğini olumsuz yönde etkileyen ekolojik, fiziksel ve sosyal süreçlerin belirlenerek tedbirler geliştirilmesi” yer almaktadır. “Turizm teşvikleri ile artan yapılaşmalar, yayla turizmi, arkeolojik alanlardaki aşırı ziyaretçi sayısı ve taşıma kapasitesi üstündeki diğer turistik etkinlikler” Orman ve Dağ Biyolojik Çeşitliliğini Tehdit Eden Faktörler ve Sebepleri arasında belirtilmektedir.
	Plan kapsamında orman alanlarının yoğun kaybı söz konusu olursa, türler habitatlarını kaybedebilir.	SÇD kapsamında, orman alanları kaybının biyoçeşitlilik üzerine etkilerinin incelenmesi.	Küçük Menderes Havzası Nehir Havza Yönetim Planı, TOB, 2019: Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajında, balık geçidi bulunmadığı DSİ ve ÇŞB-Su Yönetimi Genel Müdürlüğü koordinasyonu ile balık geçidi yapılması ile nehrin sürekliliği, türlerin neslinin devamı ve genetik çeşitliliğin sürdürülmesi tedbirler arasında önerilmiştir. İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2020-2024 Stratejik Planı: İzmir’i doğayla uyumlu yaşamın dünyadaki örnek şehirlerinden biri haline getirmek stratejik amacı altında, “tüm kıyılar ve denizler korunacak ve sürdürülebilir şekilde kullanılacak”, Tarım alanları ekosistemi koruyacak şekilde geliştirilecek, doğal alanların ve biyolojik çeşitliliğin kaybı durdurulacaktır” hedefleri belirlenmiştir. Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği (28962 sayılı ve 04.04.2014 tarihli R.G., değişiklik 2019): Madde 6 – a) Koruma İlkeleri altında, Sulak alanların kirlenmemesi, doğal yapılarının ve ekolojik karakterlerinin korunması zorunludur. Her türlü arazi ve su kullanım planlamalarında, sulak alanların işlev ve değerlerinin korunması gözetilir. f) Havzada yapılacak proje ve faaliyetlerin sulak alana etkisi dikkate alınır.
Toprak Bozulması	Plan kapsamındaki yapılması planlanan tesislerin inşaatı sırasında yüksek miktarda kazı çalışmaları gerekecektir. Bu aşamada eğer iyi bir yönetim yapılmazsa bitkisel toprak kaybı ve kirliliği yaşanabilir.	Planlama kapsamında, bitkisel toprak yönetimi konularında plan kararları geliştirilmesi. SÇD aşamasında, bitkisel toprak kaybı riskine ilişkin etkilerin değerlendirilmesi.	Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik, (27605 sayılı ve 08.06.2010 tarihli R.G., değişiklik 2019) Madde 5: Kirlenme riskinin bulunduğu sahalarda, Çevre Kanunu’nun 8 inci maddesi hükmü gereğince ilgililer; kirlenmiş sahalarda ise kirlenmeleri durdurmak, kirlenme boyutunu tespit etmek, kirlenmenin etkilerini gidermek için gerekli çalışmaları yapmak gibi harcamaları karşılamakla yükümlüdürler. Madde 6: Toprak kirliliğinin kaynağında önlenmesi esastır. Madde 6: Her türlü atık ve artığı, toprağa zarar verecek şekilde, Çevre Kanunu ve ilgili mevzuatta belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde

	Tesislerin inşaatı sırasında, yüksek eğimli alanlardaki çalışmalarda toprak erozyonu tetiklenebilir.	Planlama kapsamında, erozyon yönetimi konularında plan kararları geliştirilmesi. SÇD aşamasında, erozyon riskine ilişkin etkilerin değerlendirilmesi.	toprağa vermek, depolamak gibi faaliyetlerde bulunmak yasaktır. Madde 6: Tehlikeli maddelerin kullanıldığı, depolandığı, üretildiği faaliyetler ya da tesisler ile atıkların üretildiği, bertaraf veya geri kazanımının yapıldığı tesislerde, kaza ihtimali göz önüne alınarak, toprak kirlenmesine engel olacak tedbirler alınır. Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı (2016-2023): İnşaat sırasında ortaya çıkacak bitkisel toprakların geri kazanılması ve tekrar kullanımıyla ilgili yönetim ve uygulama modeli oluşturulmalıdır. Bitkisel toprak park, bahçe, yeşil alan yapımında ve rekreasyon amacıyla kullanılmalı ve toprak kesinlikle dolgu, rehabilitasyon ve depolama sahalarına gönderilmemelidir. Ulusal Havza Yönetim Stratejisi, Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2014-2023; Alt-Amaç 3.2- Mera alanlarının korunması, ıslahı, sürdürülebilir kullanımı. Hedef 3.2.1; "2015 yılına kadar 105.000 ha, 2023 yılına kadar 385.000 ha bozuk mera alanlarında ıslah ve erozyon önleme tedbirlerinin alınmasını sağlamak" olarak belirtilmiştir.
İnsan Sağlığı	İzmir Çeşme KTKGB'de yerleşim alanı çok kısıtlı olduğu (%0.27) için plan kaynaklı, insan sağlığı üzerine doğrudan önemli bir etki beklenmemektedir. Ancak planlanan su temin sistemine bağlı olarak, su kaynaklarındaki azalma ve kirlenme riski sebepleri ile dolaylı olarak insan sağlığı üzerine etki oluşması beklenebilir. Turizm tesislerinin inşaat ve işletmesi sırasında pandemi nedeniyle insan sağlığı üzerine etki oluşabilir.	Planın insan sağlığı üzerine dolaylı etkilerinin (su kaynakları azalması, kirlenmesi vb) incelenmesi. SÇD kapsamında, turizm tesislerinin inşaat ve işletmesi sırasında pandeminin olası etkilerinin incelenmesi.	İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik (RG.28.10.2017 Sayı 30224); Tabii göl, baraj gölü ve göletler için genel koruma esasları MADDE 8 – (1) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlere atılacak dahi atıksuların doğrudan deşarjına izin verilmez. (2) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlere doğrudan veya dolaylı olarak her türlü atık ve artıkların atılması yasaktır. (5) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlerde su ürünleri yetiştiriciliği tesislerine izin verilmez. (6) İçme-kullanma suyu temin edilen baraj göllerinin havzalarında oluşturulacak koruma alanları, memba yönündeki ilk baraj gölünün su toplama havzasında son bulur. (7) (Ek:RG-10/3/2020-31064) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlerin üzerinde yeni yol, köprü, viyadük ve benzeri yapılara izin verilmez.
Kültürel Miras	İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde Erythrai (İldırı) Antik Kenti ve Karaköy'ün de bulunduğu 1., 2. ve 3. derece, derece arkeolojik sit alanları mevcuttur. Planlanan tesislerin konumuna göre bu alanlar doğrudan tesisler ve/veya işletme aşamasında insan baskısı nedeni ile etkilenmesi olasıdır.	Plan kapsamında arkeolojik sit alanlarını koruyacak kararlar geliştirilmesi SÇD sürecinde arkeolojik sit alanları ve alanların plan kapsamında öngörülen tesislere yakınlığı ve olası etkileri incelenmesi.	Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi: Madde 5'te taraflardan her biri aşağıdaki hususları sağlamayı taahhüt ederler denilmektedir. "Arkeologlar, şehirciler ve inşaatçılar arasında sistemli bir danışma mekanizması oluşturmak suretiyle Arkeolojik mirası tahrip etmesi muhtemel olan yapılanma planlarının değiştirilmesini; Çevreye etki üzerindeki incelemelerin ve bunlardan kaynaklanan kararların, arkeolojik sitler ve çevrelerini göz önünde bulundurmasına dikkat etmek;"

Atık	İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında yapılan turizm tesislerinde yönetilmesi gereken belediye atığı, ambalaj atığı, yağ atığı vb oluşacaktır. Çeşme İlçesinde atık altyapı tesislerinin, araçlar ve personel kapasiteleri bu atığı yönetmek konusunda yeterli olmayabilir.	Planlama ve SÇD aşamasında mevcut tesislerin durumu, kapasitesi ve belediye atığı ve diğer atıkların yönetim sistemi için ilave altyapı ihtiyacı olup olmadığı hususları göz önüne alınması.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023: Turizm gelişme sektörü altında belirtilen politika ve tedbirler kapsamında, "Turizm bölgelerindeki içme suyu, kanalizasyon, katı atık bertaraf ve atık su arıtma altyapı yatırımları gerçekleştirilecektir" denilmektedir. Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı, ÇŞB, 2023: 2023 yılında oluşan atığın; %35'inin geri kazanım, %65'inin düzenli depolama yönetimi ile bertaraf edilmesi hedeflenmektedir. İzmir İl Sıfır Atık Yönetim Planı, ÇŞB, 2018: Sıfır atık yönetim planlaması altında belirtilen hedefler arasında şunlar yer almaktadır: Geri kazanım oranını arttırmak için: Yeni inşa edilecek binalarda merkezi atık toplama sisteminin kurulması, atık toplama noktalarının belirlenerek projede belirtilmesi, 100 konut ve üzeri sitelerde site yönetimleri tarafından ambalaj atığı biriktirme ekipmanlarının yerleştirilmesi ve atıkların düzenli olarak alınması sağlanacaktır. Otel, market ve restoranlardan kaynaklı fazla gıdanın ihtiyaç sahipleri tarafından tüketilmesini sağlayacak çalışmalar yapılacaktır. Otellerde ve restoranlarda tüketilmeyen yemeklerin hayvan yemi olarak kullanımını sağlamak üzere çalışmalar yapılacaktır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2018-2022 Stratejik Plan: Önümüzdeki dönemde, kentsel dönüşümün hızlandırılması, atıkların ekonomiye kazandırılması ve sıfır atığa geçiş, akıllı şehir uygulamaları altyapısının oluşturulması, iklim değişikliğiyle mücadele ve hava, toprak, su kalitesinin iyileştirilmesi ile çevre duyarlı yapılaşmaya geçiş sağlanacaktır. Atık Yönetimi Yönetmeliği (29314 sayılı ve 02.04.2015 tarihli R.G.): Madde 5-r: Belediye atıklarının hacminin azaltılması, kısmen enerji veya maddesel geri kazanımının sağlanması ve nihai bertarafı amacıyla çevre ile uyumlu fiziksel, kimyasal, biyolojik veya termal teknolojilerin kullanılması esastır. Sıfır Atık Yönetmeliği (30829 sayılı ve 12.07.2019 tarihli R.G.): Madde 5: EK-2'de verilen esaslar da dikkate alınarak atık oluşumunun önlenmesi, atık oluşumunun önlenmesinin mümkün olmadığı durumlarda atıkların azaltılması, ürün ve materyallerin yeniden kullanım olanaklarının değerlendirilmesi esastır. Madde 12: Limanlar 31.12.2020 tarihine kadar sıfır atık yönetim sistemlerini kurmak ve uygulamakla yükümlüdür. EK 1.B – 50-99 Arası Oda Konaklama Kapasiteli İşletmeler 31 Aralık 2021 tarihinden itibaren sıfır atık sistemini oluşturmakla yükümlüdür.
	İzmir Çeşme KTKGB kapsamında planlanan tesislerin inşaatı sırasında kazı toprağı ve bitkisel toprak oluşacaktır. Bunlar uygun şekilde yönetilmez ise çevreye zarar oluşturabilir.	Planlama ve SÇD aşamasında kazı toprağı ve bitkisel toprak yönetim planlaması göz önüne alınması.	Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, (25406 sayılı ve 18.03.2004 tarihli, değişiklik 2004) Madde 5: Atıkların kaynaktan azaltılması esastır. Madde 5: Bu atıkların yönetiminden sorumlu kişi, kurum/kuruluşlar, atıkların çevre ve insan sağlığına olabilecek zararlı etkilerinin azaltılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Madde 5: Hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıklarının geri kazanılması ve özellikle alt yapı malzemesi olarak yeniden değerlendirilmesi esastır. Madde 5: Hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıklarının karıştırılmaması esastır. Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik (20594 sayılı ve 03.08.1990 tarihli R.G., değişiklik 2018) Madde 5: Kıyılarda kıyıyı değiştirecek boyutta ve kıyının doğal

	Plan kapsamında yapılan turizm tesislerinde ve konutlarda arıtılması gereken evsel atık su oluşacaktır. Çeşme ilçesinin mevcut atık su arıtma tesisinin kapasitesi, oluşan bu ilave atık suyu arıtmak için yeterli değildir. Oluşan atık suyun ve yeni kurulacak atık su arıtma tesisi(lerinde) oluşacak arıtma çamurunun çevreye zarar vermeden yönetilmesi gerekli olacaktır.	Plan kapsamında atık su yönetimi ve çamur yönetimine ilişkin plan kararları oluşturulması. SÇD aşamasında, atık su yönetim sistemi, çamur yönetim planlaması mevcudiyeti ve çevresel etkileri incelenmesi.	yapısını bozacak nitelikte kazı yapılamaz. Kıyılara moloz, toprak, curuf, çöp gibi kirlетici etkisi olan atık ve artıklar dökülemez.
	Plan kapsamındaki tesisler için su temini planlamasında deniz suyu arıtma sistemi planlanırsa, deniz suyu arıtma tesisinde konsantre (atık su) oluşacaktır. Konsantrenin bertaraf yöntemine bağlı olarak çevresel etki oluşabilir.	SÇD kapsamında deniz suyu arıtma tesinin çevresel etkileri incelenmesi.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023: Turizm gelişme sektörü altında belirtilen politika ve tedbirler kapsamında, "Turizm bölgelerindeki içme suyu, kanalizasyon, katı atık bertaraf ve atık su arıtma altyapı yatırımları gerçekleştirilecektir" denilmektedir. Atık Su Arıtımı Eylem Planı, ÇŞB, 2017-2023: Turizm ve tatil özelliği ağırlıkta olan yerleşim yerlerinde yaz ve kış nüfusu arasındaki büyük farklardan problemin çözümü için büyük otellerin atık sularının kendileri tarafından arıtılmasını sağlayan yatırımların zorunlu kılınması veya teşvik edilmesi gerektiği belirtilmektedir.
	Plan kapsamında yat limanı, balıkçı barınakları, çekek yerleri vb kıyı tesisleri kullanım karar önerisi bulunmaktadır. Bu tesislerin inşaa ve işletmesi sırasında, yatların temizlik ve bakım faaliyetlerinin yanı sıra kazara dökülmeler veya atıkların çevresel açıdan yetersiz yönetimi ile ilişkili olası emisyonlar nedeniyle kirlilik oluşabilir.	Plan kapsamında, kıyı tesislerinin çevresel yönetimine ilişkin kararların geliştirilmesi. SÇD aşamasında, kıyı tesislerinin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023: 510. Madde: Ülkemizdeki kamu ve özel sektörün liman yatırımları bütüncül bir bakış açısıyla koordine edilecek ve çevreye duyarlı, sürdürülebilir liman uygulamaları yaygınlaştırılacaktır. Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlетilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşme (MARPOL), 1978 Bu Sözleşme, gemilerin yol açtığı kirliliği önleme ve en aza indirmeye yönelik yönetmelikleri içerir. - Rutin faaliyetlerden oluşan kirliliği de kapsar – güncel olarak 6 Teknik Ek'i bulunmaktadır. Sıfır Atık Yönetmeliği (30829 sayılı ve 12.07.2019 tarihli R.G.): Madde 12: Limanlar 31.12.2020 tarihine kadar sıfır atık yönetim sistemlerini kurmak ve uygulamakla yükümlüdür.

Sosyokültürel ve sosyoekonomik etkiler	Plan kapsamındaki turizm tesisleri, yerleşim yeri az olan bölgede, halihazırda turistik bir bölge olan Çeşme ilçesinde planlanmıştır. Bu sebeple, turizm kaynaklı olarak sosyo-kültürel çevre üzerinde önemli bir etki beklenmemektedir. Ancak, bölge halkını erişim ve katılımdan nispeten uzak tutan (yani, plajlar gibi tesisleri kullanmak veya bölgedeki turistlere hizmetlerini sunmak veya mallarını satmak gibi) bir yaklaşımın bulunması durumunda sosyo-kültürel anlamda bir risk oluşabilir.	Plan kapsamında, kıyı şeridinin genel kullanıma açık şekilde planlanması, bölge halkının turistlere hizmetlerini sunmak, ürünleri satmak vb yararlarına yönelik kararlar geliştirilmesi. SÇD aşamasında ve plan kapsamında yerel halkın şikayetlerinin veya çatışmaların ortaya çıkma potansiyeli araştırılması.	KTB 2019-2023 Stratejik Planı: Halk kültürü değerleri ile somut olmayan kültürel miras unsurlarının araştırılarak gelecek kuşaklara aktarılması ve verilerin muhafaza edilmesi. İzmir İli Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetim ve Planlama Projesi'nin Hedefleri Kıyı alanlarında sürdürülebilir gelişme ilkesi doğrultusunda; doğal ve kültürel kaynaklardan yararlanmada sektörler arası uyumun sağlanması ve duyarlı ekosistemlerin korunması, kıyıya erişebilirlik ve kıyılardan yararlanmada kamu yararı ve eşiklik ilkesi çerçevesinde mekansal gelişme stratejilerinin geliştirilmesi, İzmir ili kıyı alanlarında yetki ve sorumluluğu olan kurumlar ile kıyıda faaliyet gösteren sektörler arası uyum ve eşgüdümüne yönelik Yönetim Modeli'nin oluşturulması, planlama ve yönetime ilişkin uygulama araçlarının geliştirilmesi olarak tanımlanmıştır.
	İzmir Çeşme KTKGB'nin sadece planlama alanında değil oluşturacağı çekim gücü ile Çeşme'de mevcut İmar Planı projeksiyonlarının üzerinde bir nüfus artışı olabileceği sebebiyle, planlarda ayrılan sosyal ve teknik altyapı maliyetleri oluşabilir.	Alt ölçekli planlarının sosyal ve teknik altyapı açısından irdelenmesi ve SÇD aşamasında değerlendirilmesi.	
Hava Kalitesi	İzmir Çeşme KTKGB 'de artan trafik kaynaklı olarak hava kalitesinde düşüş beklenebilir.	Plan kapsamında, çevre dostu ulaşım ve ulaşım araçlarına ilişkin kararlar geliştirilmesi. SÇD kapsamında, Plan kapsamındaki ulaşım planının hava kirliliği üzerine etkisinin incelenmesi.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023: Planın yaşanabilir şehirler ve sürdürülebilir çevre altında yer alan çevrenin korunmasına yönelik hedef ve politikaları kapsamında belirlenen politika ve hedefler arasında, "Üretim, ısınma ve trafik kaynaklı hava kirliliğinin önlenmesi için hava kalitesi yönetim uygulamaları etkinleştirilecek, emisyonların kontrolü sağlanarak hava kalitesi iyileştirilecektir." Denilmektedir. Ulusal İklim Değişikliği Eylem Planı, 2011-2023: İntermodal taşımacılık sistemi geliştirilerek yük ve yolcu taşımacılığında ulaşım türlerinin dengeli kullanımı sağlanacaktır. – Alternatif yakıt ve temiz araç teknolojilerini geliştirmek için alternatif yakıt ve temiz araçların kullanımı desteklenecektir. – Kent içi ulaşımında, bireysel araç kullanımından kaynaklı emisyon artış hızının sınırlandırılması. İzmir Temiz Hava Eylem Planı, İzmir Valiliği

Gürültü	Artan trafik kaynaklı olarak, ulaşım yolları yakınındaki yerleşimlerde gürültü artışı gözlemlenebilir.	Plan kapsamında, gerekli durumda gürültü haritaları ve eylem planları hazırlanması. SÇD aşamasında, Plan kapsamındaki ulaşım planı ile ilgili kararların, yakın yerleşim alanlarda oluşturacağı gürültü üzerine etkisinin değerlendirilmesi.	Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği (RG 04.06.2010 No: 27601) Planlama aşamasında uyulması zorunlu kriterlere ilişkin Madde 28'de "Çevre Düzeni Planları, Nazım İmar Planları ve Uygulama İmar Planlarının hazırlanması aşamasında alanda akustik planlamanın yapılabilmesi ve yerleşim alanları içindeki sakin alan ve açık arazideki sakin alanların oluşturulması için gürültü haritaları ve eylem planlarının plan eki olarak istenmesi ve plan kararlarına esas olması zorunludur." denilmektedir.
	Plan kapsamında eğlence yerleri kaynaklı gürültü oluşumu beklenebilir.	SÇD aşamasında, eğlence yerleri kaynaklı gürültünün (yerleşim alanları, biyoçeşitlilik vb. üzerine) etkisinin değerlendirilmesi.	
	İzmir Çeşme KTKGB'de mevcut olan, RES'lerin turizm tesislerde oluşturacağı gürültü, plan kapsamında etki oluşturabilir.	Plan kapsamında, RES'lerden kaynaklı gürültünün belirlenecek yaklaşma mesafeleri ile önlenmesi.	
Görsel Peyzaj	İzmir Çeşme KTKGB'de görsel peyzaj kalitesi yüksek alanlar bulunmaktadır. Plan kapsamında doğal çevreye uygun olmayan yapılaşma planlanırsa (örneğin çok katlı binalar) alanın görsel peyzajı etkilenebilir, görüntü kirliliği oluşabilir.	Plan ve SÇD kapsamında, planlanan tesislerin olası görsel etkileri dikkate alınması/incelenmesi.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2018-2022 Stratejik Plan: Gürültü ve görüntü kirliliği sürdürülebilir şehirler yaklaşımıyla önlenecektir. - Kullanıcı odaklı, güvenli, çevreyle barışık, enerji verimli ve mimari estetiğe sahip yapıların üretimi için tasarım ve yapım standartları geliştirilecektir. Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik (20594 sayılı ve 03.08.1990 tarihli R.G., değişiklik 2018) Madde 4: Sahil şeridinde yapılacak yapılar kıyı kenar çizgisine en fazla 50 metre yaklaşabilir. Madde 5: Kıyılarda kıyıyı değiştirecek boyutta ve kıyının doğal yapısını bozacak nitelikte kazı yapılamaz. Kıyılara moloz, toprak, curuf, çöp gibi kirlenici etkisi olan atık ve artıklar dökülemez.
Koku	Plan kaynaklı önemli bir etki beklenmemektedir. Ancak, İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında atık su yönetimi için atık su arıtma tesisi yapılması durumunda oluşması muhtemel koku turizm tesisleri ziyaretçileri ve konut sakinlerini etkileyebilir.	Atık su arıtma tesisi kaynaklı kokunun planlanan tesisler üzerine etkisi plan ve SÇD kapsamında değerlendirilmesi.	

4.3 ALTERNATİFLER

Plan alternatifler içermemektedir.

5. SONRAKİ AŞAMALAR

SÇD'nin başlatılması – Plan veya Programın temel tezi, hedefleri ve öncelikleri hazır olduğunda.√

SÇD Kapsam Belirleme – hangi çevresel hususların söz konusu Plan veya Program ile ilgili olduğunun, çevresel etkilerin nerelerde görülebileceğinin belirlenmesi √

1. Eylül 2021'de İzmir'de Kapsam Belirleme Toplantısının gerçekleştirilmesi ve Taslak Kapsam Belirleme Raporu'nun nihai hale getirilmesi ve Kapsam Belirleme Raporu'nun ÇŞB'ye onaylanması için sunulması
2. SÇD ekibi tarafından taslak Planın değerlendirilmesi ve Taslak SÇD Raporu'nun hazırlanması
3. Taslak Planın Taslak SÇD Raporu ile halkla istişare edilmesi (İstişare Toplantısı), SÇD Raporu'nun nihai hale getirilerek ve ÇŞB'ye sunulması
4. ÇŞB tarafından SÇD Raporu/Sürecinin kalitesinin değerlendirilmesi (SÇD Yönetmeliği'ne uygunluğunun onaylanması)
5. SÇD bulgularının Plan/Programı entegrasyonu,
6. Bilgilendirme ve İzleme Raporu'nun hazırlanması

6. EKLER

EKLER	
EK I:	KAPSAM BELİRLEME TOPLANTISI'NDA ALINAN GÖRÜŞLER
EK II:	KAPSAM BELİRLEME TOPLANTISI TUTANAĞI
EK III:	KAYNAKÇA

EK-I KAPSAM BELİRLEME TOPLANTISI'NDA ALINAN GÖRÜşLER

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
01	DSİ 2. Bölge Müdürlüğü – Havza Yönetimi Şube Müdürlüğü / Kapsam Belirleme Toplantısı	Planlama alanında yer alan dere yatakları sebebiyle iklim değişikliği etkileri de göz önüne alınarak, İzmir Çeşme KTKGB için taşkın riski değerlendirme raporu hazırlanması önerilmiştir.	Bölüm 4.2 de verilen Kapsam Belirleme Matrisi “İklim ve Enerji” başlığında plan kapsamında deniz suyu seviyelerinde yükselme eğilimi, alandaki dere yatakları olası taşkın riski vb hidrometeorolojik afetler olarak halihazırda kapsama dahil edilmiş olmakla birlikte, dere yatakları ve taşkın riski konusunda ilave bir madde eklenmiştir. SÇD aşamasında daha detaylı ele alınacaktır.
02	İzmir Orman Bölge Müdürlüğü / Kapsam Belirleme Toplantısı	Ülke genelinde olduğu gibi bölgede de orman yangınlarında artış olduğu belirtilmiş, orman yangınları ile ilgili etkilerin değerlendirilmesi önerilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi “İklim ve Enerji” başlığına ve Bölüm 3.4 – Doğal Afetler başlığı altına alt başlık açılarak orman yangınları konusu ilave edilmiştir.
03	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü / Kapsam Belirleme Toplantısı	Kapsam Belirleme Raporu’nda, “kültürel miras” başlığında sadece arkeolojik sit alanlarından bahsedildiği ancak bölgede arkeolojik sit alanları haricinde Urla ve Ildırı antik kent bulunduğu belirtilmiş, somut olmayan kültürel miras da dahil olmak üzere kültürel miras ile ilgili detaylı değerlendirmelerin yapılması önerilmiştir.	Planlama Alanı içinde ve yakınında yer alan, arkeolojik sit kararı bulunan tarihi kalıntılar ile ilgili bilgiler Ildırı Antik Kenti dahil Bölüm 3.10 “Kültürel Miras” başlığı altında ilgili haritalar altına eklenmiştir.
		Bölgede turizmin yoğun olduğu sezonda otoyolda trafik sıkışıklığı yaşandığı ve ileride plan kaynaklı artacak trafik yoğunluğu nedeni ile ulaşım kaynaklı hava kirliliği etkisinin de artmasının beklenebileceği belirtilmiştir. Bu sebeple plan kapsamında ulaşım konusunda hava kirliliğini yaratmayacak ve trafik tıkanıklığına yol açmayacak, hafif raylı toplu taşıma gibi temiz alternatiflerin düşünülmesi önerilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi “Hava Kalitesi” başlığı altında, ulaşım kaynaklı beklenebilecek hava kalitesi riski halihazırda kapsama dahil edilmiştir. Görüş doğrultusunda, Kapsam Belirleme Matrisi “Hava Kalitesi” başlığı altına, “Plan kapsamında, çevre dostu ulaşım ve ulaşım araçlarına ilişkin kararlar geliştirilmesi.” önerisi eklenmiştir. SÇD aşamasında ulaşım planının hava kalitesine etkisi ile ilgili detaylı incelemeler yapılacaktır.
		Bölgede yer alan sınırlı ormanlık alanın bölgede özellikle Barbaros ve Kadiovacık’da mikroklima etkisi yarattığı bu nedenle önemli olduğu ve korunması gerektiğinin altı çizilmiştir.	Bölüm 3.12.2’ye Çeşme KTKGB alanı içinde kalan orman alanları ile ilgili bilgi eklenmiştir. Kapsam Belirleme Matrisi “İklim” başlığı altına orman alanları kaybının mikroklima etkisi eklenmiştir.
04	DSİ 2. Bölge Müdürlüğü – Planlama Şube Müdürlüğü / Kapsam Belirleme	Bölgede su potansiyelinin kısıtlı olduğu, ihtiyaç duyulan su miktarının ve deniz suyu arıtma tesisinin etkilerinin dikkate alınması önerilmiştir.	İhtiyaç duyulan su miktarı, su temini alternatifleri ve su temini alternatiflerinin çevresel etkileri SÇD aşamasında incelenecektir. Deniz suyu arıtma tesislerinin çevresel etkileri Kapsam belirleme Matrisi “Atık” ve “Biyçeşitlilik” başlıkları altına halihazırda dahil edilmiştir.

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
	Toplantısı		
05	DSİ 2. Bölge Müdürlüğü / Kapsam Belirleme Toplantısı	Kapsam belirleme raporunda ilgili yerlerde, yürürlükteki yönetmeliklere uygun şekilde hareket edilmesi husunun eklenmesi önerilmiştir.	Etki azaltma / önleme önerilerinin yer alacağı SÇD Raporu'na eklenecektir.
06	İZSU- Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı / Kapsam Belirleme Toplantısı	Kapsam Belirleme Raporu'nda, DSİ'nin resmi yazısının referans olarak verildiği haritada regülatörün uzun mesafe koruma alanının görülmediği, konuyla ilgili gerekçe, açıklama eklenmesi talep edilmiştir. İçme Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik doğrultusunda Çeşme Barajı Havza Koruma Planının İZSU tarafından hazırlanmakta olduğu, regülatörün uzun mesafe koruma alanının ilgili Koruma Planındaki havza içinde yer aldığı belirtilmiştir.	Regülatörün koruma kuşaklarındaki değişiklik ile ilgili açıklama Bölüm 3.6.1, Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı alt başlığına alt-bilgi olarak eklenmiştir.
		Kapsam Belirleme Matrisi'nde "Su Kalitesi" başlığında Küçük Menderes Havzası Nehir Yönetim Planı kapsamında, 10 m'lik yeşil kuşak önerildiği, bununla birlikte İZSU ve Valilik tarafından mutlak koruma alanı olan 300 m'nin ağaçlandırılma çalışmalarının başladığı belirtilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi'nde atıfta bulunulan ulusal plan /yönetmeliklerin bulunduğu sütun, konuyla ilgili ulusal ve yerel ölçekte amaç ve hedeflerin incelenmesini amaçlamaktadır. Diğer kurum ve kuruluşlar için bir önlem / öneri / gereklilik dile getirmeyi amaçlamamaktadır. Ancak İZSU tarafından verilen ilave bilgi Kapsam Belirleme Matrisi "Su Kalitesi" bölümüne alt-bilgi olarak eklenmiştir.
07	DSİ 2. Bölge Müdürlüğü – Havza Yönetimi Şube Müdürlüğü / Kapsam Belirleme Toplantısı	Kapsam Belirleme Raporu Bölüm 2.5 "Planın İlgili Plan ve Programlarla Bağlantısı" başlığına "Havza Yönetim Planı", "Sektörel Su Tahsis Planı", "Taşkın Yönetim Planı" ve "Kuraklık Yönetim Planı" da eklenmesi önerilmiştir.	İlgili planların kapsamı Bölüm 2.5 Tablo 1'e eklenmiştir. Sektörel Su Tahis Planının Turizme yönelik hedefi Kapsam Belirleme Matrisi'nin "Su Miktarı" başlığı altına eklenmiştir.
		Beklenen nüfus artışının sadece İzmir Çeşme KTKGB ile sınırlı kalmayacağı, oluşturacağı çekim gücü ile Çeşme İlçesi'nde de nüfus artışına neden olabileceği, dolayısıyla ilçe merkezinde de çevresel altyapı ihtiyacı oluşturabileceği hususu belirtilmiş ve Kapsam Belirleme Raporu'nda bununla ilgili değerlendirmelerin de yapılması gereği belirtilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisine "Su Miktarı" başlığı altına eklenmiştir.
		Marina kaynaklı atık suyun etkisi ve kuraklık etkisinin kapsama dahil edilmesi önerilmiştir.	Kıyı Tesisleri kaynaklı atıkların etkisi Kapsam Belirleme Matrisi "Atık" başlığı altına yenir bir satır açılarak eklenmiştir, "Su Kalitesi" başlığı altına "kıyı suları" ifadesi eklenmiştir. Kuraklık etkisi Kapsam Belirleme Matrisi "İklim ve Enerji" başlığı altında halihazırda ele alınmıştır.

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
08	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü / Kapsam Belirleme Toplantısı	Turizm faaliyetleri sonucu oluşacak atığın plastik atık özelinde; etkilerinin değerlendirilmesi ve Plan kapsamında, yönetim planlarının oluşturulması önerilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi "Atık" başlığına belediye atığına ilave olarak, ambalaj atıkları, yağ atıkları vb diğer atık türleri eklenmiştir. İlgili hedefler sütutuna, Sıfır Atık Yönetmeliği ilgili maddesi eklenmiştir.
09	İZSU – Genel Müdürlük / Kapsam Belirleme Toplantısı	Mevcut su kaynakları ile Çeşme İlçesine içme-kullanma suyunun ucu ucuna yetiştirildiği, plan kapsamındaki tesisler için alternatif su kaynaklarına ihtiyaç olduğu belirtilmiştir. Ters ozmoz ile deniz suyu arıtmanın maliyetinin çok yüksek olduğu, ilerde yüksek maliyet nedeni ile vazgeçilip yeraltı yerüstü kaynaklarına yönelinmesinden endişe edildiği belirtilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi "Su Miktarı" başlığında mevcut su kaynaklarına ilave bir baskı oluşturmayacak nitelikte Su Temin Planlaması yapılması hususu halihazırda belirtilmiştir. Bu konuda plan kapsamında göz önüne alınan alternatiflerin değerlendirilmesi SÇD aşamasında gerçekleştirilecektir.
		Golf sahalarının sulanması için ters ozmoz yerine arıtılmış suyun yeniden kullanımının daha uygun olacağı belirtilmiştir.	Plan kapsamında çalışmaları devam eden su temin alternatifleri çalışmasının çevresel etkileri SÇD aşamasında değerlendirilecektir. Ancak şuan devam eden çalışmalara göre, söz konusu planda, sulamada atık su arıtma tesisleri arıtılmış suyunun kullanılması önerilmektedir.
10	İzmir Çevre Mühendisleri Odası / Kapsam Belirleme Toplantısı	İzmir Çeşme KTKGB'de ekolojik yapının çok hassas olduğu çok detaylı değerlendirmeler yapılması gerektiği belirtilmiştir.	Ekoloji, biyoçeşitlilik konusunun kapsam belirleme aşamasında kilit konulardan biri olduğu tespit edilmiş, SÇD aşamasında değerlendirmeler yapılmak üzere kapsama dahil edilmiştir.
		Devam eden pandemi nedeni ile ilçede kış nüfusunun da artmış olduğu ve çevresel altyapının yetersiz geldiği belirtilmiş, planın çekim gücü nedeni ile ilçe merkezinde de bir nüfus artışı beklenebileceği ve çevresel altyapının bu yükü karşılayamayacağı belirtilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi "Su Miktarı" başlığına eklenmiştir. Pandemi sebebiyle artan kış nüfusu konusu, Bölüm 3.11.1 Demografik Yapı başlığı altına da eklenmiştir.
		Son 10-15 yılda bölgede orman, tarım ve mera alanlarında halihazırda yüksek tahribat olduğu belirtilmiştir. Makiler, sert yapraklı ormanlar, orman alanları tanımları dikkate alarak detaylı değerlendirmeler yapılması gerektiği belirtilmiştir.	Olası orman alanları kaybının etkileri SÇD aşamasında değerlendirilmek üzere Kapsam Belirleme Matrisi "iklim" ve "biyoçeşitlilik" başlıkları altına eklenmiştir.
		Golf turizmi için ekolojik ve çevre dostu uygulama ifadelerinin bir arada yer alamayacağı görüşünde oldukları ifade edilmiştir.	Golf sahalarının etkileri SÇD aşamasında değerlendirilmek üzere halihazırda kapsama dahil edilmiştir.
		İl Su Yönetim Koordinasyon Kurulu tarafından yürütülen Nehir Havza Yönetim Planları ve Taşkın Yönetim Planlarının dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.	İlgili planların kapsamı Bölüm 2.5 Tablo 1'e eklenmiştir. Sektörel Su Tahsis Planının Turizme yönelik hedefi Kapsam Belirleme Matrisi'nin "Su Miktarı" başlığı altına eklenmiştir.

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
		Çeşme (Kutlu Aktaş) Barajının koruma alanlarının daraltılması ile ilgili açıklama yapılması gerektiği belirtilmiştir.	Koruma kuşaklarındaki değişiklik ile ilgili açıklama Bölüm 3.6.1 Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı alt başlığına alt-bilgi olarak eklenmiştir
		Altyapı ile ilgili gerekliliklerin Çeşme KTKGB ölçeğinde değil İzmir ölçeğinde değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Çevresel altyapı haricinde hastane ve okul gibi ilave ihtiyaçlarının değerlendirilmesi, ekonomik ve sosyal baskıların irdelenmesi, kamuya ilave yatırım ihtiyacı doğurabileceği belirtilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi "Sosyo-ekonomi" başlığına ilave edilmiştir. Bölüm 3.10 'a sağlık ve eğitim ile ilgili kısa mevcut durum değerlendirmeleri eklenmiştir. Kapsama dahil edilen konu SÇD aşamasında değerlendirilecektir.
		Deniz suyu arıtma tesisi'nden yapılacak deşarjların değerlendirilmesi amacıyla deniz ekosistemi üzerine değerlendirmelerin kapsama eklenmesi gerektiği belirtilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi "biyoçeşitlilik" başlığı altında husus halihazırda kapsama dahil edilmiştir.
11	Alaçatı Turizm Derneği/ Kapsam Belirleme Toplantısı	Cazibe bölgesinin yerel çevre ile entegre olması, teşvik gibi konulardan yerel esnafın da faydalanabilmesi talep edilmiştir. Alaçatı'da eğlence merkezleri sebebi ile oluşan gürültünün büyük sorun olduğu, planlama alanına eğlence adası gibi bir konsept eklenmesinin belki Alaçatı'daki gürültü kirliliğini azaltmada etkili olabileceği belirtilmiştir.	Mevcut çevresel durumun değerlendirildiği Bölüm 3 'e gürültü alt-başlığı(Bölüm 3.8) açılmış ve Çeşme'de eğlence yerleri kaynaklı gürültü problemi mevcut duruma eklenmiştir. Kapsam Belirleme Matrisi "Gürültü" başlığına eğlence yerleri kaynaklı gürültü etkisi eklenmiştir.
12	Çeşme Turizm ve Otelcilik Derneği/ Kapsam Belirleme Toplantısı	Çeşme turist sayıları verileri ile ilgili olarak sadece konaklayan turist sayısı değil gününbirlik turist sayılarının da dikkate alınması önerilmiştir.	Gününbirlik turist sayısı verilerine ulaşılamamıştır. Limandan giriş yapan turist sayıları ilave bilgi olarak eklenmiştir.
		Planlama kapsamında yapılan tesisler nedeniyle gelen turistin Alaçatı ve Çeşme'ye de gidebileceği ve su kullanımı ve trafik artışının planlama alanı dışında da etkisinin görüleceği belirtilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi "sosyokültürel ve sosyoekonomik etkiler" başlığına ilave edilmiştir.
		2021 yılı turizm verilerinin de dikkate alınması gerektiği, son iki yılda verilerde büyük değişiklik olduğu, planlamalarda 20 yıllık projeksiyonlarının dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.	Ağustos 2021 itibari ile İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü yerli ve yabancı turist sayıları verileri eklenmiştir.
13	İZSU – Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığı / 10.09.2021 Tarihli ve 199030 Sayılı Yazı	Karaköy'ün, Kutlu Aktaş Barajı Uzun Mesafeli Koruma Alanında kalmakta olduğu ve "İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik" de Uzun Mesafeli Koruma Alanı başlığının 12.4. maddesinde " <i>Bu alanda belediye sınırı ve belediye mücavir alan sınırları içinde, bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükteki imar planları aynen geçerlidir. Mevcut imar planlarında; su kalitesi ve miktarını olumsuz yönde etkilememesi, gerekli çevresel altyapı ve kirlenme kontrolü tedbirlerinin yerine getirilmesi şartıyla ve Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşleri ile değişiklik yapılabilir.</i> " ifadesi bulunmakta olup, bu alanda "İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik" Uzun Mesafeli Koruma Alanı	Kapsam Belirleme Matrisi, "Su Kalitesi" başlığı altında sözkonusu riskler halihazırda belirtilmiştir. SÇD aşamasında daha detaylı değerlendirmeler yapılacaktır.

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
		başlığının 12.4. maddesi kapsamında işlem yapılmasının gerekli olduğu belirtilmiştir.	
		DSİ tarafından belirlenen ve Kutlu Aktaş Baraj gölüne su sağlayan Alaçatı Çevirme Yapısı (Regülatörü) Koruma Alanlarının da gösterilmesi gerektiği belirtilmiştir.	Regülatörün koruma alanları Bölüm 3.6.1 Şekil 15’de halihazırda gösterilmektedir. Regülatörün koruma alanları ile ilgili olarak, aynı bölüme açıklama altbilgi olarak eklenmiştir.
		Kapsam Belirleme Matrisi’nde “Su Kalitesi” başlığında Küçük Menderes Havzası Nehir Yönetim Planı kapsamında, 10 m’lik yeşil kuşak önerildiği, bununla birlikte İZSU ve Valilik tarafından mutlak koruma alanı olan 300 m’nin ağaçlandırılma çalışmalarının başladığı belirtilmiştir. Yine Kapsam Belirleme Matrisi aynı başlık altında İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik referans gösterilerek büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri tarafından içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü suyu kaynakları için koruma planlarının hazırlanması gerektiği belirtildiği ve İZSU’nun bu çalışmaya başladığı belirtilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi’inde atıfta bulunulan ulusal plan /yönetmeliklerin bulunduğu sütun, konuyla ilgili ulusal ve yerel ölçekte amaç ve hedeflerin incelenmesini amaçlamaktadır. Diğer kurum ve kuruluşlar için bir önlem / öneri / gereklilik dile getirmeyi amaçlamamaktadır. Ancak İZSU tarafından verilen ilave bilgi Kapsam Belirleme Matrisi “Su Kalitesi” bölümüne alt-bilgi olarak eklenmiştir.
		Planlama alanında ıslah projesi bulunan Karabaş Deresi ile birçok doğal dere yatağının bulunduğu belirtilmiş, tüm dere yataklarının alt ölçekli planlama çalışmalarında korunması ve planlama çalışmaları sırasında İZSU’nun görüşünün mutlak suretle alınması gerektiği ve olası taşkınların önlenmesi için Taşkın ve Rüşbat Kontrolü Yönetmeliği gerekleri SÇD sürecinde yer verilmesinin önemli olduğu belirtilmiştir.	Kapsam Belirleme Raporu Bölüm 3.61’de bölgedeki dere ve dere yataklarının mevcudiyetinden, Kapsam Belirleme Matrisi’nde “İklim Değişikliği” başlığında dere yatakları ve taşkın riskinden halihazırda bahsedilmiştir. Ancak görüş doğrultusunda, konu “İklim ve Enerji” başlığı altında ayrı bir konu olarak eklenmiştir.SÇD aşamasında detaylı değerlendirmeler yapılacak ve belirtilen yönetmeliğin hükümlerine bu aşamada yer verilecektir.
		Çeşme İlçesi mevcut içme-kullanma suyu kaynakları ile ilgili güncel debi verileri iletilmiştir.	Bölüm 3.13.1’de ve Tablo 16’de verilen veriler güncel veriler doğrultusunda güncellenmiştir.
		İçmesuyu temininde pik dönemlerde talebi karşılamada yaşanan zorluk, ve mecbur kalınan aşırı çekim nedeni sebebi ile yeraltı su kaynaklarının tuzlanma problemi ile ilgili bilgiler iletilmiştir.	Mevcut duruma ilişkin bu konular Bölüm 3.12.1 ve Bölüm 3.6.2’de halihazırda belirtilmiş olamla birlikte, ilgi resmi yazıda verilen bilgiler de ilgili bölümlere eklenmiştir.
		Çeşme İlçesi içme-kullanma suyu temini amacıyla İZSU tarafından yürütülmekte olan çalışmalar ile ilgili güncel bilgiler verilmiştir.	İlgi yazıda verilen bilgiler doğrultusunda Bölüm 3.13.1’de gerekli güncellemeler gerçekleştirilmiştir.
		İzmir Çeşme KTKGB kararları ile oluşturulacak kullanım alanlarının (Örnek: golf alanları) içme ve kullanma suyunun teminine ilişkin (yetersiz ve kısıtlı içme suyu kaynakları olan bölgede) kaynak araştırma çalışmalarının ilgili plan onama ve	Kapsam Belirleme Matrisi “Su Miktarı” başlığı altına mevcut su kaynaklarına ilave bir baskı oluşturmayacak nitelikte plan kapsamında Su Temin Planlaması yapılması hususu halihazırda

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
		yürütme birimlerince detaylı olarak yapılması gerektiği, yeni kuyu açılmaması ve iyi akifer niteliğindeki birimlerin korunmasının sağlanması gerektiği belirtilmiştir. Bununla birlikte, yeraltı su kaynakları ile ilgili jeolojik yapı konusunda bilgiler verilmiştir.	eklenmiştir. Jeolojik yapı ve su taşıma özellikleri ile ilgili bilgiler Bölüm 3.2'ye, korunması gereken yeraltı suyu besleme ve çekim alanları ile ilgili bilgiler Bölüm 3.6.2'ye eklenmiştir.
		Plan kapsamında, atıksu yönetimi planlamasında, atıksu arıtma tesislerinde atıksuyun arıtılması sonucu oluşacak arıtma çamurunun ne şekilde bertaraf edileceği konusuna da yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir.	Arıtma tesisi çamurunun yönetimi konusu Kapsam Belirleme Matrisi "Atık" başlığı altında halihazırda kapsama dahil edilmiştir.
14	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı- Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü / E-65842636-305.02-1595802 Sayılı yazısı	İzmir-Manisa Planşama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında Çeşme İlçesi için öngörülen plan kararlarının ayrıntılı olarak açıklanması	Kapsam Belirleme aşamasında, raporun genel hatlarının, hedeflerinin belli olması yeterlidir. Plan kararları ile ilgili tüm detaylar, Kapsam belirleme aşamasının tamamlanması ardından hazırlanmaya başlayacak SÇD Raporu'nda yer alacaktır.
		Planlama çalışmalarında Çeşme ve Alaçatı çevresinde turizm yatırımlarına ayrılan alanlarda golf tesislerinin su kullanım miktarlarının ve su tahsislerinin irdelenmesi	Kapsam Belirleme Raporu'nda "su miktarı" SÇD Raporu'nda irdelenmek üzere kapsama dahil edilmiştir. Bu değerlendirmeler SÇD Raporu'nda yapılacaktır.
		Bölgedeki doğal sit alanlarının KTKGB alanının önemli bir bölümünü oluşturması ve plan kararlarına esas teşkil edecek temel verilerden birisi olması dikkate alınarak sit statülerinin ayrıntılı olarak irdelenmesi ve sit alanlarını tehdit eden yapılaşma baskılarının ortaya konulması	Kapsam Belirleme Matrisi "Biyçeşitlilik" başlığı altında kapsama dahil edilmiştir. SÇD Raporu'nda incelenecektir.
		KTKGB sınırları içerisinde yer alan tercihi kullanım alanı veya ikinci konut alanlarında COVID-19 pandemi koşulları nedeniyle yerleşik duruma geçen nüfus ve bu nüfusun ihtiyacı olan kentsel sosyal ve teknik altyapı alanlarının belirlenmesine yönelik çalışma yapılması	Kapsam Belirleme Matrisi "Su Miktarı" başlığına ilave edilmiştir.
15	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı – Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü / E-91853676-305.99-1636735 Nolu Yazısı	Bölüm 2.3 Başlıca Kararlar/Tedbirler" başlığında yer alan İzmir Çeşme KTKGB 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi'nde, - Korunacak alanlar (doğal sit alanları, arkeolojik sit alanları, akdeniz foku yaşam alanı) - Yapı Sınırlaması Getirilerek Korunacak Alanlar (Sulak Alanlar, içme-kullanma suyu koruma kuşakları)"olarak korunacak alanların iki ayrı bölümde önerildiği Bu sebeple, 2.3 başlığında yer alan iki ayrı grup olarak gösterilen korunan alanlar (doğal sit alanları, arkeolojik sit alanları, sulak alanlar,...) ilgili mevzuatları uyarınca	Görüş, SÇD Yönetmeliği'ne göre planlama çalışmalarını yürüten Yetkili Kurum olan Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından dikkate alınacaktır.

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
		(2863 Sayılı Kanun, Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik, Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği, 109 sayılı Doğal Sit Alanları Koruma ve Kullanma Koşulları İlke Kararı...vd.) tamamıyla ya da belirli kısıtlamalarla yapı sınırlamasına tabi alanlar olduğundan, korunacak alanların, yapı sınırlaması ayraç getirilmeden tek bir grupta değerlendirilmesinin uygun olacağı görüşü verilmiştir.	
16	İzmir Valiliği – Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü / E-58802856-305.99-1577498 Sayılı Yazısı	Bakanlığımızca onaylanan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni planı ve Plan Hükümleri yürürlükte olup, anılan Çevre Düzeni Planının, "8.3. Kültür Ve Turizm Koruma Ve Gelişim Bölgeleri Ve Turizm Merkezleri .3.1.Bu planla belirlenen arazi kullanımlarına uygun olarak 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve ilgili yönetmelikleri uyarınca onaylanmış veya onaylanacak olan planlarında yapılaşma koşulları belirlenecektir." Hükmüne göre uygulama yapılabileceği değerlendirilmektedir.	Kapsam Belirleme Raporunda dikkate alınması gereken bir husus görüş içermemektedir.
17	İzmir Kalkınma Ajansı / E-18318226-045.01-1140 Sayılı ve 03.09.2021 Tarihli Yazısı	İzmir Çeşme KTKGB 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifinin kapsadığı alanın büyüklüğü, mevcut yapısı ve geniş yelpazedeki plan kararları değerlendirildiğinde söz konusu planın bölgeye oldukça büyük ölçekli bir müdahale olduğu görülmektedir. Hem Çeşme hem de İzmir genelini ilgilendiren bu tarz esaslı bir müdahalenin bölge planı ve bölgesel gelişme stratejileri bağlamında incelenmesine ihtiyaç olduğu belirtilmiştir. Bu Kapsamda İzmir Bölge Planı ve Yarımada Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi'nin Planı ilgilendiren önemli hususları belirtilmiştir.	Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan, İzmir Bölge Planı ve Yarımada Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi, Bölüm 2.5 "İlgili Plan ve Programlarla Bağlantısı" başlığında halihazırda ele alınmış olmakla birlikte planın turizmle yönelik hedeflerine ilgili bölümde daha geniş yer verilmiştir.
		2010 yılı TÜİK verilerine göre, kişi başı üretilen günlük atık su miktarı açısından Çeşme 504 litre/kişi-gün su miktarı ile 227 litre/kişi-gün ortalamaya sahip İzmir'de öne çıktığı belirtilmiştir. Çeşme, kişi başına atık su üretimi açısından diğer ilçelere göre fark yaratan fazlalıkta bir orana sahip olduğu, dolayısıyla ilçede turistik faaliyetlerde su kullanımının azaltılmasına yönelik önlemlerin alınması kritik bir konu olduğu belirtilmiştir. Kişi başı ortalama belediye atık miktarlarına bakıldığında Çeşme'de 4,77-3,52 kg/kişi-gün büyüklüğündeki rakamların çok yüksek olduğu, dolayısıyla turistik faaliyetlerden kaynaklı atıkların geri dönüşüm süreçleri ile azaltılması gerekliliği vurgulanan bir konudur.	İzmir Bölge Planı kapsamında verilen verilerin 2010 yılı verileri olması sebebiyle, çeşme, su, atıksu ve atık istatistiklerinin güncel verilerinin eklemesi amacıyla TÜİK verileri incelenmiş ancak il bazında verilere ulaşılabilmemiş, ilçe bazında verilere ulaşılamamıştır. Bu sebeple, Çeşme ilçesinin İzmir ilindeli kişi başı su tüketimi ve atık su üretimi, atık üretimi verileri üzerinden güncel bir değerlendirme eklenememiştir. Ancak, halihazırda plan kapsamındaki tesislerin su tüketimi, atık su ve atık oluşumu konusundaki etkileri, kapsam belirleme matrisi, "su miktarı" ve "atık" başlıkları altında kapsama dahil edilmiştir.
		Flora ve vejetasyon açısından Çeşme-Alaçatı Zeytineli ve Karaburun kıyılarında	Bahsedilen çevresel hususlara ilişkin bilgiler, Bölüm 3.9 "Ekoloji ve

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
		korunması gerekli bitki türleri yer almaktadır. Bu alanların ekoturizm, doğa turizmi gibi turizm çeşitlerine olanak verecek hale getirilmesi öncelikli olduğu belirtilmiştir. Doğal ve arkeolojik sit alanları ile özel çevre koruma alanları İzmir’de özellikle Çeşme’yi içine alan Yarımada Bölgesi’nde yoğunlaştığı belirtilmiştir.	Biyoçeşitlilik”, Bölüm 3.10 Kültürel Miras başlıkları altında halihazırda verilmiş ve planın olası etkileri Kapsam Belirleme Matrisi’nde “Biyoçeşitlilik”, “Kültürel Miras” başlıkları altında kapsama dahil edilmiştir.
		Turizme ilişkin farklı örnekler kontrolsüz büyüme sonucu hızlı gelir ve sermaye birikimi sağlanabilse de, uzun dönemli maliyetin çok daha büyük olduğunu göstermektedir. Bu bakımdan sadece mekânsal kullanımlara karar veren yaklaşımlar yerine gelişmenin kaynak kullanımı, doğuracağı özel ve kamusal maliyetleri ile birlikte ele alınması.. önerilmiştir.	Planın doğurabileceği özel ve kamusal maliyetler “Kapsam Belirleme Matrisi” sosyo-ekonomi başlığı altına ilave edilmiştir. Su, toprak hava, ekoloji vb doğal kaynaklar üzerine etkiler, SÇD aşamasında incelenmek üzere halihazırda Kapsam Belirleme Matrisi’nde ilgili başlıklar altında kapsama dahil edilmiştir.
		Su kullanımı, atık su üretimi, atık arıtımı konuları çok gerçekçi biçimde ele alınmalı, plan kararları içinde belirleyici olması gerektiği belirtilmiştir.	Belirtilen hususlar, SÇD aşamasında irdelenmek üzere halihazırda kapsama dahil edilmiştir.
		Yarımadada kırsal yerleşimler, balık çiftlikleri, rüzgâr santralleri, tarım alanları gibi farklı kullanımların yarattıkları dışsallıklarla birbirleri arasında uyumsuzluklara neden olabildiği, yeni getirilen fonksiyonlara bağlı olarak doğabilecek bu tarz uyumsuzlukların SÇD ve Plan aşamasında incelenmesi önerilmiştir.	SÇD aşamasında değerlendirilecektir.
18	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı / ÇED İzin Denetim Genel Müdürlüğü	İçidekiler: “Sonraki Adımlar” yerine “Sonraki Aşamalar” ifadesinin kullanılması, Ek nolarının düzeltilmesi	Yapılmıştır
		Kısaltmalar: Eksik olanların eklenmesi	Jeolojik terimlerin kısaltmaları lejand da yer aldığı ve metinde sadece birkez kullanıldığı için metin içindeki kısaltma kullanımı çıkarılmıştır. Hava kalitesi parametrelerinin kısaltmaları metin içinde sadece bir kez kullanıldığı için metinden çıkarılmıştır
		Yönetici Özeti: “belge” ifadesi yerine “rapor” ifadesinin kullanılması Sonraki aşamalarda tarihin güncellenmesi	Yapılmıştır. Güncellenmiştir
		Giriş: Bilgilendirme ve İzleme Raporu’nun eklenmesi “isteklilik” ifadesi yerine “duyarlılık” ifadesinin kullanılması “adımı” yerine “aşaması” ifadesinin kullanılması Verilen takvimin güncellenmesi	Eklenmiştir.
		Kapsam Belirleme Matrisi: Hortum, fırtına, sel vb doğal afetlerin etkilerinin	SÇD aşamasında İklim Değişikliği altında değerlendirilmek üzere

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
		değerlendirilmesi. Planda buna dair öneriler ve önlemlerin geliştirilmesi.	halihazırda kapsama dahil edilmiştir.
		Kapsam Belirleme Matrisi: Yeraltı su kaynaklarının azalma ve kirlenme riski sebebi ile dolaylı yoldan insan sağlığı üzerine oluşabilecek etkinin değerlendirilmesi önerilmiştir.	Kapsam Belirleme Matrisi "İnsan Sağlığı" başlığına dolaylı etki olarak eklenmiştir.
		"Nüfus" başlığı altında nüfus artışının etkilerinin ayrıca incelenmesi	Nüfus artışının etkileri, artışın etkileyeceği çevresel husus altında ele alınmıştır; - Nüfus artışı ile bağlantılı artan su ihtiyacı "Su Miktarı" başlığı altında; - Nüfus artışı ile bağlantılı çevresel altyapı ihtiyaçları "su kalitesi" ve "atık" başlıklarında; - Nüfus artışı ile bağlantılı, ulaşım hava kirliliği, "Hava Kalitesi" başlığı altında ele alınmıştır. - Nüfus artışı ile planlama alanı dışında da oluşabilecek sosyal altyapı ihtiyacı (hastane, okul, ulaşım vb) "Sosyoekonomi" başlığı altına (Final Versiyonda) eklenmiştir.
		Kapsam Belirleme matrisine ayrıca "Deniz ve Kıyı" başlığı eklenmesi ve kıyı yapılarının etkilerinin değerlendirilmesi	Plan kapsamındaki tesislerin etkileri (kıyı tesisleri dahil), etki oluşturma beklenen ilgili çevresel husus başlığı altında değerlendirilmiştir. Bu sebeple, ayrı başlık açmak yerine; - Kapsam Belirleme Matrisi "Su Kalitesi" başlığı altına "kıyı suları" ifadesi eklenmiştir. - Kapsam Belirleme Matrisi "Atık" başlığı altına yat limanı, balıkçı barınakları, çekek yerleri vb kıyı tesisleri'nin atık oluşumu üzerine etkileri eklenmiştir.
		Alternatifler: hiç birşey yapmama alternatifinin değerlendirilmesi önerilmiştir.	SÇD aşamasında, çevrenin mevcut durumunun plan olmadan beklenen olası gelişiminin değerlendirilmesi ardından, SÇD aşamasında değerlendirilecektir.
		Sonraki Aşamalar: Bilgilendirme ve İzleme Raporu'nun eklenmesi	Eklenmiştir
19	DSİ 2. Bölge Müdürlüğü / E-51091705-611.01[611.01]-	Bölüm 2.5 İlgili plan ve programlarla bağlantısı" bölümünde Küçük Menderes Havzası için yürürlükte olan Küçük Menderes Nehir Havza Yönetim Planı, Sektörel Su Tahsis Planı, Eylem Planı ve Genelgesi, Kuraklık Yönetim Planı ve Taşkın Yönetim Planlarının eklenmesi görüşü verilmiştir.	İlgili planların kapsamı Bölüm 2.5 Tablo 1'e eklenmiştir.

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
	1664773 Nolu Yazısı	Kapsam belirleme matrisinin su miktarı bölümüne sektörel su tahsis planının ve kuraklık etkisinin eklenmesi yönünde görüş verilmiştir.	
		Kapsam belirleme matrisinin su kalitesi bölümüne ise Alaçatı Barajı ve regülatörü için belirlenen koruma alanlarında alınması gereken önlemlerin, marina kaynaklı atık sular ile ilgili detayların ve özellikle deniz suyu arıtma tesisi kaynaklı etkilerin bütüncül olarak belirlenerek eklenmesi	Baraj ve regülatörün koruma alanlarında alınması gereken önlemlerin belirlenmesi SÇD raporu'nda gerçekleştirilecektir. Görüş, doğrultusunda su kalitesi başlığı altına SÇD'de değerlendirilmek üzere (Su Kalitesi 1. Satır) kapsam'a dahil edilmiştir. Kıyı yapıları ve deniz suyu arıtma tesisinden oluşacak atıksuların etkilerinin değerlendirilmesi konusu SÇD aşamasında değerlendirilmek üzere kapsam'a (Su Kalitesi 1. Satır) dahil edilmiştir.
		Kapsam belirleme matrisinin biyoçeşitlilik bölümüne deniz suyu arıtma tesisi konsantreleri ve ters yıkama suları vb. atık su deşarjları ile ilgili hususların eklenmesi gerekmektedir.	Kapsam belirleme matrisi ilgili başlık altına ilgili husus halihazırda mevcuttur, detaylı etki ve önlemlerin belirlenmesi SÇD aşamasında gerçekleştirilecektir.
		Kapsam belirleme matrisinde çoğunlukla belirlenen durumun dikkate alınacağı belirtilmiş olup konu ile ilgili alınacak temel önlemlerin de eklenmesi gerekmektedir.	SÇD prosedürü gereği, Kapsam Belirleme Raporu'nun amacı sadece kapsamın (etkilenmesi olası temel çevresel yönlerin belirlenmesi) dir. Detaylı değerlendirmeler ve önerilerin geliştirilmesi SÇD Raporu'nda gerçekleştirilecektir.
		Küçük Menderes Havzası Sektörel Su Tahsisi Eylem Planı'na göre Çeşme-Karaburun Alt Havzası için Turizm ihtiyacına ayrılan su miktarının 2025 yılı için en fazla 1,17 hm3/yıl olarak belirlendiği ve bu ihtiyaç tahmininin İzmir Çeşme KTKGB projesi su ihtiyacını kapsamadığı belirtilmiştir.	İzmir Çeşme KTKGB kapsamında Yetkili İdare (Kültür ve Turizm Bakanlığı) alternatif su kaynakları ile ilgili çalışmaları yürütmektedir. Bu çalışmaların bulguları doğrultusunda su temine ilişkin geliştirilecek plan kararları SÇD aşamasında irdelenecektir.
		İzmir Çeşme KTKGB planlamasının oluşturacağı çekim; istihdam edilen personelin ailelerinin yerleşim ihtiyacı, bu tesislere mal ve hizmet tedarikğine yönelik ticaret alanları ve bu alanlarda çalışacak personelin yerleşim ihtiyacı başta olmak üzere yeni yerleşim ve ticaret alanları, bu alanların ulaşım, enerji, su, atık su ve benzeri çevresel altyapı ihtiyacı oluşturacaktır. Bu nedenle, projenin stratejik çevresel etki değerlendirme sürecinde, doğrudan etki ve ihtiyaçlarının yanında yukarıda belirtilen dolaylı etki ve ihtiyaçlarına ait öngörü ve değerlendirmeler de yer alması gerektiği belirtilmiştir.	Devam eden planlama çalışmalarına göre istihdam edilen personelin İzmir Çeşme KTKGB planlama alanı içinde oluşturulacak lojmanlarda konaklaması planlanmaktadır. Yaklaşık 100.000 kişiye hitap etmesi planlanan tesislerin içine 18.000 kişilik personel lojmanları dahildir. Ancak görüşte belirtildiği üzere planlama alanı dışında çekim gücü sebebi ile oluşması olası nüfus artışı hususu Kapsam Belirleme Matrisi sosyo-ekonomi başlığına, SÇD raporunda detaylı irdelenmek üzere eklenmiştir.
		Proje ile oluşacak su ihtiyacının deniz suyunun ters ozmoz yöntemi ile artırılarak	Denizsuyu arıtma tesisinin çevresel etkileri SÇD aşamasında

Görüş No	Görüş Veren Kurum / Görüşün Ulaşma Şekli	Görüş	Açıklama
		karşılanacağı belirtilmektedir. Bölgedeki kıyı alanlarının ekolojik önemi ve çeşitli koruma statüleri barındırdığı göz önüne alındığında, büyük ölçekli deniz suyu çekimleri ile yüksek tuzluluğa sahip arıtma konsantresi ve ters yıkama suyu gibi atık su deşarjlarının olası çevresel etkileri öncelikli olarak değerlendirilmelidir	incelenmek üzere, halihazırda Kapsam Belirleme Matrisi “Su Kalitesi”, “Atık”, “İklim” ve “Biyçeşitlilik” başlıkları altına eklenmiştir.
		Deniz suyu arıtma tesisinin yüksek maliyet, idari/teknik aksaklıklar sebebiyle kullanılabilmesi ve alt havzadaki yeraltı ve yerüstü su kaynaklarına yönelmesi durumunda sıkıntı yaşanabileceği, bu sebeple su temin planlaması ile ilgili yapılan fizibilite çalışmasının her türlü risk, ihtimal ve değişen koşulları (iklim, kuraklık vb.) içerecek şekilde alternatifli şekilde hazırlanması ve bölgede kısıtlı olan suyun yeniden kullanım olanaklarının dikkate alınması önerilmiştir.	SÇD kapsamında, aşamasında su temin planı incelenirken değerlendirilecektir.
		Su temini ve atık su arıtımı ile ilgili planlamaların işbu rapor kapsamında başlaması gerektiği düşünülmekte olup ÇDP değişikliğinde ve bu değişikliği esas alacak imar planlarında içme suyu ve atık su arıtma tesisleri arazilerinin belirlenmeli ve ayrılmadığı.	Su temini ve atıksu hususları SÇD kapsamına halihazırda dahil edilmiştir. Yetkili Kurum'un bu konulardaki planlama çalışmaları başlamış ve devam etmektedir.
		Projenin hayata geçirilmesi ile bölgede oluşabilecek taşkın riskinin belirlenmesi ve önlenmesi amacıyla taşkın riski değerlendirme raporunun hazırlanması ve kapsam belirleme raporu kapsamında ayrı bir başlık altında değerlendirilmesi gerekmektedir	Bkz. bu tablo Görüş No.01 açıklama notu.
20	TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi / 2021. ÇMO.İZM.0372 Sayılı 30.09.2021 Tarihli yazısı	Görüş yazısı'nda 10.09.2021 tarihinde gerçekleşen Kapsam Belirleme Toplantısı'nda kapsam belirleme raporu'na görüşlerin verildiği belirtilmiştir. (Bkz. Bu tablo Görüş No. 10 ve açıklamalar) Yazı ekinde TMMOB İl Koordinasyon Kurulu tarafınsan hazırlanan Çeşme Turizm Projesi Ön Değerlendirme Raporu paylaşılarak, yapılacak çalışmalarda göz önüne alınması görüşü verilmiştir.	Bkz. Bu tablo Görüş No. 10 ve açıklamalar Söz konusu rapor'da değerlendirme yapılan başlıklara ilişkin değerlendirmeler halihazırda, Bölüm 3 “Mevcut Durum” başlığında yapılmış, bu aşamada söz konusu raporda referans olarak gösterilen kaynaklardan da yararlanılmıştır.

EK-II KAPSAM BELİRLEME TOPLANTISI TUTANAĞI

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

TOPLANTI TUTANAĞI		
Plan Adı	:	İzmir Çeşme KTKGB – 1/100.000 Çevre Düzeni Planı Değişiklik teklifi
Yetkili Kurum	:	Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yüklenici	:	Eptisa Mühendislik Ltd. Şti.
Toplantı Konusu	:	Kapsam Belirleme Toplantısı
Tarih / Saat	:	10.09.2021 – 10:00-12:00
Yer	:	İzmir Ticaret Odası
Katılımcılar	:	Bkz. Katılımı Listesi Ek-I
Ekler	:	EK-I: Katılımcı Listesi EK-II: Toplantı Fotoğrafları EK-III: Toplantı Sunumu

NO	Açıklama	Durum
0.0	Açılış	
	SÇD Yüklenici, İzmir Çeşme KTKGB – 1/100.000 Çevre Düzeni Planı Değişiklik teklifi için yürütülmekte olan Stratejik Çevresel Değerlendirme sürecinin Kapsam Belirleme toplantısına katılım sağlayan yerel kurum ve kuruluşlara teşekkür ederek toplantının akışı ile ilgili bilgi verdi. Ardından İzmir Çeşme KTKGB Planlama Çalışmaları ile ilgili bilgi vermek üzere , Kültür ve Turizm Bakanlığı – Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürü’ne sözü bıraktı.	
1.0	İzmir Çeşme KTKGB Planlama Çalışmaları Kültür ve Turizm Bakanlığı – Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürü toplantının amacı ile ilgili bilgi verdikten sonra, turizmde Türkiye’nin rekabetçiliğinden, ülkemize gelen turistlerin bölgelere göre dağılımından kısaca bahsetmiş ve İzmir Çeşme KTKGB kapsamındaki planlama çalışmaları ile ilgili aşağıdaki hususlara değinmiştir: - İzmir Ticaret Odasının önerisi ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Çeşme Belediye Başkanlığının mutabakatı doğrultusunda «Proje Çalışma Grubu» oluşturulmuş olduğu, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı, 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı, Ekolojik Yaşam	

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

NO	Açıklama	Durum
	Planı (Konsept Proje)'nin uzman planlama ve mimarlık ekipleri tarafından hazırlanmakta olduğu, • Ulaşım Etüd Raporlarının, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, ODTÜ ve Mersin Üniversitesi tarafından, Ekolojik Araştırma ve Değerlendirme raporunun Sakarya Üniversitesi Biyoloji Bölümü tarafından hazırlanmakta olduğu, • Jeolojik etüd raporunun ve ters ozmoz Yöntemiyle Deniz suyundan içme-kullanım suyu temini fizibilite raporunun hazırlanmakta olduğu. Bunlarla birlikte, bugün burda ilk toplantısı gerçekleşen SÇD Çalışmasının toplantıda bulunan uzmanlarca yürütülmekte olduğu belirtilmiş, Kapsam Belirleme çalışması bulgularının yerel paydaşlarla paylaşılması için sözü SÇD ekibine bırakmıştır.	
2.0	SÇD'nin amacı, süreci ve aşamaları İzmir Çeşme KTKGB – 1/100.000 Çevre Düzeni Planı Değişiklik teklifine ilişkin odaklanılması gereken çevresel hususların tespiti amacıyla hazırlanan Kapsam Belirleme Raporu'nun taslağının katılımcılarla paylaşıldığı ve bugün burada gerçekleşmekte olan toplantının amacının taslak Kapsam Belirleme Raporunun sunulması ve yerel paydaşlarının görüşlerinin alınması olduğu belirtilmiştir. Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) çalışmalarının Türkiye'de yeni olduğu ve bir kapasitenin olduğu belirtilmiş, SÇD sürecisini katılımcılara tanıtmak için aşağıdaki konularda bilgiler paylaşılmıştır; • SÇD'nin tanımı, • SÇD yönetmeliği • SÇD süreci • SÇD süreci temel çıktıları • Plan ve SÇD kapsamında taraflar	
3.0	Kapsam Belirleme Raporu bulgularının sunulması Kapsam Belirleme Raporunun, SÇD Yönetmeliği'nde belirtilen ana hatları açıklanmıştır. Raporun bulguları iki ana başlık altında sunulmuştur: bölgenin mevcut durumu ve kapsam belirleme matrisi. Bölgenin mevcut durumunda bölgenin aşağıdaki başlıklar altındaki kilit özelliklerinden bahsedilmiştir; • Jeoloji ve toprak • İklim ve iklim değişikliği • Doğal afetler • Su kaynakları ve kalitesi • Hava kalitesi • Ekoloji ve biyoçeşitlilik	

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

NO	Açıklama	Durum
	• Kültürel miras • Sosyo-ekonomik özellikler • Arazi kullanımı • Çevresel altyapı Ardından, Planın, bölgenin mevcut durumuna olası etkilerinin incelendiği aşağıdaki çevresel yönlerden oluşan kapsam belirleme matrisi sunulmuştur; • Su Miktarı • Su Kalitesi • İklim ve Enerji • Geçim Kaynakları • Biyoçeşitlilik • Toprak Bozulması • İnsan Sağlığı • Kültürel Miras • Atık • Sosyokültürel Etkiler • Hava Kalitesi • Gürültü • Görsel Peyzaj • Koku	
4.0	Sorular, görüşler	
4.1	DSİ 2. Bölge Müdürlüğü – Havza Yönetimi Şube Müdürlüğü Planlama alanında yer alan dere yatakları sebebiyle iklim değişikliği etkileri de göz önüne alınarak, İzmir Çeşme KTKGB için taşkın riski değerlendirme raporu hazırlanması önerilmiştir.	Değerlendirildikten sonra kapsama dahil edilmek üzere not alınmıştır.
4.2	İzmir Orman Bölge Müdürlüğü Ülke genelinde olduğu gibi bölgede de orman yangınlarında artış olduğu belirtilmiş, orman yangınları ile ilgili etkilerin değerlendirilmesi önerilmiştir.	Değerlendirildikten sonra kapsama dahil edilmek üzere not alınmıştır
4.3	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kapsam Belirleme Raporu'nda, "kültürel miras" başlığında sadece arkeolojik sit alanlarından bahsedildiği ancak bölgede arkeolojik sit alanları haricinde Urla ve Ildır antik kent bulunduğu belirtilmiş, somut olmayan kültürel miras da dahil olmak üzere kültürel miras ile ilgili detaylı değerlendirmelerin yapılması önerilmiştir. Bölgede turizmin yoğun olduğu sezonda otoyolda trafik sıkışıklığı yaşandığı ve ileride plan kaynaklı artacak trafik yoğunluğu nedeni ile ulaşım kaynaklı hava kirliliği etkisinin de artmasının beklenebileceği belirtilmiştir. Bu sebeple plan kapsamında ulaşım konusunda hava kirliliğini yaratmayacak ve	Değerlendirildikten sonra kapsama dahil edilmek üzere not alınmıştır.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

NO	Açıklama	Durum
	trafik tıkanıklığına yol açmayacak, hafif raylı toplu taşıma gibi temiz alternatiflerin düşünülmesi önerilmiştir. Bölgede yer alan sınırlı ormanlık alanın bölgede özellikle Barbaros ve Kadiovacık'da mikroklima etkisi yarattığı bu nedenle önemli olduğu ve korunması gerektiğinin altı çizilmiştir.	
4.4	DSİ 2. Bölge Müdürlüğü – Planlama Şube Müdürlüğü Bölgede su potansiyelinin kısıtlı olduğu, ihtiyaç duyulan su miktarının ve deniz suyu arıtma tesisinin etkilerinin dikkate alınması önerilmiştir.	Değerlendirildikten sonra kapsama dahil edilmek üzere not alınmıştır.
4.5	DSİ 2. Bölge Müdürlüğü Kapsam belirleme raporunda ilgili yerlerde, yürürlükteki yönetmeliklere uygun şekilde hareket edilmesi husunun eklenmesi önerilmiştir.	Değerlendirildikten sonra kapsama dahil edilmek üzere not alınmıştır.
4.6	İZSU- Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı Kapsam Belirleme Raporu'nda, DSİ'nin resmi yazısının referans olarak verildiği haritada regülatörün uzun mesafe koruma alanının görülmeyeceği, konuyla ilgili gerekçe, açıklama eklenmesi talep edilmiştir. Kapsam Belirleme Raporu'nda Küçük Menderes Havza Yönetim Planının yapılan alıntıda, 10 m'lik tampon alanda yeşil kuşak yapılması ile ilgili tedbirin mutlak koruma alanını tamamını kapsayacak şekilde (300 m) olarak değiştirildiği belirtilmiştir. İçme Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik doğrultusunda Çeşme Barajı Havza Koruma Planının İZSU tarafından hazırlanmakta olduğu, regülatörün uzun mesafe koruma alanının ilgili Koruma Planındaki havza içinde yer aldığı belirtilmiştir.	Talep edilen açıklama Kapsam Belirleme raporuna eklenecektir. İlgili açıklamalar Kapsam Belirleme Raporu'na eklenecektir.
4.7	DSİ 2. Bölge Müdürlüğü – Havza Yönetimi Şube Müdürlüğü Kapsam Belirleme Raporu Bölüm 2.5 "Planın İlgili Plan ve Programlarla Bağlantısı" başlığına "Havza Yönetim Planı", "Sektörel Su Tahsis Planı", "Taşkın Yönetim Planı" ve "Kuraklık Yönetim Planı" da eklenmesi önerilmiştir. Beklenen nüfus artışının sadece İzmir Çeşme KTKGB ile sınırlı kalmayacağı, oluşturacağı çekim gücü ile Çeşme İlçesi'nde de nüfus artışına neden olabileceği, dolayısıyla ilçe merkezinde de çevresel altyapı ihtiyacı oluşturabileceği hususu belirtilmiş ve Kapsam Belirleme Raporu'nda bununla ilgili değerlendirmelerin yapılması gereği belirtilmiştir. Bununla birlikte, marina kaynaklı atık suyun etkisi ve kuraklık	Değerlendirildikten sonra kapsama dahil edilmek üzere not alınmıştır.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

NO	Açıklama	Durum
	etkisinin kapsama dahil edilmesi önerilmiştir.	
4.8	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Turizm faaliyetleri sonucu oluşacak atığın plastik atık özelinde; etkilerinin değerlendirilmesi ve Plan kapsamında, yönetim planlarının oluşturulması önerilmiştir.	Değerlendirildikten sonra kapsama dahil edilmek üzere not alınmıştır.
4.9	İZSU – Genel Müdürlük Mevcut su kaynakları ile Çeşme İlçesine içme-kullanma suyunun ucu ucuna yetiştirildiği, plan kapsamındaki tesisler için alternatif su kaynaklarına ihtiyaç olduğu belirtilmiştir. Ters ozmoz ile deniz suyu arıtmanın maliyetinin çok yüksek olduğu, ilerde yüksek maliyet nedeni ile vazgeçilip yeraltı yerüstü kaynaklarına yönelmesinden endişe edildiği belirtilmiştir. Golf sahalarının sulanması için ters ozmoz yerine arıtılmış suyun yeniden kullanımının daha uygun olacağı belirtilmiştir.	Plan kapsamında, ayrı bir çalışma kapsamında devam eden içme-kullanma suyu temin çalışmalarında, arıtılmış suyun tekrar kullanımının kullanılması yönünde çalışmaların yapılmakta olduğu, bu konudun bir sonraki aşama olan SÇD raporunda detaylı değerlendirileceği açıklanmıştır.
4.10	İzmir Çevre Mühendisleri Odası Sadece Çevre Mühendisleri Odası adına değil aynı zamanda Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği (TMMOB) adına da söz alındığı belirtilmiştir. İzmir Çeşme KTKGB'de ekolojik yapının çok hassas olduğu çok detaylı değerlendirmeler yapılması gerektiği belirtilmiştir. Devam eden pandemi nedeni ile ilçede kış nüfusunun da artmış olduğu ve çevresel altyapının yetersiz geldiği belirtilmiş, planın çekim gücünün nedeni ile ilçe merkezinde de bir nüfus artışı beklenebileceği ve çevresel atyapının bu yükü karşılayamayacağı belirtilmiştir. Son 10-15 yılda bölgede orman, tarım ve mera alanlarında halihazırda yüksek tahribat olduğu belirtilmiştir. Makiler, sert yapraklı ormanlar, orman alanları tanımları dikkate alarak detaylı değerlendirmeler yapılması gerektiği belirtilmiştir. Golf turizmi için ekolojik ve çevre dostu uygulama ifadelerinin bir arada yer alamayacağı görüşünde oldukları ifade edilmiştir. İl Su Yönetim Koordinasyon Kurulu tarafından yürütülen Nehir Havza Yönetim Planları ve Taşkın Yönetim Planlarının dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir. Çeşme (Kutlu Aktaş) Barajının koruma alanlarının daraltılması ile ilgili açıklama yapılması gerektiği belirtilmiştir. Altyapı ile ilgili gerekliliklerin Çeşme KTKGB ölçeğinde değil İzmir ölçeğinde değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Çevresel altyapı haricinde hastane ve okul gibi ilave ihtiyaçlarının değerlendirilmesi, ekonomik ve sosyal baskıların	Değerlendirildikten sonra kapsama dahil edilmek üzere not alınmıştır

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

NO	Açıklama	Durum
	irdelenmesi, kamuya ilave yatırım ihtiyacı doğurabileceği belirtilmiştir. Deniz suyu arıtma tesisi'nden yapılacak deşarjların değerlendirilmesi amacıyla deniz ekosistemi üzerine değerlendirmelerin kapsama eklenmesi gerektiği belirtilmiştir. SÇD'nin ülke genelinde yeni bir süreç olduğu, meslek odalarının endişelerinin büyük bölümünün halihazırda Kapsam Belirleme Raporu'nda ele alınmış olmasından memnuniyet duyulduğu belirtilmiştir. Toplumun, Sivil Toplum Kuruluşlarının görüşlerinin alınmasının önemli olduğunun ve diğer meslek odalarının bu tür toplantılara davet edilmesi gerektiği belirtilmiştir.	
4.11	Alaçatı Turizm Derneği Cazibe bölgesinin yerel çevre ile entegre olması, teşvik gibi konulardan yerel esnafın da faydalanabilmesi talep edilmiştir. Alaçatı'da eğlence merkezleri sebebi ile oluşan gürültünün büyük sorun olduğu, planlama alanına eğlence adası gibi bir konsept eklenmesinin belki Alaçatı'daki gürültü kirliliğini azaltmada etkili olabileceği belirtilmiştir.	Değerlendirildikten sonra kapsama dahil edilmek üzere not alınmıştır
4.12	Çeşme Turizm ve Otelcilik Derneği Başkanı Gelecekteki ihtiyaçlar hakkında bütün detayların konuşulmasından memnuniyet duyulduğu belirtilmiştir. Çeşme turist sayıları verileri ile ilgili olarak sadece konaklayan turist sayısı değil günübirlik turist sayılarının da dikkate alınması önerilmiştir. Planlama kapsamında yapılan tesisler nedeniyle gelen turistin Alaçatı ve Çeşme'ye de gidebileceği ve su kullanımı ve trafik artışının planlama alanı dışında da etkisinin görüleceği belirtilmiştir. 2021 yılı turizm verilerinin de dikkate alınması gerektiği, son iki yılda verilerde büyük değişiklik olduğu, planlamalarda 20 yıllık projeksiyonlarının dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.	Değerlendirildikten sonra kapsama dahil edilmek üzere not alınmıştır

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

EK – I: Katılımcı Çizelgesi

Izmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KATILIMCI ÇİZELGESİ					
Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) – Kapsam Belirleme Toplantısı					
No	İSİM SOYİSİM	UNVAN	ŞİRKET / KURUM	Telefon	Tarih: 10.09.2021
1	A. Gözde ÖZBEY	İmar ve Plan. Şb. Mdr.	Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü	05323724586	E-Mail: a.gozdebey@csb.gov.tr
2	Seda B. MADENBELİ	TyK Şube Hld.	//	05326773950	sedabeyder@csb.gov.tr
3	GÜLİN ÖZBAŞ	İzsu ÇEKEDİBETON	İZSU	0505468076	gobas@izsu.gov.tr
4	EBRU YİĞİT	Çevre ve İklim Bilgi Y. Müh.	Yatırım, İmar ve Çevre Bakanlığı	05448076946	ebru.yigit@icisler.gov.tr
5	Çayla Sultanoğlu	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yatırım, İmar ve Çevre Bakanlığı	05053548211	ceylan.sultanoğlu@klt.gov.tr
6	İpek Akpınar	Prof. Dr.	İzmir Tics. Tek. Enst.	0533, 3898467	ipek.akpinar@iyte.edu.tr
7	Hacı Tani	İSLEMELİ	Tani Tics. Enst.	05322350457	habilyeni@hotmail.com
8	Ümit ERSEREN	İDARİ İŞ. MD.	EGE İHARACATçı	05495693342	umit.ebrer@eib.org.tr
9	Nilgün ÖZGELİK	Mühür	DSİ	0577451500	nilgun.ozgelik@nli.klt.gov.tr
10	Ciğdem Namlı ÖZAY	Şube Müdürü	Kültür ve Turizm Bakanlığı	05332622737	cigdem.namli@klt.gov.tr

epi

Izmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KATILIMCI ÇİZELGESİ

Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) – Kapsam Belirleme Toplantısı					Tarih: 10.09.2021	Sayfa: 2
No	İSİM SOYİSİM	UNVAN	ŞİRKET / KURUM	Telefon	E-Mail	İmza
11	S. Hatun Doğançay	Düzenleme	Heavenly Made .td	(532) 321 71 13	haluk@hmade.me	
12	CANER BİLİCİ	ŞEHİR PLANCI	ÇEVRE VE ŞEH. İSKANLUGU	553 268 17 82	caner.bulbul@csb.gov.tr	
13	Doğruhan Şenel	Düzenleme	İzmir İnşaat	532 662 21 99	sgsenel@yduo.com.tr	
14	Mehmet ERENKULU	ŞEHİR PLANCI	ÇEVRE VE ŞEH. İSKANLUGU	505 671 69 08	mehmet.erenkulu@csb.gov.tr	
15	Gökhan İMAM	Bölge Müdürü	İzmir Ş. Bölge	532 328 59 77	gokhan@izmir.gov.tr	
16	CANÖZ KURŞ	Birim Başkanı	İZKA	555 821 67 97	canol.kurs@izka.org	
17	Hasan Bilici	Şube Md.	İzmir Ömeriye Bölge Müdürlüğü	532 612 29 38	hasanbilici@ozmer.gov.tr	
18	Ash Ceylan Öner	Doc. Dr.	İzmir Ekonomi U.	0532 421 63 08	asli.oner@ieu.edu.tr	
19	Yaren Başal	Şehir Planı	İzmir Belediyesi	0532 698 42 67	yarenbasal@izmir.gov.tr	
20	Atilla İSİL	Mimar	XL / info	532. 630 87 60	a.isik@xl-arkit.com	

epi sa

Izmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KATILIMCI ÇİZELGESİ						
Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) – Kapsam Belirleme Toplantısı						
No	İSİM SOYİSİM	UNVAN	ŞİRKET / KURUM	Telefon	E-Mail	İmza
21	MICHAEL MUSIL	İNTEGECA			mical.musil@intecan.com	
22	Pinar Akmal	Eptisa	Env. Eng	5307775851	pouren.oeptis	
23	Belit Aygüdin	Tercüman	Eptisa	546-905-45-15	aygüdin@gmail.com	
24	Pınar Uyanık	Env. Of	EPTİSA		pınar.ueptisa.com	
25	A. SÜPHE SAKIN	Gen. Sk. Yrd.	İzmir Büyükşehir Belediyesi			
26	Samet Can CUREKAN	Exp. İnv. Çeme Tic. Fak. Gnl. Kmr.	Ege Üniversitesi	5382922595	amet.can.curekan@ege.edu.tr	
27	Fatima Etliz	Şehir Pl.	ÇKN Planlama	05388570932		
28	Gizem YAMEN	Şehir Plancısı	Gökönücek Plancısı	05355842628		
29	Nihan ÖZDENKİN	Şehir Pl.	İl Kültür Turizm/Ş.	933 2611155	nihan.ozdenkin@gmail.com	
30	Yeliz YILDIZ	İl Md. Yard.	" " " "	9326919762		

ep_tisa

Izmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KATILIMCI ÇİZELGESİ

Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) – Kapsam Belirleme Toplantısı							Tarih: 10.09.2021	Sayfa: 4
No	İSİM SOYİSİM	UNVAN	ŞİRKET / KURUM	Telefon	E-Mail	imza		
31	Beril CAMBAZOĞLU	Genel Planlama	Gölcinsimsek Planlama	0 506 167 8529	berilmbz@pmail	Beril		
32	Levent Veyeri	İnsan Kaynakları	Çeşme Belediyesi	0 533 386 97 87	leventveyeri@cesme.bel.tr	Levent		
33	Berna BARADAN	Y. Mimar	İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü	0 537 249 86 99	berna.baradan@afad.gov.tr	Berna		
34	Fikret TURGAY	Harita Tek. Müdürü	İZSU	0 507 20 3 62 41	f.turgay@izsu.org.tr	Fikret		
35	Celal Bayraklıoğlu	Konut ve Yerleşim		0 533 602 1600		Celal		
36	Hülya Yüceer	Orman ve Çevre	İYTE - Restorasyon	0 532 176 5200	hulyayuceer@iyte.edu.tr	Hülya		
37	S. Arslan Aydın	Y. K. B.	Çarşı ve Pazar Yolu	0 542 834 3410	slaymanhazneci@csy	S. Arslan		
38	İ. Balgacı	Şube Başkanı	DSİ 2. Bölge Md.	546 619 2538	ibalgaci@dsi.gov.tr	İ. Balgacı		
39	Hakan ACAR	Uzman	GSB - Cad. İzmir De.	533 430 79 58	hakan.acar@gsb	Hakan		
40								

epi

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KATILIMCI ÇİZELGESİ						
Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) – Kapsam Belirleme Toplantısı						
No	İSİM SOYİSİM	UNVAN	ŞİRKET / KURUM	Telefon	E-Mail	İmza
41	Zeliha DEMİREL	İmar ve Şeh. Da. Bşk.	i.b.s.b	233 1224	zeliha.demirel@gmail.com	Zeliha Demirel
42	Arzu B. YALABIK	Genel Müdür	EBRO	455 2978	arzu.yalabik@ebro.org.tr	Arzu B. Yalabik
43						
44						
45						
46						
47						
48						
49						
50						

epi sa

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KATILIMCI ÇİZELGESİ

Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) – Kapsam Belirleme Toplantısı					Tarih: 10.09.2021	Sayfa: 6
No	İSİM SOYİSİM	UNVAN	ŞİRKET / KURUM	Telefon	E-Mail	İmza
51	Yeter ERİKEN	Burolu Yönl. DB	125L	0232 255 2715	yeter.eri@pmail.com	
52	Ferih Ünal	Can. Yönl.	11 Sg. Md.	0554 135 1518	ferihunal@pmail.com	
53	Selda Denizli	Dr.	11	0533 574 6621	seldadenizli@pmail.com	
54	E.HELİL İNAYKINAY	Yık. Baktarı	TMNOB ÇEVRE M. H. ODASI Üyesi	0542 814 4356	helil.kinay@pmail.com	
55	İdris GÖKKAYA	Ekst. Proj. Yönl. Berm. Yönl.	Korapolleri 2. Bölge Md.	0554 591 2258	idris.gokkaya@pmail.com	
56	Ceren AKDAĞ	Mühendis	DSİ 2. Bölge Md.	0232 435 5100	ceren.akdag@pmail.com	
57	Ahmet Anıl ARIKOL	Baz. Yönl.	11	11	ahmetanil@pmail.com	
58	Özgür ULUSOY	Şb. Yönl.	11	11	ozgur.ulsoy@pmail.com	
59	Göknel GEÇGÖREL	Mühendis	11	11	goknel.gecgor@pmail.com	
60	Dr. Mehmet Ali KÜÇÜKLER	Üçr. Üyesi	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	0533 654 8088	mehmetalikucukler@yite.edu.tr	

epi sa

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

EK – II: Toplantı Fotoğrafları

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

EK – III: Sunum

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

İzmir Çeşme Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi
1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

**STRATEJİK ÇEVRESEL DEĞERLENDİRME
KAPSAM BELİRLEME TOPLANTISI**

10 Eylül 2021
İzmir

SÇD EKİBİ

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

İÇERİK

1. Toplantının amacı ve SÇD süreci ile ilgili bilgilendirme
2. Planlama alanının mevcut durumu
3. Belirlenen Kapsamın, «Kapsam Belirleme Matrisi» üzerinden paylaşılması
4. Yerel Paydaşların Görüşlerinin toplanması

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

TOPLANTININ AMACI

İzmir Çeşme Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi (KTKGB) 1/100.000 Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi'nin (Planın) **çevresel etkilerinin değerlendirilmesinde**

- ✓ kapsamın **(yani hangi çevresel konulara odaklanması gerektiğinin)** belirlenmesi için hazırlanmış olan **Kapsam Belirleme Raporu** taslağının sunulması ve
- ✓ **YEREL PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI**
- **Asıl etkilerin ve önlemlerin belirlendiği Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) Raporu** bu aşamanın tamamlanmasıyla başlatılacaktır

eṗṫsa

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) Nedir?

Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD);

- ✓ Ekonomik ve bölgesel kalkınmanın olası olumsuz etkilerini önlemek ve/veya en aza indirmek için ;
 - **çevre ve sağlıkla ilgili endişeleri**, stratejik planlama ve karar verme sürecine entegre etmenin temel aracı olarak
 - uluslararası ve ulusal ölçekte kullanılmakta olan bir **ÇEVRESEL DEĞERLENDİRME SÜRECİDİR.**

eṗṫsa

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

Bu Plan için SÇD Neden Yapılıyor?

SÇD Yönetmeliği, 8 Nisan 2017 tarihinde 30032 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe girmiştir.

SÇD Yönetmeliği'ne göre;

- **mekânsal planlama sektöründe** hazırlanan SÇD'ye tabi plan/programlarda (ve bu plan/programlarda yapılacak **revizyonlarda**) **yönetmeliğin yayımı tarihi itibarıyla,**
- mekânsal planlama sektöründe hazırlanan SÇD'ye tabi plan/programlar'da yapılacak **değişiklikler için ise 1/1/2023 tarihinden itibaren** yönetmeliğin hükümleri uygulanmaya başlanmaktadır.

Bu durumda, Çevre Düzeni Planını değişiklikleri için SÇD yapılması konusunda 01.01.2023 tarihine kadar mevzuatsal bir zorunluluk yoktur. **Bu SÇD çalışması gönüllülük esası ile yürütülmektedir.**

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SÇD NASIL İLERLER?

- SÇD, planlama ile paralel (eş zamanlı) ilerler.
- Plan/programın çerçevesi, hedeflerinin belli olması ardından **SÇD Kapsam Belirleme Süreci** başlatılır. Yani, **SÇD analizine** başlamadan önce **Kapsam Belirleme süreci** yürütülür.
- **SÇD Kapsam Belirleme Sürecinin yürütülmesinde amaç** plan/programdan etkilenebilecek kilit çevresel yönleri (su, hava, duyarlı yöreler vb.) ve sosyal konuları (nüfus, ekonomi ve sağlık dâhil olmak üzere) belirlemek ve böylelikle bir sonraki aşamada yürütülecek **SÇD çalışmasının odaklanması gereken konuların tespit etmek**, yani SÇD'nin "kapsamını" belirlektir.
- Kapsam Belirleme Raporu taslağının hazırlanması ardından plan/programın konusu olan bölgede **Kapsam Belirleme Toplantısı** gerçekleştirilir. (**bu toplantı**)
- Kapsam Belirleme Toplantısı'na katılan **yerel kurum/kuruluş'lardan alınan görüşlere göre Kapsam Belirleme Raporu finalize edilerek** Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunulur.
- Kapsam Belirleme Raporu'nun ÇŞB tarafından onaylanması ardından, **SÇD aşaması** başlar.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SÇD NASIL İLERLER?

- **SÇD analizinin kilit amaçları** şunlardır:
 - Olası olumsuz etki ve risklerini belirlemek
 - Olumlu etkileri artırmak için potansiyeli belirlemek
 - Risklere yönelik etki azaltma önlemleri oluşturmak
 - Planın uygulanması için bir izleme programı önermek
- SÇD ekibi, bu doğrultuda, bulgularını ve önerilerini özetlediği **SÇD Raporu'nu** hazırlar.
- Taslak SÇD Raporu'nun hazırlanması ardından plan/programa konu bölgede **İstişare Toplantısı** gerçekleştirilir.
- İstişare Toplantısı'na katılan **yerel kurum/kuruluş'lardan alınan görüşlere göre SÇD Raporu finalize edilir.** Yetkili Kurum, Taslak Plan/ Programı nihai hale getirirken SÇD raporunu göz önünde bulundurur.
- Yetkili kurum (yani plan sahibi) SÇD raporu ile birlikte plan/programı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunar.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SÇD SÜRECİNİN TEMEL ÇIKTILARI?

1. **KAPSAM BELİRLEME RAPORU:** Çevresel değerlendirmelerin kapsamının ana hatlarını belirler ve gerekli detaylı analizleri önerir – rapor taslağı Kapsam Belirleme Toplantısında (bu toplantı) tartışılır ve bulgular rapora entegre edilerek nihai Kapsam Belirleme Raporu hazırlanır.

2. **SÇD RAPORU:** Tüm analizleri, bulguları ve sonuçları özetler– rapor taslağı İstişare Toplantısında tartışılır ve görüşler rapora entegre edilerek nihai SÇD Raporu hazırlanır.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

Plan ve SÇD kapsamında taraflar

Plan/program: Ülke, bölge, il düzeyinde veya yerel düzeyde bir kamu kurum/kuruluşu tarafından yasal mevzuat hükümleri gereğince hazırlanan ve onaya/kabule tabi plan ve programlar (SÇD Yönetmeliği Madde 5.h)

- **İzmir Çeşme KTKGB – 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik teklifi**

Yetkili Kurum: SÇD'ye tabi bir plan/programın hazırlanmasından ve onayından/kabulünden sorumlu kamu kurum/kuruluş (SÇD Yönetmeliği Madde 5.l):

- **Kültür ve Turizm Bakanlığı**

Plan Yüklenicisi: Heavenly Made Mimarlık Tasarım Ltd. Şti.

SÇD Yüklenicisi: Eptisa Ltd. Şti.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SÇD YÜKLENİCİSİ - EPTİSA

1956'da kurulmuş olup, İspanya'daki en önemli mühendislik şirketlerinden olan **EPTİSA**, mühendislik ve müşavirlik, bilgi teknolojileri ve kurumsal, ekonomik ve sosyal kalkınma alanlarında faaliyet göstermektedir. **2.000'in üzerinde profesyonel çalışanı, İspanya ile Avrupa'nın kalanında, Amerika'da ve Afrika'da 45'ten fazla ofisi bulunmaktadır.**

Türkiye'de Eptisa 2007 yılından bu yana (2021 itibari ile) **54 kişilik ekibi ile** yoğunluklu olarak Avrupa Birliği projelerinde Teknik Destek ve Kontrollörlük konularında hizmet vermektedir.

SÇD alanında; SÇD Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesine katkı sağlayan ve SÇD konusunda kurumların kapasitesini artırılmasını sağlayan iki Avrupa Birliği projesinin müşavirliğini yürütmüş ve uluslararası mevzuata uygun **6 pilot SÇD çalışmasını** tamamlamıştır.

- Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'nin Uygulanmasının Desteklenmesi Projesi- Yararlanıcı: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (2014-2016)
- Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'nin Uygulanmasının Desteklenmesi Projesi Yararlanıcı: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (2019-2021)

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SÇD YÜKLENİCİSİ – SÇD EKİBİ

- Pınar Yılmaz – Çevre Yük. Mühendisi, SÇD Uzmanı
- Michal Musil – Uluslararası SÇD Uzmanı - Integra Consulting S.r.o (Çekya)
- Dr. Hüseyin Çiçek – Şehir Bölge Plancısı ve CBS Uzmanı
- Işıl GÜRLER – Çevre Mühendisi
- Dr. Öğr. Üyesi Adem Fahri PİRHAN – Biyoçeşitlilik Uzmanı (Flora)
- Doç.Dr. Hasan YILDIRIM – Biyoçeşitlilik Uzmanı (Flora)
- Prof.Dr. Kerim ÇİÇEK – Biyoçeşitlilik Uzmanı (Fauna)

ep^tsa

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KAPSAM BELİRME RAPORU

ep^tsa

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

TASLAK KAPSAM BELİRLEME RAPORUNUN İÇERİĞİ

- **Planın Temel Özellikleri**
- **Planlama Alanının (Çeşme KTKGB) Mevcut Durum Bilgisi**
 - o Jeoloji, Toprak
 - o İklim ve İklim Değişikliği
 - o Doğal Afetler
 - o Su Kaynakları Miktar ve Kalitesi
 - o Hava Kalitesi
 - o Ekoloji, Biyoçeşitlilik
 - o Kültürel Miras
 - o Sosyo-ekonomik Özellikleri
 - o Arazi Kullanımı
 - o Çevresel Altyapı

- **Öncelikli Hususların Değerlendirmesi**
 - o Sürdürülebilirlik Amaçları
 - o Kapsam Belirleme Matrisi
- **Sonraki Adımların Belirlenmesi**
- **Ekler**
 - Kapsam Belirleme Toplantısı'nda alınan görüşler ve rapora nasıl entegre edildiği bilgisi
 - Kaynakça

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

Planın Başlıca Kararları

Yürürlükte olan 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında, İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde "Orman, Tarım Arazisi, Ağaçlandırılacak Alan, Çayır Mera, Tercihli Kullanım Alanı, Günübirlik Alan, Havaalanı, Otoyol, Doğal Sit Alanları ve I. Derece Arkeolojik Sit alanları" kararları bulunmaktadır.

İzmir Çeşme KTKGB 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi'nde ise,

- Turizm Bölgesi (Turizm Alanı, Kamping, Otel, Butik Otel, Eğlence Merkezi, Kırsal Turizm Tesis Alanı, Sağlık Turizmi Tesis Alanı, Spor Turizmi Tesis Alanı), Günübirlik Turizm, Eko-turizm, Golf Turizmi,
- Tercihli Kullanım Bölgesi (Ticaret, Turizm ve Konut Alanları, Kamu Hizmet Alanları, Personel Lojman Alanları, Lojistik Bölgesi),
- Doğal Karakteri Korunacak Alanlar (azmaklar, kayalık-taşlık alanlar, kumsallar, bataklıklar, jeolojik özelliği farklılaşmış alanlar vb.)
- Kentsel ve bölgesel yeşil ve spor alanı (ağaçlandırılacak alanlar, spor alanları, rekreasyon alanları, rekreatif alanlar vb.)

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

Planın Başlıca Kararları

İzmir Çeşme KTKGB 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi'nde ise -devam,

- Kentsel ve bölgesel sosyal altyapı alanı (sağlık alanları, yüksek öğretim alanı, eğitim alanları, geriatri merkezi vb.)
- Korunacak alanlar (doğal sit alanları, arkeolojik sit alanları, akdeniz foku yaşam alanı)
- Yapı Sınırlaması Getirilerek Korunacak Alanlar (Sulak Alanlar, içme-kullanma suyu koruma kuşakları)
- Orman Alanı, Tarım Alanı, Mera Alanı, Zeytinlik Alan
- Kıyı Tesisleri Alanı (Yat limanı, balıkçı barınakları, çekek yerleri, vb.)
- Teknik Altyapı Alanı (Ters Ozmaz Tesis Alanı, Depolama Alanı, İçme Suyu Tesisleri Alanı, Atık Su Tesisleri Alanı, Katı Atık Tesisleri Alanı)
- Enerji Üretim Alanı (Rüzgâr Enerji Santralleri, Trafo Alanı)

İzmir Çeşme KTKGB'de yaklaşık olarak 30.000 kişi yerleşik nüfus, 50.000 kişi konaklayan ziyaretçi ve 20.000 kişi günlük ziyaretçi olmak üzere günlük en fazla 100.000 kişiye hizmet verilmesi öngörülmektedir.

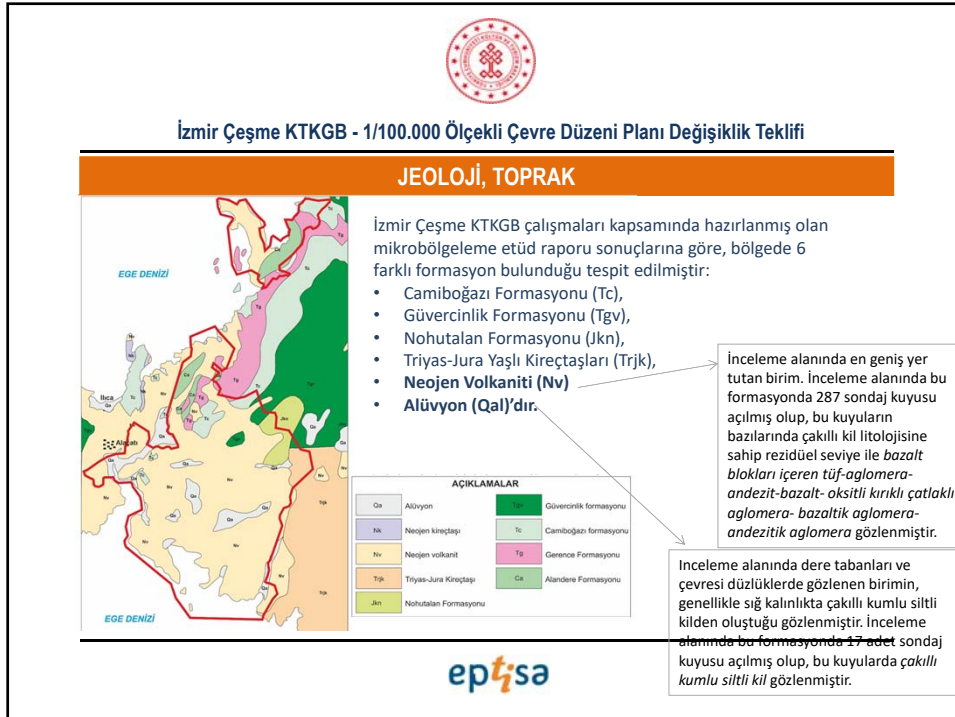
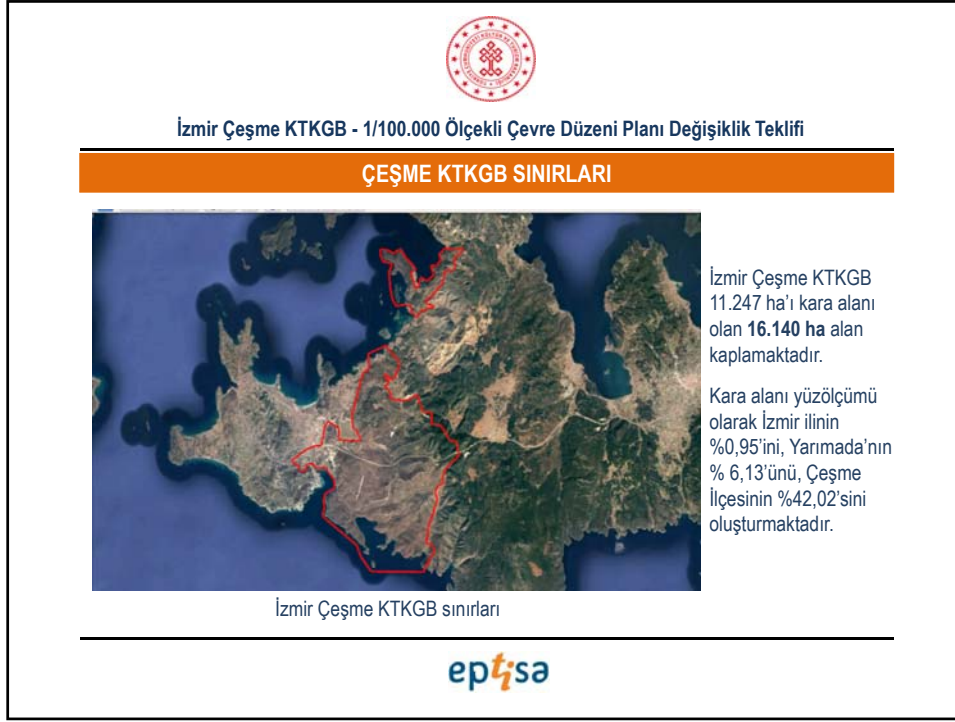

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

BÖLGENİN ÖZELLİKLERİ

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

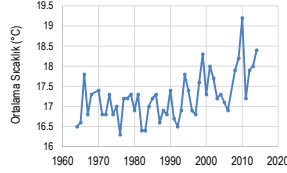
İKLİM VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Yarımada Akdeniz iklimi koşulları etkisi altındadır. Yağışların çok büyük bir bölümü kış ve bahar aylarında toplanmıştır. Yaz dönemi, bölgede tropikal hava kütlesi hakim olduğundan, yağışsız, sıcak ve kurak geçmektedir.

1963-2017 yılları Çeşme Meteoroloji Gözlem İstasyonu verilerine göre;

- ✓ 50 yıllık ortalama sıcaklık 17,2 °C olup **yıllık ortalama sıcaklık artış eğilimindedir.**
- ✓ Ortalama yağış miktarı 581,5 mm'dir. En yüksek yağışlar 138,3 mm ve 112,7 mm ile sırasıyla Aralık ve Ocak aylarında düşmektedir.
- ✓ Yıllık toplam buharlaşma değeri 1936,7 mm olup, en yüksek buharlaşma değerleri 345,8 mm ve 337,8 mm değerleri ile temmuz ve ağustos aylarında ölçülmüştür
- ✓ Uzun yıllar rüzgar yönlerinin esme sayılarına göre hakim rüzgar yönü kuzey-kuzeybatı (NNW)'dır.

Çeşme MGI Yıllık Ortalama Sıcaklık Değerleri

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

İKLİM VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

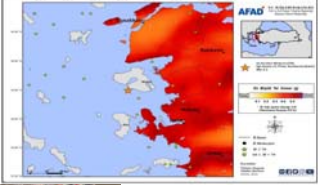
- Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 5. Değerlendirme Raporu'na (2013-2014) göre, **küresel yüzey sıcaklığı değişikliği**, 21. yüzyılın sonuna kadar, biri dışında tüm yeni IPCC senaryolarına dayanarak **sanayi öncesi döneme göre 1,5°C'yi ve iki yeni senaryoya göreyse 2°C'yi aşacaktır. Küresel ortalama deniz düzeyi 1901-2010 döneminde 19 cm yükselmiştir.**
- ÇŞB'nin Bölgesel İklim Değişiklikleri Eylem Planı 'na göre **Ege Bölgesi'nde beklenen iklim değişikliği etkileri**;
 - İlkbahar ve yaz aylarında sıcaklık anomalilerinde en fazla artışın Türkiye'nin batısında görülebileceği ve bu aylarda **Kıyı Ege 'de 1,5°C 'nin üzerinde bir ısınmanın** olacağı tahmin edilmektedir.
 - Aşırı yağıştan kaynaklanan **sel baskınlarının**, özellikle Muğla ve İzmir gibi büyük şehirlerde ve kırsal alanlarda can ve mal kaybına neden olması beklenmektedir.
 - Yazların daha sıcak olacağı ve toprak neminin azalacağı tahmini ile **orman yangınları sezonlarının** uzayacağı ve **sayı ve büyüklüklerinde artış** olacağı tahmin edilmektedir.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

DOĞAL AFETLER

Deprem: Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı tarafından hazırlanmış olan Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre, **Planlama Alanı'nın içinde bulunduğu Türkiye'nin batı kıyıları yüksek deprem tehlikesi** taşımaktadır. Son büyük deprem, Şubat 2021'de, Karaburun açıklarında 5.1 Moment Büyüklüğü (Mw) 'nde meydana gelmiştir.

Hortum: Uluslararası Coğrafya Kongresi Bildiriler Kitabı (2019)'da, hortumların özellikle okyanuslara kıyısı olan ülkelerde fazlaca görülen bir olay iken, **Türkiye'de son yıllarda gerçekleşme sıklığının arttığı belirtilmektedir. Şubat 2021'de Planlama Bölgesinin yaklaşık 1-1.5 km batısında, Çeşme Alaçatı Port alanı civarında**, hortum meydana gelmiş ve büyük maddi hasara yol açmıştır.

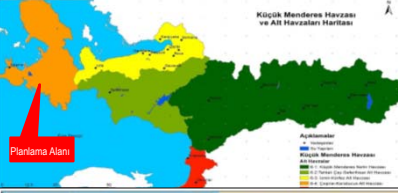
Seller: İzmirin **halihazırda sıkça yaşadığı afetlerden biri** aşırı yağışlardan kaynaklı sel ve taşkınlardır. **Kent merkezinin** önemli bir büyüklükteki kısmı ve kentsel faaliyetlerin önemli bir bölümü sel, taşkın ve deniz seviyesinin yükselmesine bağlı oluşan su baskını tehdidi ile karşı karşıyadır.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SU KAYNAKLARI VE KALİTESİ

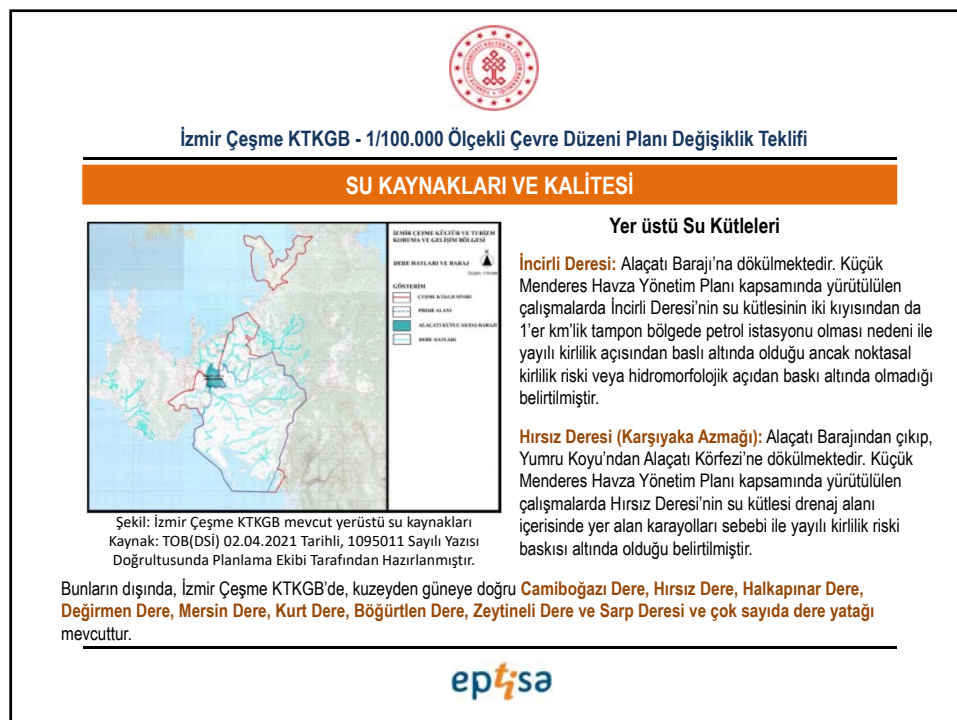
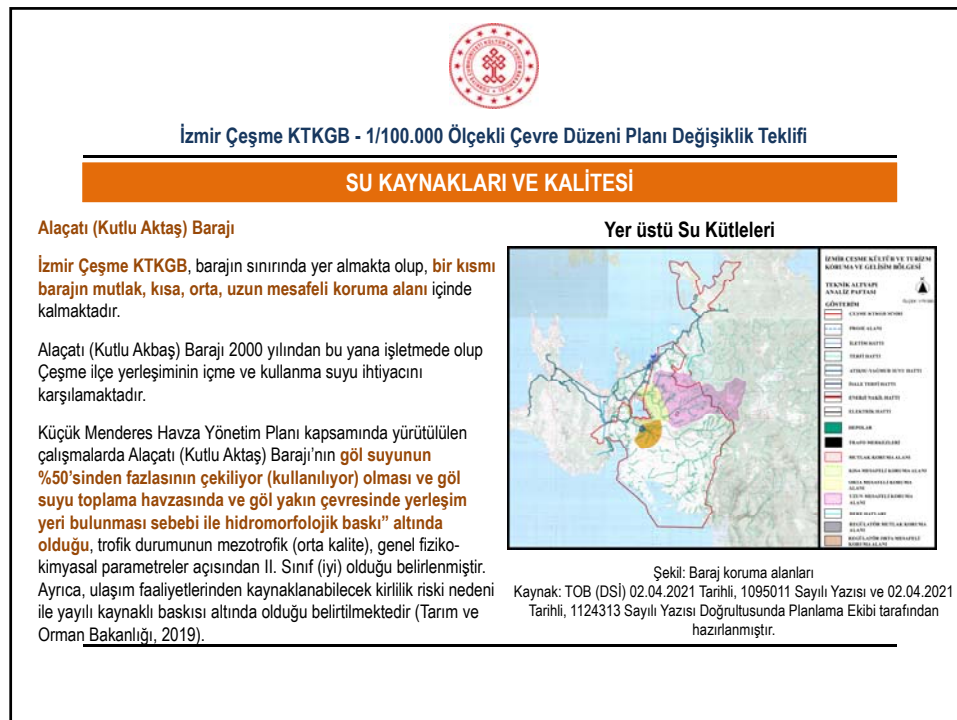
Çeşme KTKGB **Küçük Menderes Havzasında** ve havzasının yüzölçümü açısından %16'lık bir kısmını oluşturan **Çeşme Karaburun Alt Havzasında** yer almaktadır.

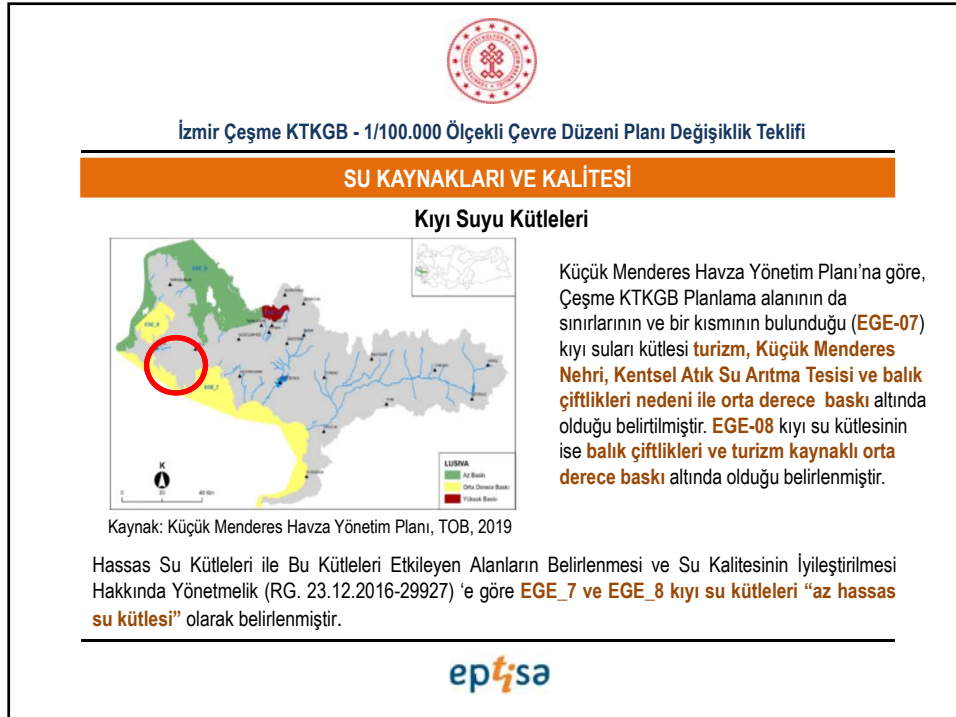
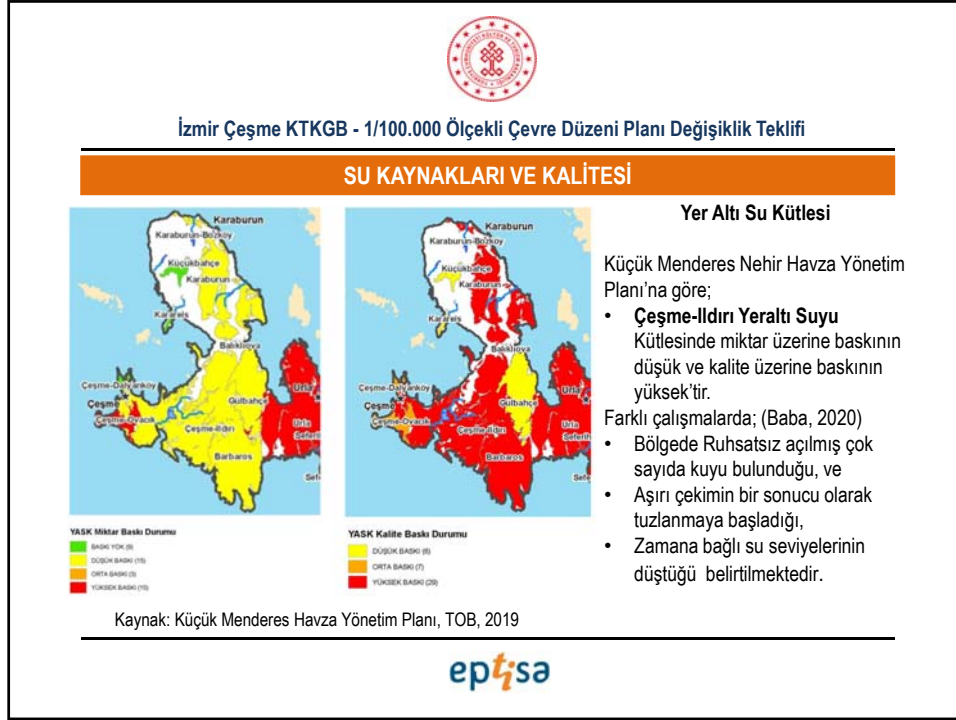
Yer üstü Su Kütelleri

Çeşme-Karaburun Alt Havzası'nın Planlama Alanını içine alan kısımda, **iki nehir ve sınırında ise bir göl su kütlesi** yer almaktadır. Bunlar **İncirli Dere (KMN_024), Hırsız Deresi (KMN_025) ve Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı (KMG_005)**'dir.

Kaynak: Küçük Menderes Havza Yönetim Planı, TOB, 2019

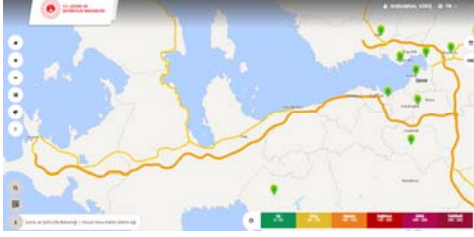

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

HAVA KALİTESİ

- İzmir ilinde 7 adet sabit, 1 adet mobil (gezici) olmak üzere toplam 8 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu ile hava kalitesi izleme çalışmaları devamlı olarak gerçekleştirilmektedir. **Ancak Çeşme ilçesinde düzenli hava kalitesi ölçümü yapan sabit bir istasyon bulunmamaktadır.**
- Çeşme ilçesinde sanayi olmadığı için hava kirliliği beklenmemektedir, ancak yazın artan trafik nedeni ile hava kalitesinde düşüş beklenebilir.

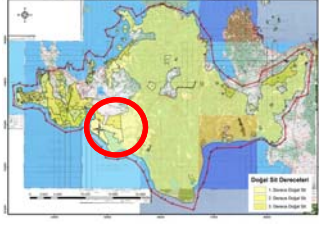

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

EKOLOJİ VE BİYOÇEŞİTLİLİK

Doğal Sit Alanları

İzmir ili 38. Grup - (Çeşme, Urla, Güzelbahçe ve Seferihisar ilçeleri) doğal sit alanları dereceleri

Çeşme KTKGB Planlama Alanında "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" (%54.62), "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" (%7.47) statüsünde alanlar bulunmaktadır.

Planlama kapsamında hazırlanan **Ekolojik Araştırma ve Değerlendirme Raporu (Mart 2021)** sonuçlarına göre, **İzmir ili 38. Grup'ta** (Çeşme, Urla, Güzelbahçe ve Seferihisar ilçeleri) aşağıdaki türler tespit edilmiştir:

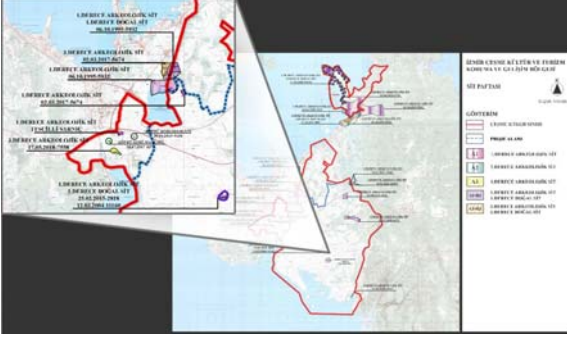
- 2 bitki EN, 5 kuş VU, 1 balık CR, 2 Balık EN, 4 Balık VU, 1 sürüngen VU, 1 memeli EN, 5 memeli VU, 2 omurgasız VU kategorisinde olmak üzere **23 taksonun nesli küresel ölçekte tehlike altındadır.**
- 2 bitki VU, 16 kuş CR, 47 kuş EN, 65 kuş VU, 1 balık CR, 2 balık EN, 4 balık VU, 1 omurgasız VU, 2 memeli CR, 5 memeli VU kategorisinde olmak üzere **145 taksonun nesli ulusal ölçekte tehlike altındadır.**
- 3 bitki dar, 22 bitki bölgesel, 5 bitki geniş, 4 kuş dar, 2 kuş bölgesel, 121 kuş geniş, 1 memeli dar, 5 memeli bölgesel olmak üzere **163 takson küresel ölçekte kritik yayılışa sahiptir.**
- 12 bitki dar, 12 bitki bölgesel, 23 bitki geniş, 1 kuş dar, 7 kuş bölgesel, 120 kuş geniş, 1 memeli dar, 5 memeli bölgesel, 1 memeli geniş olmak üzere **182 takson ulusal ölçekte kritik yayılışa sahiptir.**
- 9 endemik bitki türü** (literatürde tespit edilen 2 türün alanda olma ihtimali yok denecek kadar azdır) **mevcuttur.**

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KÜLTÜREL MİRAS

İzmir Çeşme KTKGB 'nin **Alaçatı (Kutlu Aktaş) Barajı çevresinde** yer alan kısmında

- 5 adet 1. derece arkeolojik sit alanı,
- 2 adet 3. derece arkeolojik sit alanı ve
- 2 adet "Köprü Koruma Alanı"

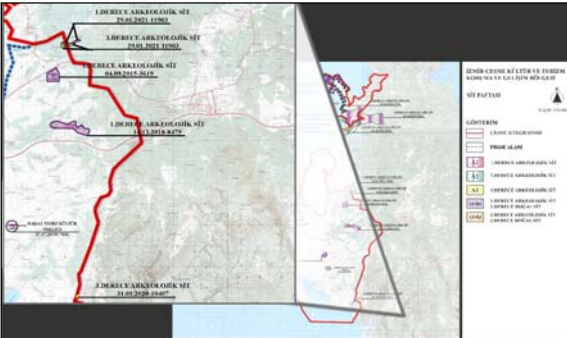
bulunmaktadır.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KÜLTÜREL MİRAS

İzmir Çeşme KTKGB 'nin **Çeşme Urla sınırında yer alan bölgede**

- 3 adet 1. derece arkeolojik sit,
- 2 adet 3. Derece arkeolojik sit ve
- 1 adet "Baraj Tesisi Kültür Varlığı"

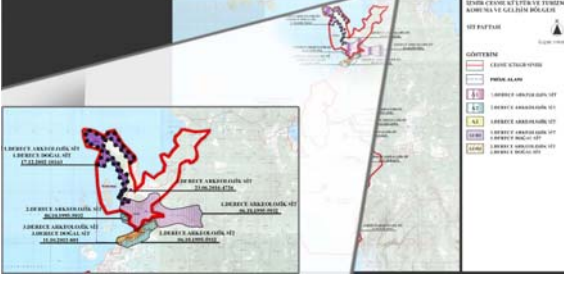
bulunmaktadır.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KÜLTÜREL MİRAS

İzmir Çeşme KTKGB 'nin **kuzey bölümünde**,

- 3 adet 1. derece arkeolojik sit,
- 2 adet 2. derece arkeolojik sit ve
- 1 adet 3. derece arkeolojik sit alanı

bulunmaktadır.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SOSYO EKONOMİK ÖZELLİKLER

Çeşme İlçesi'nin Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Sıralaması

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2014 yılı verileri kullanılarak yürütülen, **İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasında** (SEGE-2017) Türkiye'nin ilçeleri, sekiz kategori altındaki 32 değişken göz önüne alınarak, demografi, istihdam, eğitim, sağlık, rekabetçilik, mali değişkenler ve yaşam kalitesi olmak üzere altı kademe gelişmişlik seviyesinde sınıflandırılmıştır.

Bu çalışma sonuçlarına göre Çeşme İlçesi;

- ✓ **1. Kademe Gelişmiş İlçeler** arasında yer almaktadır.
- ✓ Türkiye genelinde **970 ilçe arasından 22.**,
- ✓ İzmir ilinde ise **30 ilçe arasından 4.** gelişmişlik sıralamasında olduğu belirlenmiştir

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SOSYOEKONOMİK ÖZELLİKLER - NÜFUS

Yıllar	Türkiye Nüfusu	İzmir	Çeşme
2010	73.722.988	3.948.848	33.051
2011	74.724.269	3.965.232	33.931
2012	75.627.384	4.005.459	34.563
2013	76.667.864	4.061.074	35.965
2014	77.695.904	4.113.072	39.243
2015	78.741.053	4.168.415	39.243
2016	79.814.871	4.223.545	40.312
2017	80.810.525	4.279.677	41.278
2018	82.003.882	4.320.519	43.489
2019	83.154.997	4.367.251	44.363
2020	83.614.362	4.394.694	46.093
Eğilim	%13.4 ↑	% 11.3 ↑	% 39.5 ↑

Son on yıldaki nüfus artış hızları incelendiğinde;

- Nüfus artış hızı **Türkiye'de %13.4 iken, İzmir'de %11.3, Çeşme'de bu oranın % 39.5 'dir.**
- Artan nüfus daha çok yaşlı nüfustur.
- İZSU Stratejik Planında, **dönemsel nüfus artışlarının** ildeki en önemli sorunlardan olduğu belirtilmektedir.
- Çeşme Kaymaklığı internet sayfasında verilen bilgilere göre ilçenin **yaz nüfusunun** 250.000-300.000'e, bazı kaynaklarda (Baba, 2020) da 1,000,000'a kadar çıktığı çıktığı belirtilmektedir.

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SOSYOEKONOMİK ÖZELLİKLER – EKONOMİK PROFİL

İzmir ekomisinde **en büyük payı hizmet sektörü**, ikinci sırada sanayi sektörü, en son sırada ise tarım sektörü oluşturmaktadır. 2017 yılı verilerine göre, **hizmet sektörünün, sanayinin ve tarımın** Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) içindeki payı **sırasıyla %57,5, %37,5 ve % 5'dir.** İzmir'de GSYİH'daki tarımın payı yıllar itibarı ile bir azalış eğilimindedir. 1987 yılında %10,4 olan bu değer, 2001 yılında %7, 2017'de ise %5'e kadar gerilemiştir.

Sanayi: İlçede sanayi kuruluşu bulunmamaktadır. Sadece 3 adet orta kapasiteli zeytin yağhanesi mevcuttur. Planlama alanı sınırları içerisinde maden ocakları mevcuttur.

Tarım: İlçede sulama suyu kaynaklarının yetersizliği ağırlıklı olarak susuz tarımın yapılmasını zorunlu kılmaktadır. İzmir Çeşme KTKGB içerisinde yaklaşık 518 ha mutlak tarım arazisi, 113 ha dikili tarım arazisi, 556 ha kuru özel ürün ve 1047 ha marjinal tarım arazisi bulunmaktadır.

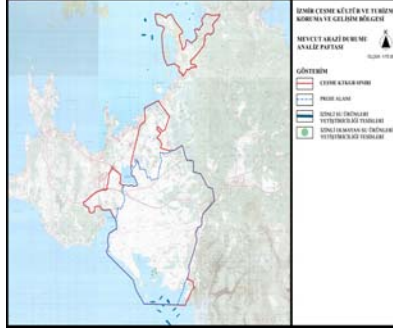
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SOSYOEKONOMİK ÖZELLİKLER – EKONOMİK PROFİL

Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği

İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde;

- 3 adet "İzinli Su Ürünleri Yetiştiriciliği Tesisi" bulunmaktadır.
- Bunun yanı sıra, KTKGB sınırları dışında muhtelif uzaklıklarda ağ kafeslerde su ürünleri yetiştiriciliği yapan izinli tesisler ve
- Mersin Körfezi çevresinde izinli olmayan su ürünleri yetiştiriciliği tesisleri de bulunmaktadır.

Şekil: Mevcut su ürünleri yetiştiriciliği tesisleri
Kaynak: TOB (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü) 23.01.2020 tarih, 238532 sayılı yazısı doğrultusunda Planlama Ekibi tarafından hazırlanmıştır

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SOSYOEKONOMİK ÖZELLİKLER – EKONOMİK PROFİL

Turizm

Çeşme İlçesi'nde başta deniz (kıyı) turizmi olmak üzere kültür turizmi, termal turizm, doğa turizmi, kamp turizmi ve spor turizmi yapılmaktadır. İlçede 11 adet turizm merkezi bulunmaktadır.

Çeşme Turizm Tesislerinde Konaklayan Turist Sayıları

	2013 ^a	2014 ^a	2015 ^a	2017 ^b	2018 ^b	2019 ^b
Yerli Turist Sayısı	507.118	564.945	581.408	727.260	858.215	666.164
Yabancı Turist Sayısı	74.070	64.818	53.997	72.853	98.698	142.617

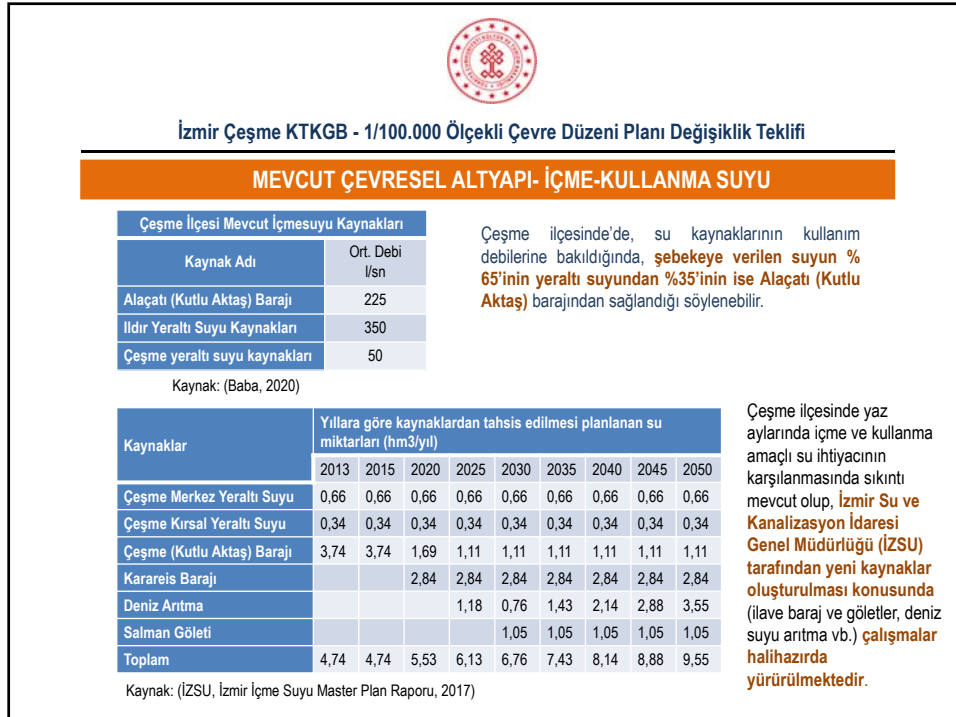
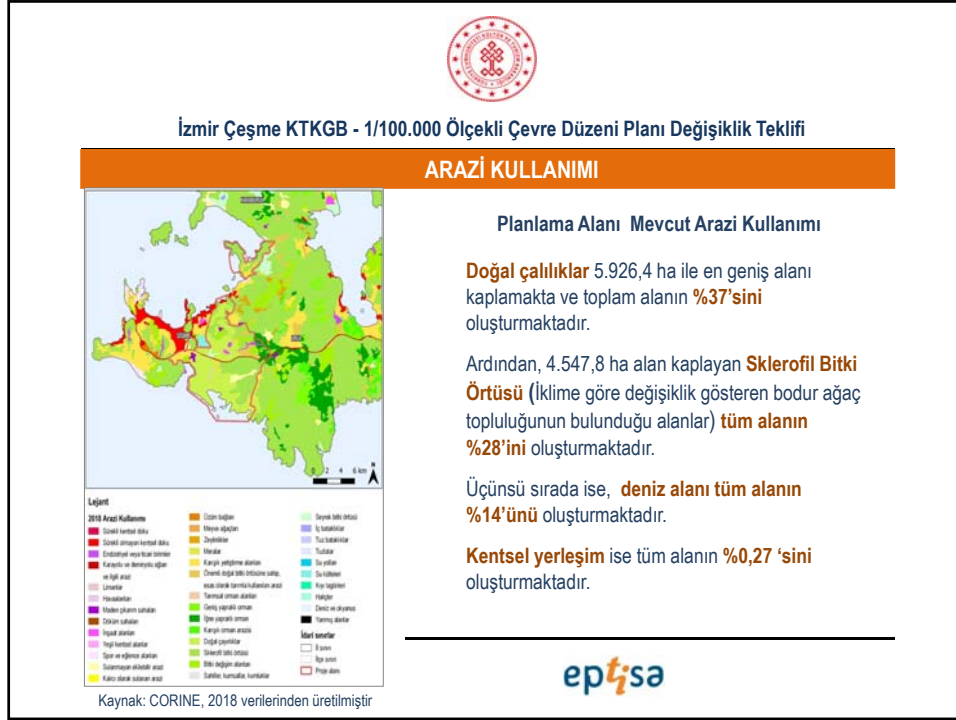
Kaynak: a. (Çeşme Kaymakamlığı, 2021) b. (Planlama Ekibi, Proje Alanına İlişkin Araştırma Raporu, 2021).

İzmir'e Gelen Yerli ve Yabancı Turistlerin Yıllara Göre Dağılımı

	2018	2019	2020
Yabancı Turist	1.021.576	1.224.634	297.442
Yerli Turist	661.712	750.553	267.018
Toplam	1.683.288	1.975.187	564.460

Kaynak: (İzmir KTM, 2021)

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

MEVCUT ÇEVRESEL ALTYAPI – İÇME ve KULLANMA SUYU

İçme Suyu Arıtma Tesisi

Tesis İzmir **Çeşme KTKGB** sınırları içinde kalmaktadır. Barajdan temin edilen su, içme suyu şebekesine verilmeden önce, İçme Suyu Arıtma Tesisinde arıtılmaktadır. 2000 yılında işletmeye alınan Çeşme İçme Suyu Arıtma Tesis'i'nin **kapasitesi 9.460.800 m³/yıl'dır.**

Atıksu Arıtma Tesisi

Çeşme ilçesinde biri ileri biyolojik arıtma tesisi biri aktif çamur paket arıtma tesisi olmak üzere iki adet AAT bulunmaktadır. Çeşme AAT İzmir **Çeşme KTKGB**'nin batısında yaklaşık **1,5 km mesafede** bulunmaktadır, **kapasitesi 21.900 m³/gün'dür.**

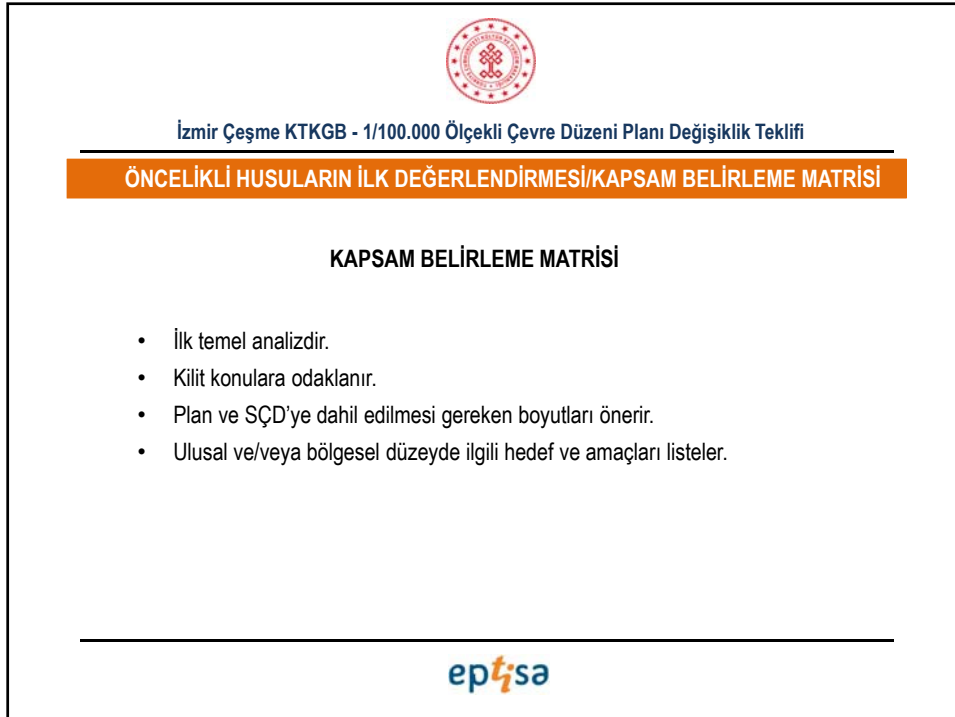
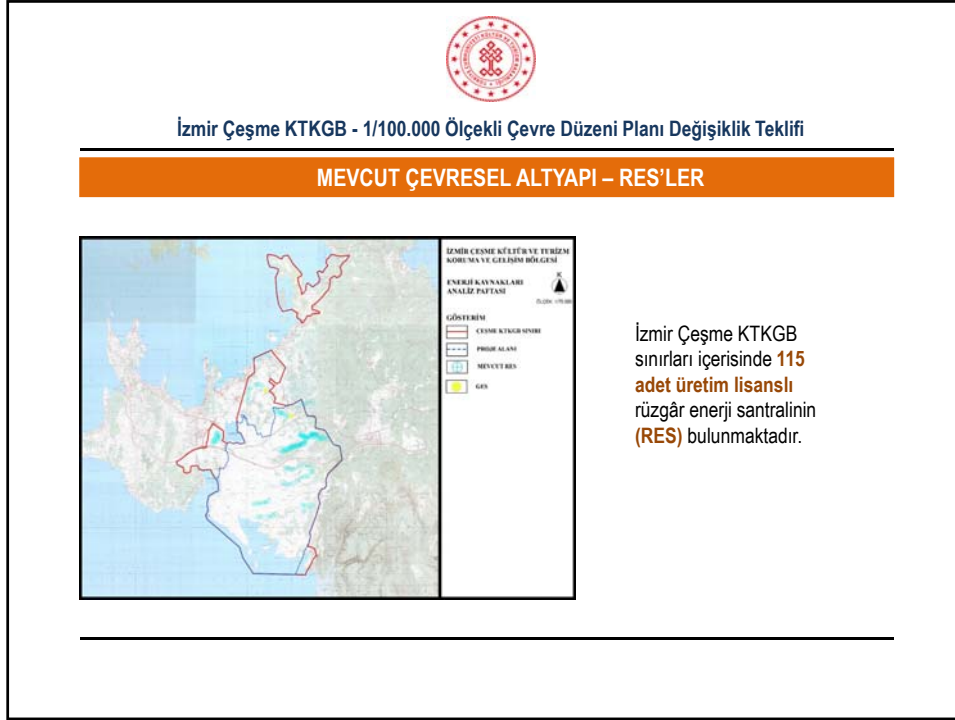

Çeşme Kültür Turizm Koruma Gelişim Bölgesi Ekolojik Yaşam Planı

MEVCUT ÇEVRESEL ALTYAPI – ATIK YÖNETİMİ

Çeşme ilçesinde oluşan evsel atıklar **Çeşme'deki rampalı aktarma istasyonundan Harmandalı Atık Düzenli Depolama Depolama Tesisinde** aktarılarak bertaraf edilmektedir.

İlçe Belediyeleri	Nüfus	Çöp Toplama Araç Sayısı	Konteyner Sayısı	Toplama Sıklığı
Çeşme Belediyesi	44.363	34	4500	Her Gün
İzmir Toplam	4.279.677	569	141.233	

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyutlar	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Su Miktarı			
Su Kalitesi			
İklim ve Enerji			
Geçim Kaynakları			
Biyoçeşitlilik			
Toprak			
İnsan Sağlığı			
Kültürel Miras			
Atık			
Sosyokültürel Etkiler			
Hava Kalitesi			
Gürültü			
Görsel Peyzaj			
Koku			

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Su Miktarı	İzmir Çeşme KTKGB'nin içinde yer aldığı Çeşme İlçesi'nde yaz aylarında içme ve kullanma suyu ihtiyacının karşılanmasında sıkıntı yaşanmakta olup İZSU tarafından yeni kaynaklar oluşturulması konusunda çalışmalar halihazırda yürütülmektedir. İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan tesisler nedeniyle ortaya çıkacak ilave içme-kullanma suyu ihtiyacı bölgedeki yer altı ve yer üstü su kaynakları miktarına ilave bir baskı oluşturabilir.	Plan kapsamında, (deniz suyundan ters ozmoz yöntemi ile su temini, artırılmış atık su ve gri suyun yeniden kullanımı vb) mevcut su kaynaklarına ilave bir baskı oluşturmayacak nitelikte Su Temin Planlaması yapılması. Ayrıca, turizm tesisleri nedeniyle mevcut su kaynaklarını kaybetmelerinin önüne geçebilmek için İzmir Çeşme KTKGB içinde mevcut olan tarımsal faaliyetlerin araştırılması. SÇD kapsamında su temin planında önerilen alternatiflerin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi. Ayrıca, su temin planının mevcut tarımsal faaliyetler üzerine olası etkilerinin incelenmesi.	11. Kalkınma Planı: Turizm kapsamındaki politika ve hedefler altında "Turizm bölgelerindeki içme suyu, kanalizasyon, katı atık bertaraf ve atık su arıtma altyapı yatırımları gerçekleştirilecektir." denilmektedir. Türkiye Turizm Stratejisi, KTB, 2023: Hızla gelişen turizm sektörünün yoğunlaştığı yerleşmelerin altyapı ve ulaşım sorunlarının giderilmesi için yerel yönetimle iş birliği içinde çalışmaların yapılacağı belirtilmektedir. Ulusal Su Planı, TOB, 2019-2023: Yeni su kaynaklarının bulunması ve kullanıcıya arz edilmesinden önce mevcut suyun verimli, akılcı ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla i) Gri su kullanımı ve yağmur suyu hasadı teknolojileri teşvik edilmesi, ii) Artırılmış evsel Atık suların park, bahçe ve yeşil alan sulamalarında kullanımı yaygınlaştırılması, iii) Evsel Atık su deşarjlarının yeniden kullanım uygulamaları (bina/site içi alanlarda ve yeşil alanlarda) yaygınlaştırılması sürekli politikalar arasında belirtilmektedir. İZSU Stratejik Planı, 2020-2024 Küçük Menderes Havzası Kuraklık Yönetim Planı, Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2018

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Su Kalitesi	Plan kapsamındaki turizm tesisleri ve konutlar sebebiyle yönetilmesi gereken bir atık su oluşacaktır. Plan kapsamındaki turizm tesisleri ve konutlar nedeniyle artan trafik, oluşacak atık su, yer üstü ve yer altı su kaynakları (Alaçatı Barajı, dereler) için kirlilik riski oluşturabilir. Golf sahalarının bakım işlemleri yer üstü ve yer altı su kirliliği riski oluşturabilir. Yer altı suyu çekimi artması söz konusu olur ise, yer altı suyu kalitesi/miktarı üzerine artan risk oluşabilir.	Plan kapsamında, (oluşacak atık su miktarını azaltma, arıtma tesis(ler)i, deşarj noktası(ları) , terfi merkezleri vb detayları içeren) atık su yönetimi planlaması yapılması. SÇD kapsamında, atık su yönetim planı mevcudiyetinin ve alternatiflerin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi. Planlama çalışmalarında, yer altı ve yer üstü su kaynakları üzerindeki kirlenme riski göz önünde bulundurulurak ulaşım, su temini, atık su yönetimi, golf sahaları işletme sistemleri ile ilgili plan kararlarının oluşturulması. Plan kapsamında tesislerin kimyasal madde kullanımı ve atık üretiminin azaltılmasına yönelik plan kararları geliştirilmesi ve kullanım verilerinin izlenmesi ve denetimi. Golf sahalarının kullanacağı çim çeşitlerinin, organik gübre ve ilaçlama sistemlerinin ekolojik duyarlılıkla seçilmesi vb önlemlerin SÇD aşamasında ve plan kararlarında göz önüne alınması. SÇD aşamasında, ulaşım, su temini ve atık su yönetimine ilişkin kararların, su kaynaklarına etkisi açısından incelenmesi.	11. Kalkınma Planı Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Atık Su Arıtımı Eylem Planı, ÇŞB, 2017-2023: Turizm ve tatil özelliği ağırlıkta olan yerleşim yerlerinde yaz ve kış nüfusu arasındaki büyük farklardan problemin çözümü için büyük otellerin atık sularının kendileri tarafından arıtılmasını sağlayan yatırımların zorunlu kılınması veya teşvik edilmesi gerektiği belirtilmektedir. Küçük Menderes Havzası Nehir Havza Yönetim Planı, TOB, 2019: Alaçatı (Kutlu Aktaş) İçmesuyu Barajını korumak için, İZSU ve ÇŞB-Su Yönetimi Genel Müdürlüğü koordinasyonu ile barajın etrafında 10 m'lik tampon alanda yeşil kuşak yapılması tedbirler programında önerilmiştir. İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik (RG.28.10.2017 Sayı 30224) Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik RG.07.04.2012-28257, TOB Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği RG.30.11.2012-28483, TOB:

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
İklim ve Enerji	Deniz suyu seviyelerinde yükselmeler artan hidrometeorolojik afetler (ani taşkınlar, kuraklıklar, hortumlar) plan kapsamında öngörülen tesisleri etkileyebilir. İklim değişikliği sebebiyle su kaynaklarındaki baskı daha da artabilir. Yer altı sularındaki deniz suyu girişimi daha da artabilir. Plan kapsamındaki tesisler, iklimlendirmeye ve soğutma sistemleri, (eğer kapsama dahil edilirse) deniz suyu arıtma tesisi yüksek miktarda enerji tüketimi gerektirecektir. Dolayısıyla, yoğun enerji tüketimi sera gazı emisyonları oluşabilir.	Plan kapsamında, iklim değişikliğinin olası etkilerinin tasarım aşamasında göz önüne alınması. Örn. Deniz suyu seviyelerinde yükselme eğilimi, alandaki kuru dere yatakları olası taşkın riski vb. enerji yoğun teknolojilerin iklim üzerindeki etkilerini azaltmak için mümkünse düşük sera gazı emisyon kaynakları kullanılacağı sistemlerin plan kapsamına alınması. Plan kapsamında tesislerin su ve enerji tüketiminin azaltılmasına yönelik plan kararları geliştirilmesi ve kullanım verilerinin izlenmesi ve denetimi. SÇD kapsamında, planın iklim değişikliği (sera gazı emisyonu oluşumu) üzerine etkilerinin incelenmesi.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023: Turizm başlığında verilen politikalar altında "iklim değişikliğinin turizm sektörü üzerindeki etkilerinin tespitine yönelik çalışmalar yapılacaktır" denilmektedir. Ulusal İklim Değişikliği Eylem Planı, 2011-2023, ÇŞB: İklim değişikliğine uyum konusunun mevcut strateji, plan ve mevzuata entegrasyonunun sağlanması hedefi altında, "Su yönetiminde yer alan kuruluşların kurumsal ve sektörel strateji planlarının (sanayi, tarım, enerji, turizm, kentsel, içme suyu) iklim değişikliği ile mücadele bağlamında revizyonu" bir eylem olarak belirlenmiştir. Mevcut stratejilerin iklim değişikliği etkilerine uyum bağlamında gözden geçirilmesi hedefi altında; korunan alanlarda iklim değişikliğine uyum konusunda bölgesel stratejilerin hazırlanması eylemi belirlenmiştir. İzmir Yeşil Şehir Eylem Planı, İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2020: İklim değişikliğinin turizm üzerinde doğrudan ve dolaylı olarak yarattığı olumlu ve olumsuz etkileri araştırmak üzere çalışma yürütülmesi ve sektörün direnciliğinin artırılması için önerilerde bulunulması bir eylem olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda turizm sektöründeki su talebi öncelikli zorluk olarak belirtilmiştir. İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2020-2024 Stratejik Planı

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Geçim Kaynakları	İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde sınırlı miktarda tarım ve hayvancılık dışında istihdam kaynağı bulunmamaktadır. Plan kapsamında kurulacak tesislerin işletilmesi ve buna bağlı olarak yörede gelişecek ticaret, gastronomi, tarım, eğitim vb. ilişkili sektör çarpanlarıyla yeni istihdam alanları oluşturacaktır, bu yerel halk için de bir fırsat oluşturacaktır. Bununla Birlikte, planlama alanında yer alan %7'lik nitelikli tarımsal alanların karakteristik özelliklerinin değişmesi (azalan su, artan kirlilik vb) etkileri söz konusu olabilir.	SÇD aşamasında yerel halkın geçim kaynaklarına olası etkiler incelenmesi. Plan kapsamında tarım alanlarının korunmasına yönelik kararlar geliştirilmesi.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023: Öncelikli gelişme alanlarından biri olarak belirlenen turizm sektöründe belirlenen politika ve tedbirler kapsamında "Nitelikli personel istihdamını kolaylaştırmak ve personelin barınma ihtiyacının daha konforlu ortamlarda karşılanması için tesislere personel lojman alanı tahsis edilecektir" denilmektedir. İstihdam ve Çalışma Hayatı ile ilgili politikalar altında; "Özel politika gerektiren grupların istihdama katılımları arttırılacaktır". "Gençlerin istihdamını arttırmaya yönelik olarak illerdeki potansiyeli açığa çıkartacak yenilikçi ve sürdürülebilir projeler desteklenecektir. Engellilerin işgücüne katılımı ve istihdamı arttırılacaktır. Kadınların işgücü piyasasına katılımlarını kolaylaştırıcı ve istihdamlarını artırıcı uygulamalar geliştirilecektir" denilmektedir. Öncelikli gelişme alanlarından biri olarak belirlenen tarım sektöründe belirlenen politika ve tedbirler kapsamında "tarım arazilerinin korunması, etkin kullanımı ve yönetimi sağlanacaktır", denilmektedir.

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Biyocoşululuk	Çeşme KTKGB içerisinde, "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" statüsünde alanlar bulunmaktadır. Bölgede birçok kritik tür (bitki, balık, sürüngen, memeli, omurgasız, kuş) bulunmaktadır. İzmir Çeşme KTKGB kıyılarının bir bölümü Türkiye'nin önemli akdeniz foku alanları arasında belirtilmektedir. Planlama alanının tamamı önemli kuş alanı (IBA) olarak belirtilmektedir. Planlama kapsamında yapılacak tesislerin inşaatı ve işletme aşamasında oluşacak insan baskısı bu hassas türleri etkileyebilir. Su temininde deniz suyu arıtma tesisi planlanması durumunda, tesiste oluşacak konsantrenin (atık su) bertaraf yönetimine bağlı olarak (denize deşarj söz konusu olursa) sucul canlılara etkisi olabilir.	Plan kapsamında, hassas türlerin habitatlarının korunmasına yönelik kararlar geliştirilmesi. SÇD aşamasında, hem plan kapsamında yapılması önerilen tesislerin inşaatı sırasında hem plan işletme aşamasındaki insan baskısı sebebiyle türler üzerindeki etkilerin (turizm tesislerinin lokasyonu ve hassas türlerin lokasyonları ile ilgili çıkışma haritaları hazırlanarak) incelenmesi. Su temin planında, deniz suyu arıtma tesisi bulunması durumunda deşarj noktasında, olası hassas türlerin değerlendirmeye alınması.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023 Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Stratejisi ve Eylem Planı, Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı, 2007 Küçük Menderes Havzası Nehir Havza Yönetim Planı, TOB, 2019 İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2020-2024 Stratejik Planı Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği (28962 sayılı ve 04.04.2014 tarihli R.G., değişiklik 2019)

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Toprak Bozulması	Plan kapsamında yapılması planlanan tesislerin inşaatı sırasında yüksek miktarda kazı çalışmaları gerekecektir. Bu aşamada eğer iyi bir yönetim yapılmazsa bitkisel toprak kaybı ve kirliliği yaşanabilir. Yüksek eğimli alanlardaki çalışmalarda toprak erozyonu tetiklenebilir.	Planlama kapsamında, bitkisel toprak ve erozyon yönetimi konularında plan kararı geliştirilmesi. SÇD aşamasında, bitkisel toprak kaybı ve erozyon riskine ilişkin etkilerin değerlendirilmesi.	Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik, (27605 sayılı ve 08.06.2010 tarihli R.G., değişiklik 2019) Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı (2016-2023): Ulusal Havza Yönetim Stratejisi, Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2014-2023;

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
İnsan Sağlığı	İzmir Çeşme KTKGB'de yoğun yerleşim alanı olmadığı için plan kaynaklı, insan sağlığı üzerine önemli bir etki beklenmemektedir. Turizm tesislerinin inşaat ve işletmesi sırasında pandemi nedeniyle insan sağlığı üzerine etki oluşabilir.	SÇD kapsamında, İzmir Çeşme KTKGB kapsamında planlanan turizm tesislerinin inşaat ve işletmesi sırasında pandeminin olası etkilerinin incelenmesi.	

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Kültürel Miras	İzmir Çeşme KTKGB sınırları içerisinde 1. derece, 2. derece ve 3. derece arkeolojik sit alanları mevcuttur. Planlanan tesislerin konumuna göre bu alanların doğrudan tesisler ve/veya işletme aşamasında insan baskısı nedeni ile etkilenmesi olasıdır.	SÇD sürecinde arkeolojik sit alanları ve plan kapsamında öngörülen tesislere yakınlığı ve olası etkileri incelenmesi.	Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi: Madde 5'te taraflardan her biri aşağıdaki hususları sağlamayı taahhüt ederler denilmektedir. "Arkeologlar, şehirciler ve inşaatçılar arasında sistemli bir danışma mekanizması oluşturmak suretiyle Arkeolojik mirası tahrip etmesi muhtemel olan yapılanma planlarının değiştirilmesini; Çevreye etki üzerindeki incelemelerin ve bunlardan kaynaklanan kararların, arkeolojik sitler ve çevrelerini göz önünde bulundurmaya dikkat etmek;"

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Atık	İzmir Çeşme KTKGB planlaması kapsamında yapılan turizm tesislerinde yönetilmesi gereken belediye atığı oluşacaktır. Çeşme İlçesinde belediye atığı altyapı tesislerinin, araçlar ve personel kapasiteleri bu atığı yönetmek konusunda yeterli olmayabilir. İzmir Çeşme KTKGB kapsamında planlanan tesislerin inşaatı sırasında kazı toprağı inşaat ve hafriyat atığı oluşacaktır. Uygun şekilde yönetilmez ise çevreye zarar oluşturabilir. Plan kapsamında yapılan turizm tesislerinde ve konutlarda arıtılması gereken evsel atık su oluşacaktır. Çeşme İlçesinin mevcut atık su arıtma tesisinin kapasitesi, oluşan bu ilave atık suyu arıtmak için yeterli değildir. Yeni kurulacak atık su arıtma tesisi(lerinde) çevreye zarar vermeden yönetilmesi gereken arıtma çamuru oluşacaktır. Plan kapsamındaki tesisler için su temini planlamasında deniz suyu arıtma sistemi planlanırsa, deniz suyu arıtma tesisinde konsantre (atık su) oluşacaktır. Konsantrenin bertaraf yöntemine bağlı olarak çevresel etki oluşabilir.	Planlama ve SÇD aşamasında mevcut tesislerin durumu, kapasitesi ve belediye atığı yönetim sistemi için ilave altyapı ihtiyacı olup olmadığı hususları göz önüne alınmalıdır. Planlama ve SÇD aşamasında kazı toprağı inşaat ve hafriyat atığı yönetim planlaması göz önüne alınmalıdır. Plan kapsamında atık su arıtma tesisi ve çamur yönetimi planlaması göz önüne alınmalıdır. SÇD aşamasında, atık su arıtma sistemi, çamur yönetim planlaması mevcudiyeti ve çevresel etkileri incelenecektir. SÇD kapsamında deniz suyu arıtma tesisinde oluşan atığın çevresel etkileri incelenecektir.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023 Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı, ÇŞB, 2023 İzmir İl Sıfır Atık Yönetim Planı, ÇŞB, 2018 Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2018-2022 Stratejik Plan Atık Yönetimi Yönetmeliği (29314 sayılı ve 02.04.2015 tarihli R.G.) Sıfır Atık Yönetmeliği (30829 sayılı ve 12.07.2019 tarihli R.G.) Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, (25406 sayılı ve 18.03.2004 tarihli, değişiklik 2004) Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik (20594 sayılı ve 03.08.1990 tarihli R.G., değişiklik 2018) Atık Su Arıtımı Eylem Planı, ÇŞB, 2017-2023

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Sosyokültürel etkiler	Plan kapsamındaki turizm tesisleri, yerleşim yeri az olan bölgede, halihazırda turistik bir bölge olan Çeşme ilçesinde planlanmıştır. Bu sebeple, turizm kaynaklı olarak sosyo-kültürel çevre üzerinde önemli bir etki beklenmemektedir. Ancak, bölge halkını erişim ve katılımdan nispeten uzak tutan (yani, plajlar gibi tesisleri kullanmak veya bölgedeki turistlere hizmetlerini sunmak veya mallarını satmak gibi) bir yaklaşımın bulunması durumunda sosyo-kültürel anlamda bir risk oluşabilir.	Kıyı şeridinin genel kullanıma açık şekilde planlanması. SÇD aşamasında ve plan kapsamında yerel halkın şikayetlerinin veya çatışmaların ortaya çıkma potansiyeli araştırılması.	KTB 2019-2023 Stratejik Planı: Halk kültürü değerleri ile somut olmayan kültürel miras unsurlarının araştırılarak gelecek kuşaklara aktarılması ve verilerin muhafaza edilmesi. İzmir İli Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetim ve Planlama Projesi'nin Hedefleri Kıyı alanlarında sürdürülebilir gelişme ilkesi doğrultusunda; doğal ve kültürel kaynaklardan yararlanmada sektörler arası uyumun sağlanması ve duyarlı ekosistemlerin korunması, kıyıya erişebilirlik ve kıyılardan yararlanmada kamu yararı ve eşiklik ilkesi çerçevesinde mekansal gelişme stratejilerinin geliştirilmesi, İzmir ili kıyı alanlarında yetki ve sorumluluğu olan kurumlar ile kıyıda faaliyet gösteren sektörler arası uyum ve eşgüdümüne yönelik Yönetim Modeli'nin oluşturulması, planlama ve yönetime ilişkin uygulama araçlarının geliştirilmesi olarak tanımlanmıştır.

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Hava Kalitesi	İzmir Çeşme KTKGB 'de artan trafik kaynaklı olarak hava kalitesinde düşüş beklenebilir.	Plan kapsamında çevre dostu ulaşım araçlarına ilişkin kararlar geliştirilmesi. SÇD Kapsamında, plan kapsamındaki ulaşım planının, hava kirliliği üzerine etkisinin incelenmesi.	11. Kalkınma Planı, 2019-2023: Planın yaşanabilir şehirler ve sürdürülebilir çevre altında yer alan çevrenin korunmasına yönelik hedef ve politikaları kapsamında belirlenen politika ve hedefler arasında, "Üretim, ısınma ve trafik kaynaklı hava kirliliğinin önlenmesi için hava kalitesi yönetim uygulamaları etkinleştirilecek, emisyonların kontrolü sağlanarak hava kalitesi iyileştirilecektir." Denilmektedir. Ulusal İklim Değişikliği Eylem Planı, 2011-2023: İntermodal taşımacılık sistemi geliştirilerek yük ve yolcu taşımacılığında ulaşım türlerinin dengeli kullanımı sağlanacaktır. – Alternatif yakıt ve temiz araç teknolojilerini geliştirmek için alternatif yakıt ve temiz araçların kullanımı desteklenecektir. – Kent içi ulaşımında, bireysel araç kullanımından kaynaklı emisyon artış hızının sınırlandırılması. İzmir Temiz Hava Eylem Planı, İzmir Valiliği

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Gürültü	Artan trafik kaynaklı olarak, ulaşım yolları yakınındaki yerleşimlerde gürültü artışı gözlemlenir. Aynı zamanda, İzmir Çeşme KTKGB'de mevcut olan, RES'lerin alanda oluşturacağı gürültü, tesisler üzerine olumsuz etki oluşturabilir.	SÇD aşamada, plan kapsamındaki ulaşım planının yakın yerleşim alanlarında oluşturacağı gürültü etkisinin değerlendirilmesi. Plan kapsamında, RES'lerden kaynaklı gürültünün belirlenecek yaklaşma mesafeleri ile önlenmesi.	Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği (RG 04.06.2010 No: 27601) Planlama aşamasında uyulması zorunlu kriterlere ilişkin Madde 28'de "Çevre Düzeni Planları, Nazım İmar Planları ve Uygulama İmar Planlarının hazırlanması aşamasında alanda akustik planlamanın yapılabilmesi ve yerleşim alanları içindeki sakin alan ve açık araziye sakin alanların oluşturulması için gürültü haritaları ve eylem planlarının plan eki olarak istenmesi ve plan kararlarına esas olması zorunludur." denilmektedir.

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Görsel Peyzaj	İzmir Çeşme KTKGB'de görsel peyzaj kalitesi yüksek alanlar bulunmaktadır. Planın kapsamında doğal çevreye uygun olmayan yapılaşma planlanırsa (örneğin çok katlı binalar) alanın görsel peyzajı etkilenebilir, görüntü kirliliği oluşabilir	Plan ve SÇD kapsamında, planlanan tesislerin olası görsel etkilerinin dikkate alınması/incelemesi.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2018-2022 Stratejik Plan: Gürültü ve görüntü kirliliği sürdürülebilir şehirler yaklaşımıyla önlenecektir. - Kullanıcı odaklı, güvenli, çevreyle barışık, enerji verimli ve mimari estetiğe sahip yapıların üretimi için tasarım ve yapım standartları geliştirilecektir. Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik (20594 sayılı ve 03.08.1990 tarihli R.G., değişiklik 2018) Madde 4: Sahil şeridinde yapılacak yapılar kıyı kenar çizgisine en fazla 50 metre yaklaşabilir. Madde 5: Kıyılarda kıyıyı değiştirecek boyutta ve kıyının doğal yapısını bozacak nitelikte kazı yapılamaz. Kıyılara moloz, toprak, çuruf, çöp gibi kirlileti etkisi olan atık ve artıklar dökülemez.

			
İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi			
ÖNCELİKLİ HUSULARIN İLK DEĞERLENDİRMESİ/KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ			
Kilit Konu	Belirli Hususlar	Plan ve SÇD'ye dahil edilebilecek boyut	İlgili ulusal ve/veya bölgesel düzeyde hedef ve amaçlar
Koku	Plan kaynaklı önemli bir etki beklenmemektedir. Ancak, Çeşme KTKGB planlaması kapsamında atık su yönetimi için atık su arıtma tesisi yapılması durumunda oluşması muhtemel koku turizm tesisleri ziyaretçileri ve konut sakinlerini etkileyebilir.	Atık su arıtma tesisi kaynaklı kokunun planlanan tesisler üzerine etkisinin plan ve SÇD kapsamında değerlendirilmesi.	

	
Çeşme Kültür Turizm Koruma Gelişim Bölgesi Ekolojik Yaşam Planı	
KAPSAM BELİRLEMENİN TAMAMLANMASI	
 Taslak Kapsam Belirleme Raporu'nun hazırlanması	
 KTB – Planlama ekibi ile veri sağlamak ve istişarelerde bulunmak amacıyla düzenli toplantılar/bilgi aktarımı	
 Taslak SÇD Kapsam Belirleme Raporu'nun ÇŞB'ye ve davetli kurumlara toplantı öncesi sunulması sunulması	
- İlgili paydaşlar ile Kapsam Belirleme Toplantısı - Kapsam Belirleme raporunun alınan görüşler göz önünde bulundurularak nihai hale getirilmesi - SÇD Kapsam Belirleme Raporunun nihai halinin ÇŞB'ye sunulması	
	

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

SONRAKİ ADIMLAR

- SÇD Raporunun taslağının oluşturulması
 - Önerilen faaliyetlerin/kullanım kararlarının çevreye potansiyel etkileri (muhtemel riskler), ve
 - Belirlenen risklerin önlenmesi, etkilerinin hafifletilmesi ve en düşük seviyeye indirilmesi için tedbirler
- Nihai taslak «1/100.000 Çevre Düzeni Planı» ile birlikte taslak «SÇD Raporu» nun İstişare Toplantısı'nda görüş için paylaşılması
- Toplantı sonuçlarına göre finalize edilen SÇD raporunun ve SÇD raporu görüşlerinin yansıtıldığı Çeşme KTKGB 1/100.000 Çevre Düzeni Planının ÇŞB'ye sunulması
- ÇŞB'nin nihai SÇD bildirisini (SÇD Yönetmeliği ile uygunluğunu onaylarken) yayınlaması ve planın bunun ardından onaylanması

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KAYNAKÇA

AFAD. (2021). 01.02.2021 Ege Denizi, Karaburun açıklarına ilişkin Deprem Değerlendirme Raporu. A. Atakan, İ. O., & Erdoğan, A. D. (2019). Çeşme Yarımadası'nda Kıyının Kamusal Kullanımına Etki Eden Kıyı Kullanımlarına Eleştirel Bir Bakış. *Ege Sosyal Bilimler Dergisi*, 92-108.

Baba, A. (2020). Çeşme Yarımadası Su Durumu. İzmir: İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü.

Bayraktar, S. Ö., & Çiçek, İ. (2019). *Uluslararası Coğrafya Kongresi Bildiriler Kitabı*.

Bozyel, D. (2019). Çeşme Yarımadası Akdeniz Geçici Sulak Alanlarının Florası ve Ekolojik Özellikleri Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı.

Çeşme Kaymakamlığı. (2021). <http://www.cesme.gov.tr/ekonomik-durumu> adresinden alınmıştır

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2020). *İzmir Sıfır Atık Yönetim Planı*.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2021, Mart). *Eizin*. <https://eizin.cevre.gov.tr/Rapor/BelgeArama.aspx#/> adresinden alınmıştır

Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü. (2019). *İzmir İl Çevre Durum Raporu*. İzmir: İzmir İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü.

ÇŞB. Ç. (2021, March). *Ulusal Hava Kalite İzleme Ağı*. <https://www.havaizleme.gov.tr/> adresinden alınmıştır

ÇŞB-TVK GM. (2021). *Çeşme KTKGB Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu*. ÇŞB.

Dokuz Eylül Üniversitesi. (2017). *Mekansal Yapı Özellikleri Açısından İklim Değişikliğine Karşı Risk Taşıyan Bölgelerin Sağtanması*, İzmir.

İZKA, İ. (2014). *İzmir Bölge Planı 2014-2023*. İzmir.

İZKA, İ. (2014). *Yarımada Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi*. İzmir: İzmir Kalkınma Ajansı.

İzmir KTM, İ. (2021). *Kültür ve Turizm Bakanlığı*. İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü: <https://izmir.ktb.gov.tr/> adresinden alınmıştır

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

KAYNAKÇA

İZSU. (2017). *İzmir İçme Suyu Master Plan Raporu*. İzmir: İzmir Su ve Kanalizasyon İşleri Genel Müdürlüğü.
İZSU. (tarih yok). *2019 Yılı Faaliyet Raporu*. 2019: İzmir Su ve Kanalizasyon İşleri Genel Müdürlüğü.
İZSU. (2020). *İZSU Stratejik Planı 2020-2024*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü.
Kadioğlu, M. (2021). *22 Mart Dünya Su Günü Semineri Sunumu*. Ankara.
KTB, K. (2021, March). *Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü*. <https://yigm.ktb.gov.tr/> adresinden alınmıştır
Küçüközmen, P. (2019). *İzmir İli Ekonomik Gelişim Raporu*. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği.
Meteoroloji Genel Müdürlüğü. (2014). *Türkiye'de Yeni Senaryolara Göre İklim Değişikliği Projeksiyonları*. Meteoroloji Genel Müdürlüğü.
Meteoroloji Genel Müdürlüğü. (2014). *Türkiye'de Yeni Senaryolara Göre İklim Değişikliği Projeksiyonları*. Ankara: Meteoroloji Genel Müdürlüğü.
MTA, M. (tarih yok). *İzmir İlinin Maden ve Enerji Kaynakları*.
Planlama Ekibi. (2021). *Çeşme KTKGB Ekolojik Yaşam Planı - Proje Alanına İlişkin Araştırma Raporu*. İzmir.
SAD-AFAG, S. (2013). *Akdeniz Fokunun Türkiye'de Korunması Ulusal Eylem Planı*.
SB, S. (2021). *Yüzme Suyu Takip Sistemi*. Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü: <https://yuzme.saglik.gov.tr/> adresinden alınmıştır
Semenderoğlu, A. (1999). *Urla Çeşme Yarımadasında doğal ortam ile sosyofaliyetler arasında ilişkiler*.
Tarım ve Orman Bakanlığı. (2019). *Küçük Menderes Havza Yönetim Planı*. Ankara: Tarım ve Orman Bakanlığı.
TEMA, & WWF. (2015). *İklim Değişikliğinin Yerel Etkileri Raporu*.
TOB. (2021, Mart). *Tarım ve Orman Bakanlığı*. CORINE CBS Sistemi: <https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/> adresinden alınmıştır
TOB, T. (2019). *Küçük Menderes Havzası Nehir Havza Yönetim Planı*.
EGE003-Alaçatı- Önemli Doğa Alanları El Kitabı Doğa Derneği, 2004

İzmir Çeşme KTKGB - 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi

GÖRÜŞÜLECEK KONULAR

- Kapsam Belirleme Matrisinde bahsi geçen öncelikli çevresel hususlara dair eklenmesi gerektiğini düşündüğünüz başka hususlar var mı?
- SÇD'ye dahil edilmesini önermek istediğiniz başka boyutlar var mı? (örn. Ek tedbirler, alternatifler vb.)?
- SÇD adımlarında danışılması gereken başka önemli paydaşlar var mı?
- Önerdiğiniz başka veri ve bilgi kaynakları var mı?

EK-III KAYNAKÇA

- AFAD. (2021, Eylül 14). <https://www.afad.gov.tr/ulke-genelinde-devam-eden-orman-yanginlari-hk> adresinden alınmıştır
- AFAD. (2021). 01.02.2021 Ege Denizi, Karaburun açıklarına ilişkin Deprem Değerlendirme Raporu. A.
- ANKÜSAM. (2021, Eylül). Ankara Üniversitesi Mustafa V. Koç Deniz Arkeoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi: <http://ankusam.ankara.edu.tr/erythrai/> adresinden alınmıştır
- Atakan, İ. O., & Erdoğan, A. D. (2019). Çeşme Yarımadası'nda Kıyının Kamusal Kullanımına Etki Eden Kıyı Kullanımlarına Eleştirel Bir Bakış. *Ege Sosyal Bilimler Dergisi*, 92-108.
- Baba, A. (2020). Çeşme Yarımadası Su Durumu. İzmir: İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü.
- Bartın University. (2019). Orman Yangınları ve SPEI (İzmir Orman Bölge Müdürlüğü Örneği). *International Congress on Agriculture and Forestry Research*.
- Bayraktar, S. Ö., & Çiçek, İ. (2019). *Uluslararası Coğrafya Kongresi Bildiriler Kitabı*.
- Bozyel, D. (2019). Çeşme Yarımadası Akdeniz Geçici Sulak Alanlarının Florası ve Ekolojik Özellikleri Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı.
- Çeşme Kaymakamlığı. (2021). <http://www.cesme.gov.tr/ekonomik-durumu> adresinden alınmıştır
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2020). *İzmir Sıfır Atık Yönetim Planı*.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2021, Mart). *Eizin*. <https://eizin.cevre.gov.tr/Rapor/BelgeArama.aspx#!> adresinden alınmıştır
- Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü. (2019). *İzmir İl Çevre Durum Raporu*. İzmir: İzmir İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü.
- ÇŞB. (2020). *Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları*. Ankara: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.
- ÇŞB, Ç. (2021, March). *Ulusal Hava Kalite İzleme Ağı*. <https://www.havaizleme.gov.tr/> adresinden alınmıştır
- ÇŞB-TVK GM. (2021). *Çeşme KTKGB Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu*. ÇŞB.
- Dokuz Eylül Üniversitesi. (2017). Mekansal Yapı Özellikleri Açısından İklim Değişikliğine Karşı Risk Taşıyan Bölgelerin Sağtanması, İzmir.
- DSİ. (2021, 04 02). Kurum Görüş Yazısı No. 1095011 ve 1124313.
- İBB. (2020). *İzmir Yeşil Şehir Eylem Planı*. İzmir Büyükşehir Belediyesi.
- İZKA, İ. (2014). *İzmir Bölge Planı 2014-2023*. İzmir.
- İZKA, İ. (2014). *Yarımada Sürdürülebilir Kalkınma Statejisi*. İzmir: İzmir Kalkınma Ajansı.
- İzmir Büyükşehir Belediyesi. (2017). *İzmir Batı Bölgesi 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu*. İzmir Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı.
- İzmir KTM, İ. (2021). *Kültür ve Turizm Bakanlığı*. İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü: <https://izmir.ktb.gov.tr/> adresinden alınmıştır
- İZSU. (2017). *İzmir İçme Suyu Master Plan Raporu*. İzmir: İzmir Su ve Kanalizasyon İşleri Genel Müdürlüğü.
- İZSU. (tarih yok). *2019 Yılı Faaliyet Raporu*. 2019: İzmir Su ve Kanalizasyon İşleri Genel Müdürlüğü.

- İZSU. (2020). *İZSU Stratejik Planı 2020-2024*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü.
- Kadioğlu, M. (2021). *22 Mart DÜnya Su Günü Semineri Sunumu*. Ankara.
- KTB. (2018). *İzmir İli Çeşme İlçesi Şifne Durmuş Mevkii Turizm Merkezi Plan Araştırma ve Açıklama Raporu*. KTB- Yatırımlar ve İşletmeler Genel Müdürlüğü.
- KTB, K. (2021, March). *Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü*. [https://yigm.ktb.gov.tr/adresinden alınmıştır](https://yigm.ktb.gov.tr/adresinden%20alınmıştır)
- Küçüközmen, P. (2019). *İzmir İli Ekonomik Gelişim Raporu*. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği.
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü. (2014). *Türkiye'de Yeni Senaryolara Göre İklim Değişikliği Projeksiyonları*. Meteoroloji Genel Müdürlüğü.
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü. (2014). *Türkiye'de Yeni Senaryolara Göre İklim Değişikliği Projeksiyonları*. Ankara: Meteoroloji Genel Müdürlüğü.
- MTA, M. (tarih yok). *İzmir İlinin Maden ve Enerji Kaynakları*.
- Planlama Ekibi. (2021). *Mikrobölgeleme Raporu*.
- Planlama Ekibi. (2021). *Proje Alanına İlişkin Araştırma Raporu*. İzmir.
- SAD-AFAG, S. (2013). *Akdeniz Fokunun Türkiye'de Korunması Ulusal Eylem Planı*.
- Sağlık Bakanlığı. (2019). *Sağlık İstatistikleri Yıllığı*.
- SB, S. (2021). *Yüzme Suyu Takip Sistemi*. Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü: <https://yuzme.saglik.gov.tr/> adresinden alınmıştır
- Semenderoğlu, A. (1999). *Urla Çeşme Yarımadasında doğal ortam ile sosyofaliyetker arasında ilişkiler*.
- Tarım ve Orman Bakanlığı. (2019). *Küçük Menderes Havza Yönetim Planı*. Ankara: Tarım ve Orman Bakanlığı.
- TEMA, & WWF. (2015). *İklim Değişikliğinin Yerel Etkileri Raporu*.
- TOB. (2020). *KTKGB Mühendislik Hidrolojisi Ön İnceleme Raporu*. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü DSİ 2. Bölge Müdürlüğü.
- TOB. (2021, Mart). *Tarım ve Orman Bakanlığı*. CORINE CBS Sistemi: <https://corinecbcs.tarimorman.gov.tr/> adresinden alınmıştır
- TOB, T. (2019). *Küçük Menderes Havzası Nehir Havza Yönetim Planı*.
- Topal, S. (2017). *A Thesis Submitted to Graduate School of natural and Applied Sciences of Middle East Technical University*. Ankara: ODTÜ.
- TÜİK. (2021). *Türkiye İstatistik Kurumu*. Sağlık İstatistikleri. adresinden alınmıştır
- UNWTO. (2021, April 29). *World Tourism Organisation*. <https://www.unwto.org/news/tourist-arrivals-down-87-in-january-2021-as-unwto-calls-for-stronger-coordination-to-restart-tourism> adresinden alınmıştır
- EGE003-Alaçatı- Önemli Doğa Alanları El Kitabı Doğa Derneği, 2004